

NEW YORK TIMES BESTSELLER

"Kadın erkek herkesi
gölmekten kınıp
geçirecek! İşte karşınızda
yılın romanı!"

San Francisco Chronicle

"Okuduktan sonra
arkadaşlarıma da birer tane
hediye etmeden duramadım."

Bill Gates

Sisters Planet

ROSIE PROJESİ

ROMAN

GRAEME SIMSION

PEGASUS

"Romantik komedi
filmlerine ilham
verecek."

Chris Cleave

"Bir solukta okumak istesem de hiçbir detayı kaçırmamak için uzun uzun keyfine vardım. Kesinlikle bu çiftte âşık olacaksınız..."

Jojo Moyes

Dâhi genetik profesörü Don. Onun daha önce hiç kız arkadaşı olmamıştır. Bu yüzden sayısal verilere güvenen bir bilim insanı olarak kendisine en uygun kişiyi bulmak için kriterler belirleyip Eş Projesi'ni geliştirir.

On altı sayfalık testteki kriterlere bakılacak olursa bu kişinin bir bar-men, sigara ve alkol tiryakisi, dağınık ve hiçbir buluşmaya vaktinde gelemeyen bir kadın olması kesinlikle imkânsızdır.

Ve Rosie... Yukarıda sayılan eleme kriterlerinin hepsi onda mevcuttur. Fakat bir yandan da son derece zeki ve güzeldir. Küçük yaşta evlat edinilmiş genç bir kadın olan Rosie, biyolojik babasını bulma yolculuğunda Don'la karşılaşır. Ve bu karşılaşma, tüm bilimsel gerçekleri teker teker yere sererken tek bir şeyi kesinliğe kavuşturacaktır: **Aşkı arayıp bulamazsınız, o beklemediğiniz anda gelip sizi yakalar.**

www.pegasusyayinlari.com

ISBN: 978-605-343-129-6

Kapak Tasarımı: Ayşe Çelikkaya
Kapak Tasarımına: Merve Yılmaz ve Gülşen Özlü

2014 ABIA Yılın Kitabı Ödülü
Victorian Premier En İyi Kitap Ödülü
Los Angeles Times En İyi Yaz Kitabı
People Dergisi En İyi Çıkış Yapan Kitap
Goodreads Yılın En İyi Kitapları Finalisti

New York Times bestseller

ROSIE PROJESİ

“Tüm dünya bu çifte âşık olacak: Don ve Rosie... Bu iki kaçık yan yana geldiğinde neler olacağını bir türlü kestiremiyorsunuz.”

Jill Mansell

“Mizah yüklü büyük bir başarı... Zekice, şefkat dolu ve gözünüzden yaş getirecek kadar komik. Ama hepsinden iyisi, *Rosie Projesi* aklınızı başınızdan alacak bir aşk hikâyesi.”

Liz Jensen

“Romantik, benzersiz ve sarsıcı.
Bir Gün hayranları bu kitaba da bayılacak...”

Easy Living

“Uzun zamandır okuduğum en eğlenceli aşk hikâyesi.”

Kristin Hannah

“Muhteşem bir karakter olan Don Tillman bize her şeyin ihtimal dâhilinde olduğunu ve insan olmanın en tuhaf yanlarını gösterirken aynı zamanda hepimizi gülmekten yerlere yatıracak kadar eğlendiriyor...”

Matthew Quick

ROSIE PROJESİ
GRAEME SIMSION
Özgün Adı: The Rosie Project

Yayın Koordinatörü: Yusuf Tan
Editör: Gamze Bulut
Düzeltili: Gizem Aldoğan
Sayfa Tasarımı: Meral Gök

Baskı-Cilt: Alioğlu Matbaacılık
Sertifika No: 11946
Orta Mah. Fatin Rüştü Sok. No: 1/3-A
Bayrampaşa/İstanbul
Tel: 0212 612 95 59

1. Baskı: İstanbul, Mart 2015
ISBN: 978-605-343-539-6

Türkçe yayın hakları © PEGASUS YAYINLARI, 2015
Copyright © 2012, Graeme Simsion

Bu kitabın Türkçe yayın hakları AnatoliaLit Ajans aracılığıyla Text Publishing Company'den alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Bu kitapta yer alan fotoğraf/resim ve metinler Pegasus Yayıncılık Tic. San. Ltd. Şti'den izin alınmadan fotokopi dâhil, optik, elektronik ya da mekanik herhangi bir yolla kopyalanamaz, çoğaltılamaz, basılamaz, yayımlanamaz.

Yayıncı Sertifika No: 12177

Pegasus Yayıncılık Tic. San. Ltd. Şti.
Gümüşsuyu Mah. Osmanlı Sk. Alara Han
No: 11/9 Taksim / İSTANBUL
Tel: 0212 244 23 50 (pbx) Faks: 0212 244 23 46
www.pegasusyayinlari.com / info@pegasusyayinlari.com

GRAEME SIMSION

ROSIE PROJESİ

İngilizceden Çeviren:
SOLİNA SİLAHLI

PEGASUS YAYINLARI

Rod ve Lynette'e...

1

Eş Sorunu'na bir çözüm bulmuş olabilirim. Birçok bilimsel buluşta olduğu gibi geriye dönüp bakınca yanıt gün gibi ortadaydı aslında. Ama hiç hesapta olmayan o bir dizi olay gerçekleşmeseydi bunu keşfetmem mümkün olmayabilirdi.

Bu olaylar dizisi Gene'in, Asperger Sendromu üzerine, daha önce vermeyi kabul etmiş olduğu bir konferansı benim vermem için ısrar etmesiyle başladı. Zamanlama aşırı derecede sinir bozucuydu. Yemeği hazırlama ve yeme aşamalarına eşit süre ayırabilirdim, ama konferansın yapılacağı akşam için takvimime doksan dört dakikalık banyo temizliği koymuştum. Hiçbiri yeterince tatmin edici olmayan üç seçenekle karşı karşıyaydım.

1. Uykusuzluğu takiben zihinsel ve fiziksel performans düşüklüğüyle sonuçlanacak şekilde banyoyu konferanstan sonra temizlemek.

2. Sekiz günlük banyo hijyeni ihlalini takiben hastalık kapma riskiyle sonuçlanacak şekilde temizliği bir sonraki salı gününe atmak.
3. Gene'le arkadaşlığımın bozulmasıyla sonuçlanacak şekilde konferans vermeyi reddetmek.

Bu çıkmazı Gene'e anlattım; her zamanki gibi alternatif bir çözüm üretti.

"Don, banyonu temizlemesi için birini tutarım."

Gene'e, mini etekli Macar kadın dışında bütün temizlikçilerin sıkıntı yarattığını -tekrar- açıkladım. Eskiden Gene'in temizlikçisi olan Mini Etekli Kadın, Gene ve Claudia'yla yaşadığı bir sorunun üzerinden ortadan kaybolmuştu.

"Sana Eva'nın cep telefonu numarasını veririm. Benden bahsetme yeter."

"Ya sorarsa? Senden bahsetmeden nasıl yanıt verebilirim ki?"

"İşini düzgün yapan tek temizlikçi olduğu için onu aradığını söyle. Beni sorarsa da bir şey söyleme."

Harika bir çözümdü bu ve Gene'in sosyal sorunlara çözüm bulma yeteneğine de güzel bir örnekti. Becerilerinin fark edildiğini görmek Eva'nın hoşuna gidecekti. Belki sürekli bir iş için bile uygun olabilirdi ki böylece haftalık programımdaki ortalama üç yüz on altı dakika da boşalırdı.

Gene'in konferans problemi, Melbourne'deki başka bir konferansa katılan Şilili bir akademisyenle sevişme fırsatı yakaladığı için ortaya çıkmıştı. Gene'in mümkün olduğunca farklı uyruklardan kadınlarla sevişmek üzerine bir projesi var. Bir psikoloji profesörü olarak, insanın cinsel cazibesiyle

oldukça ilgili ve bu cazibenin büyük ölçüde kalıtsal olduğuna inanıyor.

Bu kanısı, genetik alanındaki geçmişiyle de örtüşüyor. Gene, beni doktora sonrası araştırmacısı olarak yanına aldıktan altmış sekiz gün sonra Psikoloji Bölümü'nün başına terfi etmişti. Evrim psikolojisi alanında üniversitenin liderliğini kanıtlamayı ve tamnırlığını artırmayı amaçlayan, fazlasıyla tartışmalı bir görevdi bu.

Genetik Bölümü'nde birlikte çalışırken yaptığımız ilginç sohbetler Gene terfi ettikten sonra da devam etti. Ben yalnızca bu kadarıyla bile arkadaşlığımızdan pekâlâ tatmin olacakken Gene beni evine yemeğe davet edip arkadaşlığa dair diğer ritüelleri de yerine getirdi ki bu da sosyal bir ilişkiyle sonuçlandı. Klinik psikolog olan karısı Claudia da artık arkadaşım. Etti iki arkadaş.

Gene ve Claudia, Eş Sorunu konusunda bir süre bana yardım etmeye çalıştılar. Ne yazık ki yaklaşımları, başarı olasılığının, harcanan çaba ve olumsuz deneyimlere değmemesi nedeniyle daha önce vazgeçmiş olduğum geleneksel randevu yöntemine dayalıydı. Bir doçent olarak ortalamanın üzerinde gelire ve nispeten yüksek statüye sahip, otuz dokuz yaşında, uzun boylu, formda ve zeki biriyim. Mantıken geniş bir kadın kitlesine hitap etmem gerekir. Hayvanlar âleminde olsam üremede başarılı olurdum.

Ama nedense kadınlara cazip gelmeyen bir şey var bende. Kolay arkadaş edinebilen biri değilim ve bu sorunu doğuran kusurlarım, romantik ilişki girişimlerimi de etkilemiş görünüyor. Kayıslı Dondurma Felaketi buna iyi bir örnek.

Claudia beni pek çok arkadaşından biriyle tanıştırmıştı. Elizabeth gözlüklü, fazlaca zeki bir bilgisayar uzmanıydı. Gözlükleri özellikle belirttim çünkü Claudia bana bir fotoğraf gös

termiş, bunun benim için sorun olup olmayacağını sormuştu. Akıl almaz bir soru! Hem de bir psikologdan! Elizabeth'in potansiyel eş –entelektüel uyarım sağlayan, birlikte etkinliklere katılabileceğim ve belki de birlikte soyumu devam ettirebileceğim birisi– olarak uygunluğunu değerlendirirken Claudia'nın öncelikli kaygısı, Elizabeth'in gözlük çerçevesi seçimine ne tepki vereceğim olmuştu ki bu seçim muhtemelen Elizabeth'in kendisine ait bile değildi, gözlükçünün tavsiyesinin bir sonucuydu. İşte içinde yaşamak zorunda olduğum dünya bu. Claudia sonra da sanki bu bir sorunmuş gibi, “Oldukça sabit fikirlidir,” demişti.

“Kanıtı dayalı fikirler mi bunlar?”

“Sanırım,” dedi Claudia.

Mükemmel. Beni de tarif ediyor olabilirdi pekâlâ.

Bir Tayland restoranında buluştuk. Restoranlar, sosyal becerileri yetersiz olan kişiler için mayın tarlalarıdır ve ben de böyle durumlarda her zaman olduğu gibi gergindim. Ama ikimiz de sözleştiğimiz gibi saat tam yedide gelerek mükemmel bir başlangıç yapmıştık. Kötü zamanlama büyük bir vakit kaybıdır.

Yemeği, o beni sosyal becerilerimin yetersiz oluşu yüzünden eleştirmeden atlattık. Karşınızdaki kişinin vücudunun doğru tarafına bakıp bakmadığınızı düşünürken sohbet etmek çok zor, ama ben bakışlarımı Gene'in tavsiyesi üzerine Elizabeth'in gözlüklü gözlerine kenetlemiştim. Bu durum yeme sürecinde bazı sıkıntılara sebep oldu, ama o bunu fark etmişe benzermiyordu. Buna karşılık, simulasyon algoritması üzerine epey üretken bir tartışma yaptık. Çok ilginç bir kadındı! Uzun süreli bir ilişki ihtimalini şimdiden görebiliyordum.

Garson tatlı menüsünü getirdiğinde Elizabeth, “Ben Asya tatlılarını sevmem,” dedi.

Bu neredeyse kesin bir şekilde deneyim eksikliğine dayalı, sağlıksız bir genellemeydi ve belki de bunu bir uyarı işareti olarak algılamalıyım. Ama aynı zamanda yaratıcı bir öneride bulunma fırsatı doğmuştu.

“Yolun karşısından dondurma alabiliriz.”

“Harika bir fikir. Kayısılı dondurmaları varsa tabii.”

O noktada iyi ilerleme kaydettiğimi düşünüyordum ve kayısı tercihinin sıkıntı yaratacağı aklımın ucundan geçmemişti. Yanılmışım. Dondurmacıda bir sürü çeşit vardı ama kayısılı kalmamıştı. Kendime çikolata tanecikli ve meyanköklü iki top ısmarlayıp Elizabeth’e de ikinci tercihini kullanmasını söyledim.

“Kayısı yoksa ben almayayım.”

Buna inanmamıştım. Tat tomurcukları donduğu için bütün dondurmaların tadı aynıydı aslında. Özellikle de meyveli olanlar. Mangoyu önerdim.

“Hayır, teşekkürler. Almayayım.”

Tat tomurcuklarının donma fizyolojisini detaylarıyla açıkladım. Mangolu ve şeftalili dondurma alırsam farkı ayırt edemeyeceği şeklinde bir öngörüde bulundum. Dolayısıyla hangisini yerse yesin kayısıyla aynı olacaktı.

“Birbirlerinden tamamen farklılar,” dedi Elizabeth. “Sen mangoyu şeftaliden ayıramıyorsan bu senin sorunun.”

Şimdi deneme yanılma yöntemiyle çözebileceğimiz basit nesnel bir anlaşmazlığa düşmüştük. Şeftali ve mangolu, iki top orta boy bir dondurma daha ısmarladım. Ama dondurmacı külahları doldurduğunda ve ben Elizabeth’ten deney için gözlerini kapatmasını istemek üzere arkamı döndüğümde

çoktan gitmişti. “Kanıt dayalılık” buraya kadarmış. Ve de bilgisayar “uzmanlığı”.

Olanları anlattığımda Claudia bana Elizabeth gitmeden önce deneyden vazgeçmiş olmam gerektiğini söyledi. Belli ki öyleydi. Ama tam olarak hangi noktada vazgeçmeliydim? Uyarı sinyali neredeydi? İşte bunlar benim anlayamadığımı ince çizgilerdi. Ama meyveli dondurmayla ilgili o belirsiz ipuçlarına karşı aşırı duyarlılığın, birine eş olmak için neden bir ön koşul olduğunu da anlayamıyorum. Bazı kadınların böyle bir talepte bulunmayacağını varsaymak akla yatkın görünüyor. Ne yazık ki o kadınları bulma süreci de inanılmaz derecede verimsiz geçiyor. Kayıslı Dondurma Felaketi hayatımın bütün bir akşamına mal olmuş, durum yalnızca simulasyon algoritmasıyla ilgili bilgilerle telafi edilmişti.

Tıp kütüphanesinin kafesindeki Wi-Fi bağlantısı sayesinde Asperger Sendromu’yla ilgili konferans için araştırma ve hazırlıklarına, beslenmemden ödün vermeksizin iki öğle yemeği vakti ayırmam yetmişti. Uzmanlık alanımın dışında kaldığı için önceden otistik spektrum bozukluklarıyla ilgili bir şey bilmiyordum. Konu olağanüstüydü. Sendromun genetik yönüne odaklanmak uygun görünüyordu, zira dinleyici kitlemin aşına olduğu bir nokta olmayabilirdi. Birçok vakada henüz keşfetmemiş olsak da çoğu hastalığın DNA’mızda bir temeli vardır. Benim çalışmam karaciğer sirozunun genetik kökenleri üzerine. Çalışma saatlerimin çoğunu fareleri sarhoş etmeye adıyorum.

Tabii ki kitaplar ve makalelerde Asperger Sendromu’nun belirtileri anlatılmıştı ve ben de bunların aslında insanın beyin

1 “Bilgisayar uzmanı” ifadesinin karşılığı İngilizcede “computer scientist” olup, “bilim adamı” anlamına gelen “scientist” kelmesiyle kinaye yapıyor. (yay. n.)

fonksiyonlarındaki, bütünden ziyade en yaygın insan gruplarını yansıtan sosyal normlara –*yupay* sosyal normlara– uymadıkları için uygunsuz bir şekilde tıbbileştirilen çeşitliliklerden ibaret olduğu yönünde bir çıkarıma vardım.

Konferans saat yedide, şehrin hemen dışındaki bir okulda verilecekti. Bisiklet yolculuğunu yirmi dakika olarak hesapladım ve bilgisayarımı açıp projekteye bağlamak içinde üç dakika daha zaman bıraktım.

Yirmi yedi dakika öncesinde mini etekli temizlikçi Eva'yı eve aldıktan sonra saat tam 18.57'de okula vardım. Kapının etrafında ve sınıfın ön tarafında yaklaşık yirmi beş kişi toplanmıştı ama Gene'in tarifinden yola çıkarak toplantıyı başlatacak olan Julie'yi hemen tanıdım: “Büyük memeli sarışın.” Aslında göğüslerinde vücut ağırlığı için ortalama ölçüden bir buçukluk standart bir sapmadan fazlası söz konusu değildi ve bu muhteşem bir ayırt edici özellik olmaktan da uzaktı. Asıl dikkat çekici olan, sıcak bir ocak akşamı için son derece uygun görünen kıyafet seçiminin sonucu olarak, gösterişli ve teşhirci bir havasının olmasıydı.

Kimliğini doğrulamak için çok uzun zaman geçirmiş olmalıyım ki şaşkın bir ifadeyle bana baktı.

“Siz Julie olmalısınız,” dedim.

“Nasıl yardımcı olabilirim?”

Güzel. Pratik bir insan. “Evet, VGA bağlantısını gösterin. Lütfen.”

“Ah,” dedi. “Siz de Profesör Tillman'sınız. Gelebildiğinize çok sevindim.”

Elini uzattı ama ben geçiştirdim. “VGA bağlantısı lütfen. Saat 18.58.”

“Rahat olun,” dedi. “19.15’ten önce başlayamayız. Kahve ister misiniz?”

Neden insanlar başkalarının zamanına bu kadar az değer veriyor? Şimdi kaçınılmaz olarak havadan sudan sohbet edecektik. Oysa o on beş dakikayı evde aikido egzersizi yaparak harcayabilirdim.

Julie’ye ve salonun ön tarafındaki ekrana odaklanmıştım. Şimdi etrafıma bakınca başta on dokuz kişiyi gözlemlemekte başarısız olduğumu fark ettim. Sıralarda oturan, çoğunluğu erkek olan çocuklardı bunlar. Büyük olasılıkla Asperger Sendromu’ndan muzdariplerdi. Literatürün neredeyse tamamı çocuklara odaklanıyordu.

Hastalıklarına karşın, zamanlarını gayesizce gevezelik eden ebeveynlerinden daha iyi değerlendiriyorlardı. Çoğu dizüstü bilgisayarıyla meşguldü. Yaşlarının sekiz ila on üç arasında olduğunu tahmin ettim. Çalışmam, DNA’nın yapısı ve organik kimyayla ilgili temel bir bilgi gerektirdiği için Fen Bilgisi derslerini iyi dinlediklerini ümit ettim.

Ama kahve sorusuna yanıt vermemiştim.

“Hayır.”

Gecikmeden dolayı ne yazık ki Julie ne sorduğunu unutmuştu. “Kahve istemiyorum,” diye açıkladım. “Saat 15.48’dan sonra asla kahve içmem. Uykuyu kaçınıyor. Kafeinin yarılanma süresi üç dört saat olduğu için şayet kişiler gece yarısından sonra uyanık kalmayı planlamıyorlarsa, ki düzenli bir işte çalışıyorlarsa bu yeterli uykuyu almaya engeldir, akşam saat yediden sonra kahve ikram etmek sorumsuz bir tutumdur.” Bekleme süresini faydalı bir tavsiyeyle değerlendirmeye çalışıyordum ama anladığım kadarıyla o havadan sudan konuşmayı tercih ediyordu.

“Gene iyi mi?” diye sordu. Bu açıkça basmakalıp ifadelerin en yaygını olan, “Nasılsın?” ifadesinin bir başka çeşidiydi.

“İyi, teşekkürler,” dedim basmakalıp yanıtı üçüncü şahsa uyarlayarak.

“Ah. Hasta olduğunu sanıyordum.”

“Altı kilo fazlası dışında Gene’in sağlık durumu harikulade. Bu sabah koşuya çıktık. Akşam bir randevusu var ve hasta olsaydı randevusuna gidemezdi.”

Julie söylediklerimi umursamamış görünüyordu. Konuşmamızı daha sonra gözden geçirdiğimde fark ettim ki Gene konferansa katılmama sebebi konusunda ona yalan söylemiş olmalıydı. Bu, büyük olasılıkla Julie’nin, konferansının Gene için önemsiz olduğu hissine kapılmasını önlemek ve yerine kendisinden daha az tanınmış bir konuşmacı göndermesini gerektirmek içindi. İçinde dalavere ve bir başka insanın duygusal tepkisine dair bir varsayım barındıran böylesine karmaşık bir durumu analiz edip sonra da kendi makul yalanınızı uydurmak pek mümkün görünmüyor; özellikle de o sırada birisi bir soruyu yanıtlamanızı beklerken. Yine de insanların yapabilmenizi beklediği şey tam olarak bu.

Sonunda bilgisayarımı açtım ve *on sekiz dakika gecikmeyle* başladık. Konferansı tam vaktinde, saat sekizde bitirebilmem için şimdi yüzde kırk üç oranında daha hızlı konuşmam gerekiyordu ki bu neredeyse imkânsız bir performans hedefiydi. Konferans geç bitecekti ve gecenin geri kalanıyla ilgili planlarım altüst olacaktı.

Konuşmamın başlığı *Otistik Spektrum Bozukluğu'nun Genetik Belirtileri*'ydi ve DNA yapısıyla ilgili harika diyagramlar bulmuştum. Kaybettiğim zamanı telafi etmek için her zaman-
kinden biraz daha hızlı bir tempoda, sadece dokuz dakikadır konuşuyordum ki Julie araya girdi.

“Profesör Tillman. Burada çoğumuz bilim insanı değiliz, bu nedenle daha az teknik terim kullanmanız gerekebilir.” Bu tür şeyler çok sinir bozucu. İnsanlar size İkiizler veya Boğa burçlarının tüm sözde özelliklerini sayıp beş gün boyunca kriket maçı izleyebiliyorlar ama nedense insan olarak kendilerini oluşturan temel öğeleri öğrenmeye karşı ne bir ilgi ne de zaman bulabiliyorlar.

Sunumuma hazırlandığım şekilde devam ettim. Artık değişiklik yapmak için çok geçti ve en azından dinleyenlerden bir kısmının anlayacak kadar bilgili olduğu kesindi.

Haklıydım. On iki yaşlarında bir erkek ocuk elini kaldırdı.

“Bir tek genetik belirleyici olması ihtimalinin düşük olduğunu, birçok genin duruma dāhil olduğunu ve genelleveci

ifadelerin belli bir kombinasyona bağlı olduğunu söylüyorsunuz. Doğru mu?”

Kesinlikle! “Çevresel faktörleri de unutmamak gerek. Durum bipolar kişilik bozukluğuyla benzerlik göstermektedir ki...”

Julie tekrar araya girdi. “Evet, sanırım Profesör Tillman biz dâhi olmayanlara Asperger’in doğuştan gelen bir şey olduğunu anımsatıyor. Kimsenin hatası değil.”

Negatif çağrışımlarından ötürü, “hata” kelimesinin, özellikle de yetkili biri tarafından kullanılmış olması beni dehşete düşürmüştü. Genetik hususundan sapmama kararımдан vazgeçtim. Mesele şüphesiz bilinçaltımda büyümüştü ve sesim gereğinden biraz fazla yükselmiş olabilirdi.

“Hataymış! Asperger Sendromu bir hata değildir. Sadece bir değişkendir. Potansiyel olarak büyük bir avantajdır. Asperger Sendromu düzen, odaklanma, yenilikçi düşünce ve rasyonel tarafsızlıkla bağlantılıdır.”

Salonun arkalarındaki bir kadın elini kaldırdı. Şimdi tartışmaya odaklandığım için küçük bir sosyal hata yaptıysam da çabuk toparladım.

“Arka taraftaki şişman, *fazla kilolu* kadın, buyrun.”

Kadın duraksayıp etrafına bakındı ama sonra devam etti. “Rasyonel tarafsızlık: Bu duygu eksikliği için kullanılan bir örtmece mi?”

“Eş anlamlı olduklarını söyleyebiliriz,” diye yanıtladım. “Duygular büyük sorunlara sebep olabilir.”

Duygusallığın felaketle sonuçlanacağı bir hikâyeye durumu örneklemenin faydalı olabileceğine karar verdim.

“Şöyle düşünün,” dedim. “Bir bodrumda gizleniyorsunuz. Düşman sizi ve arkadaşlarınızı arıyor. Herkes sessiz olmalı, ama

bebeğiniz ağlıyor.” Hikâyeyi daha inandırıcı hale getirmek için Gene’in yapacağı gibi abartılı bir nidaya başvurdum yaptım. “Baaaam!” Abartılı bir şekilde durakladım. “Silahınız var.”

Bütün eller havaya kalktı.

Ben devam ederken Julie de ayağa fırladı. “Susturuculu. Yaklaşıyorlar. Hepinizi öldürecekler. Ne yaparsınız? Bebek çığlık çığlığa...”

Çocuklar yanıtlarını paylaşmak için sabırsızlanıyordu. İçlerinden biri, “Bebeği vuralım,” diye haykırınca hepsi birden, “Bebeği vuralım, bebeği vuralım,” diye bağırmaya başladı.

Genetik sorusunu soran çocuk, “*Düşmanı* vuralım,” diye haykırırken bir diğeri de, “Pusu kuralım,” dedi.

Öneriler art arda geliyordu.

“Bebeği yem olarak kullanalım.”

“Kaç silahımız var?”

“Bebeğin ağzını kapatalım.”

“Havasız ne kadar yaşayabilir?”

Beklediğim gibi bütün fikirler Asperger “mağdurlarından” gelmişti. Ebeveynler yaratıcı önerilerde bulunamamıştı; çocuklarının yaratıcılığını bastırmaya çalışan bile vardı.

Ellerimi kaldırdım. “Zamanımız doldu. Harikaydınız. Bütün mantıklı çözümler Aspilerden geldi. Diğer herkes duygularına yenildi.”

Çocuklardan biri, “Yaşasın Aspiler!” diye haykırdı. Bu kısaltmayı yazılı kaynaklardan almıştım ama görünüşe göre çocuklar ilk defa duyuyordu. Hoşlarına gitmiş gibiydi ve çok geçmeden sandalyelerin, sonra sıraların üzerine çıkıp yumruklarını havaya savurarak, koro halinde, “Yaşasın Aspiler!” diye haykırmaya başladılar. Araştırmalarım göre Asperger

Sendromlu çocuklar sosyal ortamlarda sıklıkla özgüvenden yoksun davranışlar sergiliyordu. Problem çözmedeki başarıları bu soruna geçici bir çözüm getirmişe benziyordu ama ebeveynleri çocuklara bağırarak, hatta bazıları onları sıralardan aşağı çekerek buna pozitif bir karşılık vermekte de başarısız olmuştu. Anlaşılan onlar için toplum düzenine uymak çocuklarının gelişiminden daha önemliydi.

Amacıma etkin bir şekilde ulaştığımı hissediyordum ve Julie de genetik konusuna devam etmenin gerekli olduğunu düşünmüyordu. Ebeveynler çocuklarının öğrendiği şeyler üzerine düşünüyor gibi görünüyordlardı ve benimle daha fazla iletişime geçmeden gittiler. Saat henüz 19.43'tü. Harika bir netice.

Ben dizüstü bilgisayarımı kapatırken Julie bir kahkaha attı. "Aman Tanrım," dedi. "Bir içki içmeliyim."

Bu bilgiyi henüz kırk altı dakikadır tanıdığı biriyle neden paylaştığından emin değildim. Eve gidince ben de biraz alkol tüketmeyi planlıyordum ama bunu Julie'ye bildirmek için bir sebep görmemiştim.

"O kelimeyi hiç kullanmayız biz. Aspiller. Kulüp gibi bir şey olduğunu düşünmelerini istemiyoruz," diye devam etti. Muhtemelen çocuklara yardım etmek ve onları cesaretlendirmek için maaş alan birinden bir olumsuz çıkarım daha.

"Homoseksüellik gibi mi?" dedim.

"Tam üstüne bastın," dedi Julie. "Ama bu biraz daha farklı. Değişmezlerse gerçek ilişkiler kuramayacaklar; asla bir eşleri olmayacak." Bu mantıklı bir görüştü ve benim bu alandaki sıkıntılarım düşünülürse aynı zamanda anlayabildiğim de bir görüştü. Sonra Julie konuyu değiştirdi. "Ama sen onların bazı

şeyleri –faydalı şeyleri– Aspi olmayanlardan daha iyi yaptıklarını söylüyorsun, öyle mi? Bebekleri öldürmenin yanı sıra.”

“Elbette.” Sıra dışı özellikleri olan kişilerin eğitiminde rol alan birinin bu tür özellikleri fark edip geliştirememesini aklım almıyordu. “Danimarka’daki bir şirket bilgisayar uygulamalarının test edilmesinde Aspilerden yardım alıyor.”

“Bunu bilmiyordum,” dedi Julie. “Bana gerçekten bambaşka bir bakış açısı sunuyorsun.” Birkaç dakika boyunca beni inceledi. “Bir şeyler içmek için vaktin var mı?” Sonra elini omzuma koydu.

Otomatik olarak sıçradım. Kesinlikle uygunsuz bir temas. Ben bunu bir kadına yapsam neredeyse kesin olarak sorun çıkardı; muhtemelen Dekan’a cinsel taciz şikâyetinde bulunulurdu ki bu da kariyerime mal olabilirdi. Ama tabii kimse bunun için *onu* eleştirmeyecekti.

“Ne yazık ki başka bir plan yapmıştım.”

“Ertelenemez mi?”

“Kesinlikle hayır.” Kaybettiğim zamanı telafi etmeyi başarmışken hayatımı yeniden kaosa sürükleyecek değildim.

Gene ve Claudia’yla tanışmadan önce iki arkadaşım daha vardı. Biri ablamdı. Matematik öğretmeni olmasına karşın alandaki gelişmelere karşı pek az ilgisi vardı. Ama yakınlarda oturduğu için haftada iki defa ziyaretime gelir, bazen de geçerken uğrardı. Birlikte yemek yer, akrabalarımızın hayatlarındaki olaylar ve iş arkadaşlarımızla sosyal ilişkilerimiz gibi havadan sudan konulardan konuşurduk. Ebeveynimiz ve erkek kardeşimizle bir pazar akşam yemeği için ayda bir detla arabayla Shepparton’a yolculuk ederdik. Ablamı muhtemelen

utangaçlığının ve geleneksel güzellik anlayışına göre çekici olmamasının bir sonucu olarak bekardı. Berbat ve atfedilmez tıbbi yetersizlikler yüzünden şimdi ölü.

İkinci arkadaşım Daphne'ydı ki onunla arkadaşlığım da Gene ve Claudia'yla olan arkadaşlığımınla aynı döneme denk gelmişti. Kocası bunadıktan sonra hakimevine yerleştirildiğinde üst katına taşınmıştı. Obeziteyle körüklenen diz ağrıları nedeniyle birkaç adımdan fazla yürüyemiyordu ama çok zeki bir kadındı ve sık sık ziyaretine gitmeye başlamıştım. Geleneksel ev kadınlığı rolünü benimsemiş biri olarak resmî bir vâstı yoktu. Bunun yeteneğinin tamamen heba edilmesi olarak görüyordum; özellikle de çocuklarının, onun bu ilgisinin karşılığını vermediğini gördükçe. Çalışmalarına karşı merak duyuyordu, böylece Daphne'ye Genetik Öğretme Projesi'ni başlatmıştık ki bu ikimiz için de muhteşemdi.

İki ayrı yemek pişirmektense iki kişi için tek yemek pişirmekte büyük bir ölçek ekonomisi söz konusu olduğundan Daphne akşam yemeklerini düzenli olarak benim dairemde yemeğe başlamıştı. Her pazar saat üçte, 7.3 kilometre uzaklıktaki bakimevinde kalan kocasını ziyarete gidiyorduk. Tekerekli sandalye iterek yaptığım 14.6 kilometrelik bir yürüyüş ile genetikle ilgili ilginç bir sohbeti birlikte götürebiliyordum. Daphne, algı düzeyi tespit etmesi zor ama kesinlikle düşük olan kocasıyla konuşurken ben de kitap okuyordum.

Daphne adımı, yirmi sekiz ağustosta doğduğu gün, çiçek açan bitkiden almıştı. Her doğum gününde kocası ona defne getiriyordu ve o da bunun oldukça romantik bir davranış olduğunu düşünüyordu. Şimdi yaklaşan doğum gününün, elli altı yıldır ilk defa bu sembolik eylemin gerçekleşemeyeceği ilk doğum günü olacağından yakınıyordu. Çözüm ortadaydı;

yetmiş sekizinci doğum gününde akşam yemeği için onu da-
ireme götürmeden önce çok sayıda çiçek satın almıştım.

Kokuyu hemen tamdı ve ağlamaya başladı. Korkunç bir
hata yaptığımı düşündüm ama gözyaşlarının mutluluk belirtisi
olduğunu açıkladı. Ayrıca kendi yaptığım çikolatalı pastadan
da etkilenmişti, ama aynı ölçüde değil.

Yemekte inanılmaz bir beyanatta bulundu: "Don, senden
harika bir koca olur."

Bu söz kadınlar tarafından sürekli reddedildiğim dene-
yimlerime tamamen zıt düştüğünden anlık bir şok yaşadım.
Sonra ona gerçekleri sundum; çocukluğumda büyüüp evle-
neceğime dair kurduğum hayallerden başlayıp evliliğe uygun
olmadığımı görerek bu fikirden vazgeçtiğim güne kadar sür-
dürdüğüm eş bulma girişimlerimin geçmişi...

İddiası basitti: Herkese göre biri vardır. İstatistiksel ola-
rak neredeyse kesinlikle haklıydı. Ne yazık ki o kişiyi bulma
ihtimalim yok denecek kadar azdı. Ama bu fikir mutlaka
bir çözümü olması gerektiğini düşündüğünüz bir matematik
problemi gibi beynimde bir huzursuzluk yaratmıştı.

Sonraki iki doğum gününde de çiçek ritüelini tekrarladık.
Sonuç ilkinde olduğu kadar çarpıcı değildi ama ona hediyeler
de alıyordum –genetik üzerine kitaplar– ve çok mutlu görü-
nüyordu. Bana doğum gününün her zaman yılın en sevdiği
günü olduğunu söylemişti. Bu görüşün, hediyeler sebebiyle
çocuklarda yaygın olmasını anlıyordum ama bir yetişkinden
beklemediğim bir şeydi.

Üçüncü doğum günü yemeğinden doksan üç gün sonra,
Daphne'nin önceki gün okuduğu genetik raporu üzerine ko-
nuşarak bakımevine giderken bazı önemli noktaları unutmuş

olduğunu fark ettik. Son birkaç haftada hafızası onu bir iki defa daha yanılttığı için hemen bilişsel işlevinin değerlendirilmesini sağladım. Teşhis Alzheimer hastalığıydı.

Daphne'nin entelektüel kapasitesi hızla gerilediği için bir süre sonra genetikle ilgili tartışmalarımızı yürütemez olduk. Ama birlikte yemek yemeye ve bakımevine yürüyüşlerimize devam ettik. Daphne artık daha çok kocası, ailesi ve geçmişiyle ilgili konuşuyordu, böylece ben de evlilik hayatının nasıl olabileceği üzerine genel bir çıkarım yapabilmiştim. (Sürekli olarak, kendime uygun bir eş bulup onun kendi hayatında eriştiği yüksek düzeyde mutluluğu yakalayabileceğimde ısrar ediyordu.) Yaptığım araştırmalar da Daphne'nin iddiasının kanıtlarla desteklendiğini ortaya koyuyordu: Evli erkekler daha mutluydu ve daha uzun yaşıyorlardı.

Bir gün Daphne, "Bir sonraki doğum günüm ne zaman?" diye sorunca zaman kavramını da yitirdiğini anladım. Mutluluğunu artırmak için ona küçük bir yalan söylemenin kabul edilebilir olduğuna karar verdim. Tek sorun bu mevsimde defne bulmaktı, ama bu konuda beklenmedik bir başarı gösterdim. Kâr amacıyla bitkilerin çiçek açma süresini değiştirme ve uzatma gibi çalışmalar yapan bir genetikçinin varlığından haberdardım. Çiçekçime bir miktar defne gönderebilmişti, böylece biz de sahte doğum günü yemeğimizi yedik. Daphne doğum gününün ne zaman olduğunu her sorduğunda aynı prosedürü tekrarladım.

Sonunda Daphne'nin de bakımevinde, kocasına katılması gerekti ve hafızası kötüye gittikçe doğum günlerini daha sık kutlar olduk; ta ki her gün ziyaretine gitmeye başlayana kadar. Çiçekçi bana özel bir indirim kartı verdi. Daphne'nin, beni artık tanınamaya başladığı zaman, doğum günlerine

göre iki yüz yedi yaşına ve artık defne çiçeklerine tepki göstermediği, benim de ziyaretlerime son verdiğim zamansa üç yüz on dokuz yaşına bastığını hesaplamıştım.

Julie'den tekrar haber almayı beklemiyordum. Her zamanki gibi insan davranışlarına dair tahminlerimde yanılmıştım. Konferanstan iki gün sonra saat 15.37'de bilmediğim bir numara beni aradı. Julie onu aramamı belirten bir not bırakınca konferans salonunda bir şey unuttuğum kanısına varmıştım.

Yine yanılmıştım. Asperger Sendromu'yla ilgili konuşmamıza devam etmek istiyordu. Verdiğim bilgilerin bu kadar etki uyandırmasından memnun olmuştum. Akşam yemeğinde buluşmayı önerdi ki bu verimli bir sohbet için ideal bir ortam değildi, ama akşam yemeğini hep yalnız yediğim için takvimimi ayarlamam daha kolay olacaktı. Arka plan araştırması başka bir meseleydi.

“Özellikle hangi konuyla ilgileniyorsun?”

“Ah,” dedi. “Öylesine sohbet ederiz diye düşünmüştüm sadece... biraz birbirimizi tanırız.”

Kulağa hiç üzerine düşünülmemiş gibi geliyordu bu. “En azından konunun ana hatlarını bilmeliyim. Söylediklerim arasında özellikle ilgini çeken neydi?”

“Şey... sanırım Danimarka'daki bilgisayarların test edilmesi.”

“Bilgisayar uygulamalarının test edilmesi.” Kesinlikle biraz araştırma yapmam gerekecekti. “Ne öğrenmek istiyorsun?”

“Onları nasıl bulduklarını merak ediyordum. Asperger Sendromu olan yetişkinlerin çoğu sendromun kendilerinde bulunduğunun farkında değil.”

Güzel bir noktaya değinmişti. Rastgele adaylarla görüşme yapmak, yaygınlık oranı yüzde 0.3'ten az olduğu tahmin edilen bir sendromun tespit edilmesinde oldukça faydasız bir yöntem olurdu.

Bir tahmin yürüttüm. “Sanırım ön eleme niteliğinde bir anket yapıyorlar.” Henüz cümlemi bitirmemiştim ki kafamın içinde bir ışık yandı; elbette gerçek bir ışık değil.

Anket! Ne basit bir çözüm. Zaman kaybettirenleri, tertipsizleri, dondurma ayırımı yapanları, görsel tacizden yakınanları, faldan medet umanları, yıldız falı okurlarını, modaya takıntısı olanları, din fanatiklerini, vejetaryenleri, spor takipçilerini, sigara içenleri, kara cahilleri, homeopatları eleyerek, tercihen mükemmel eşi ya da gerçekçi olmak gerekirse, içinden çıkılabilir bir aday listesini ortaya çıkarmak için mevcut en iyi uygulamayı kapsayan, belli bir amaca yönelik, bilimsel olarak geçerli bir araç.

“Don?” Hâlâ hatta bekleyen Julie’ydi bu. “Ne zaman buluşmak istersin?”

Şimdi işler değişmişti. Öncelikler yer değiştirmişti.

“Mümkün değil,” dedim. “Takvimim dolu.”

Yeni proje için bütün boş zamanlarıma ihtiyacım olacaktı.

Eş Bulma Projesi.

3

Julie'yle konuştuktan sonra hemen Gene'in psikoloji binasındaki ofisine gittim ama yerinde değildi. Neyse ki asistanı Güzel Helena da (ki bence kendisine Engelleyici Helena denmeliydi) yerinde değildi de Gene'in ajandasına bakabildim. Saat 17.00'de bitmesi planlanan bir konferansı ve 17.30'daki toplantısından önce kısa bir molası vardı. Harika. Sadece spor salonundaki programımı biraz kısa tutmam yeterliydi. Ajandadaki bu zaman aralığı için kendime randevu aldım.

Spor salonunda duş ve kıyafet değişimi kısımlarını atlayarak hızlandırdığım egzersiz sürecimin ardından konferans salonuna koşup personel girişinin önünde beklemeye koyuldum. Sıcaklığın ve antrenmanın etkisiyle bir hayli terlesem de hem zihinsel hem fiziksel yönden enerjiktim. Saatim tam beşi gösterdiğinde içeri girdim. Gene, loş salondaki kürsüde belli ki saatten habersiz, finansla ilgili bir soruya yanıt veriyordu. İçeri girmemle birlikte salona biraz ışık girmişti ve dinleyicilerin sanki bir şey söylememi bekler gibi bana bakmakta olduklarını fark ettim.

"Zaman doldu," dedim. "Gene'le toplantım var."

İnsanlar hemen kalkmaya başlarlarken resmî giyimli üç kişiyle birlikte ön sırada oturan Dekan'ı gördüm. Primatların cinsel cazibesine yönelik entelektüel bir ilgiden çok, potansiyel finans kaynağı olmaları sebebiyle orada bulunduklarını tahmin ettim. Gene her zaman araştırmaları için para almaya çalışırken Dekan da her zaman kaynak yetersizliğinden ötürü Genetik ve Psikoloji Bölümleri'nde küçültmeye gitmeye yönelik tehditlerde bulunuyordu. Kendimi hiç bulaştırmadığım bir alan.

Gene gürültüyü bastırarak konuştu. "Sanırım meslektaşım Profesör Tillman, süregiden çalışmalarımız açısından son derece önemli olan finansal konuları başka bir zaman tartışmamız gerektiğini bildiriyor." Dekan'a ve yanındakilere baktı. "Çalışmama gösterdiğiniz ilgiden dolayı teşekkür ederim ve tabii Psikoloji Bölümü'nden meslektaşlarıma da." Herkes alkışladı. Anlaşılan müdahalem yerindeydi.

Dekan ve resmî arkadaşları yanımdan geçtiler. O sırada Dekan yalnızca bana dönüp, "Toplantınıza engel olduğumuz için kusura bakmayın, Profesör Tillman. Eminim parayı başka bir yerden bulabiliriz," dedi. Bunu duyduğuma sevinmişim ama şimdi Gene'in etrafında sinir bozucu bir kalabalık toplanmıştı. Kızıl saçlı ve kulaklarında birkaç metal nesne olan bir kadın Gene'le konuşuyordu. Oldukça yüksek sesle konuşuyordu.

"Herkes açık bir konuşmayı kendi gündemini dayatmak için kullandığına inanamıyorum."

"Gelmekle çok iyi ettin o halde. İnançlarından birini değiştirmiş oldun. Bir ilk olsa gerek."

Gene gülümsüyor olsa da tavrında bir miktar düşmanlık olduğu açıkça ortadaydı.

“Haklı bile olsan, ki değilsin, yaratacağı sosyal etki ne olacak?”

Gene’in bir sonraki yanıtı karşısında şaşkınlığa uğramıştım; bunun sebebi aşına olduğum niyeti değil, konunun ustaca değiştirilmesiydi. Gene, benim asla sahip olamayacağım düzeyde sosyal becerilere sahip.

“Kafe muhabbetine uygun konular bunlar. Bir ara kahve içerken devam etmeye ne dersin?”

“Üzgünüm,” dedi kadın. “Araştırma yapmam gerek. Bilirsin, kanıt için.”

İte kaka ilerlermeye çalışıyordum ama uzun boylu sarışın bir kadın önümdeydi ve bedensel temas riskini almak istemedim. Kadın Norveç aksanıyla konuşuyordu.

“Profesör Barrow?” dedi kadın, Gene’i kastederek. “Afinıza sığınarak, feminist görüşü fazla basite indirgediğinizi düşünüyorum.”

“Felsefe konuşacaksak bir kahvecide konuşalım,” diye yanıtladı Gene. “Beş dakika içinde Barista’s’ta bulurum seni.”

Kadın başını sallayıp kapıya yürüdü.

Nihayet konuşacak fırsatı bulmuştuk.

“Ne aksanıyla konuştu?” diye sordu Gene. “İsveç mi?”

“Norveç,” dedim. “Zaten bir Norveçliyle birlikte oldun sanıyordum.”

Gene’e randevumuz olduğunu söyledim, ama o şimdi bu kadınla kahve içmeye odaklanmıştı. Erkek hayvanların çoğu cinselliğe, akraba olmayan bir bireye yardım etmekten daha fazla öncelik tanımaya programlanmıştı ve Gene’in de araştırma projesinin verdiği fazladan bir motivasyonu daha vardı. Tartışmak anlamsız olacaktı.

“Ajandama bakıp bir sonraki boşluğa randevu al,” dedi.

Güzel Helena muhtemelen bugünlük paydos ettiği için Gene'nin ajandasına yine kolayca erişebildim. Randevuya uymak için kendi programımı değiştirdim. Bundan böyle Eş Bulma Projesi maksimum önceliğe sahip olacaktı.

Ertesi gün Gene ve Claudia'nın kapısını çalmak için saatin tam 07.30'u göstermesini bekledim. Akşam yemeği alışverişini yapmak için pazara gitme işini 05.45'e çekmek zorunda kalmıştım, dolayısıyla önceki gece daha erken yatmam gerekmişti ki bu da bir dizi planlanmış işe etki etmişti.

İçeriden şaşkınlık belirten nidalar duydum ve ardından kızları Eugenie kapıyı açtı. Eugenie her zamanki gibi beni gördüğüne sevinmiş, onu omzuma alıp mutfağa kadar bütün yolu zıplayarak gitmemi istemişti. Çok eğlenceliydi. Eugenie ve üvey abisi Carl'ı da arkadaş listeme ekleyebilirdim aslında. Etti tam dört arkadaş.

Gene ve Claudia kahvaltı ediyorlardı ve beni beklemediklerini söylediler. Gene'e ajandasını internetten ayarlamasını önerdim. Böylece randevularını görürdü ve ben de Güzel Helena'yla tatsız karşılaşmalar yaşamak zorunda kalmazdım. Bu fikre pek bayılmamıştı.

Kahvaltıyı kaçırdığım için buzdolabından bir kap yoğurt aldım. Tatlandırılmış yoğurt! Gene'in fazla kilolarının sebebi anlaşıyordu. Claudia şimdilik formundaydı ama az da olsa kilo aldığını fark etmiştim. Probleme dikkat çektim ve yoğurdu muhtemel zanlı olarak belirledim.

Claudia, Asperger konferansını beğenip beğenmediğini sordu. Konferansı Gene'in verdiği ve benim yalnızca katılımcı olarak bulunduğum izlenimine kapılmıştı. Bu hatasını düzelttim ve konudan çok etkilendiğimi söyledim.

"Belirtiler sana birini anımsattı mı?" diye sordu.

Kesinlikle anımsatmıştı. Neredeyse kusursuz bir şekilde Fizik Bölümü'ndeki Laszlo Hevesi'yi tarif ediyorlardı. Laszlo ve pijamasıyla ilgili meşhur hikâyeyi anlatarak açıklamaya hazırlanıyordum ki Gene'in on altı yaşındaki oğlu, okul üniformasıyla mutfağa geldi. Kapağını açacakmış gibi buzdolabına doğru yürüdü ve aniden dönüp kafama şiddetli bir yumruk attı. Yumruğunu yakalayıp onu nazikçe ama aynı zamanda da sert bir hareketle yere çektim; böylece sonucu güç yerine manivela kuvvetiyle elde ettiğimi görecekti. Bu hep oynadığımız bir oyundu ama bu kez yoğurdu görmediği için üstümüz başımız yogurt olmuştu.

"Kımıldama," dedi Claudia. "Bir bez getireyim."

Bez, gömleğimi gerektiği gibi temizlemeyecekti. Bir gömleğin yıkanması için çamaşır makinesi, deterjan, yumuşatıcı ve bir hayli zaman gerekliydi.

"Gene'inkilerden birini ödünç alırım," dedim ve yatak odalarına yöneldim.

Rahatsız edici derecede büyük gelen ön kısmı farbelalı beyaz bir gömlekle döndüğümde onlara Eş Bulma Projesi'ni anlatmaya çalıştım ama Claudia çoktan çocuklarla ilgili işlerle ilgilenmeye başlamıştı. Durum artık sinir bozucu bir hal alıyordu. Cumartesi akşamına bir yemek randevusu ayarladım ve başka bir sohbet konusu planlamamalarını istedim.

Anket tasarımı üzerine biraz araştırma yapmama, arzu edilen özellikleri listelememe ve bir ön inceleme taslağı oluşturmama olanak sağladığı için bu gecikme aslında yerinde olmuştu. Tabii bütün bunlar öğretim ve araştırma yükümlülüklerime ve Dekan'la randevuma göre düzenlenmek zorundaydı.

Cuma sabahı, bir onur öğrencisini akademik sahtekârlık nedeniyle şikâyet etmemin bir sonucu olarak yine tatsız bir

olay yaşandı. Kevin Yu'yu daha önce de kopya çekerken yakalamıştım. Sonra da son ödevini değerlendirirken başka bir öğrencinin üç yıl önceki ödevinde geçen cümlelerin aynısını yakaladım.

Biraz araştırınca o eski öğrencinin, Kevin'in özel öğretmeni olduğunu ve makalesinin en azından bir kısmını onun yazdığı ortaya çıkmıştı. Bunların hepsi birkaç hafta önce olmuştu. Durumu rapor etmiş ve disiplin işlemlerinin başlamasını beklemiştim. Belli ki durum görüldüğünden daha karmaşıktı.

"Kevin'in durumu biraz farklı," dedi Dekan. Kurumsal tarzda düzenlenmiş ofisindeydik ve Dekan, Gene'e göre onu daha otoriter göstermek amacı taşıyan lacivert etek ceket takımından oluşan kurumsal tarzda kıyafetlerini giymişti. Kısa boylu, zayıf, yaklaşık olarak elli yaşlarında bir kadındı ve bu takım elbisenin onu büyük göstermesi de olasıydı. Ama akademik bir ortamda fiziksel üstünlüğün ne anlamı var, bilmiyorum.

"Bu Kevin'in işlediği üçüncü suç ve üniversite kurallarına göre okuldan atılması gerekiyor," dedi.

Gerçekler açıkça ortadaydı ve izlenmesi gereken yol da belliydi. Dekan'ın belirttiği farklı durumu anlamaya çalışıyordum. "Kanıtlar mı yetersiz? Yasal olarak karşı mı çıkıyor?"

"Hayır, her şey çok açık. Ama ilk suçu oldukça naif bir şevdi. İnternette kopyala yapıştır yapmıştı ve bilgi hırsızlığı yazılımına yakalanmıştı. Birinci yılıydı ve İngilizcesi de yeterince iyi değildi. Üstelik kültürel farklılıklar da var."

O ilk suçtan benim haberim yoktu.

"İkincisinde, her nasılsa aşına olduğun meçhul bir ödevden kopya çektiği için sen şikâyet ettin."

"Doğru."

“Don, diğer okutmanların hiçbirisi senin kadar .. ihtiyatlı değil.”

Dekan’ın kapsamlı okuma yapmama ve işime bağlılığima övgüde bulunması sıra dışı bir durumdu.

“Bu çocuklar burada okuyabilmek için yüklü paralar ödüyor. Biz de onların harçlarına bağlıyız. İnternette açıkça bilgi çalmalarını istemeyiz ama yardıma ihtiyaçları olduğunu da göz önünde bulundurmalıyız... Kevin’in sadece bir dönemi kaldı. Üç buçuk yılın ardından onu vasıfsız biri olarak evine yollamayız. İyi bir imaj olmaz.”

“Ya tıp öğrencisi olsaydı? Ya gittiğin hastanede ameliyatını yapan doktor sınavlarda kopya çekmiş olsaydı?”

“Kevin tıp öğrencisi değil. Üstelik o sınavda kopya çekmedi, ödevi için yardım aldı.”

Anlaşılan Dekan beni sırf etik olmayan bir davranışa göz yummam için pohpohluyordu. Ama yaşadığı ikilemin çözümü de çok basitti. Kuralları çiğnemek istemiyorsa onları değiştirmesi gerek. Bunu belirttim.

Yüz ifadelerini yorumlamak konusunda iyi olmadığım gibi Dekan’ın yüzünde beliren ifadeye aşına da değildim. “Kopya çekmeye göz yumuyormuşuz gibi bir izlenim yaratamayız.”

“Göz yumduğumuz halde mi?”

O toplantıdan sonra kafam iyice karışmıştı ve öfkeliydim. Çok ciddi meseleler söz konusuuydu. Ya araştırmamız, düşük akademik standartlara sahip bir okul olarak ün saldıgımız için kabul edilmezse? Hastalıkların tedavileri gecikirken insanlar ölebilir. Ya genetik laboratuvarı niteliklerini kopya çekerek kazanmış birini işe alır da o kişi büyük hatalar yaparsa? Dekan bu hayati meselelerden çok nasıl görüneceğiyle ilgileniyor gibiydi.

ROSIE PROJESİ

Hayatımı Dekan'la birlikte geçirmemin nasıl olacağı üzerine düşündüm. Dehşet verici bir düşünceydi. Ana problem imaj kaygısıydı. Anketim, görünüşe takıntılı kadınları acımasızca eleyecekti.

Gene elinde bir kadeh kırmızı şarapla kapıyı açtı. Bisikletimi koridorlarına park ettim ve sırt çantamdan Eş Bulma Projesi'nin bulunduğu dosyayı çıkarıp Gene'e vereceğim kopyayı aldım. Projeyi arkalı önlü on altı sayfaya indirgemiştım.

"Rahat ol Don, çok vaktimiz var," dedi Gene. "Uygar insanlar gibi yemeğimizi yedikten sonra anketle ilgileneceğiz. Eğer randevulara gideceksen akşam yemeği provası yapmalısın."

Tabii ki haklıydı. Claudia harika bir aşçıydı ve Gene'in de bölgesine, mahsulüne ve üreticisine göre düzenlenmiş geniş bir şarap koleksiyonu vardı. Aslında yerin altında olmayan "mahzene" gittik ve bana son aldığı şarapları gösterdikten sonra ikinci şişeyi seçtik. Yemeği Carl ve Eugenie'le birlikte yedik ve Eugenie'le bir hafıza oyunu oynayarak havadan sudan konuşmaktan kurtulabildim. Tatlımı bitirir bitirmez masanın üzerine koyduğum "Eş Bulma Projesi" adlı dosyayı gördü.

"Evleniyor musun Don?" diye sordu.

"Evet."

"Kiminle?"

Açıklamak üzereydim ama Claudia, Eugenie ve Carl'ı odalarına yolladı; yerinde bir karar, zira konuya katkı sağlayacak donanıma sahip değillerdi.

Anketleri Claudia ve Gene'e uzattım. Gene hepimize şarap doldurdu. Çoktan seçmeli sorular, Likert Ölçeği, çapraz geçerlilik, aptalca sorular ve yedekler de dâhil olmak üzere anket hazırlamada en iyi yolu izlediğimi açıkladım. Claudia bunların sonuncusuna bir örnek istedi.

“Soru 35: *Böbrek yer misin?* Doğru cevap (c) *genellikle*. Yeme alışkanlığı problemlerini test etmek için. Doğrudan yemek tercihini sorarsan, ‘Her şeyi yerim,’ derler ama sonra *vejetaryen olduklarını öğrenirsin.*”

Vejetaryenliğe dair çok sayıda olumlu görüş olduğunu biliyorum. Yine de ben et yediğim için eşim de yerse daha iyi olacağına kanaat getirdim. Bu ilk evrede ideal çözümü belirleyip anketi daha sonra gerekirse gözden geçirmek mantıklı görünüyordu.

Claudia ve Gene okuyordu.

Claudia, “Randevuya (b) biraz erken gelmektir diye tahmin ediyorum,” dedi.

Bu kesinlikle yanlıştı ve iyi arkadaşım olan Claudia'nım bile bana uygun bir eş olamayacağını gösteriyordu.

“Doğru yanıt (c) *vaktinde*,” dedim. “Alışkanlık halinde erken gitmek toplamda büyük zaman kaybıdır.”

“Ben *biraz erken* yanıtını kabul ederdim,” dedi Claudia. “Gayret gösteriyor olabilir. Kötü bir şey değil.”

İlginç bir noktaydı. Bunu değerlendirmek üzere not aldım, ama (d) *biraz geç* ve (e) *çok geç* şıklarının asla kabul edilemeyeceğini de belirttim.

“Bence bir kadın kendini harika bir aşçı olarak tanımlıyorsa biraz kendini beğenmiştir,” dedi Claudia. “Yemek yapmaktan hoşlanıp hoşlanmadığını sor. Sen de hoşlandığını belirt.”

Bunlar tam da aradığım türden katkılardı. Dilin, benim hiç farkında olmadığım gizli nüansları. Anketi dolduran kişi de benim gibi biriye aradaki farkı anlamayacağını fark ettim ama potansiyel eşimin benim gibi incelikten yoksun biri olmasını şart koşmak mantıksız olurdu.

“Mücevher ve makyaj yok mu?” diye sordu Claudia. Dekan’la son münasebetim neticesinde eklenen iki sorunun yanıtını doğru tahmin etmişti.

“Mücevherler her zaman görünüşle ilgili değildir,” dedi Claudia. “İlle soracaksan mücevheri bırak, makyajı sor. Ama her gün yapıp yapmadığı şeklinde sor.”

“Boy, kilo ve vücut kitle endeksi.” Gene soruları incelemekte aceleci davranıyordu. “Kendin hesaplasan olmaz mı?”

“Sorunun amacı da bu zaten,” dedim. “Basit bir aritmetik hesabı yapıp yapamadıklarını görmek. Matematik bilmeyen bir eş istemiyorum.”

“Nasıl göründüklerine dair bir fikir edinmek istediğini sanmıştım ben,” dedi Gene.

“Fiziksel zindelikle ilgili bir soru var zaten.”

“Ben daha çok cinsellik açısından düşünüyordum,” dedi Gene.

Claudia, “Bir değişiklik olarak,” dedi ki Gene sürekli cinsellikten konuştuğu için bu biraz tuhaf bir ifadeydi. Ama Gene iyi bir noktaya değinmişti.

“HIV ve herpes virüsleriyle ilgili bir madde eklerim.”

“Dur,” dedi Claudia. “Aşırı seçici oluyorsun.”

Tedavisi olmayan cinsel yolla bulaşan hastalıklar taşımanın kesinlikle olumsuz olduğunu söyleyecektim ki Claudia araya girdi.

“Her konuda.”

Bu anlaşılabilir bir tepkiydi ama benim stratejim birinci tip hata yapma olasılığını azaltmaktı: Uygun olmayan bir seçenekle vakit harcamak. Tabii bu kaçınılmaz olarak, ikinci tip hata riskini artırıyordu: Uygun bir kişiyi reddetmek. Ama oldukça geniş bir kitleyle karşı karşıya olduğum için bu kabul edilebilir bir riskti.

Gene söz aldı: “Sigara içmeyen, makul. Ama içki sorusunun doğru yanıtı hangisi?”

“Sıfır.”

“Bir dakika. Sende içki içiyorsun.” Henüz birkaç dakika önce tepeleme doldurduğu şarap kadehimi işaret etti. “Epey içiyorsun hem de.”

Bu projeyle kendimi de bir nebze geliştirmek istediğimi açıkladım.

Bu şekilde devam ettik ve harika sonuçlar elde ettim. Anketin şimdi daha az titiz görüldüğünü düşünüyordum, ama geçmişte bana sıkıntı veren kadınların çoğunu elememi sağlayacağından emindim. Kayıslı Dondurma Kadını en az beş soruda başarısız olurdu.

Planım sıradan randevu sitelerine üye olmak. Ama boyum, mesleğim ve plajda yürüyüş yapmaktan hoşlanıp hoşlanmadığıma dair yetersiz derecede ayırt edici olan bilgilere ek olarak anketin bulunduğu bir link de yayınlamak istiyordum.

Gene ve Claudia sosyal becerilerimi geliştirmem için ayrıca yüz yüze randevulara da çıkmamı önerdiler. Anketi

doğrudan randevularda değerlendirmenin yararını görebiliyordum. Böylece sitelerden gelecek yanıtları beklerken anketin birkaç çıktısını aldım ve sonsuza dek vazgeçtiğimi sandığım randevu yöntemine geri döndüm.

Ticari bir eş bulma organizasyonu tarafından yürütülen Sekiz Kişilik Masa'ya kaydolarak işe başladım. Bariz şekilde yetersiz bilgilere dayanan, güvenilmez olduğu şüphe götürmeyen bir başlangıç aşaması eşleştirmesinin ardından ben de dâhil dört erkek ve dört kadına rezervasyonu yapılmış bir restoranın bilgileri verildi. Yanıma dört anket alıp akşam saat tam 8.00'de restorana gittim. *Yalnızca bir kadın gelmişti!* Diğer üçü geç kalmıştı. Saha çalışmasının avantajlarına dair olağanüstü bir doğrulamaydı bu. Bu kadınlar pekâlâ (b) biraz erken ya da (c) vaktinde seçeneklerinden birini işaretleyebilirlerdi ama davranışları tersini gösteriyordu. Tek bir seferin genel performansı temsil etmeyebileceğine dayanarak şimdilik (d) biraz geç seçeneğini kabul etmeye karar verdim. Claudia'nın, "Don, herkes ara sıra geç kalır," dediğini duyabiliyordum.

Masada ayrıca iki de erkek oturuyordu. Tokalaştık. Bunun dövüş sanatları müsabakalarından önceki selamlaşmaların dengi olduğunu fark ettim.

Rakiplerimi değerlendirdim. Kendini Craig olarak tanıtan adam aşağı yukarı benimle yaşıttı ama fazla kilosuna vardı ve onun için fazla dar olan resmî bir beyaz gömlek giymişti. Bıyıklıydı ve dişleri bakımsızdı. Danny adlı diğer adam benden birkaç yaş küçük olmalıydı ve sağlıklı görünüyordu. Beyaz bir gömlek giymişti. Kollarında dövmelemler vardı ve siyah saçlarına bir şeyler sürmüştü.

Zamanında gelen kadının adı Olivia'ydı; öncelikli (ve mantıklı) olarak dikkatini üç adam arasında paylaştırdı. Antropolog olduğunu söyledi. Danny bunu arkeologla karıştırdı ve Craig de pignelerle ilgili ırkçı bir espri yaptı. Olivia'nın bu yanıtlardan etkilenmediği benim için bile açıkça ortadaydı. Ben de sosyal yönden ortamdaki en beceriksiz kişi olmadığımı hissettiğim o nadir anlardan birinin keyfini çıkardım. Olivia bana döndü ve mesleğimle ilgili sorusuna yanıt verdikten hemen sonra, kendini Gerry olarak tanıtan bir avukat olan dördüncü adam ve Sharon ile Maria adındaki, sırasıyla muhasebeci ve hemşire olan iki kadının gelmesiyle konuşmamız bölündü. Sıcak bir geceydi ve Maria hem serin tutma hem de alenen seksüel açıdan teşhir etme çifte avantajını barındıran bir elbise seçmişti. Sharon pantolon ve ceketten oluşan alışılmış bir resmî takım elbise giymişti. İkisinin de benimle yaşıt olduğunu tahmin ediyordum.

Olivia benimle konuşmaya devam ederken diğerleri havadan sudan sohbetlere giriştiler; hayati bir karar söz konusuysen fevkalade bir zaman kaybıydı bu. Claudia'nın tavsiyesi üzerine anketi ezberlemiştim. Soruları doğruca formlardan okumanın yanlış bir "enerji" yaratacağını; ve onları kurnazca sohbet arasına sıkıştırmam gerektiğini düşünüyordu. Kurnazlığın pek harcım olmadığını anımsattım ona. Cinsel yolla bulaşan hastalıklara değinmememi ve boy, kilo ve vücut kitle endeksi konusunda da kendi tahminlerimden faydalanmamı tavsiye etti. Olivia'nın vücut kitle endeksinin on dokuz olduğunu tahmin ettim: Zayıftı ama anoreksiya emaresi göstermiyordu. Tahminen muhasebeci Sharon'inkini yirmi üç, hemşire Ma-

ria'ninkini de yirmi sekiz olarak hesapladım. Tavsiye edilen sağlıklı maksimum vücut kitle endeksi yirmi beştir.

IQ'sunu sormak yerine yerli Güney Amerikalı nüfusunda frengiye duyarlılık değişikliklerinin tarihi etkisi hakkındaki sorulara Olivia'nın vereceği yanıtlara göre bir değerlendirme yapmaya karar verdim. Harika bir sohbeta daldık ve bu konu başlığından cinsel yolla bulaşan hastalıklar sorusuna geçebileceğimi bile düşündüm. IQ'su kesinlikle istenen minimum düzeyin üzerindeydi. Avukat Gerry, espri olmasını amaçladığını düşündüğüm birkaç yorumda bulundu ama sonunda bizi rahat bıraktı.

Bu noktada, ortalarda olmayan kadın, *yirmi sekiz dakika gecikerek* masaya geldi. Olivia'nın dikkati dağılmışken, fırsattan istifade, şimdiye dek elde ettiğim, kucığımdaki dört anketten üçünde istenen bilgileri kaydettim. 'Her zaman geç kaldığını' beyan ettiği için son gelen kadın için kâğıt harcamadım. Bu durum, tahminen altı dakika intervaline göre fatura kesen ve bunun sonucu olarak da zamanın değerini bilmesi gereken Avukat Gerry'yi rahatsız etmişe benzemiyordu. Sohbeti Gene'in tarzını andırmaya başladığından, belli ki cinselliğe daha çok önem veriyordu.

Geciken Kadın'ın gelişiyile birlikte garson menülerle çıkageldi. Olivia menüyü inceleyip, "Balkabağı çorbası sebze suyuyla mı yapılıyor?" diye sordu.

Yanıtı duymadım. Sorunun kendisi önemli bir bilgi barındırıyordu. *Vejetaryen*.

Hayal kırıklığı yansıtan yüz ifademi fark etmiş olabilir. "Ben Hinduyum."

Giydiği sarı ve fiziksel tavırlarından Olivia'nın Hindu olabileceği sonucuna varmıştım zaten. Ama "Hindu" teriminin dini inancı açıklayan bir terim mi yoksa kültürel mirasın bir göstergesi mi olduğundan emin değildim. Geçmişte, bu ayrımı yapamadığım için azarlandığım olmuştu.

"Dondurma yer misin?" diye sordum. Vejetaryenlik beyanından sonra uygun bir soru gibi görünüyordu. Gayet yerindeydi.

"Ah, elbette. Vegan değilim. Yumurta ile yapılmadığı sürece yerim."

Durum hiç iyiye gitmiyordu.

"En sevdiğin aroma hangisi?"

"Fıstıklı. Kesinlikle fıstıklı." Gülümsedi.

Maria ve Danny sigara içmek için dışarı çıktı. Geciken Kadın da dâhil üç kadını elemiş olarak işim neredeyse bitmişti.

Sipariş ettiğim kuzu beyni geldi ve onu ikiye bölerek iç yapısını ortaya çıkardım. Irkçı Craig'le sohbete dalan Sharon'ı dürtüp beyni ona gösterdim. "Beyin sever misin?"

Etti dört, görev tamam. Harika bir arkadaş olan Olivia'yla sohbetime devam ettim ve diğerleri çiftler halinde gittikten sonra birer içki daha sipariş ettim. Restoranda bizden başka herkes gidene kadar oturup sohbet ettik. Anketleri sırt çantama koyarken Olivia bana iletişim bilgilerini verdi, ben de kabalık etmemek için not ettim. Sonra kendi yollarımıza gittik.

Bisikletimle eve giderken yemek randevusu üzerine düşündüm. Seçim yapmak için büyük ölçüde yetersiz bir metottu ama anket gerçekten de çok işe yaramıştı. O sorular olmasaydı gerçekten de ilginç ve hoş bir kadın olan Olivia'yla ikinci bir randevuya çıkmaya kalkışacağıma şüphe yoktu.

Belki üçüncü, dördüncü ve beşinci defa buluşacak, sonra bir gün restorandaki bütün tatlılar yumurta içerdiğinde, yolun karşısındaki dondurmacıya gidecektik ve yumurtasız fıstıklı dondurmaları olmadığını öğrenecektik. Bunu, ikimiz de ilişkiye emek harcamadan önce öğrenmek daha iyiydi.

Bana annem ile babamın Shepparton'daki tuğla kaplama evini anımsatan banliyö evinin girişinde duruyordum. Bir daha bekârlar partisine katılmamaya karar vermiştim ama anket, yabancılarla hiçbir temele dayanmayan sosyal münasebetlerin ıstırabından kaçınmama olanak sağlıyordu.

Kadın konuklar geldikçe uygun zamanlarında doldurmaları veya partide ya da e-posta aracılığıyla teslim etmeleri için her birine bir anket verdim. Ev sahibi kadın başta beni oturma odasındaki kalabalığa katılmaya teşvik etti ama ona stratejimi anlatınca beni rahat bıraktı. İki saat sonra oturma odasından, tahmini vücut kitle endeksi yirmi bir olan, otuz beş yaşlarında bir kadın elinde iki şişe köpüklü şarapla geldi. Diğer elinde de anket vardı.

Kadehlerden birini bana uzattı. “Susamış olabileceğini düşündüm,” dedi çekici Fransız aksanıyla.

Susamamıştım ama alkol ikramından memnundum. İçki içmeyen bir eş bulana kadar içkiyi bırakmayacağıma karar vermiştim. Ayrıca kendi kendime yaptığım bazı analizler so-

nacı içki sorusu için (c)az yanıtının kabul edilebilir olduğuna karar vermiş ve anketi güncellemek üzere bir not almıştım.

"Teşekkürler." Anketi bana vermesini ve bunun, beklenmedik bir şekilde, arayışımın sona ereceğine dair bir işaret olabileceğini umut ediyordum. Çok çekiciydi ve şarap ikramıyla yaptığı iest, ev sahibi ve diğer davetlilerin hiçbiri tarafından sergilenmemiş olan bir yüksek nezaket seviyesine işaret ediyordu. "Araştırmacısın, öyle mi?" Anketi gösterdi.

"Doğru."

"Ben de," dedi kadın. "Bu gece burada fazla akademisyen yok." Her ne kadar hal tavır ve sohbet konularından bir sonuca varmak tehlikeli olsa da konuklara dair benim değerlendirmem de bu gözlemlerle örtüşüyordu.

"Ben Fabienne," dedi ve boştaki elini uzattı; ben de elini tavsiye edilen derecede sıkıya özen göstererek onunla tokalaştım. "Şarap berbat, değil mi?"

Ona hak verdim. Sırf alkollü olduğu için içilebilen tatlandırılmış bir gazlı şaraptı.

"Bir şarap evine gidip daha iyi bir şeyler içsek mi dersin?" diye sordu.

Başımı iki yana salladım. Şarabın kalitesizliği can sıkıcıydı ama çok hayati düzeyde değildi.

Fabienne derin bir nefes aldı. "Dinle. İki kadeh şarap içtim, altı haftadır sevişmiyorum ve buradaki herhangi biriyle sevişmektense bir altı hafta daha beklemeyi tercih ederim. Şimdi, sana bir içki ısmarlayabilir miyim?"

Çok nazik bir teklifti. Ama saat henüz çok erkendi. "Başka konukların da gelmesi bekleniyor. Beklersen uygun birini bulabilirsin."

Fabienne anketi bana uzatıp, “Vakti gelince kazananı bildirirsin herhalde,” dedi. Bildireceğimi söyledim. O gider gitmez hızlıca ankete göz attım. Beklendiği gibi birçok açıdan başarısızdı. Üzücü bir durumdu.

İnternet-dışı son seçeneğim daha önce hiç denemediğim bir yaklaşım olan hızlı randevu seçeneği idi.

Buluşma yeri bir otelin etkinlik salonuydu. Israrlarım sonucunda toplantı organizatörü *asıl* başlama zamanını açıkladı ve ben de o zamana kadar maksatsız münasebetlerden kaçınmak için barda bekledim. Döndüğümde uzun bir masada, tahminen elli yaşlarında, vücut kitle endeksi yaklaşık yirmi sekiz olan ve geleneksel anlamda çekici olmayan, yaka kartında Frances yazan bir kadının karşısındaki tek boş yere oturdum.

Organizatör zili çaldı ve Frances’le üç dakikam başladı.

Anketimi çıkarıp ismini yazdım; bu şartlar altında kurnazlığa zaman yoktu.

“Soruları maksimum eleme hızına uygun şekilde sıraladım,” diye açıkladım. “Çoğu kadını kırk saniyeden kısa bir sürede eleyebileceğimi sanıyorum. Geri kalan sürede istediğin konuda konuşabilirsin.”

“O zaman bir önemi kalmayacak ki,” dedi Frances. “Elenmiş olacağım.”

“Yalnızca potansiyel bir eş olarak. Hâlâ ilginç bir sohbet etme şansımız olabilir.”

“Ama elenmiş olacağımı.”

Başımı salladım. “Sigara içiyor musun?”

“Arada bir,” dedi.

Anketi bir kenara ittim.

"Harika." Soruları sıralamamın böylesine işe yaramasından memnundum. Dondurma türleri ve makyaj gibi konularla vakit kaybettikten sonra sigara içtiğini öğrenebilirdim. Sigara içmenin pazarlık edilebilecek bir konu olmadığını söylemeye gerek yok. "Başka sorum yok. Ne konuda konuşmak istersin?"

Üzücü bir şekilde, ben uyumlu olamayacağımıza karar verdikten sonra Frances konuşmayı sürdürmek istememişti. Gecenin geri kalanı da aynen böyle geçecekmiş meğer.

Bu yüz yüze münasebetler, elbette ikinci derecede önem taşıyordu. İnternete güveniyordum ve ilk ilanlarımdan kısa süre sonra tamamlanmış anketler yağmaya başladı. Durum değerlendirmesi yapmak için Gene'le ofisimde buluştuk.

"Kaç yanıt gelmiş?" diye sordu.

"İki yüz yetmiş dokuz."

Gene açıkça etkilenmişti. Anketlerin çoğu kısmen doldurulduğu için yanıtların niteliğinin çeşitlilik gösterdiğinden bahsetmedim.

"Fotoğraf yok mu?"

Kadınların çoğu fotoğraf koymuştu ama ben daha önemli bilgilere yer açmak için onları veritabanına sıkıştırmıştım.

"Fotoğraflara bakalım," dedi Gene.

Fotoğrafları göstermek için ayarları değiştirdim ve Gene birkaçına göz gezdirip birine tıkladı. Kararlılığı etkileyiciydi. Onaylamış görünüyordu ama verilere şöyle bir göz gezdirmem sonucunda adayın kesinlikle uygun olmadığı ortaya çıktı. Fareyi geri alıp kızı sildim. Gene karşı çıktı.

"Ne ne ne? Ne yapıyorsun?"

"Astrolojiye ve homeopatiye inanıyor. Vücut kitle endeksini de yanlış hesaplamış."

"Kaçmış?"

"Yirmi üç buçuk."

"Güzel. Silme işlemi geri alabilir misin?"

"Kesinlikle hiç uygun değil."

"Kaçı *uygun* ki?" diye sordu Gene nihayet konuya geçerek.

"Şimdilik hiçbirisi. Anket harika bir filtre."

"Sence de beklentilerini biraz yüksek tutmuyor musun?"

Yaşamdaki en önemli kararı destekleyecek bir bilgi topladığımı belirttim. Taviz kesinlikle yersiz olurdu.

"Her zaman taviz vermen gerekir," dedi Gene. İnanılmaz ve kendi durumu açısından tamamen geçersiz bir beyanat.

"Sen mükemmel eşi buldun. Son derece zeki, fazlasıyla güzel ve başka kadınlarla seks yapmana izin veriyor."

Gene, böyle bir tolerans gösterdiği için Claudia'yı şahsen tebrik etmememi tavsiye edip tamamlanmış anketlerin sayısını tekrar sordu. Kâğıt üstündekileri henüz saymadığım için toplam rakam ona söylediğimden yüksekti. Üç yüz dört.

"Listeni bana ver," dedi Gene. "Senin için birkaç tane seçerim."

"Hiçbiri kriterlere uymuyor. Hepsinde yanlış bir şey var."

"Bunu pratik olarak ele al."

Haklıydı. Hint Antropolog Olivia'yı birkaç defa düşünmüş, dondurma seçimi konusunda katı kuralları olan Hindu bir vejetaryenle yaşamının nasıl olacağını değerlendirmiştim. Sadece doğru eş ortaya çıkana kadar beklemem gerektiğini kendime anımsatmam onu aramaktan alıkoyabilmişti beni. Seks yoksunu Araştırmacı Fabienne'in anketini bile tekrar kontrol etmiştim.

Listeyi Gene'e e postayla yolladım.

“Sigara içenler olmaz.”

“Tamam,” dedi Gene. “Ama onları yemeğe davet etmen gerek. Düzgün bir restoranda.”

Gene muhtemelen buna pek hevesli olmadığını anlamıştı. Sorunu, daha da az kabul edilebilir bir seçenerek sunarak akıllıca ele aldı.

“Bir de fakülte balosu seçeneği var.”

“Restoran.”

Gene, benim şevk eksikliğimi telafi etmek istercesine gülümsedi. “Çok kolay. ‘Bu akşam yemeğe çıkmaya ne dersin?’ Benden sonra tekrar et.”

“Bu akşam yemeğe çıkmaya ne dersin?” diye tekrarladım.

“Gördün mü? Hiç de zor değil. Görünümleriyle ilgili sadece olumlu yorumlar yap. Hesabı öde. Seksten bahsetme.” Gene kapıya doğru yürüdü, sonra arkasını döndü. “Kâğıttakiler ne oldu?”

Sekiz Kişilik Masa’dan, bekârlar partisinden ve ısrarı üzerine, hızlı buluşmadan topladığım kısmen doldurulmuş anketleri bile verdim. Top artık ondaydı.

6

Gene, doldurulmuş Eş Bulma Projesi anketleriyle birlikte odamdan çıktıktan yaklaşık iki saat sonra kapı çaldı. Öğrencilerin ödevlerinin ön değerlendirmesini yapıyordum; yasak olan bir eylem değildi ama bunun tek sebebinin kimsenin bunu yaptığını fark etmemiş olması olabileceğini düşünüyordum. Ödevin tamamının okunduğu can sıkıcı süreç kadar doğru fikir verebilecek faktörlere; içindekiler bölümünün eklenip eklenmediği, kapak sayfasının el yazısıyla mı bilgisayarda mı hazırlanmış olduğu gibi kolaylıkla ölçülebilen parametrelere bakarak, değerlendirmeye harcanan çabayı en aza indirgeme projesinin bir bölümüydü bu.

Kapı açıldığında ödevleri masamın altına ittim ve başımı kaldırdığımda tanımadığım bir kadının kapıda durduğunu gördüm. Yaşını tahminen otuz ve vücut kitle endeksini yirmi olarak hesapladım.

“Profesör Tillman?”

İsmim kapıda yazdığından bu pek zekice bir soru değildi.

“Evet.”

“Profesör Barrow sizi görmemi söyledi.”

Gene’in verimliliği karşısında şaşkınlığa uğramıştım; masama yaklaşırken kadını daha dikkatli inceledim. Herhangi bir uyumsuzluk belirtisi göstermiyordu. Hiç makyaja rastlamadım. Vücut şekli ve ten rengi, sağlıklı ve zinde olduğunu gösteriyordu. Kayıslı Dondurma Kadını’yla ilgili kötü anılarımı aklıma getiren kalın çerçeveli gözlükleri, birkaç yerinden delinmiş siyah bir tişörtü vardı ve metal zincirli siyah bir kemer takmıştı. Mücevher sorusunun silinmesi iyi olmuştu çünkü kocaman metal küpeler ve boynuna da ilginç bir kolye takmıştı.

Genellikle kıyafet konusuna ilgisiz olsam da onunkiler oldukça nitelikli bir akademisyen veya bir profesyonel beklentimle ve yaz mevsimiyle örtüşmüyordu. Aklıma yalnızca serbest meslek sahibi olabileceği ya da tatilde ve işyeri kurallarından muaf olup kıyafetlerini rastgele seçmiş olabileceği gelmişti. Bunu anlayabilirdim.

İkimiz de bir şey söylemeyeli epey uzun bir süre olmuştu ve sıranın ben de olduğunu fark ettim. Bakışlarımı kolyeden yukarı çevirdim ve Gene’in talimatını anımsadım.

“Bu akşam yemeğe çıkmaya ne dersin?”

Soruma şaşırmış göründü ve, “Tamam, olur. Bir saniye... Bu akşam yemeğe çıkmaya ne dersin mi? Le Gavroche’a gideriz ve hesabı sen ödersin, olur mu?” dedi.

“Fevkalade. Saat sekiz için rezervasyon yaptırırım.”

“Şaka yapıyorsun.”

Tuhaf bir yanıtı bu. Neden doğru düzgün tanımadığım birine böyle kafa karıştırıcı bir şaka yapayım ki?

“Hayır. Bu akşam saat sekiz uygun mudur?”

“Doğru anladığımdan emin olayım. Bu gece bana La Gavroche’ta yemek ısmarlamayı mı teklif ediyorsun?”

İsmimi sormasına ek olarak bu soruyla birlikte bu kadının Gene’in “pek parlak zekâlı değil” diye tabir ettiği kadınlardan olduğunu düşünmeye başlamıştım. Vazgeçmeyi ya da en azından anketini kontrol edinceye kadar yemeği ertelemek üzere bir taktik uygulamayı düşündüm ama bunu yapmanın sosyal kurallar yönünden kabul edilebilir bir yolunu bulamadım; bu nedenle teklifimi doğru anladığını onaylamakla yetindim. Dönüp gitti ve henüz adını bile bilmediğimi fark ettim.

Hemen Gene’i aradım. Başta kafası karışmış görünüyordu; bunu bir neşe takip etti. Belki de eş adayının üstesinden bu kadar etkin bir şekilde gelmemi beklemiyordu.

“Adı Rosie,” dedi Gene. “Ve sana bütün söyleyeceğim de bundan ibaret. İyi eğlenceler. Seksle ilgili söylediklerimi de sakın unutma.”

Gene’in bana başka detay verememesi kötü olmuştu çünkü bir sorun çıktı. Rosie’yle ayarladığımız saat için Le Gavroche’ta yer yoktu. Rosie’nin profilini bilgisayardan bulmaya çalıştım; fotoğraflar ilk kez işe yarayacaktı. Ofisime gelen kadın, ismi “R” harfiyle başlayan adayların hiçbirine benzemiyordu. Kâğıt çıktıkların arasında olmalıydı. Gene gitmişti ve telefonu da kapalıydı.

Yasa dışı olmasa da şüphesiz etik sayılmayacak bir davranışta bulunmak zorunda kaldım. Bunu, Rosie’ye verdiğim

sozu tutamamanın hiç etik sayılmayacak bir davranış olmasıyla gerekçelendirdim. Le Gavroche'un çevrimiçi rezervasyon sisteminde VIP'ler için kolaylık sağlamıyordu ve nispeten pek karmaşık olmayan bir *hack* 'leme programını kullanarak Dekan'ın ismiyle rezervasyon yaptırdım.

Saat 19.59'da restorana gittim. Restoran büyük bir otelin içindeydi. Dışarıda sağanak yağmur yağdığı için bisikletimi girişe zincirledim. Neyse ki hava soğuk değildi ve Gore Tex ceketim de beni mükemmel bir şekilde korumuştı. Altındaki tişörtüm hiç ıslanmamıştı.

Üniformalı bir adam yanıma geldi. Bisikleti işaret etti ama şikâyet etmesine fırsat vermeden konuştum.

"Adım Profesör Lawrence ve saat 17.11'de rezervasyon sistemimize giriş yaptım."

Görünüşe göre görevli ya Dekan'ı tanıımıyordu ya da başka bir Profesör Lawrence olduğumu düşündü çünkü sadece dosyasına bakıp başıyla onayladı. Her şeyin bu kadar çabuk olması karşısında etkilenmiştim ama saat 20.01 olmuştu ve Rosie hâlâ gelmemişti. Belki de *(b) biraz erken* gelenlerdendi ve çoktan oturmuştu.

Ama sonra bir sorun çıktı.

"Affedersiniz bayım, ama kıyafet zorunluluğumuz var," dedi görevli.

Bunu biliyordum. Oysa internet sitesinde kalın harflerle belirtilmişti: Beyefendilerin ceket giymesi zorunludur."

"Ceket yoksa yemek de yok, öyle mi?"

"Öyle sayılır efendim."

Böyle bir kurala ne denebilirdi ki? Yemek boyunca ceketimi çıkarmamaya hazırlamıştım kendimi. Restoran muhtemelen klimayla bu koşula uygun düzeyde soğutulmuş olacaktı.

Restoranın girişine doğru ilerledim ama görevli yoluma çıktı. “Affedersiniz. İyi ifade edemedim sanırım. Ceket giymelisiniz.”

“Ceket giyiyorum zaten.”

“Korkarım biraz daha resmî bir ceket giymeniz gerekiyor efendim.”

Otel görevlisi örnek olarak kendi ceketini gösterdi. Kendimi savunmak için Oxford İngilizce Sözlüğü’ndeki (Küçük, 2. Baskı) “ceket” kelimesinin tanımını sundum: *1(a) Vücudun üst kısmına giyilen giysi.*

Ayrıca yeni sayılabilecek, tertemiz Gore-Tex ceketimin yıkama talimatında da “ceket” kelimesinin geçtiğini belirttim. Ama görünüşe göre görevlinin ceket tanımı resmî ceketle sınırlıydı.

“Size bir ceket vermekten memnuniyet duyuyoruz efendim. Bu tarzda.”

“Yedek ceketleriniz mi var? Her bedende mi?” Böyle bir envanter oluşturmalarının, kurallarını açıkça ifade edemediklerinin kesin bir göstergesi olduğunu ve bu nedenle de ifade biçimlerini geliştirmelerinin ya da bu kuralı tamamen kaldırmalarının daha yerinde olacağını belirtmedim. Ceket ücretlerinin ve kuru temizleme masraflarının yemek fiyatlarına eklenmiş olabileceğinden de bahsetmedim. Müşterileri, bir ceket deposuna finansal destekte bulunduklarını biliyor muydu?

"Onu bilemiyorum efendim," dedi görevli. "İzin verirsiniz size bir ceket ayarlayayım."

Toplum kurallarına uygun fakat temizliği şüpheli bir giysi giyme fikrinden rahatsız olduğumu belirtmeme gerek yok. Birkaç dakika için, durumun mantıksızlığı karşısında bunaldım. Hayat arkadaşım olabilecek bir kadınla ikinci görüşmeme hazırlandığım için zaten gergindim; şimdi de bize yemek servis etmesi için para ödediğim bir müessese (beni rahat ettirmek için kesinlikle imkânlar dâhilindeki her şeyi yapması gereken bir *hizmet sağlayıcı*) önüme keyfi engeller koyuyordu. Beni yağmurdan ve kar fırtınalarından koruyan ileri teknoloji ürünü üst giyim eşyası Gore-Tex ceketim mantıksızca, haksızca ve zorla, görevlinin giydiği, esasen benimkinin dekoratif, yünlü versiyonu olan ceketle kıyaslanıyordu. Ben ceketime, istediğim fosforlu sarı rengin uygulanması için 120 dolarlık ekstra bedeliyle birlikte tam 1015 dolar ödemiştim. Argümanımın ana hatlarını sundum.

"Benim ceketim tamamen mantıklı kriterler uyarınca sizinkinden daha üstün: suya dayanıklılığı, az ışıktaki görünürlüğü, depolama kapasitesi..." Ceketin fermuarını açıp iç ceplerini göstererek devam ettim, "Kuruma hızı, leke tutmama özelliği, kapüşonu..."

Görevli hâlâ anlaşılabilir bir tepki göstermezken ben neredeyse kesin olarak sesimi yükseltmiştim.

"Çok yüksek kopma mukavemeti..."

Bu son özelliği göstermek için görevlinin ceketinin yakasını kavradım. Elbette ceketi yırtmak niyetinde değildim ama tanımadığım biri beni arkamdan kavrayarak yere yatırmaya kalkıştı. Adama gözlüklerimi düşürmeksizin etkisiz hale ge-

tirebilmek için güvenli ve düşük etkili bir darbeyle otomatik olarak tepki verdim. “Düşük etkili” terimi, dövüş sanatlarını uygulayan ve nasıl düşeceğini bilen kişiler için geçerlidir. Bu kişi bunu bilmiyordu ve yere sertçe düştü.

Dönüp adama baktım; iri yarı ve öfkeliydi. Daha fazla şiddeti önlemek için üzerine oturmak zorunda kaldım.

“Lanet kıcını kaldır üzerimden. Geberteceğim seni,” dedi.

Buna dayanarak isteğini yerine getirmek mantıksız görünüyordu. Bu noktada başka bir adam geldi ve beni çekmeye çalıştı. Bir Numaralı Haydut’un tehdidini gerçekleştirmesinden endişelendiğim için İki Numaralı Haydut’u da etkisiz hale getirmekten başka seçeneğim kalmamıştı. Kimse ciddi bir yara almamıştı ama sosyal yönden çok tuhaf bir durumdu ve aklımın devre dışı kaldığını hissediyordum.

Neyse ki o an Rosie geldi.

Ceketli Adam belli ki şaşırarak, “Rosie!” diye haykırdı.

Görünüşe göre onu tanıyordu. Rosie gözlerini adamdan ayırıp bana çevirdi ve, “Profesör Tillman... Don! Neler oluyor?”

“Geç kaldın,” dedim. “Sosyal bir sorun yaşadık.”

“Bu adamı tanıyor musun?” dedi Ceketli Adam, Rosie’ye.

“Ne sanıyorsun, adını tahmin ettiğimi mi?” Rosie kızmıştı ve bunun iyi bir yaklaşım olmadığını düşündüm. Elbette en iyisi af dileyip oradan gitmektir. Artık restoranda yemeyiz diye düşünüyordum.

Küçük bir kalabalık toplanmıştı ve başka bir haydutun daha gelebileceğini düşünerek diğer ikisini bırakmadan bir elimi kurtarmanın bir yolunu bulmam gerekiyordu. Bu süreçte adamlardan biri az kalsın diğerinin gözünü çıkarıyordu

ve öke düzeyleri gözle görülür ölçüde yükselmişti. Ceketli Adam, “Jason’a saldırdı,” diye ekledi.

Rosie, “Tabii. Zavallı Jason. Kurban da hep odur zaten,” diye yanıtladı. Şimdi onu görebiliyordum. Sade, siyah bir elbise, kalın tabanlı siyah bir çizme giymiş, kollarına da bol miktarda gümüş takı takmıştı. Kızıl saçları yeni bir kaktüs türü gibi dik dik duruyordu. Kadınları tanımlamak için “baş döndürücü” kelimesinin kullanıldığını duymuştum ama benim bir kadın karşısında gerçekten ilk defa başım dönüyordu. Bunun sebebi sadece kıyafeti, takıları ya da Rosie’nin herhangi bir karakteristik özelliği değildi: Bunların birleşik etkisiydi. Bu görüntüsüyle geleneksel anlamda güzel sayılıp sayılamayacağından, hatta benim ceketimi reddeden restoranda kabul göreceğinden bile emin değildim. “Baş döndürücü” onu tanımlamak için mükemmel bir ifadeydi. Ama yaptığı şey daha da baş döndürücüydü. Çantasından telefonunu çıkarıp bize doğru çevirdi. İki defa flaş patladı. Ceketli Adam telefonu ondan almak için harekete geçti.

“Lanet olası aklından bile geçirme,” dedi Rosie. “Bu fotoğraflarla o kadar eğleneceğim ki bu adamlar bir daha asla bir kapıda duramayacak. *Profesör korumalara ders verirken...*”

Rosie konuşurken aşçı şapkalı bir adam geldi. Ceketli Adam ve Rosie’yle, daha fazla sıkıntı yaşanmaksızın gidebileceğimize dair kısa bir konuşma yaptıktan sonra Rosie saldırganları bırakmamı istedi. Hep birlikte ayağa kalktık ve âdet yerini bulsun diye reverans yaparak, güvenlik görevlisi oldukları sonucuna vardığım iki adama elimi uzattım. Yalnızca aldıkları maaşın karşılığını vermeye çalışıyorlardı ve görev uğruna yaralanmayı göze almışlardı. Belli ki bu formaliteyi

beklemiyorlardı ama sonra içlerinden biri gülüp elimi sıkınca diğeri de aynısını yaptı. Sorun iyi bir şekilde çözülmüştü ama artık restoranda yemek istemiyordum.

Bisikletimi aldım ve sokağa çıktık. Yaşananlardan ötürü Rosie'nin kızgın olmasını bekliyordum ama o gülümsüyordu. Ceketli Adam'ı nereden tanıdığını sordum ona.

"Eskiden orada çalışıyordum."

"Bildiğin bir yer olduğu için mi o restorana seçtin?"

"Öyle de denebilir. Günlerini göstermek istemiştım." Gülmeye başladı. "Bu kadarını değil belki."

Ona çözümünün muhteşem olduğunu söyledim.

"Barda çalışıyorum ben," dedi. "Herhangi bir bar da değil, Marquess of Queensbury'de. Hayatımı pislik heriflerle uğraşarak kazanıyorum."

Ona vaktinde gelmiş olsaydı sosyal becerilerini kullanabileceğini ve böylece şiddete gerek kalmayacağını açıkladım.

"İyi ki geç kalmışım o halde. Judoydu o, değil mi?"

"Aikido." Karşıya geçerken bisikletimi diğer yanıma, Rosie'yle arama aldım. "Yeterli düzeyde karate de biliyorum ama Aikido daha uygundu."

"İnanmıyorum. Bunları öğrenmek çok uzun zaman alıyor, değil mi?"

"Yedi yaşında başladım."

"Ne sıklıkta antrenman yapıyorsun?"

"Hastalık, resmî tatiller ve konferans için yurt dışı seyahatine çıkmam durumları dışında haftada üç defa."

"Ne oldu da başladın peki?" diye sordu Rosie.

Gözlüklerimi gösterdim.

ROSIE PROJESİ

“İneklerin intikamı,” dedi.

“Okul döneminden beri nefsi müdafaa için dövüş sanatlarını kullanmaya ilk defa ihtiyaç duydum. Aslında formda kalmak için egzersiz yapıyorum.” Biraz rahatlamıştım ve Rosie de bana Eş Bulma Projesi anketimden bir soru sorma fırsatı sunmuştu. “Düzenli egzersiz yapar mısın?”

“Düzenli anlayışına bağlı.” Güldü. “Ben dünyanın en formda olmayan insanıyım.”

“Egzersiz, sağlığı korumak açısından çok önemlidir.”

“Babam da öyle der. Kendisi özel antrenör. Başımın etini yiyor. Doğum günümde bana bir spor salonu üyelik kartı verdi. Kendi spor salonunun kartı. Bir triatlon için birlikte antrenman yapmamız gerektiği fikrine kapılmış.”

“Kesinlikle tavsiyesine uymalısın,” dedim.

“Lanet olsun, neredeyse otuzuma geldim. Babamın bana ne yapacağımı söylemesine ihtiyacım yok.” Konuyu değiştirdi. “Bak, açlıktan midem kazınmaya başladı. Gidip pizza yiyelim.”

Yaşanan travmanın ardından bir restorana gitmeye hazır değildim. Ona bu akşamki asıl programıma geri dönme niyetinde olduğumu söyledim ki bu da evde yemek yapmaktı.

“İkimize yetecek kadar yiyecek var mı?” diye sordu Rosie. “Bana hâlâ yemek borcun var.”

Haklıydı ama hâlihazırda günüme çok sayıda planlanmamış olay dâhil olmuştu.

“Haydi ama. Yemeklerini eleştirmem. Öleceğimi bilsem yemek pişiremem ben.”

Yemeklerimin eleştirilmesinden endişelenmiyordum. Ama onun yemek pişirme becerisinden yoksun olması, randevuya

gecikmesi ve zinde olmamasının üzerine, Eş Bulma Projesi aneketine göre *şimdilik* üçüncü yetersizliğiydi. Neredeyse kesin olarak dördüncü bir tane daha vardı: Garson ve barmen olarak uzmanlık alanının, belirlenen entelektüel düzeyle örtüşmesi çok düşük ihtimal dâhilindeydi. Devam etmek anlamsızdı.

Karşı çıkmama fırsat kalmadan Rosie bisikletim için uygun bir alana sahip, minivan tipi bir taksi çevirdi.

“Evin nerede?” diye sordu.

“Vay canına, Bay Tertipli. Duvarlarda neden hiç resim yok?”

Daphne apartmandan taşındığından beri hiç misafirim olmamıştı. Yalnızca masaya fazladan bir tabak ile çatal bıçak koymam gerektiğini biliyordum. Ama yeterince stresli bir akşam geçirmiştim ve Ceket Olayı’nın ardından gelen adrenaline bağlı aşırı neşeli halim buharlaşıp uçmuştu; en azından benim açımdan durum buydu. Rosie ise kalıcı bir manik ruh halinde gibiydi.

Mutfakla bitişik olan salondaydık.

“Çünkü bir süre sonra onları görmemeye başlayacaktım. İnsan beyni çevresindeki değişiklikleri görmeye odaklanacak şekilde evrilmiştir; yırtıcı hayvanları hemen fark edebilmek için. Odayı resim veya başka süs eşyalarıyla donatsam onları birkaç gün görecektim ama daha sonra beynim onları görmezden gelecekti. Sanat eseri görmek istediğimde galeriye giderim. Oradaki resimler çok daha kaliteli ve toplamda oluşacak gider de ucuz taklitlerin alış bedelinden daha az.” Doğrusu üç yıl önce mayıs ayının onundan beri bir sanat

galerisine de gitmemiştim. Ama bu bilgi iddiamı zayıflatacaktı ve bunu Rosie'yle paylaşıp özel hayatımın diğer yönlerini sorguya açmak için bir sebep görmüyordum.

Rosie konuyu kapatmıştı ve şimdi CD koleksiyonumu inceliyordu. Bu araştırma can sıkımaya başlamıştı. Akşam yemeği zaten gecikmişti.

“Bach'ı gerçekten seviyor olmalısın,” dedi. CD koleksiyonum yalnızca o bestecinin eserlerini içerdiğinden mantıklı bir çıkarımda bulunmuştu. Ama doğru değildi.

“Douglas Hofstadter'in *Gödel, Escher, Bach* kitabını okuduktan sonra Bach'a odaklanmaya karar verdim. Ne yazık ki pek ilerleme kaydedemedim. Sanıyorum ki beynim müzik motiflerini deşifre edecek hızda çalışmıyor.”

“Keyif için dinlemez misin?”

Bu konuşma Daphne'yle ilk yemek buluşmalarımızdaki sohbetlere dönüşmeye başlıyordu ve yanıt vermedim.

“iPhone'un var mı?”

“Elbette, ama müzik dinlemek için kullanmıyorum. *Podcast*² yüklüyorum.”

“Dur tahmin edeyim; genetikle ilgili.”

“Genel olarak bilimle ilgili.”

Hazırlıklara başlamak için mutfağa geçtiğimde Rosie de beni takip ederken durup beyaz yazı tahtamdaki takvimime baktı.

---

2 *Podcasting*, genelde bir radyo programı şeklinde kaydedilmiş dijital ses dosyalarını ya da video görüntülerini internette yayınlama ve RSS beslemeleri sayesinde kullanıcıların bu programlara abone olınlarını sağlayan bir yayıncılık yöntemi. Yayımlanan programların her birine ise podcast denir. (ç. n.)

“Vay canına,” dedi tekrar. Bu tepki artık önceden tahmin edilebilir olmuştu. Asıl merak ettiğim DNA veya evrim konusuna ne tepki vereceğiydi.

Buzdolabından sebzeler ile salata malzemelerini çıkarmaya başladım. “Sana yardım edeyim,” dedi. “Doğrama falan gibi işleri yapabilirim.” Bu ifadeden, yemek tarifini bilmeyen tecrübesiz birinin doğrama işini yapabileceği anlamı çıkıyordu. *Öleceğini bilse bile yemek pişiremeyeceğine* dair yorumundan sonra gözümün önüne koca koca pırasa parçaları ve suyu süzülemeyecek kadar ince otlar gelmeye başladı.

“Yardıma gerek yok,” dedim. “Sana kitap okumanı tavsiye ederim.”

Rosie’nin kitaplığı gidip içindekileri inceledikten sonra oradan uzaklaştığını gördüm. Mac yerine IBM yazılımını kullanıyordu belki de; programların çoğu ikisine de uygun olsa da.

Ses sisteminde, yemek yaparken *podcast*’leri çalmak için kullandığım bir iPod portu vardı. Rosie telefonunu porta yerleştirdi ve hoparlörlerden müzik sesi geldi. Fazla yüksek sesli değildi ama misafir olarak birinin evine gittiğimde izin almadan bir *postcast* açsam sosyal bir hata işlemekle suçlanacağımdan emindim. Aslında dört yıl, altmış yedi gün önceki bir yemek davetinde tam olarak bu hatayı işlemiş olduğum için bundan *kesin olarak* emindim.

Rosie yeni bir ortama giren bir hayvan gibi, ki elbette öyleydi de, keşfine devam etti. Jaluzileri açıp yukarı çekerken ortalığı bir toz bulutu kapladı. Temizlik işinde kendimi titiz addederim ama jaluzileri açmaya gerek duymam; bunu yapmadığım için ulaşamayacağım bazı yerlerde toz birikmiş olmalıydı. Jaluzilerin arkasında kapılar vardı ve Rosie sürgüleri çekip onları açtı.

Kişisel alanımın istila edilmesinden çok rahatsız olmuştum. Rosie balkona çıkıp görüş alanımdan çıkınca yemek hazırlığına odaklanmaya çalıştım. Bunca yıldan sonra muhtemelen ölmüş olan iki büyük saksı bitkisini sürüklediğini duyabiliyordum. Ot ve sebze karışımını su, pirinç sirkesi, portakal kabuğu ve kişnişle birlikte büyük bir tavaya koydum.

“Ne pişirdiğini anlayamadım,” diye seslendi Rosie. “Ama ben esasen vejetaryenim.”

Vejetaryen! Yemeği yapmaya çoktan başlamıştım! Tek başıma yiyeceğimi varsayarak aldığım malzemelerle! Hem bu “esasen” ne anlama geliyordu? Titiz bir sorgulamanın sonunda, hayatta kalmak için gerekirse et yiyebileceğini itiraf eden meslektaşım Esther’de olduğu gibi sınırlı bir esnekliği mi işaret ediyordu?

Vejetaryenler ve veganlar bazen gerçekten de çok can sıkabiliyordu. Gene’in bu konuda bir esprisi var: “Birinin vegan olduğunu nasıl anlarsın? On dakika bekle, kendileri söyler.” Böyle olsa sorun yoktu. Ama hayır! Vejetaryenler akşam yemeği için evinize geldikten sonra, “Ben et yemem,” diyorlar. *Bu ikinci kez oluyordu.* Domuz Paçası Felaketi, Gene’in önerisiyle altı yıl önce bir kadını evde akşam yemeğine davet ettiğimde yaşanmıştı. Gene aşçılık alanındaki uzmanlığımın beni daha çekici kılacağını ve böylece restoran ortamının baskısından da kurtulacağımı söylemişti. “Hem istediğiniz kadar içip doğruca yatak odasının yolunu tutabilirsiniz.”

Kadının adı Bethany’ydi ve internet profilinde vejetaryen olduğu belirtilmemişti. Yemeğin niteliğinin önemli olacağını düşünerek kütüphaneden ‘kelleden paçaya’ tariflerin bulunduğu yeni basılmış bir yemek kitabı ödünç aldım ve beyin, dil, bağırsak, pankreas, böbrek gibi hayvanın birkaç uzvundan oluşan bol çeşitli bir öğün hazırlamaya karar verdim.

Bethany tam vaktinde gelmişti ve çok hoş görünüyordu. Fakat birer kadeh şarap içtikten sonra her şey kötüye gitmeye başladı. Yemeye, pişirmesi gerçekten de çok zahmetli olan kızarmış domuz paçasıyla başladık ve Bethany kendisinin-
kinden çok az yedi.

“Domuz paçasından pek hoşlanmam,” dedi. Akıl almaz bir şey değildi bu. Hepimizin tercihleri var; hem belki de kolesterolünün yükselmesini istemiyordu. Ama sonraki yemekleri sıralayınca vejetaryen olduğunu ilan etti. İnanılmaz!

Restoranda yemek ısmarlamayı teklif etti ama ben pişirmek için o kadar zaman harcadıktan sonra yemekleri bırakıp gitmek istemedim. Tek başıma yedim ve Bethany’yi de bir daha görmedim.

Şimdi de Rosie çıktı. Bu defa belki de bu iyi bir şeydi. Rosie gidebilirdi ve hayat da normale dönerdi. Belli ki ya anketi dürüstçe doldurmamıştı ya da Gene bir hata yapmıştı. Veya muhtemelen kendi tercihlerini bana dayatarak, onu yüksek düzeydeki cinsel cazibesinden ötürü seçmişti.

Rosie tekrar içeri girip yanıt bekliyormuşçasına bana baktı. “Deniz ürünleri olabilir,” dedi. “Sürdürülebilir yaşam standartlarına uygun bir ürünse.”

Karmaşık duygular içindeydim. Bir sorunun çözümünü bulmak her zaman tatmin ediciydi ama çözüm, Rosie’nin akşam yemeğine kalacağı anlamına geliyordu. Banyoya gittim, Rosie de peşimden geldi. Istakozu gezinmekte olduğu küvetten aldım.

“Siktir,” dedi Rosie.

“İstakoz sevmez misin?” Istakozu mutfağa götürdüm.

“Severim ama...”

Sorun ortadaydı ve onu anlayabiliyordum.

“Öldürme kısmını sinir bozucu buluyorsun. Katılıyorum.”

İstakozu buzluğa attım ve Rosie’ye istakoz öldürme yöntemlerini araştırdığımı ve en insani olanının dondurma yöntemi olduğunu açıkladım. Referans olarak bir internet sitesi de verdim.

İstakoz ölürken Rosie etrafı karıştırmaya devam etti. Kileri açtı; bu kadar düzenli olmasına şaşırılmış görünüyordu: haftanın her günü için bir raf, ayrıca alkol, kahvaltılık gibi genel tüketim malzemeleri için de ek bir bölme ve kapının iç tarafında da stok bilgisi vardı.

“Benim evimi de düzenlemek ister misin?”

“Standart Öğün Sistemi’ni mi uygulamak istiyorsun?” Hatırı sayılır faydalarına karşın birçok kişi bunu tuhaf buluyordu.

“Buzdolabını temizlemen yeterli,” dedi. “Salı malzemelerini istersin diye tahmin ediyorum?”

Onu, bugün günlerden salı olduğuna göre tahmin etmesine gerek olmadığı konusunda bilgilendirdim.

Nori yapraklarını ve palamut parçalarını uzattı. Genel malzemeler bölümünden Makadamy fındığı yağı, deniz tuzu ve biber öğütücüsü istedim.

“Çin pirinç şarabı,” diye ekledim. “Alkol bölümünde.”

“Doğal olarak,” dedi Rosie.

Şarabı uzatıp alkol bölümündeki diğer şişelere baktı. Şarabımı ufak şişelerde alırım.

“Her salı aynı yemeği pişiriyorsun, öyle mi?”

“Doğru.” Standart Öğün Sistemi’nin en önemli sekiz avantajım sıraladım.

1. Yemek kitapları toplamaya gerek kalmıyor.

2. Standart bir alışveriş listesi var; dolayısıyla çok verimli bir alışveriş.
3. Neredeyse sıfır israf; buzdolabında ya da kilerde tariflerden biri için gerekmeyen hiçbir şey olmuyor.
4. Zahmetsiz, planlı ve besin yönünden dengeli bir diyet.
5. Ne yemek pişireceğini düşünerek zaman kaybetmek yok.
6. Hata yok, tatsız sürprizlerle karşılaşmak yok.
7. Birçok restorandakinden daha iyi ve daha ucuz, lezzetli yemek (bkz. 3. madde).
8. Asgari bilişsel yükleme gereksinimi.

“Bilişsel yükleme mi?”

“Yemek pişirme prosedürü beyinciğime kayıtlı; bilinçli çaba hemen hemen hiç gerekmiyor.”

“Bisiklete binmek gibi.”

“Doğru.”

“İstakozlu bilmemneyi düşünmeden yapabiliyorsun, öyle mi?”

“Wasabi kaplı uçan balık yumurtası, ktır su yosunu ve kızarmış pırasa garnitürüyle istakoz, mango ve avokadolu salata. Doğru. Şu anki projem bildircin ayıklama. Hâlâ biraz bilinçli çaba gerekiyor.”

Rosie gülüyordu. Okul günlerindeki anılarım aklıma gelmişti. Güzel olanlar.

Ben süsleme kısmı için buzdolabından ek malzemeler alırken Rosie iki ufak şişe beyaz şarapla yanımdan hızla geçip onları buzluğa, istakozun yanına attı.

“Yemeğimiz artık kımıldamıyor gibi.”

“Öldüğünden emin olmak için biraz daha zaman gerekiyor.” dedim. “Ne yazık ki Ceket Olayı, hazırlık planını bozdu. Şimdi her süreci yeniden hesaplamak gerekecek.” Bu noktada eve gelir gelmez ıstakozu buzluğa atmış olmam gerektiğini fark ettim ama zihnim Rosie’nin varlığının yarattığı sıkıntılarla meşguldü. Yazı tahtasına gidip değişen hazırlık sürelerini yazmaya başladım. Rosie malzemeleri inceliyordu.

“Bunların hepsini tek başına mı yiyecektin?”

Daphne gittikten sonra Standart Öğün Sistemi’ni değiştirmemiştım ve artık salı günleri fazla kalori miktarını dengelemek için şarabı çıkararak ıstakoz salatasını tek başıma yiyordum.

“Miktar iki kişilik,” dedim. “Ölçüler düşürülemez. Canlı bir ıstakozun bir kısmını satın almak mümkün değil.” Son cümleyi espri olsun diye söylemişim ve Rosie de gülerek tepki verdi. Zaman hesabı yapmaya devam ederken bir kez daha kendimi beklenmedik bir şekilde iyi hissetmişim.

Rosie yine araya girdi. “Her zamanki programına uymuş olsaydın şimdi saat kaç olurdu?”

“18.38.”

Fırının üzerindeki saat 21.09’u gösteriyordu. Rosie ayarları buldu ve saati ayarlamaya başladı. Ne yapmaya çalıştığını anlamışım. Mükemmel bir çözümdü. İş bittiğinde saat 18.38’i gösteriyordu. Yeniden hesap yapmama gerek kalmamıştı. Bu düşüncesinden ötürü onu tebrik ettim. “Yeni bir zaman dilimi yarattın. Yemek saat 20.55’te hazır olacak; Rosie zaman dilimine göre.”

“Hesap yapmaktan iyidir,” dedi.

Bu gözlemi bana bir Eş Bulma Projesi sorusu daha sorma fırsatı vermişti. “Matematiği zor mu buluyorsun?”

Rosie güldü. “Yaptığım işin en zor tarafı. Beni çileden çıkartıyor.”

Restoran ve bardaki faturaların o basit aritmetiği zor geliyorsa, onunla nasıl anlamlı sohbetler edebileceğimizi hayal etmek güçtü.

“Tirbüşonu nerede tutuyorsun?” diye sordu.

“Salı günkü programda şarap yok.”

“Programı salla gitsin,” dedi Rosie.

Aslında Rosie’nin yanıtının altında mantıklı bir taraf da vardı. Yalnızca bir porsiyon yemek yiyecektim. Akşamki programı bozmamızın son adımıydı bu.

Değişikliği bildirdim. “Zaman yeniden belirlendi. Önceki kurallar artık geçerli değil. Bu nedenle Rosie Zaman Dilimi’nde alkol zorunlu ilan edilmiştir.”

Ben yemeği hazırlamaya devam ederken Rosie de sofrayı kurdu. Oturma odasındaki geleneksel yemek masası değildi bu; mutfaktan yazı tahtasını alıp iki büyük bitki saksısının üzerine yerleştirerek balkona kurulmuş uyduruk bir masaydı. Çamaşır dolabından alman beyaz bir çarşaf da masa örtüsü olarak kullanmıştı. Masanın üzerinde gümüş sofrta takımı (anne ve babamın ev hediyesi olarak getirdiği, hiç kullanılmamış servis takımı) vardı. Evimi mahvediyordu bu kadın!

Balkonda yemek yemek daha önce hiç aklıma gelmemişti. Akşamın erken saatlerinde yağan yağmur, yemekle birlikte balkona çıktığımda kesilmişti; havanın yirmi iki derece civarında olduğunu tahmin ettim.

“Hemen yememiz gerekiyor mu?” diye sordu Rosie. Birkaç saat önce açlıktan ölmek üzere olduğunu iddia etmiş olduğu için tuhaf bir soruydu bu.

“Hayır, nasılsa soğumayacak çünkü zaten soğuk.” Sözlereimin kulağa geldiğinin farkındaydım. “Ertelememiz için bir sebep mi var?”

"Şehir ışıkları. Manzara muhteşem."

"Ne yazık ki durağan. Bir kez inceledikten sonra tekrar bakmak anlamsız. Tablolar gibi."

"Ama sürekli değişiyor. Sabah mesela... Ya da yağmur yağdığında. Burada öylece oturamaz mısın hiç?"

Onu tatmin edebilecek bir vanıtım yoktu. Manzarayı dairevi alırken görmüştüm. Farklı koşullarda pek değişmiyordu. Ayrıca sadece bir randevuyu beklerken ya da bir problem üzerine düşünürken öylece oturdum. Ve böyle bir durumda da ilgi çekici bir manzara dikkat dağıtıcı olurdu.

Rosie'nin yanındaki boş yere oturup kadehini tazeledim. Gülümsedi. Neredeyse kesin olarak ruj sürmüştü.

Standart, tekrar edilebilir bir öğün hazırlamaya çalışmışım ama belli ki malzemeler haftadan haftaya çeşitlilik gösteriyordu. Görünüşe göre bugünküler sıra dışı şekilde iyiydi. Istakoz salatasının tadı hiç bu kadar güzel olmamıştı.

Bir kadından, kendinden bahsetmesini istemeye dayalı temel kuralı anımsadım. Rosie hâlihazırda bir barda zorlu müşterilerle uğraşma konusunu açmıştı, ben de bunu detaylandırmasını istedim. Harika bir adımdı bu. Bir dolu gülünç hikâyesi vardı; gelecekte lazım olması halinde kullanmak üzere bazı sosyal iletişim tekniklerini not aldım.

Istakozu bitirdik. Sonra Rosie çantasını açıp bir paket sigara çıkardı! Yaşadığım dehşeti nasıl anlatsam... Sigara içmek, sadece başlıbaşına sağlıksız olup yakın çevredeki kişiler için tehlike arz etmekle kalmıyor, aynı zamanda yaşama karşı mantıksız bir yaklaşımın da göstergesi. Anketimdeki ilk madde olması boşuna değildi.

Rosie şaşkınlığımı fark etmiş olmalıydı. "Rahatla. Açık havadavız."

Tartışmak yersizdi. Bu geceden sonra onunla bir daha görüşmeyecektim. Çakmak yandı ve ateşi, suni kırmızı dudaklarının arasındaki sigarasına tuttu.

“Her neyse, genetikle ilgili bir şey sormak istiyorum,” dedi.

“Sor.” Bildiğim dünyaya dönmüştüm.

“Birisi bana bir erkeğin tek eşli olup olmadığının testislerinin büyüklüğünden anlaşılabileceğini söyledi.”

Biyolojinin cinsellikle ilgili yönü düzenli olarak popüler basında yer alıyordu, bu nedenle bu görüldüğü kadar aptalca bir beyanat değildi ama yine de tipik bir yanlış yorumlama durumu söz konusuydu. Bunun cinselliğe geçiş için bir tür şifre olabileceği aklımdan geçti ama riske girmeyip sorusunu gerçek anlamıyla yanıtlamaya karar verdim.

“Gülünç,” dedim.

Yanıtım Rosie’yi memnun etmiş gibiydi.

“Bir numarasın,” dedi. “Sayende bir iddiayı kazandım.”

Konunun detaylarına inmeye başladım ve Rosie’nin memnun ifadesinin silinmeye başladığını fark ettim. Sorusunu fazla basite indirgediğini ve benim daha detaylı açıklamamın aslında kendisine söylenen şeyle aynı olduğunu tahmin ettim.

“Belki bireysel düzeyde bir bağlantı olabilir ama bu kural türlere göre değişir. Homo sapiens temelde tek eşlidir, ama yöntemsel olarak sadakatsizdir. Erkek mümkün olduğunca fazla dişiye döllemekten çıkar sağlar, ama sadece belli sayıda yavruya bakabilir. Dişiler ise çocukları için en kaliteli genleri ve onlara bakacak bir erkeği arar.”

Tam aşına olduğum okutman rolüne giriyordum ki Rosie araya girdi.

“Ya testisler?”

"Büyük testisler daha fazla sperm üretir. Tek eşli türler nesilleri için yeteri kadarına ihtiyaç duyar. İnsanlar fırsatları değerlendirmek ve kendilerinden kısa süre önce orada bulunan ırgalcıların spermilerine saldırmak için ekstra sperme ihtiyaç duyar."

"Güzelmış," dedi Rosie.

"Pek sayılmaz. Bu davranış eski çağlarda evrim geçirdi. Modern dünya başka kuralları da getiriyor."

"Evet," dedi Rosie. "Çocuklarının yanında olmak gibi."

"Doğru. Ama içgüdüler çok güçlü."

"Bana mı anlatıyorsun..." dedi Rosie.

"Evet." Açıklamaya başladım. "İçgüdüler bir..."

"Lafın gelişi söylemiştim," dedi Rosie. "Ben bunu bizzat yaşadım. Annem tıp fakültesi mezuniyetinin balosunda gen alışverişine çıkmış."

"Bu davranışlar bilinçsizce yapılır. İnsanlar gidip kasten..."

"O kadarını anladım."

Bundan şüpheliydim. Uzman olmayanlar evrimsel psikolojiye dair bulguları sıklıkla yanlış yorumlarlar. Ama hikâyeye ilginçti.

"Annenin esas ilişkisinin dışında korunmasız cinsel ilişkiye girdiğini mi söylüyorsun?"

"Başka bir öğrenciyle," diye yanıtladı Rosie. "Babamla..." Bu noktada ellerini kaldırıp her iki elinin işaret ve orta parmaklarını iki defa aşağıya doğru hareket ettirdi, "...çıkarken. Gerçek babam bir doktor. Sadece hangisi olduğunu bilmiyorum. Bu beni gerçekten sinir ediyor."

El hareketinden o kadar etkilenmiştim ki anlamını çözmeye çalışırken sessiz kalmıştım. Babasının kim olduğunu bilmemesinin yaşattığı sıkıntının işareti miydi bu? Eğer öyleyse

benim aşına olduğum bir işaret değildi. Ve neden konuşmasını o noktada vurgulama gereği duymuştu ki... vurgu... tabii ya! Noktalama işareti!

“Tırnak işareti,” dedim yüksek sesle, fikir aklıma düşünce.

“Ne?”

“Kelimenin olağan şekilde algılanmaması gerektiğine dikkat çekmek için ‘baba’ kelimesini söylerken tırnak işareti yaptın. Çok akıllıca.”

“Hoppala,” dedi. “Ben de boktan hayatımdaki bu minik problem üzerine düşündüğünü ve mantıklı bir şeyler söyleyeceğini sanmıştım.”

Araya girdim. “Hiç de küçük bir problem değil bu!” Ünlem işareti yapmış gibi parmağımı havaya diktim. “Daha fazla bilgi almak için ısrar etmelisin.” Bu kez nokta koymak için yine aynı parmağımı havaya sapladım. Çok eğlenceliydi.

“Annem öldü. Ben on yaşındayken bir araba kazasında öldü. Babamın kim olduğunu da kimseye söylememiş; Phil’e bile.”

“Phil mi?” Soru işaretini nasıl yapabileceğimi bilemedim ve bu oyuna biraz ara vermeye karar verdim. Deney yapmanın sırası değildi.

“Benim...” Eller yine havaya kalktı, parmaklar kıvrıldı. “...babam. Yani babamın kim olduğunu bilmek istediğimi söylersem çığına dönecek olan babam.”

Rosie bardağının dibindeki şarabı içip tekrar doldurdu. İkinci ufak şişe de bitmişti şimdi. Hikâyesi üzücüydü ama sıra dışı değildi. Annem ile babam benimle rutin iletişimlerini sürdürse de birkaç yıl önce bana karşı ilgilerinin kaybolduğunu saptamıştım. Kendi ayaklarımın üzerinde durmaya başlayınca görevleri tamamlanmıştı. Yine de işin içinde bir

üvey baba da olduğu için onun durumu biraz daha farklıydı. Ona genetiğe dayalı bir yorum sundum.

“Tamamen beklenen bir davranış sergiliyor. Onun genlerini taşıımıyorsun. Erkek aslan bir sürünün başına geçtiğinde önceki çitleşmelerden olan yavruları öldürür.”

“Bu bilgi için teşekkürler.”

“İlgini çektiyse birkaç okuma önerisinde bulunabilirim. Bir *barmaid* için oldukça zekisin.”

“İltifatların arkası kesilmiyor.”

Görünüşe göre iyi gidiyordum; kendimi bir anlık bir tatmin duygusuna bıraktım ve bunu Rosie’yle paylaştım.

“Fevkalade. Randevu konusunda pek becerikli değilim. Akılda tutulması gereken bir sürü kural var.”

“İyi gidiyorsun,” dedi. “Gözlerini göğüslerime dikmen dışında.”

Bu üzücü bir yanıt olmuştu. Rosie’nin elbisesinin dekoltesi fazlaca açıktı ama yine de göz teması kurmak için çok çaba harcıyordum.

“Sadece kolyeni inceliyordum,” dedim. “Fazlasıyla ilginç.”

Rosie hemen eliyle kolyeyi kapattı. “Nesi var ki?”

“Isis’in tasviri ve bir yazı: *Sum omnia quae fuerunt sunt-que eruntque ego*. ‘Ben var olmuş, var olan ve var olacak olan her şeyim.’” Latincesini doğru okuduğumu ümit ettim; yazı çok ufaktı.

Rosie etkilenmiş görünüyordu. “Peki ya bu sabah taktığım kolye?”

“Üç küçük kırmızı ve dört beyaz taşlı kama.”

Rosie şarabını bitirdi. Bir şey düşünüyor gibi görünüyordu. Ama derin bir mesele olmadığı ortaya çıktı.

“Bir şişe daha ister misin?”

Biraz şaşırmıştım. Zaten önerilen maksimum miktarı içmiştik. Öte yandan Rosie sigara içiyordu; sağlığa yönelik umursamaz bir yaklaşımı olduğu ortadaydı. “Daha fazla alkol almak mı istiyorsun?”

“Doğru,” dedi tuhaf bir sesle. Taklidimi yapıyor olabilirdi.

Mutfağa gidip başka bir şişe daha seçerken bir sonraki günkü alkol tüketim miktarımı düşürerek durumu telafi etmeye karar verdim. Sonra saati gördüm: 23.40. Telefonu alıp bir taksi çağırdım. Şansımız varsa gece tarifesinden önce gelirdi. Beklerken içmek için bir şişe şiraz açtım.

Rosie ise biyolojik babası hakkında konuşmaya devam etmek istiyordu.

“Sence genetik bir dürtü söz konusu olabilir mi? Bizi gerçek anne babamızın kim olduğunu öğrenmeye teşvik eden bir dürtü.”

“Anne babaların kendi çocuklarını tanıyabilmesi önemlidir. Kendi genlerini taşıyanları koruyabilmek için. Küçük çocukların bu korumadan faydalanmak için anne babalarının yerini tespit edebilmesi gerekir.”

“Belki o dürtünün bir devamıdır.”

“Uzak bir ihtimal. Ama mümkün. Davranışlarımız, içgüdülerden büyük ölçüde etkilenir.”

“Demek öyle. Her ne ise benim içimi kemiriyor. Zihnimi altüst ediyor.”

“Neden adaylara sormuyorsun?”

“‘Sevgili doktor, siz benim babam mısınız?’ Hiç sanmıyorum.”

Aklıma çok basit bir fikir geldi. Basit çünkü ben bir genetikçiyim.

“Saç rengin oldukça sıra dışı. Belki...”

Rosie güldü. “Kızılın bu tonu için bir gen yok.”

Kafamın karıştığını fark etmiş olmalıydı.

“Bu renk yalnızca bir şişeden geliyor.”

Ne demek istediğini anlamıştım. Saçını kasten böylesine sıra dışı bir renge boyamıştı. İnanılmaz. Ankete saç boyama maddesini eklemek aklıma bile gelmemişti. Bunu yapacağıma dair zihnime not aldım.

Kapı çaldı. Ona taksiden bahsetmemiştim, dolayısıyla planımın son halini bildirdim. Şarabını çabucak bitirip elini uzattı; görünüşe göre kendini tuhaf hisseden sadece ben değildim.

“Evet,” dedi. “Güzel bir geceydi. Hayatta başarılar dilerim.”

İyi geceler dilemek için standartların dışında bir yoldu bu. Geleneksel bir ifadenin daha tehlikesiz olacağını düşündüm.

“İyi geceler. Ben de gerçekten çok keyif aldım.” Ardından geleneksel formüle, “Umarım babanı bulursun,” diye ekleme yaptım.

“Teşekkürler.”

Sonra gitti.

Heyecanlanmıştım, ama kötü anlamda değil. Daha çok bir duyusal aşırı yüklenme durumuydu. Şişede biraz şarap kaldığına sevinmiştim. Bardağımı doldurup Gene’i aradım. Claudia yanıt verdi ve hoşbeş kısmını es geçtim.

“Gene’le konuşmam lazım.”

“Evde değil,” dedi Claudia. Kafası karışmış gibiydi. İçmişti belki de. “Seninle istakoz yediğini sanıyordum.”

“Gene bana dünyadaki en uygun olmayan kadını yolladı. Bir *barmaid*. Geç kalma, vejetaryenlik, düzensizlik, mantıksızlık, sağlıksızlık, sigara tüketimi (sigara tüketimi!) psikolojik

sorunlar, yemek pişiremem, zayıf matematik, doğal olmayan saç rengi. Gene'in bir şaka yaptığını sanıyorum.”

Claudia bunu bir sıkıntı belirtisi olarak yorumlamış olmalı çünkü, “İyi misin, Don?” diye sordu.

“Elbette,” dedim. “Çok eğlenceliydi. Ama Eş Projesi için kesinlikle uygun değil.” Su götürmez biçimde gerçek olan bu sözleri söylerken düşünsel değerlendirmeme aykırı bir şekilde bir parça pişmanlık duydum. Birbiriyle çatışan algısal durumları bağdaştırmaya çalışırken Claudia araya girdi.

“Don, saatin kaç olduğunu biliyor musun?”

Saat takmamıştım. Sonra düştüğüm hatayı fark ettim. Taksi çağırırken fırın saatinden yararlanmıştım. Rosie'nin ayarladığı saat. Saat şu anda neredeyse 02.30 olmalıydı. Zamanın geçtiğini nasıl anlamamıştım? Takvimle oynamanın tehlikelerine dair ciddi bir dersti bu. Rosie şimdi gece tarifesine göre ödeme yapmak zorundaydı.

Telefonu kapattım. İki tabak ile iki bardağı içeri getirmek üzere masadan alırken şehrin gece manzarasına tekrar baktım; hep orada olmasına karşın daha önce hiç görmediğim manzaraya.

Uyku öncesi aikido egzersizi rutinimi atlamaya karar verdim. Uyduruk masayı da olduğu yerde bırakmaya.

Ertesi gün Gene'i masasında çektiği, programlanmamış uykudan uyandırdığımda, "Onu joker olarak seçtim," dedi.

Berbat görünüyordu ve ona geç saatlere kadar uyanık kalmaktan kaçınması gerektiğini söyledim; her ne kadar bir defaya mahsus olarak kendim de aynı hatayı yaptığım için kabahatli olsam da. Günlük ritmini yakalaması için öğle yemeğini doğru saatte yemesi gerekiyordu. Evden yemek getirmişti ve üniversite arazisindeki çimenlik alana yöneldi. Ben de yolumuzun üzerindeki Japon kafeteryasından su yosunu salatası, miso çorbası ve bir elma aldım.

Güzel bir gündü. Ne yazık ki bu, çimlere yayılarak ya da yanımızdan gelip geçerek Gene'in dikkatini dağıtacak birkaç yarı çıplak kadının da burada bulunduğu anlamına geliyordu. Bu bilginin açıklanmaması gerekiyor, ama Gene elli altı yaşında. Bu yaşta testosteronunun, seks dürtüsünün dikkate değer ölçüde azaldığı bir düzeye inmiş olması gerekiyordu. Benim teorim, sekse karşı bu aşırı düşkünlüğünün zihinsel

alışkanlığa bağlı olduğu yönünde. Ancak insan fizyolojisi çeşitlilik gösterir ve Gene de bir istisna olabilir.

Öte yandan sanırım Gene de benim cinsel dürtü düzeyimin anormal derecede düşük olduğunu düşünüyor. Bu doğru değil; daha ziyade arzularımı sosyal yönden uygun biçimde ifade etmekte Gene kadar becerikli değilim. Ara sıra bulunduğum Gene’i taklit etme girişimlerimse inanılmaz başarısızlıklarla sonuçlandı.

Oturmak için bir bank bulduk ve Gene açıklamaya başladı.

“Tanıdığım biri,” dedi.

“Anketi doldurmadı mı?”

“Hayır.”

Sigara içmesini açıklıyordu bu. Aslında her şeyi açıklıyordu. Gene, randevuya çıkmam için tanıdığı kişileri tavsiye etmek şeklindeki verimsiz yöntemine geri dönmüştü. Yüz ifadem kızgınlığımı dışa vurmuş olmalıydı.

“Anketle zaman kaybediyorsun. Kulak memelerinin boyunu ölçsen daha iyi edersin.”

Cinsel cazibe, Gene’in uzmanlık alanıydı. “Aralarında bir bağlantı mı var?” diye sordum.

“Kulak memesi uzun insanların, kulak memesi uzun eş seçme ihtimali daha yüksek. IQ’dan daha iyi fikir veriyor.”

Bu inanılmazdı, ama eski çağlarda geliştirilmiş davranışların birçoğu, modern dünyaya uyarlandığında inanılmaz görünür zaten. Evrim zamana ayak uydurmadı. Ama kulak memesi! Bir ilişki bundan daha mantıksız bir temele dayandırılabilir mi? Evliliklerin bitmesine şaşmamak gerek.

“Eğlendiniz mi?” diye sordu Gene.

Sorusunun konuyla alakasız olduğunu bildirdim kendisine: Amacım bir eş bulmaktı ve Rosie kesinlikle bana uygun değildi. Gene yüzünden bir gecem heba olmuştu.

“Eğlendiniz mi peki?” diye tekrarladı Gene.

Aynı soruya farklı bir yanıt mı bekliyordu? Doğrusu sorusuna doğru düzgün bir yanıt vermemiştim ama bunun iyi bir sebebi vardı. Gece üzerine düşünüp uygun bir yanıt bulacak vaktim olmamıştı henüz. “Eğlence” kelimesinin, fazlasıyla karmaşık bir deneyimin aşırı basitleştirilmesi olacağını düşünüyordum.

Gene’e olayların bir özetini aktardım. Balkonda yemek yeme kısmını anlatırken Gene araya girdi. “Onu tekrar görürsen...”

“Onu tekrar görmem için hiçbir neden yok.”

“Onu tekrar görürsen,” diye devam etti Gene, “Eş Bulma Projesi’nden bahsetmek muhtemelen iyi olmaz. Aradığımız kriterlere uymuyor ya.”

Rosie’yle tekrar görüşmeme dair yanlış varsayımı görmezden gelirsek iyi bir tavsiyeye benziyordu bu.

Bu noktadan sonra sohbet tamamen farklı bir yöne kaydı ve Gene’in Rosie’yle nasıl tanıştığını öğrenme şansım olmadı. Konunun değişmesinin sebebi Gene’in sandviciydi. Bir ısırık aldı, ardından acıyla haykırıp su şişemi kaptı.

“Ah lanet! Lanet olsun! Claudia sandvicime biber koymuş.”

Claudia’nın nasıl böyle bir hata yaptığını anlamak çok zordu. Ama öncelik, acısını dindirmektiydi. Biber suda çözülmüştüğü için benim suyumdan içmesi fayda etmeyecekti. Ona biraz yağ bulmasını önerdim. Japon kafeteryasına döndük. Rosie hakkında daha fazla konuşmamız mümkün değildi. Yine de ihtiyacım olan temel bilgiyi almıştım. Gene ankete

başvurmadan bir kadın seçmişti. Rosie'yi tekrar görmek Eş Bulma Projesi'nin mantığıyla tamamen çelişirdi.

Bisikletimle eve giderken bunu tekrar değerlendirdim. Rosie'yi tekrar görmemi gerektirebilecek üç sebep olduğunu gördüm.

1. İyi bir deney, bir kontrol grubunun kullanılmasını gerektirir. Anketle seçilen kadınları kıyaslamak için Rosie'yi bir ölçüt olarak kullanmak ilginç olurdu.
2. Anket henüz randevulaşabileceğim bir eş çıkarmamıştı. Bu arada Rosie'yle görüşebilirdim.
3. DNA analizlerine erişebilen ve bunları yorumlayabilen bir genetikçi olarak Rosie'nin biyolojik babasını bulmasına yardım edebilecek bir konumdaydım.

1. ve 2. maddeler geçersizdi. Rosie açıkça uygun bir hayat arkadaşı olamazdı. Uygun olmadığı açıkça görülen biriyle görüşmek anlamsızdı. Ama 3. madde, üzerine düşünölmeye layıktı. Önemli bir bilgiye ulaşma arayışına yardım etmek için becerilerimi kullanmak yaşam amacımıla örtüşüyordu. Uygun bir eş çıkana kadar Eş Bulma Projesi'ne ayırdığım sürenin dışında bu konuyla ilgilenebilirdim.

İşe koyulmak için Rosie'yle yeniden irtibata geçmeliydim. Gene'e, bunu yapma ihtimalimin sıfır olduğunu söyledikten bu kadar kısa süre sonra Rosie'yi tekrar görmeyi planladığımı ona söylemek istemiyordum. Neyse ki Rosie'nin çalıştığı barın adını hatırladım: Marquess of Queensbury.

Bu isimdeki tek bar şehre yakın bir banliyönün arka sokaklarından birindeydi. Uykusuzluğumu telafi etmek için pazar alışverişini iptal edip takvimimi yeniden düzenlemiştim

zaten. Onun yerine hazır yemek alacaktım. Bazen hiç esnek olmamakla suçlansam da herhalde bu en tuhaf koşullara bile adapte olabildiğimi gösteriyordur diye düşünüyorum.

Saat 19.04'te bara gittiğimde mekânın 21.00'de açılacağını öğrendim. *İnanılmaz*. İnsanların işlerinde hata yapmalarına şaşmamak gerek. Gece yarısına kadar içip ertesi sabah işe gidecek cerrahlar ve uçuş kontrolörleriyle mi doluyordu burası?

Yakınlardaki bir Hint restoranında yemek yedim. Kendime çektiğim ziyafetin ardından bara döndüğümde saat 21.27'yi gösteriyordu. Kapıda bir güvenlik görevlisi vardı ve kendimi dün gece yaşananların tekrarlanabileceğine hazırlamıştım. Beni dikkatle süzüp, "Buranın nasıl bir yer olduğunu biliyor musun?" diye sordu.

Barlara oldukça aşinayım; hatta belki birçok kişiden daha fazla. Konferansa gittiğim zamanlar genellikle otelime yakın hoş bir bar bulur, her akşam orada yemek yiyip içerim. Adama olumlu yanıt verip içeri girdim.

Doğru yere gelip gelmediğimi merak ettim. Rosie'nin en belirgin karakteristik özelliği bir kadın olmasıydı ve Marquess of Queensbury'deki müşterilerin hepsi istisnasız erkekti. Çoğu alışılmadık kıyafetler giymişti ve çeşitliliği gözlemlemem birkaç dakikamı aldı. İki adam onlara baktığımı fark etti ve bir tanesi de içtenlikle gülümseyip başını salladı. Ben de ona gülümsedim. Arkadaş canlısı bir yere benziyordu.

Ama ben Rosie'yi bulmaya gelmiştim. Bara yöneldim. İki adam peşimden gelip iki yanıma oturdu. Yüzü tıraşlı olan, kenarları kesilmiş bir tişört giymişti ve spor salonunda zaman geçirdiği belliydi. Steroid kullanımı bile söz konusu olabilirdi. Bıyıklı olan ise deri bir kıyafet giymiş, siyah kep takmıştı.

"Seni daha önce burada görmemiştim," dedi Siyah Kepli.

Ona bunun basit açıklamasını sundum. "Daha önce bu-
taya gelmedim."

"Sana bir içki ısmarlayabilir miyim?"

"Bana içki ısmarlamayı mı teklif ediyorsun?" Yabancı bi-
rının böyle bir teklifte bulunması tuhaftı ve karşılık olarak
benim de ona bir şey vermemin bekleneceğini tahmin ettim.

"Söylediğinden bu anlaşılıyor, sanıyorum," dedi Siyah
Kepli. "Hangi içki aklını çelebilir?"

Alkol içerdiği sürece aromanın fark etmeyeceğini söyle-
dim. Çoğu sosyal durumda olduğu gibi gergindim.

Sonra görevi için uygun şekilde, siyah bir yakalı gömlek
giymiş olan Rosie barın diğer tarafından göründü. Büyük
ölçüde rahatlamıştım. Doğru yere gelmiştim ve o da işinin
başındaydı. Siyah Kepli ona el salladı. Üç Budweiser sipariş
etti ve Rosie beni gördü.

"Don."

"Merhabalar."

Rosie bize baktı ve, "Siz birlikte misiniz?" diye sordu.

"Bize birkaç dakika ver yeter," dedi Steroid Adam.

Rosie, "Sanırım Don beni görmeye gelmiş," dedi.

"Doğru."

"Eh, içki siparişiyle sosyal hayatınızı böldüğümüz için
kusura bakmayın o halde," dedi Siyah Kepli, Rosie'ye.

"DNA'nı kullanabilirsin," dedim.

Rosie belli ki bağlam eksikliği nedeniyle bunu anlamamıştı. "Ne?"

"Babanı bulmak için. DNA açıkça en iyi yaklaşımdır."

“Tabii,” dedi Rosie. “Açıkça. ‘Lütfen babam olup olmadığınızı anlamam için bana DNA’nızı yollayın,’ derim. Boş ver gitsin, boşboğazlık ettim.”

“Sen toplayabilirsin.” Rosie’nin bu teklifime ne yanıt vereceğini bilmiyordum. “Gizlice.”

Rosie sustu. En azından teklifimi düşünüyordu. Belki de beni ihbar etmeyi düşünüyordu. Yanıtı, ilk seçeneği destekler nitelikteydi. “Kim analiz edecek peki?”

“Ben bir genetikçiyim.”

“Eğer örnek bulursam benim için analiz edebileceğini mi söylüyorsun yani?”

“Hiç zor olmaz,” dedim. “Test etmemiz gereken kaç örnek var?”

“Muhtemelen sadece bir tane. Oldukça iyi bir tahminim var. Aile dostumuz kendisi.”

Steroid Adam yüksek sesle öksürünce Rosie dolaptan iki bira aldı. Siyah Kepli tezgâhın üzerine yirmi dolarlık bir banknot bıraktı ama Rosie parayı itip el sallayarak onları gönderdi.

Öksürük hilesini ben de denedim. Rosie mesajı anlamak için bu kez bir an duraksadı ama sonra biramı getirdi.

“Neye ihtiyacın var?” diye sordu. “DNA testi için yani.”

Normalde yanak içi hücrelerini kullandığımızı, ancak bunları kişinin bilgisi dâhilinde olmadan toplamamızın mümkün olmadığını açıkladım. “Kan fevkalade olur ama deri sıyrığı, mukus, idrar...”

“Almayayım,” dedi Rosie.”

“Dışkı, sperm...”

ROSIE PROJESİ

“Seçenekler giderek güzelleşiyor,” dedi Rosie. “Babam olduğu ortaya çıkar umuduyla altmış yaşındaki bir aile dostumuzla yatabilirim.”

şoke olmuştum. “Yani sen onunla seks...”

Rosie şaka yaptığını açıkladı. Hem de böylesine ciddi bir konuda! Barın etrafı kalabalıklaşıyordu ve çok sayıda öksürük sinyali gelmeye başlamıştı. Hastalık yaymanın etkin bir yolu. Rosie bir kâğıda telefon numarasını yazdı.

“Ara beni.”

10

Ertesi sabah son iki gündür ciddi biçimde bozulan rutinime biraz rahatlamış olarak döndüm. Salı, perşembe ve cumartesi günkü pazar alışverişi, takvimimin egzersiz ile yemek malzemesi alımım birleştirerek düşünme fırsatı bulduğum bir özelliğiydi. Şu anda özellikle bunların sonuncusuna çok ihtiyaç duyuyordum.

Bir kadın bana telefonunu verip onu aramamı söylemişti. Bu durum hayatımı Ceket Olayı'ndan, Balkon Yemeği'nden ve olası Baba Projesi'nin verdiği heyecandan daha fazla tepetaklak etmişti. Böyle şeylerin sürekli yapıldığını biliyordum: Kitaplardaki, filmlerdeki ve televizyon programlarındaki insanlar tam da Rosie'nin yaptığını yapıyordu. Ama benim başıma hiç gelmemişti. Hiçbir kadın gelişigüzel, düşünmeden, otomatik olarak telefon numarasını yazıp bana vererek, "Ara beni," dememişti. Geçici de olsa, kapılarının bana kapalı olduğunu düşündüğüm bir kültüre dâhil edilmiştim. Rosie'nin onunla iletişim kurmam için gerekli imkânı sağlamış olması butunuyla mantıklı olsa da onu aradığımda bir tür hata yaptığımı anlayacağına dair mantıksız bir duyguya kapılmıştım.

Pazara vardım ve alışverişe başladım. Günlük malzemeler değişmediği için hangi tezgâhlara gideceğimi bilirim ve satıcılar da genellikle önceden malzemelerimi hazırlamış olur. Bana sadece ödeme yapmak kalır. Satıcılar beni iyi tanır ve her zaman içten davranırlar.

Yine de insan sayısı ve yere düşen sebzeler, alışveriş arabalı yaşlı kadınlar, tezgâhları dizmekle meşgul satıcılar, fiyatları kıyaslayan Asyalı kadınlar, dağıtılan ürünler ve ürünlerin önünde birbirlerinin fotoğrafını çeken turistler gibi can sıkıcı engeller nedeniyle alışveriş süreci ile önemli bir zihinsel aktiviteyi eş zamanlı olarak yapmak mümkün değil. Neyse ki genellikle koşan tek kişi ben oluyorum.

Eve dönüş yolunda Rosie durumunu analiz etmeyi sürdürdüm. Mantıktan çok içgüdülerime dayanarak hareket ettiğimi fark ettim. Birçoğu Rosie'den daha büyük sıkıntılar çeken yardıma muhtaç bir sürü kişi ve zamanımı bir kişinin babasını bulmaktan daha iyi değerlendirebileceğim sayısız önemli bilimsel proje vardı. Ve tabii Eş Bulma Projesi'ne öncelik tanımalıyım. En iyisi Gene'i listeden daha uygun kadınları seçmeye zorlamak ya da içki içmeme kuralında yapmış olduğum gibi bazı daha önemsiz kriterleri esnetmekti.

Mantıklı sonuç, Rosie'yi arayıp Baba Projesi'nin iyi bir fikir olmadığını ona açıklamaktı. Sabah saat 06.43'te koşudan dönüp onu aradım ve geri araması için mesaj bıraktım. Telefonu kapattığımda sabah serinliğine karşın terlemiştim. Ateşimin çıkmadığını ümit ettim.

Rosie ben dersteyken aradı. Aslında böyle zamanlarda telefonumu kapatırım ama bu sorunu bir an önce halletmek konusunda tedirgindim. Bir teklifi geri çekmemi gerektiren bir münasebet gerçekleştirecek olmandan dolayı gerilmiştim.

Öğrencilerle dolu bir amfinin önünde telefonda konuşmak biraz tuhaftı, özellikle de yaka mikrofonu takmışken.

Diyaloğun bana ait kısımlarım duyabilirlerdi.

“Merhabalar, Rosie.”

“Don, böyle bir iyilik yaptığın için teşekkür etmek istiyorum. İçimi ne kadar kemirdiğinin farkında değilmişim meğer. Ticaret Odası’nın karşısındaki Barista adlı kahve dükkânını biliyor musun? Yarın saat iki uygun olur mu?”

Şimdi Rosie yardım teklifimi kabul etmişken geri çekmek ahlak dışı bir şey ve teknik olarak da bir sözleşmeyi ihlal etmek olurdu.

Aşırı yüklemeye bağlı olarak beynimdeki takvime ulaşmasam da, “Yarın ikide Barista’da,” diye onayladım.

“Harikasın,” dedi.

Sesinin tonu konuşmaya katkısının burada noktalandığını gösteriyordu. Karşılık vermek için basmakalıp bir söz söyleme sırası bendeydi ve en aşikâr olanı da basitçe “Harikasın” ifadesini tekrar etmektir. Ama ben bile bunun saçma olacağını görebiliyordum. Genetik konusunda uzman olduğum için harikaliğimden fayda sağlayan oydu çünkü. Düşününce, “Hoşçakal” veya “Görüşürüz” diyebilirdim ama düşünecek vaktim yoktu. Zamanında yanıt vermek için hatırı sayılır bir baskı söz konusuydu.

“Ben de senden hoşlanıyorum.”

Bütün amfi alkışlarla inledi.

Ön sıradaki bir kız öğrenci, “Şık hareket,” dedi. Gülümseyordu.

Neyse ki kazara eğlence yaratmaya alışkındım.

Baba Projesi'm sonlandıramadığım için çok da mutsuz hissetmiyordum. DNA testi için de çok fazla çaba harcamayacaktım.

Ertesi gün Barista'da saat 14.07'de buluştuk. Geciken tarafın Rosie olduğunu söylemeye gerek yok. Öğrencilerim 14.15'teki dersin başlaması için oturmuş beni bekliyor olacaktı. Niyetim sadece ona DNA örneğini nasıl alacağına dair tavsiyelerde bulunmaktı ama verdiğim talimatları anlamakta zorlanıyor gibiydi. Geriye dönüp bakınca, muhtemelen çok fazla seçeneği ve teknik detayı fazla hızlı sunmuştum. Problemi konuşmak için yalnızca yedi dakika ayırabileceğimizden (derse yetişmek amacıyla koşmak için bir dakika kalacak şekilde) örnekleri birlikte toplamanın daha kolay olacağı noktasında hemfikir olmuştuk.

Cumartesi öğleden sonra, şüpheli baba Dr. Eamonn Hughes'un evine gittik. Rosie ona önceden telefon etmişti.

Eamonn beklediğimden yaşlı görünüyordu. Tahminen altmış yaş, yirmi üç VKİ olarak hesapladım. Eamonn'un, adı Belinda olan (yaklaşık olarak elli beş yaş, yirmi sekiz VKİ) karısı, Rosie'nin öngördüğü gibi bize kahve yaptı. Fincanın ideal tükürük kaynağımız olduğuna karar verdiğimiz için bu önemliydi. Arkadaşı gibi davranarak Rosie'nin yanına oturdum. Eamonn ile Belinda karşıımızdaydı ve gözlerimi Eamonn'un fincanından alamıyordum.

Neyse ki havadan sudan konular bulmak gerekmiyordu. Eamonn kardiyologdu ve kalp hastalıklarının genetik belirleyicileri üzerine fevkalade bir sohbet ettik. Eamonn ve karısı sonunda kahvelerini bitirdi ve Rosie fincanları mutfığa götürmek için ayağa kalktı. Burada fincanın ağız kısmını bir çubukla sıyrabilecekti ve elimize harika bir örnek geçecekti.

Planı tartışırken, fincanları toplamanın görgü kurallarını ihlal edeceğini söylemişim ama Rosie, Eamonn ve Belinda'yla aile dostları olarak yakın olduklarını ve onlardan genç olduğu için bu işi üstlenmesine izin verileceğini söyledi. Ama bugün bir defalığına, görgü kuralları anlayışım biraz daha doğru çıkmıştı.

Rosie, Belinda'nın fincanını alırken Belinda, "Bırak, ben sonra toplarım," dedi.

Rosie, "Hayır, lütfen," diye yanıtlayıp Eamonn'un fincanını aldı.

Belinda benim fincanım ile Rosie'ninkini alıp, "Tamam, bana yardım et o halde," dedi. Mutfağa birlikte gittiler. Belinda oradayken Rosie'nin, Eamonn'un fincanındaki tükürüğü alması elbette zor olacaktı ama Belinda'yı mutfaktan çıkarmanın bir yolu gelmiyordu aklıma.

"Rosie sana tıp fakültesinde annesiyle birlikte okuduğumu söyledi mi?"

Başımı salladım. Psikolog olsam, Eamonn'un konuşmasından ve beden dilinden Rosie'nin babası olduğu gerçeğini saklamaya çalışıp çalışmadığına dair bir sonuç çıkartabilirdim. Hatta konuşmayı onu tuzağa düşürecek şekilde yönlendirebilirdim bile. Neyse ki benim bu alandaki becerime güveniyor değildik. Rosie örnek toplamayı başarırsa davranışları gözlemleyerek elde edilenden daha güvenilir bir sonuca ulaşmamızı sağlayabilecektim.

"Sana biraz cesaret vereyim," dedi Eamonn. "Rosie'nin annesi gençliğinde biraz çılgındı. Zekâsı ve güzelliğiyle istediği herkesi elde edebilirdi. Tıp okuyan diğer kızların hepsi doktorlarla evlenecekti." Gülümsedi. "O ise hepimizi şaşırtıp

beklenmedik bir alandan, kararlı ve yanından ayrılmayan bir adamı seçti.”

İpucu aramıyor olmam büyük şanstı. Yüz ifadem bütün kavrama güçlüğümlü ele vermiş olmalıydı.

“Rosie’nin de annesinin izinden gidebileceğini düşünüyorum,” dedi.

“Hangi açıdan?” Meçhul bir öğrenciden hamile kalmaktan ya da erken yaşta ölmekten bahsettiğini varsaymak yerine net bir açıklama yapmasını istemek daha iyi gibi görünmüştü. Bunlar Rosie’nin annesine dair bildiğim yegâne gerçeklerdi.

“Yani diyorum ki bence sen ona uygun birisin. Zor zamanlar geçirdi. Bana kendi işime bakmamı söyleyebilirsin. Ama Rosie harika bir çocuktur.”

Rosie, çocuk olarak tabir edilmek için yaşça biraz fazla büyük olsa da sohbetin içeriği şimdi açıklığa kavuşmuştu. Eamonn benim Rosie’nin erkek arkadaşı olduğumu sanmıştı. Anlaşılabilir bir hataydı bu. Hatasını düzeltmek, yalan söylememi gerektireceğinden sessiz kalmayı tercih ettim. Sonra kırılan tabak çanak seslerini duyduk.

Eamonn, “Her şey yolunda mı?” diye seslendi.

“Sadece bir fincan kırıldı,” dedi Belinda.

Fincanın kırılması hesapta yoktu. Muhtemelen Rosie heyecandan ya da Belinda’dan gizlemeye çalışırken düşürmüştü. Yedek bir plan yapmadığım için kendime kızdım. Bu projeyi ciddi bir saha çalışması olarak görmemiştim. Utanç verici derecede amatör düzeydeydi ve şimdi bir çözüm bulmak benim sorumluluğumdur. Çözüm mutlaka bir düzenbazlık gerektirecekti ama ben düzenbazlık konusunda becerikli değilimdir.

Bulduğum en iyi yaklaşım, DNA’yı meşru yoldan almaya çalışmaktır.

“Genografi Projesi’ni duydunuz mu?”

“Hayır,” dedi Eamonn.

DNA örneğiyle soyunu araştırabileceğimizi açıkladım. Çok hoşuna gitti. Yanağından bir örnek aldırıp bana yollaması halinde DNA’sını işleme almayı teklif ettim.

“Şimdi yapalım, ben unutmadan,” diye sordu. “Kan olur mu?”

“DNA testi için kan ideal seçenektir ama...”

“Ben doktorum,” dedi. “Bir dakika bekle.”

Eamonn odadan çıktığında Belinda ile Rosie’nin mutfakta konuştuklarını duydum.

“Babanı görmeye gitmedin mi hiç?” dedi Belinda.

“Sıradaki soruya geçelim,” dedi Rosie.

Belinda soru sormak yerine bir yorumda bulundu bu kez. “Don hoş birine benziyor.”

Harika. İyi iş çıkartıyordum demek ki.

“Bir arkadaşım sadece,” dedi Rosie.

Kaç arkadaşım olduğunu bilse bana ne harika bir iltifatta bulunduğunu anlayabilirdi.

“Ah, peki,” dedi Belinda.

Rosie ve Belinda, doktor çantasıyla gelen Eamonn’la aynı anda oturma odasına girdiler. Tabii Belinda haklı olarak bir sağlık sorunu olduğu çıkarımını yaptı ama Eamonn ona Genografi Projesi’ni anlattı. Belinda hemşire olduğu için kanı profesyonel bir şekilde aldı.

Tüpü çantasına koyması için Rosie’ye uzattığımda ellerinin titrediğini fark ettim. Büyük olasılıkla yakın zamanda babasının kim olduğunu öğrenecek olmasına bağlı bir anksiyete belirtisi olduğu tespitine vardım. DNA örneğini incelemeye

hemen başlayabilir miyim, diye sormasına şaşırmadım. Bunun için cumartesi akşamı laboratuvarı açmak gerekiyordu ama en azından proje tamamlanmış olacaktı.

Laboratuvar boştu: Üniversite genelinde benimsenen, modası geçmiş pazartesinden cumaya çalışma fikri pahalı tesislerin az kullanılmasıyla sonuçlanmıştı. Üniversite ebeveyn-çocuk ilişkisini kolayca test edecek analiz ekipmanlarını deniyordu. Bizim elimizde de ideal bir DNA örneği vardı. DNA'yı birçok yoldan elde etmek mümkün ve analiz için yalnızca birkaç hücreye ihtiyaç var. Ama hazırlık aşaması zaman alan ve karmaşık bir çalışma gerektirebiliyor. Kan kolay yöntemdi.

Yeni makine, bir zamanlar çayhane olarak kullanılan lavabolu ve buzdolaplı küçük bir odadaydı. Bir an için buranın daha etkileyici bir yer olmasını diledim; egom alışılmadık biçimde düşüncelerime sızıyordu. Buzdolabını açıp bir bira aldım. Rosie yüksek sesle öksürdü. Mesajı hemen anlayıp ona da bir bira açtım.

Hazırlıkları yaparken süreci Rosie'ye anlatmaya çalıştım, ama bana DNA örneğini vermek için yanağının iç kısmını kazırken bile konuşmayı bırakamıyor gibi görünüyordu.

"Bu kadar kolay olduğuna inanamıyorum. Bu kadar çabuk... Aslında içimde bir yerlerde hep biliyordum. Çocukluğumda bana hep bir şeyler getirirdi."

"Böylesine basit bir iş için fazla karmaşık bir makine."

"Bir defasında bana bir satranç takımı getirmişti. Phil bana kızlara özgü şeyler getirirdi hep; mücevher kutusu falan. Düşündüğünde, bir kişisel antrenör için çok acayip kaçan şeyler."

"Satranç oynar mısın?" diye sordum.

“Pek sayılmaz. Mesele bu değil. Kafamın iyi çalıştığını düşünrd. O ve Belinda’nın hiç çocukları olmadı. Her zaman yakınlarımda olduğuna dair bir his var içimde. Annemin en yakın arkadaşı bile olabilirdi. Ama hiç bilinç düzeyinde onun babam olduğunu düşünmemiştim.”

“Baban değil.”

Sonuç bilgisayar ekranında belirdi. Görev tamamlanmıştı. Toparlanmaya başladım.

“Vay canına,” dedi Rosie. “Yas terapisi uzmanı olmayı düşndn m hiç?”

“Hayır. Çok sayıda kariyeri değerlendirdim, ama hepsi de bilim alanındaydı. Sosyal becerilerim pek kuvvetli değil.”

Rosie kahkahalarla gülmeye başladı. “Yas terapisi konusunda hızlandırılmış kursa başlamak üzeresin.”

Yas terapisine yaklaşımı tamamen alkole dayalı olduğu için Rosie bir tür şaka yapıyormuş aslında. Kısa bir yürüyüş mesafesindeki Lygon Caddesi’nde bulunan Jimmy Watson’s’a gittik ve her zamanki gibi hafta sonu bile içerisi akademisyenlerle doluydu. Bara oturduk ve uzman bir barmen olduğu halde Rosie’nin şarap konusunda pek az bilgiye sahip olduğunu gördüm. Birkaç yıl önce Gene şarabın mükemmel derecede güvenli bir sohbet konusu olduğunu söylemiş, ben de biraz araştırma yapmıştım. Bu barda sunulan şaraplara aşınaydım. Epeyce içtik.

Nikotin bağımlılığı nedeniyle Rosie’nin biraz dışarı çıkması gerekiyordu. Zamanlama harikaydı, zira o sırada bahçeden bir çift gelip barın yanından geçti. Adam Gene’di! Kadın Claudia değildi ama onu taniyordum. Sekiz Kişilik Masa’daki Hint Vejetaryen Olivia’ydı. İkisi de beni görmedi ve bir şey söylememe fırsat kalmadan yanımdan hızla geçip gittiler.

Onları birlikte gördüğümde yaşadığım kafa karışıklığım bir sonraki kararımı etkilemiş olmalıydı. Bir garson yanıma gelip, "Bahçede birazdan boşalacak bir masa var. Yemek yiyecek misiniz?" diye sordu.

Başımı salladım. Marketten bugün için aldığım malzemeleri, besin değerlerini kaybetmesiyle sonuçlanacak şekilde bir sonraki cumartesi için dondurmam gerekecekti. İçgüdü yine mantığı devre dışı bırakmıştı.

Döndüğünde bize bir masa hazırlandığını öğrenmesi üzerine Rosie'nin verdiği tepki olumluydu. Aç olduğuna şüphe yoktu, ama karşı cins söz konusu olduğunda her zaman yüksek ihtimal dâhilinde olduğu üzere uygunsuz bir davranışta bulunmadığımı bilmek rahatlatıcıydı.

Yemek harikaydı. Kabuğu yeni soyulmuş istiridye (ekolojik), ton balığı *sashimi* (Rosie'nin seçimi ve muhtemelen ekolojik değil), mozarellalı patlıcan dilimleri (Rosie), dana uykuluğu (ben), peynir (ortaya) ve tek kişilik çarkıfelek aromalı mus (paylaşıldı). Ben bir şişe marsan şarabı siparişi verdim; yemekle uyumu mükemmeldi.

Rosie yemeğin büyük kısmını neden biyolojik babasını bulmak istediğini açıklayarak geçirdi. Ben bunun için pek bir sebep göremiyordum. Geçmişte, genetik hastalık riskini belirlemek açısından belki faydalı olabilirdi ama bugün Rosie doğrudan kendi DNA'sını analiz ettirebilirdi. Her ne kadar performansı konusunda Rosie'nin sayısız şikâyeti olsa da üvey babası Phil babalık rolünü üstlenmiş görünüyordu. Bencildi, ona karşı tavırları tutarsızdı, ruh hali değişkendi. Alkole de kesinlikle karşıydı. Ben bunu tamamıyla savunulabilir buluyordum ama Rosie'yle aralarında anlaşmazlığa sebep oluyordu.

Rosie'nin güdülenimi duygusal kaynaklı görünüyordu ve bu psikolojiyi anlayamasam da mutluluğu açısından çok önemli olduğu açıktı.

Rosie musunu bitirdikten sonra "tuvalete gitmek" için masadan ayrıldı. Bu da bana düşünme fırsatı verdi ve bir kadınla birlikte olaysız ve oldukça keyifli bir akşam yemeğini sonlandırmak üzere olduğumu fark ettim; Gene ve Claudia'yla paylaşmaya can attığım önemli bir başarıydı bu.

Sorun çıkmamasını üç sebebe bağladım.

1. Aşına olduğum bir restorandaydım. Bir kadını -ya da herhangi birini- şimdiye dek yalnızca şarap kaynağı olarak gördüğüm Jimmy Watson'a getirmek daha önce hiç aklıma gelmemişti.
2. Rosie'yle çıkmıyordum. Potansiyel eş olarak onu her yönüyle reddetmişim ve ortak bir proje sebebiyle birlikteydik. Toplantı gibi bir şeydi yani.
3. Epey alkollüydüm; dolayısıyla rahatlamışım. Bunun sonucu olarak da hiçbir sosyal hatanın farkında olmayabilirdim.

Yemekten sonra iki kadeh Sambuca siparişi verdim ve, "Şimdi kimi test ediyoruz?" diye sordum.

Rosie, Eamonn Hughes'un yanı sıra, annesinin tıp fakültesindeki sınıf arkadaşlarından iki "aile dostunu" daha tanıyordu. Ama Phil'in varlığı düşünülürse, annesiyle yasak ilişki yaşayan bir adamın temas halinde kalması pek olasılık dâhilinde değilmiş gibi geliyordu bana. Ama genlerini taşıyan çocuğun gerekli bakımı gördüğünden emin olmak isteyeceğine dair evrimsel bir iddia da söz konusuydu. Temelde Rosie'nin argümanı da buna dayanıyordu.

İlk aday civarda yaşayan Dr. Peter Enticott'tu. Alan McPhee adlı diğer adaysa prostat kanserinden ölmüştü ki bu Rosie için iyi haber demekti; gerçi prostat bezleri olmadığı için bunu kalıtım yoluyla miras alamazdı. Görünüşe göre adam onkologmuş ama kendisinde kanser olduğunu fark etmemiş; az rastlanır bir senaryo değil. İnsanlar başkalarının açıkça gördüğü, gözlerinin önündeki şeyi görmekte sıklıkla başarısız olur.

Neyse ki adamın, Rosie'nin küçükken arkadaşlık ettiği bir kızı vardı. Rosie, sözde yeni doğan çocuğunu görmek için Natalie'yle üç gün sonrasına bir buluşma ayarladı.

Ben normal takvimime dönmüştüm ama Baba Projesi düşüncelerime sızmaya devam ediyordu. DNA'nın alınması için hazırlık yaptım; kırık fincan olayını tekrar yaşamak istemiyordum. Ayrıca Dilbalığı Olayı'nın bir sonucu olarak Dekan'la bir tartışma daha yaşadık.

Görevlerimden birisi tıp öğrencilerine genetik dersi vermek. Önceki sömestirdeki ilk derste, kendini tanıtmayan bir öğrenci ilk slaytı göstermemin hemen ardından elini kaldırdı. Slayt, tek hücreli organizmalardan günümüzün inanılmaz yaşam çeşitliliğine kadar evrimi çok güzel ve zekice özetleyen bir şemaydı. Ancak Fizik bölümündeki meslektaşlarım burada anlatılan sıra dışı hikâyeyle yarışabilir. Bazı insanların neden bir futbol maçının sonucuyla veya bir artistin kilosuyla daha fazla ilgilendiğini kavramakta güçlük çekiyorum.

Bu öğrenci başka bir kategoriye aitti.

“Profesör Tillman, ‘evrim’ kelimesini kullandınız.”

“Doğru.”

“Bence evrimin yalnızca bir teori olduğunu da belirtmelisiniz.”

Bu tür bir soruyla veya beyanatla ilk kez karşılaşmıyordum. Öğrencinin kaçınılmaz olarak dinî dogmaya dayalı olan görüşünü sarsmamayı tecrübelerimle öğrenmiştim. Tek yapabileceğim diğer tıp öğrencilerinin ondan etkilenmemesini sağlamaktı.

“Doğru,” diye yanıtladım. “Ama sizin ‘yalnızca’ kelimesini kullanmanız da yanıltıcı. Evrim çok güçlü kanıtlarla desteklenen bir teoridir. Hastalıklardaki virüs teorisi gibi örneğin.

Bir doktor olarak bilime güvenmeniz beklenir. Şifacı olma niyetinde değilseniz şayet. Ki o zaman da yanlış derstesiniz demektir.”

Gülüşmeler oldu. Şifacı itiraz etti.

“Ben inançtan bahsetmiyorum. Yaratılış *biliminden* bahsediyorum.”

Sınıfta yalnızca birkaç kişiden itiraz sesleri yükselmişti. Birçok öğrencinin dinin eleştirilmesinin hoş karşılanmadığı kültürlerden geldiğine şüphe yoktu. Bizimki gibi. Daha önce yaşanan bir olaydan sonra dinle ilgili yorum yapmam yasaklanmıştı. Ama burada bilimden bahsediyorduk. Tartışmayı sürdürebilirdim ancak bir öğrencinin dikkatimi dağıtmasına izin vermeyecek kadar tecrübeliydim. Ders içeriğim tam olarak elli dakikaya sığacak şekilde düzenlenmişti.

“Evrım bir teoridir,” dedim. “Yaşamın kökeniyle ilgili başka hiçbir teori bilim insanları tarafından bu kadar geniş çapta kabul edilmemiş ya da tıbbı fayda sağlamamıştır. Biz de bu nedenle dersimizde bu görüşle hareket edeceğiz.” Durumu iyi idare ettiğime inanıyordum ama yaratılış sözde bilimine karşı argüman sunmaya zaman yetmediği için biraz canım sıkılmıştı.

Birkaç hafta sonra üniversite kulübünde yemek yerken konuyu kısa ve öz bir şekilde açıklayacak bir araç buldum. Bara yürürken üyelerden birinin, başı yerli yerinde duran bir dilbalığı yediğini gördüm. Biraz tuhaf bir konuşmanın ardından balığın başı ile iskeletini alıp güzelce sardım ve sırt çantama koydum.

Dört gün sonra dersim vardı. Şifacıyı buldum ve başlan gıç sorusunu sordum. “Balıkların şu anki formlarıyla zeki bir tasarımcı tarafından yaratıldıklarına mı inanıyorsunuz?”

Muhtemelen tartışmayı yedi hafta önce yapmış olduğumuz için bu soru karşısında şaşırılmış görünüyordu. Ama başını sallayarak onayladı.

Dilbalığının paketini açtım. Ağır bir kokusu vardı ama tıp öğrencileri öğrenme uğruna nahoş organik objelerle münasebetlere hazırlıklı olmalıydı. Balığın başını gösterdim: "Bakın, gözler simetrik değil." Aslında gözler çürümüştü ama göz yuvası net bir şekilde görünüyordu. "Bunun sebebi dilbalığının, gözlerin baş üzerinde karşılıklı olarak konumlandığı sıradan bir balıktan türemesidir. Bir göz hafifçe yer değiştirmiştir, ama yalnızca işlevini etkin biçimde yerine getirebilecek kadar. Evrim düzenlemeye tenezzül etmez. Ama zeki bir tasarımcı da şüphesiz, böyle kusurlu bir balık yaratmazdı." Balığı incelemesi için Şifacı'ya verdim ve dersime devam ettim.

Şikâyetini bildirmek için yeni eğitim yılının başına kadar bekledi.

Dekan'la konuştuğumda bana Şifacı'yı küçük düşürmeye çalıştığımı ima etti. Oysa benim niyetim yalnızca bir argüman ileri sürmektir. Dinden bahsetmeden "yaratılış bilimi" ifadesini kullandığı için dini karalamaktan suçlu olmadığımı iddia ettim. İki teoriyi kıyaslıyordum yalnızca. Şifacı da sınıfta karşı örnekler sunmakta özgürdü.

"Don," dedi Dekan. "Her zamanki gibi teknik olarak herhangi bir kuralı çiğnemiş değilsin. Ancak... nasıl desem, biri bana bir okutmanın sınıfa ölü bir balık getirdiğini ve onu dini inançtan bahseden bir öğrenciye verdiğini söylese o okutmanın sen olduğunu hemen tahmin ederdim. Ne söylemeye çalıştığımı anlıyor musun?"

"Fakültede geleneklerin dışında hareket etme olasılığı en yüksek olan kişinin ben olduğumu söylüyorsun. Ve daha ge-

leneksel davranmamı istiyorsun. Bir bilim insanından böyle bir istekte bulunmak mantık dışı görünür.”

“Sadece insanları uzmeni istemiyorum.”

“Teorin çürütüldüğü için üzölmek ve şikâvet etmek hiç bilimsel değil.”

Tartışma bir kez daha her ne kadar hiçbir kuralı çiğnememiş olsam da Dekan'ın benden memnun olmaması ve “uyum” sağlamak için biraz daha çabalamam gerektiğinin hatırlatılmasıyla sona ermişti. Ofisinden çıktığımda asistanı Regina beni durdurdu.

“Sanıyorum fakölte balosu için listemde yoksunuz Profesör Tillman. Bilet almayan tek profesör sizsiniz.”

Bisikletle eve giderken göğsümün sıkıştığını hissettim ve bunun Dekan'ın tavsiyesine karşı fiziksel bir tepki olarak ortaya çıktığını fark ettim. Biliyordum ki bir üniversitenin bilim bölümüne “uyum” sağlayamıyorsam hiçbir yere uyum sağlayamazdım.

Rosie'nin potansiyel biyolojik babası olan merhum Dr. Alan McPhee'nin kızı Natalie McPhee şehrin on sekiz kilometre dışında, bisikletle gidilebilecek bir mesafede yaşıyordu ama Rosie arabayla gitmenin daha iyi olacağına karar vermişti. Üstü açılır kırmızı bir Porsche kullandığını görünce şaşırmıştım.

“Phil'in arabası.”

“Babanın' mı yani?” Havada tırnak işareti yaptım.

“Evet, Tayland'a gitti.”

“Senden hoşlanmadığını sanıyordum. Yine de sana ara basını mı verdi?”

“Böyle şeyler yapar işte o. Sevgi yok, sadece eşyalar var.”

Porsche, hoşlanmadığımız birine ödünç vermek için mükellem bir seçenektir. On yedi yıllık (dolayısıyla eski emisyon teknolojisi kullanıyordu), aşırı miktarda benzin yakıyordu, bacaklar için yeterince alan yoktu, fazla gürültüyü ve çalışmayan bir havalandırma sistemi vardı. Rosie bunun gereksiz ve pahalı bir araç olduğuna dair fikrimi onayladı.

Natalie'nin evine vardığımızda bütün yolculuğu aracın kusurlarını listeleyip detaylandırarak geçirdiğimi fark ettim. Havadan sudan konuşmaktan kaçınmışım ama Rosie'yi DNA alma yöntemi konusunda bilgilendirmemişim de.

"Senin görevin ben DNA toplarken onu oyalamak." Bu, becerilerimizin en verimli şekilde kullanılmasını sağlayacaktı.

Bir süre sonra yedek plan ihtiyacı ortaya çıktı. Natalie bir şey içmek istemedi: Bebeğini emzirdiği için alkol almıyordu ve kahve için de geç kalmıştık. Bunlar sorumluluk sahibi kararlardı ama fincan veya bardaktan tükürük örneği alamayacaktık.

B Planı geliştirdim.

"Bebeği görebilir miyim?"

"Uyuyor," dedi. "Sessiz olman gerekecek."

Ayağa kalktığımda o da kalktı.

"Ne tarafta?" dedim.

"Seninle gelirim."

Bebeği yalnız görmek konusunda ne kadar ısrarcı oluydum o da aynı ölçüde karşı çıktı. Odasına gittiğimizde Natalie'nin tahmin ettiği gibi bebek uyuyordu. Elbette Alan McPhee'yle de kan bağı olan bebekten müdahalesiz şekilde DNA örneği almayı kapsayan az sayıda planım olduğu için bu biraz canımı sıkıyordu. Ne yazık ki annenin koruma içgüdüğü faktörünü hesaba katmamıştım. Ne zaman ortamdan ayrıl-

mak için bir bahane uydursam Natalie peşimden geliyordu. Tuhaf bir durumdu.

Sonunda Rosie tuvalete gitmek için izin istedi. Natalie yatak odasının kapısını gören bir yere oturup sık sık bebeği kontrol ettiği için Rosie ne yapacağını bilseydi bile odaya giremezdi.

“Genografi Projesi’ni duymuş muydun?” diye sordum.

Duymamıştı ve ilgisini de çekmedi. Konuyu değiştirdi.

“Bebeklerle çok ilgili görünüyorsun.”

Faydalanmayı becerebilirim elime güzel bir fırsat geçmişti, şüphesiz. “Davranışlarıyla ilgileniyorum. Ebeveynin ayartıcı etkisi olmadan.”

Tuhaf bir ifadeyle bana baktı. “Çocuklarla ilgili şeyler yapıyor musun? İzcilik veya kilise grupları gibi...”

“Hayır,” dedim. “O tür işler için uygun olmam pek mümkün görünmüyor.”

Rosie döndüğünde bebek ağlamaya başladı.

“Emzirme vakti,” dedi Natalie.

“Gitsek iyi olacak,” dedi Rosie.

Başarısızlık! Problem sosyal becerilerdi. İyi sosyal becerilerim olsa bebeğe kesinlikle ulaşabilirdim.

“Üzgünüm,” dedim Phil’in saçmasapan aracına doğru giderken.

“Üzülme.” Rosie çantasından bir tutam saç çıkardı. “Saç fırçasını temizleyiverdim.”

“Bize saç kökü lazım,” dedim. Ama çok sayıda saç teli bulunduğundan kökü olan bir tel bulmamız olasıydı.

Tekrar çantasına uzandı ve bir diş fırçası çıkardı. Bunun ne anlama geldiğini idrak etmem birkaç dakikamı aldı.

“Diş fırçasını çalmışsın!”

“Dolapta yedeği vardı. Yenilemenin vakti gelmişti.”

Hırsızlık yapması karşısında şaşırmıştım ama artık ne-redeyse kesin olarak kullanılabilir bir DNA örneğimiz vardı. Rosie’nin becerisinden etkilenmemek mümkün değildi. Ve eğer Natalie diş fırçasını belli aralıklarla değiştirmiyorsa Rosie ona iyilik yapmıştı.

Rosie saç ile diş fırçasını hemen analiz ettirmek istemedi. Diğer adaydan da DNA örneğini alıp ikisini birlikte test etmek istedi. Bu bana çok mantıksız geldi. Natalie’den aldığımız örnek uygunsa diğer adaydan DNA örneği almamıza gerek kalmayacaktı. Buna karşın Rosie, maliyeti ve riski en aza indirmek için işleri sıraya koyma yöntemini kavramış görünmüyordu.

Bebeğe ulaşmakta yaşanan problemden sonra Dr. Peter Enticott için en uygun yaklaşım konusunda işbirliği yapmaya karar verdik.

“Ona tıp okumaya karar verdiğimi söylerim,” dedi. Dr. Enticott şu anda Deakin Üniversitesi Tıp Fakültesi’ndeydi.

Rosie onunla kahve içmek için buluşacaktı. Böylece an itibarıyla başarısızlık oranı yüzde yüz olan kahve fincanından tükürük alma prosedürünü uygulamak için bir fırsat yakalayacaktı. Bir barmenin, bir profesörü tıp okumak için gerekli niteliklere sahip olduğuna ikna etmesi bana olası görünmüyordu. Rosie buna alınmış gibiydi ve fark etmeyeceğini ileri sürdü. Sadece onu bizimle kahve içmeye ikna etmemiz gerekiyordu.

Daha büyük bir problemse, Rosie işi tek başına halledemeyeceğini düşündüğü için, benim orada ne sıfatla bulunacağımı. “Erkek arkadaşımsın,” dedi. “Eğitimimi finanse

edeceksin, dolayısıyla senin menfaatin de söz konusu.” Sert bir ifadeyle bana baktı. “Ama abartmaya gerek yok.”

Bir çarşamba günü akşamüstü saatlerinde, Asperger Sendromu konferansına karşılık Gene benim yerime derse girerken biz de Phil’in oyuncak arabasıyla Deakin Üniversitesi’ne gittik. Konuk eğitimlik ve ortak araştırmalar sebebiyle oraya daha önce defalarca gitmiştim. Tıp Fakültesi’nden bile tanıdığım araştırmacılar vardı ama Peter Enticott onlardan biri değildi.

Onunla kampüs dışındaki, yaz tatilinden erken dönen tıp öğrencileriyle dolu bir kafede buluştuk. Rosie harikuladeydi! Tıp konusunda, hatta uzmanlaşmak istediğini söylediği psikiyatri konusunda zekice konuşuyordu. Davranış biliminde onur derecesi aldığını ve lisans üstü araştırma deneyimi bulunduğunu iddia etti.

Peter, Rosie’nin annesine benzemesi konusunda takıntılı görünüyordu ki bunun bizim amacımızla bir ilgisi yoktu. Üç defa Rosie’nin lafını bölüp bu benzerliği dile getirdi ve bu davranışın Rosie’nin annesiyle arasında bir bağa, dolayısıyla Rosie’nin babası olabileceğine işaret edip etmediğini merak etmeye başladım. Eamonn Hughes’un oturma odasında yaptığım gibi Rosie ile potansiyel babası arasında fiziksel bir benzerlik bulmaya çalıştım ama belirgin bir şey göremedim.

“Bütün bunlar kulağa çok güzel geliyor Rosie,” dedi Peter. “Seçim süreciyle bir ilgim yok, en azından resmî olarak.” Sözleri, resmî olmayan, dolayısıyla etik olmayan bir yardımda bulunabileceğini ima ediyordu. Bir akrabaya ayrıcalık tanıma durumunun, böylelikle de Rosie’nin babası olduğunun işareti miydi bu?

“Akademik geçmişin iyi, ama GAMSAT sınavına girmelisin.” Peter bana döndü. “Tıp doktorluğu için gerekli standart bir sınav.”

“Geçen yıl girmiştin,” dedi Rosie. “Yetmiş dört aldım.”

Peter etkilenmişti. “Bu sonuçla Harvard’a bile başvurabilirsin. Ama burada başka faktörleri de göz önünde bulunduruyoruz, dolayısıyla başvurmaya karar verirken haberim olsun.”

Marquess of Queensbury’de içki içmeye gitmemesini umut ettim.

Garson hesabı getirdi. Peter’in fincanını alırken otomatik olarak elimi uzatıp onu durdurdum. Garson bana nahoş bir bakış atıp fincanı kaptı. Fincanı tabak çanaklarla dolu bir tepsinin içine atmasını izledim.

Peter telefonuna baktı. “Gitmeliyim,” dedi. “Ama hazır irtibata geçmişken, temas halinde kalalım.”

Peter gittikten sonra servis arabasına bakmakta olan garsonu görebiliyordum.

“Dikkatini dağıtmalısın,” dedim.

“Fincanı al gitsin,” dedi Rosie.

Servis arabasına doğru yürüdüm. Garson bana bakıyordu ama ben tepsiye uzandığım sırada başını Rosie’ye doğru çevirip hızla ona doğru yürümeye başladı. Fincanı aldım.

Biraz uzağa park ettiğimiz arabada buluştuk. Yürürken, bir hedefe ulaşmanın baskısıyla hırsızlık suçu işlemiş olduğum gerçeğini kavramam için vaktim oldu. Kafeye bir çek yollamalı mıydım? Bir fincanın değeri neydi? Fincanlar sürekli kırılırdı ama bu, tesadüfi olaylar sonucunda gerçekleşiyordu. Herkes fincan çalarsa kafe muhtemelen finansal bir çöküntü yaşırdı.

“Fincanı aldın mı?”

Ona gösterdim.

“Doğru fincan mı?” dedi Rosie.

Sözsüz iletişim kurmakta pek başarılı sayılmam ama aşagılık bir hırsız olsam da gözlem konusunda hata yapmadığım gerçeğini aktarmayı başardığıma inanıyorum.

“Hesabı ödedin mi?” diye sordum.

“Dikkatini o şekilde dağıttım.”

“Hesabı ödeyerek mi?”

“Hayır, hesaplar kasada ödeniyor. Ben çıkıp gittim.”

“Geri dönmeliyiz.”

“Siktir et,” dedi Rosie ve Porsche’a binip hızla oradan uzaklaştık.

Bana ne oluyordu böyle?

Üniversiteye ve laboratuvara doğru gittik. Baba Projesi yakında bitecekti. Hava ılık olsa da ufukta kapkara bulutlar görünüyordu ve Rosie arabanın tepesini açtı. Bense hâlâ hırsızlık olayını düşünüyordum.

“Hâlâ hesabı mı düşünüyorsun Don?” diye haykırdı Rosie rüzgâr sesini bastırmak için. “Çok komiksin. DNA çalışıyoruz ve sen bir fincan kahve için endişeleniyorsun.”

“DNA örneği almak yasa dışı bir şey değil,” diye bağırdım cevaben. Bu doğrudu ama İngiltere’de olsak 2004 İnsan Dokuları Yasası’nı ihlal etmiş sayılırdık. “Geri dönmeliyiz.”

“Zamanı son derece verimsiz kullanmış oluruz,” dedi Rosie tuhaf bir sesle. Trafik ışıklarında durmuştuk ve adamakıllı konuşmak için küçük bir fırsat yakalamıştık. Güldü ve beni taklit ettiğini fark ettim. Söylediği doğrudu, ama burada etik bir durum söz konusuydu ve etik davranmak diğer her şeyden önce gelmeliydi.

“Rahatla,” dedi Rosie. “Bugün güzel bir gün, babamın kim olduğunu bulacağız ve ben de hesap için onlara bir çek

göndereceğim. Söz.” Bana baktı. “Nasıl rahatlanacağını, nasıl eğlenileceğini biliyor musun sen?”

Işıklardan uzaklaşırken rüzgârın sesini bastırarak cevaplamak için fazla karmaşık bir soruydu bu. Üstelik eğlence de kişiyi genel bir memnuniyete götürmezdi. Çalışmalar istikrarlı bir şekilde bunu gösteriyordu.

“Çıkışı kaçırdın,” dedim.

“Doğru,” diye yanıtladı şakacı bir sesle. “Plaja gidiyoruz.” İtirazlarımı kestirip attı. “Seni duyamıyorum, seni duyamıyorum.”

Sonra müziği açtı; son derece gürültülü bir rock müziği. Şimdi beni gerçekten duyamıyordu. Kaçırılıyordum! Doksan dört dakika boyunca arabayla gittik. Hız göstergesini göremiyordum ve üstü açık bir araçta yolculuk etmeye alışkın değildim. Ama hız limitini devamlı olarak aştığımızı tahmin ediyordum.

Ahenksiz sesler, rüzgâr, ölüm riski... Diş hekimine gittiğimde büründüğüm ruh halini yakalamaya çalıştım.

Sonunda plajdaki bir otoparka park ettik. Hafta içi ve akşamüzeri olduğu için neredeyse bomboştu.

Rosie bana baktı. “Gülümse. Biraz yürürüz, sonra laboratuvara gideriz. Oradan da seni eve bırakırım. Ve beni bir daha görmezsin.”

“Şimdi eve gidemez miyiz?” dedim ve bir çocuk gibi konuştüğümü fark ettim. Kendime, yanımdaki kişiden on yaş büyük ve daha deneyimli yetişkin bir erkek olduğumu, bunu yapmasının bir sebebi olduğunu anımsattım. Ve ne olduğunu sordum.

“Babamın kim olduğunu bulmak üzereyim. Zihnimi açmalıyım. O yüzden yarım saat kadar yürüsek ve sen de sıradan bir adammışsın gibi davranıp beni dinlesen olmaz mı?”

Sıradan bir insanı ne kadar iyi taklit edebileceğimden emin değildim ama yürümeyi kabul ettim. Rosie’nin karmaşık duygular içinde olduğu belliydi ve bu duyguların üstesinden gelme girişimine saygı duyuyordum. Ama hiç konuşmadı. Bu da yürüyüşü hoş bir hale getirdi; neredeyse tek başına yürümekle aynıydı.

Dönüşte arabaya doğru yürürken Rosie bana, “Ne tür müzik *seversin*?” diye sordu.

“Neden?”

“Gelirken çaldığım müzik hiç hoşuna gitmedi, değil mi?”

“Doğru.”

“O zaman dönüş yolu senin sıran,” dedi. “Ama hiç Bach albümüm yok.”

“Ben pek müzik dinlemem,” dedim. “Bach başarısızlıkla sonuçlanan bir deneydi.”

“Müzik dinlemeden yaşayamazsın.”

“Pek kulak vermiyorum sadece. Bilgi dinlemeyi tercih ederim.”

Uzun bir sessizlik oldu. Arabaya varmıştık.

“Annen ve baban müzik dinler miydi? Abilerin, kız kardeşlerin?”

“Annem ve babam rock müzik dinlerdi. Özellikle babam. Genç olduğu dönemden şarkılar.”

Arabaya bindiğimizde Rosie arabanın tepesini tekrar açtı. Müzik kaynağı olarak kullandığı iPhone’unu karıştırmaya başladı.

“Geçmişten güzel bir esinti,” dedi ve müziği açtı.

Tam dışı koltuğuna tekrar kuruluyordum ki Rosie'nin sözlerinin doğruluğunu fark ettim. Bu müziği biliyordum. Küçüklüğümde arka planda çalardı. Şimdi aniden odama dönmüştüm; kapım kapalı, eski nesil bilgisayarında bir şeyler yazarken arka planda bu şarkı çalıyordu.

"Bu şarkıyı biliyorum!"

Rosie güldü. "Bilmeseydin Mars'tan geldiğinin son kanıtı olurdu."

Güzel bir kadının kullandığı kırmızı bir Porsche'ta şarkı dinleyip son sürat şehre doğru ilerlerken başka bir dünyanın eşğinde duruyormuşum gibi hissettim. Yağmur başladığında ve arızalandığı için arabanın tepesini indiremediğimizde iyice şiddetlenen bu duyguyu bir yerlerden tanıdım. Balkon Yemeği'nden sonra şehir manzarasına baktığımda ve sonra Rosie telefon numarasını yazdığında da aynı hisse kapılmıştım. Başka bir dünya, başka bir hayat; yakın ama ulaşılmaz.

Anlaşılması zor... *Tat-min.*

Üniversiteye vardığımızda hava kararmıştı. İkimiz de ıslanmıştık. Kullanma kılavuzu yardımıyla arabanın tepesini elle kapatmayı başardım.

Laboratuvarda iki bira açtım (öksürük mesajına gerek kalmamıştı) ve Rosie şişesini benimkiyle tokuşturdu.

"Şerefe," dedi. "İyi iş başardık."

"Kafeye hesabı postalayacağına söz veriyor musun?"

"Veriyorum." Bu iyiydi.

"Harikaydın," dedim. Bir süredir bunu söylemek istiyordum. Rosie'nin hevesli bir tıp öğrencisi olarak performansı son derece etkileyiciydi. "İyi ama neden giriş sınavından o kadar yüksek bir puan aldığını söyledin?"

“Sence?”

Yanıtı tahmin edebilseydim ona sormayacağımı belirttim.

“Çünkü aptal gibi görünmek istemedim.”

“Potansiyel babana mı?”

“Evet. Ona. Herkese. Bazılarının aptal olduğumu düşünmesinden sıkılmaya başladım.”

“Ben seni olağanüstü derecede zeki buluyorum, özellikle de...”

“Sakın söyleme.”

“Neyi?”

“Bir *barmaid* için. Öyle diyecektin, değil mi?”

Rosie doğru bir tahmin yürütmüştü.

“Annem doktordu. Genlerden bahsediyorsak, babam da öyle. Ve zeki olmak için profesör olmaya gerek yok. GAMSAT’tan yetmiş dört aldığımı söylediğimde yüz ifadeni gördüm. ‘Bu kadının o kadar zeki olduğuna inanmayacak,’ diye düşünüyordun. Ama inandı. O yüzden ön yargılarını bir kenara bırak.”

Mantıklı bir eleştiriydi. Akademi dışından insanlarla çok az bir iletişimim vardı ve dünyanın geri kalanına dair varsayımlarım öncelikli olarak çocukluğumda izlediğim film ve televizyon programlarına dayanıyordu. *Uzayın Derinliklerinde* ve *Uzay Yolu*’ndaki karakterlerin insanların genelini temsil edemeyeceklerini anlamıştım. Rosie’nin, genel *barmaid* stereotipine uymadığı kesindi. Diğer insanlara dair varsayımlarımın da yanlış olması fazlasıyla olasıydı. Hiç şaşırtıcı değildi bu.

DNA çözümleyici hazırды.

“Bir tercihin var mı?”

“Fark etmez. Karar vermek istemiyorum.”

Baba tercihinden değil de testin sıralamasından bahsettiğini anladım. Soruyu açıkladım.

“Bilmiyorum,” dedi. “Bütün akşamüstü bunu düşündüm. Alan ölü, ki bu kötü olur. Natalie de kız kardeşim olur, ki çok garip birisi olduğunu söylemem gerek. Yine de, saçma gelecek ama bir tür kapanış olur benim için. Peter’ı severim ama hakkında pek bir şey bilmiyorum. Muhtemelen bir ailesi vardır.”

Bu Baba Projesi’nin adamakıllı düşünülmediği bir kez daha kafama dank etti. Rosie bütün akşamüstünü istenmeyen duyguları bastırmaya çalışarak geçirmişti. Yine de projeyi gerçekleştirme dürtüsü başlı başına duygusal bir olaydı.

Natalie’nin fırçasından alınan saçların ön hazırlığı daha fazla zaman alacağından önce Peter Enticott’u test ettim. Uyumsuzdu.

Saç tellerinde birkaç kök bulduğum için çalmtı dış fırçasına ihtiyacımız olmayacaktı. Onları işleme koyarken Rosie’nin en çok ihtimal verdiği Eamonn Hughes da dâhil ilk iki adayın DNA’larının uyuşmaması üzerine düşündüm. Tahminim, Alan’ın kızınıninkinin de uymayacağı yönündeydi.

Haklı çıktım. Tepkisini ölçmek için Rosie’ye bakmayı unutmadım. Çok üzgün görünüyordu. Yine sarhoş olmamız gerekecekti anlaşılan.

“O örnek kendisinden değil, unutma. Kızından,” dedi.

“O faktörü göz önünde tuttum zaten.”

“Elbette. Bitti o halde.”

“Ama sorunu çözemedik.” Bir bilim insanı olarak zor problemleri yarıda bırakmaya alışık değilim.

“Çözmeyeceğiz,” dedi Rosie. “Adını duyduğum herkesi test ettik.”

“Zorluklar kaçınılmazdır,” dedim. “Önemli projeler ısrarcı olmayı gerektirir.”

“Israrcılığını senin için bir önemi olan şeylere sakla.”

Neden başkalarının hesabına sadece belli şeylere odaklanıyoruz? Birini boğulmaktan kurtarmak için hayatımızı tehlikeye atıyoruz ama sayısız çocuğu açlıktan kurtarabilecek bir bağış yapmaya yanaşmıyoruz. Çok daha etkili altyapı projelerine katkıda bulunmak yerine karbondioksit emisyonu üzerindeki etkisi minimum olan (üstelik imalatı ve kurulumu göz önüne alındığında gerçekten de olumsuz etkileri olabilecek) güneş panelleri kuruyoruz.

Bu konularda başkalarından daha rasyonel kararlar aldığımı düşünüyorum ama ben de bu tür hatalar yapıyorum. Genetik olarak yakın çevremizdeki uyaranlara tepki verecek şekilde programlıyız. Doğrudan algılayamadığımız karmaşık konulara yanıt vermek, muhakeme gerektirir ki bu da içgüdüden daha az güçlüdür.

Baba Projesi’ne karşı duyduğum ilginin en olası açıklaması bu gibi görünüyordu. Mantıken araştırma becerlerim için daha önemli kullanım alanları vardı ama içgüdüsel olarak Rosie’nin daha yakınımıdaki problemine yardım etmeye sürüklenmiştim. Rosie işe gitmeden önce Jimmy Watson’da, Muddy Water pinot noir şaraplarımızı içerken onu projeye devam etmesi için ikna etmeye çalıştım, ama artık annesinin sınıf arkadaşlarından herhangi birine bir diğerinden daha fazla ağırlık vermesi için hiçbir sebebi olmadığını söyleyerek yeterince mantıklı bir açıklama yaptı. Yüzlerce öğrenci olduğunu ve otuz yıl önceki cinsiyet ayrımcılığı yüzünden de çoğunluğun erkek olduğunu tahmin ediyordu. Birçoğu başka şehirlerde ve ülkelerde yaşıyor olabilecek elli doktoru bulup

ROSIE PROJESİ

test etmenin lojistik maliyeti aşırı yüksek olurdu. Rosie artık babasının kim olduğunu *o kadar* da umursamadığını söyledi.

Sonra beni eve bırakmayı teklif etti ama ben kalıp içmeye karar verdim.

Baba Projesi'ni bırakmadan önce Rosie'nin baba adaylarının sayısına dair tahminini kontrol etmeye karar verdim. Bazı adayların kolayca elenebileceğini fark etmiştim. Ders verdiğim sınıflarda sayısız yabancı öğrenci var. Rosie'nin ayırt edici beyaz teninden yola çıkarsak babasının Çinli, Vietnamlı, zenci veya Hint olma ihtimali düşüktü.

Bazı basit araştırmalar yapmaya başladım: bildiğim üç isimden yola çıkarak tıp fakültesi mezunlar topluluğuyla ilgili internet araştırması.

Sonuçlar beklentilerimin ötesindeydi, ama problem çözümünde sıklıkla şans ögesine ihtiyaç vardır zaten. Rosie'nin annesinin benim şu an çalışmakta olduğum üniversiteden mezun olmuş olmasına şaşırmadım. O dönemde Melbourne'de yalnızca iki tıp fakültesi vardı.

Sınıfa ilişkin iki fotoğraf buldum. Biri yüz kırk altı öğrencinin isim listesiyle birlikte, mezunların fotoğrafını içeriyordu. Diğeriyse mezuniyet partisinde çekilmişti ve bunda da isimler vardı. Tahminen bazı öğrencilerin katılmaması nedeniyle

fotoğrafta yüz yirmi dört kişi vardı. Gen alışverişi partide veya sonrasında gerçekleştiğine göre partiye katılmayanları hesaba katmamıza gerek yoktu. Yüz yirmi dördün, yüz kırk altının alt kümesi olduğunu doğruladım.

Araştırmamın bir mezunlar listesi ve muhtemelen bir de fotoğraf ortaya çıkarmasını bekliyordum. “Şimdi neredeler?” sohbet panosu ise beklenmedik bir ikramiyeydi. Ama asıl şans, otuzuncu mezuniyet yılı kutlamasının planlanmış olmasıydı. Tarih yalnızca üç hafta sonrasını gösteriyordu. Hızlı hareket etmemiz gerekecekti.

Akşam yemeğini evde yedikten sonra bisikletimle Marquess of Queensbury’ye gittim. Felaket! Rosie çalışmıyordu. Barmen bana Rosie’nin haftada üç gün çalıştığını söyledi ki bu şekilde yeterli bir gelir elde etmek imkânsız görünüyordu. Belki gündüzleri de başka bir işte çalışıyordu. İş, babasını bulmaya yönelik isteği ve annesinin mezuniyet balosunun otuz yıl önce gerçekleşmesine dayanarak yirmi dokuz olması gereken yaşı dışında Rosie hakkında pek bir şey bilmiyordum. Gene’e onunla nasıl tanıştığını sormamıştım. Fotoğrafta bulabilmek için annesinin adını bile bilmiyordum.

Barmen samimi biriydi. Bir bira ile fıstık siparişi verip getirdiğim notlara göz attım.

Mezuniyet partisinde altmış üç erkek vardı. Kadınların sayısının yalnızca iki fazlasıydı bu ve Rosie’nin ayrımcılık iddiasını desteklemeye yetmiyordu. Beklediğim kadarı olmasa da bazıları kesinlikle beyaz ırktan değildi. Otuz yıl önceydi ve Çinli öğrencilerin akını henüz başlamamıştı. Hâlâ çok sayıda aday vardı ama otuzuncu yıl buluşması toplu araştırma açısından iyi bir fırsattı.

Şimdi Marquess of Queensbury’nin eşcinsel barı olduğu çıkarımını yapmıştım. İlk ziyarette Rosie’yi bulmaya ve Baba

Projesi'ne başlamaya o kadar odaklanmışım ki sosyal ilişkileri gözlemlememiştim. Ama şimdi etrafımı daha detaylı inceleme fırsatı bulmuştum. Okuldayken üye olduğum satranç kulübünü anımsadım; İnsanlar ortak bir ilgi alanı nedeniyle bir araya gelirler. Daha ziyade bir yemek tesisi olan üniversite kulübünü saymazsak, katıldığım ilk kulüptü o.

Hiç eşcinsel arkadaşım olmamıştı ama bunun sebebi herhangi bir önyargıdan çok genel olarak az sayıda arkadaşımın olmasıydı. Belki Rosie de eşcinseldi? Bütün müşteriler erkek olsa da bir eşcinsel barında çalışıyordu. Barmene sordum. Güldü.

"Şansın açık olsun," dedi. Bu benim sorumun yanıtı değildi ama başka bir müşteriyle ilgilenmeye başlamıştı.

Ertesi gün üniversite kulübünde öğle yemeğimi bitirdiğimde Gene, bekârlar partisinden tanıdığım Seksten Yoksun Araştırmacı Fabienne'le içeri girdi. Problemine çözüm bulmuştu anlaşılan. Yemekhanenin girişinde karşılaştık.

Gene bana göz kırpıp, "Don, bu Fabienne. Belçika'dan gelmiş ve ortak çalışma seçenekleri üzerine tartışacağız," dedi. Sonra tekrar göz kırpıp hızla uzaklaştı.

Belçika. Ben Fabienne'in Fransız olduğunu sanmışım. Belçikalı olması durumu açıklıyordu. Gene, Fransız bir kadınla birlikte olmuştu zaten.

Akşam saat 21.00'de Rosie kapıyı açtığında Marquess of Queensbury'nin önünde bekliyordum.

"Don." Rosie şaşırılmıştı. "Her şey yolunda mı?"

"Bazı bilgiler edindim."

"Çabuk olsan iyi olur."

"Çabuk olamam, oldukça fazla detay var."

“Kusura bakma Don, patron burada. Başımı derde girer. Bu işe ihtiyacım var.”

“Kaçta çıkıyorsun?”

“Sabaha karşı üçte.”

Buna inanamıyordum! Rosie’nin müşterileri nasıl işlerde çalışıyordu? Belki de hepsi akşamın dokuzunda açılan barlarda çalışıyordu ve haftada dört günleri boştu. Onlar olmasa varlığı gereksiz olacak kaynakları kullanan görünmez bir gece alt kültürü... Derin bir nefes ve çok mühim bir karar aldım.

“O saatte buluşuruz o halde.”

Bisikletimle eve gidip yatağa girdim ve saati 02.30’a kurdum. Bir saat kazanmak için Gene’le sabah koşumu iptal ettim. Karateyi de atlayacaktım.

Saat 02.50’de bisikletimi şehrin yakınındaki banliyöye doğru sürüyordum. Bütünüyle tatsız bir deneyim de sayılmazdı. Aslında, geceleri çalışmanın benim için sağlayacağı büyük avantajları görebiliyordum. Boş laboratuvarlar. Öğrenci yok. Hızlı ağ bağlantısı. Dekan’la iletişim yok. Okutmanlık olmadan yalnızca araştırma yapabileceğim bir pozisyon bulabilseydim harika olurdu. Belki de başka bir zaman dilimindeki bir üniversitede video bağlantısı üzerinden ders verebilirdim.

Saat tam üçte Rosie’nin iş yerine vardım. Kapı kilitliydi ve “Kapalı” tabelası asılmıştı. Sertçe kapıyı çaldım. Rosie kapıya geldi.

“Yorgunluktan ölüyorum,” dedi. Buna pek şaşırmadım. “İçeri gel. İşim bitmek üzere.”

Belli ki bar iki buçukta kapanıyordu ama Rosie’nin ortalığı toplaması gerekiyordu.

“Bira ister misin?” diye sordu. Bira! Sabahın üçünde. Saçmalık.

“Evet, lütfen.”

Barda oturup temizlik yaparken onu izledim. Dün aynı yerde otururken sorduğum soru geldi aklıma.

“Sen eşcinsel misin?”

“Bana bunu sormaya mı geldin?”

“Hayır, bu sorunun ziyaretimin asıl amacıyla hiç ilgisi yok.”

“Bunu duyduğuma sevindim; hele de saat sabahın üçünde, bir barda tuhaf bir adamla yalnızken.”

“Ben tuhaf değilim.”

“Fazla tuhaf değilsin,” dedi Rosie ama gülüyordu. Muh-temelen *tuhaf* kelimesinin anlamlarına dayanarak kendince bir espri yapmıştı. Eşcinsel olup olmadığıyla ilgili soruma henüz yanıt alamamıştım. Kendine bir bira açtı. Dosyama açtım ve parti fotoğrafım çıkardım.

“Annenin hamile kaldığı parti bu mu?”

“Lanet olsun. Nereden çıktı bu?”

Ona araştırmamdan bahsettim ve çizelgemi gösterdim. “Bütün isimler listelenmiş. Altmış üç erkek, on dokuzu görsel değerlendirmeyele tespit edilip isimlerle desteklendiği üzere beyaz ırktan değil ve üç aday da zaten elendi.”

“Şaka yapıyorsun herhalde. Otuz bir kişiyi test edemeyiz.”

“Kırk bir.”

“Her neyse. Hiçbiriyle bir buluşma ayarlayamam.”

Ona mezunlar partisinden bahsettim.

“Küçük bir problem var,” dedi Rosie. “Davetli değiliz.”

“Doğru,” dedim. “Sorun küçük ama çözüldü bile. Partide alkol olacak.”

“Ne olmuş?”

ROSIE PROJESİ

Barı ve arkasındaki rafta duran şişeleri gösterdim. "Becerilerin gerekli olacak."

"Şaka yapıyorsun."

"O organizasyonda iş alabilir misin?"

"Bekle, bekle. Bu iş ciddiye çıktığından çıkmaya başladı. O partiye gidip adamların bardaklarından tükürük örneği alacağımızı mı düşünüyorsun? Ah, yok artık!"

"Biz değil. Sen. Ben o becerilere sahip değilim. Ama sonuç olarak doğru, öyle yapacağız."

"Unut gitsin."

"Babanın kim olduğunu bilmek istediğini sanıyordum."

"Sana söyledim," dedi Rosie. "O kadar çok istemiyorum."

İki gün sonra Rosie daireme geldi. Saat 20.47'ydi ve Mini Etekli Temizlikçi Eva hastalık mazeretiyle gelmediği için banyoyu ben temizliyordum. Yukarı çıkması için otomatige bastım. Şort, ameliyat terliği ve eldiveninden oluşan banyo temizleme kıyafetimi giymiştim ama gömlek giymemiştim.

"Vay canına." Birkaç saniye beni süzdü. "Dövüş sporları sayesinde oluyor bunlar, değil mi?" Göğüs kaslarımdan bahsediyordu belli ki. Sonra aniden çocuk gibi zıplamaya başladı.

"İşi kaptık! Ajansı buldum ve onlara müthiş oranlar sundum. Onlar da hemen evet, evet, sakın kimseye söyleme muhabbetine girdiler. İşin sonunda onları şikâyet edeceğim."

"Bunu yapmak istemediğini sanıyordum."

"Fikrimi değiştirdim." Bana üzeri lekeli bir kitap verdi. "Bunu ezberle. İşe dönmeliyim." Döndü ve gitti.

Kitaba baktım. *Barmenin Yardımcısı: İçki Yapma ve Sunma Rehberi*. Görünüşe göre benim üsteleneceğim rolün görevlerini anlatıyordu. Banyo temizliği bitmeden ilk birkaç tarifi

ezberledim. Kitabı incelemeye daha fazla vakit ayırabilmek için aikido egzersizimi atlayıp yatmaya hazırlanırken işlerin gerçekten de çığrından çıkmaya başladığını fark ettim. Aslında hayatım ilk defa karmaşık bir hale girmiyordu ve hem sorunla hem de rasyonel düşünme alışkanlığımın bozulmasıyla başa çıkmak için bir protokol belirlemiştim. Claudia'yı aradım.

Ertesi gün görüşebilirdik. Ancak resmî olarak hastalarından biri olmadığım için konuşmamızı ofisi yerine ancak kafede yapabiliyorduk. Bir de katı kurallar yüzünden ben eleştirilirim!

Claudia'nın büyük olasılıkla etiğe aykırı bulacağı gizlice DNA toplama kısmını söylemek istemediğim için Baba Projesi'ni atlayıp durumu ona ana hatlarıyla aktardım. Onun yerine Rosie'yle filmlere karşı ortak bir ilgimiz olduğunu söyledim.

"Gene'e ondan bahsettin mi?" diye sordu Claudia.

Ona Gene'in Rosie'yi benimle Eş Bulma Projesi için bir aday olarak tanıştırdığını ve beni yalnızca onunla seks yapmam için teşvik ettiğini anlattım. Rosie'nin kesinlikle bana uygun olmadığını, buna karşın kendisiyle bu bağlamda ilgilendiğim izlenimine kapılmış olduğunu açıkladım. Belki de ortak ilgi alanımızı ona yaklaşmak için kullandığımı düşünüyordu. Ona cinsel eğilimini sorarak büyük bir sosyal hata yapmışım; bu yalnızca yanlış izlenimini güçlendirecekti.

Buna karşın Rosie, Eş Bulma Projesi'nden hiç bahsetmemişti. Ceket Olayı nedeniyle konudan sapıvermiştik ve ondan sonra da olaylar hiç planlamadığımız bir yönde gelişmeye başlamıştı. Ama bir noktada ona ilk randevumuzun ardından Eş Bulma Projesi için değerlendirmeye alınmaktan elendiğini söyleyerek duygularını incitme riskini görüyordum.

“Öyleyse bundan mı endişeleniyorsun?” dedi Claudia. “Duygularını incitmekten mi?”

“Doğru.”

“Bu harika Don.”

“Yanlış. Bu önemli bir sorun.”

“Yani onun duyguları seni kaygılandırıyor. Ve onunla vakit geçirmek hoşuna gidiyor, öyle mi?”

“Fazlasıyla,” dedim bunu ilk kez fark ederek.

“O da keyif alıyor mu?”

“Büyük olasılıkla. Ama Eş Bulma Projesi’ne başvurmuş.”

“O konuda endişelenme,” dedi Claudia. “Oldukça güçlü birine benziyor. Eğlenmene bak.”

Ertesi gün ilginç bir şey oldu. Gene ilk defa benimle ofisinde görüşmek için bir randevu ayarladı. Bu zamana dek görüşmelerimizi ayarlayan hep ben olurdum ama Baba Projesi’nin bir sonucu olarak arada olağandışı uzunlukta bir boşluk oluşmuştu.

Gerçekten daha fazla yere ihtiyacı olduğundan değil, benden yüksek statüde olmasına bağlı olarak Gene’in odası benimkinden büyüktü. Gene toplantısından geç döneceği için Güzel Helena beni içeri aldı. Bu arada ben de fırsattan faydalanıp dünya haritasında Hindistan ve Belçika’nın üzerindeki işaretleri inceledim. Hindistan işaretinin daha önce de orada olduğundan kesinlikle eminim ama Olivia’nın aslında Hint olmaması ihtimal dâhilindeydi. Hindu olduğunu söylemişti ama Balili, Fijili ya da Hindu nüfusunun yaşadığı başka bir ülkeden de olabilirdi. Gene etnik kökenlere değil uyruğa bakıyordu; tıpkı ziyaret ettikleri ülkeleri sayan gezginler gibi. Kuzey Kore tahmin edileceği üzere işaretlenmemişti.

Gene geldi ve Güzel Helena'ya, bize kahve getirmesini söyledi. Toplantıdaymışız gibi masasına oturduk.

"Evet," dedi Gene. "Claudia'yla konuşmuşsun." Claudia'nın resmî hastalarından biri olmamamın dezavantajlarından biri idi bu: Gizlilik korumasına sahip değildim. "Rosie'yle görüşüyormuşsun. Uzmanın öngördüğü gibi."

"Evet," dedim. "Ama Eş Bulma Projesi için değil." Gene benim en iyi arkadaşım ama yine de Baba Projesi'nden ona bahsetmek istemedim. Neyse ki o da sormadı; muhtemelen Rosie'ye karşı cinsel bir çekim duyduğumu düşündüğü için. Aslında hemen bu konuya girmemesi beni şaşırtmıştı.

"Rosie hakkında ne biliyorsun?" diye sordu.

"Fazla bir şey bilmiyorum," dedim dürüstçe. "Onunla ilgili pek konuşmuyoruz. Sohbetlerimiz genellikle farklı konular üzerine oluyor."

"Hadi canım," dedi Gene. "Ne yaptığını, zamanını nerede geçirdiğini biliyorsun."

"O bir *barmaid*."

"Evet," dedi Gene. "Tek bildiğin bu mu peki?"

"Ve babasını sevmiyor."

Gene belirgin bir sebep olmaksızın güldü. "Robinson Crusoe olduğunu sanmıyorum." Bu, Rosie'nin babasıyla ilgili çok saçma bir yorum gibi gelmişti, ta ki gemi enkazından kurtulmayı başaran roman kahramanının "yalnız değil" ya da buradaki gibi "Rosie'nin sevmediği tek kişi değil" anlamında metaforik bir deyim olarak da kullanılabildiğini hatırlayana kadar. Gene kafamın karıştığını fark etmiş olmalı ki, "Rosie'nin hoşlandığı adamların listesi pek uzun sayılmaz," diye açıkladı.

"Eşcinsel mi?"

"Pekâlâ olabilir," dedi Gene. "Nasıl giyindiğine baksana."

Gene'in yorumu, Rosie'nin ofisime ilk geldiği gün giydiği kıyafete yönelikti. Ama Rosie bardaki işinde klasik bir giyim tarzını benimsiyordu ve DNA toplamaya çıktığımızda da sıradan kot pantolon ve bluz giymişti. Ceket Olayı'nın yaşandığı gece ise sıra dışı ama çok çekici bir kıyafet giymişti.

Belki de Gene'le karşılaştığı yerde, büyük olasılıkla bir bar ya da restoran ortamında eş aradığı sinyali vermek istemişti. Kadın kıyafetlerinin çoğu, bir eş elde etmek üzere cinsel cazibelerini artıracak şekilde tasarlanmıştır. Eğer bir eş aramıyorsa Rosie'nin başka türlü giyinmesi son derece akla yatkın görünüyordu. Gene'e, Rosie hakkında sormak istediğim çok şey vardı ama soru sormamın, Gene'in yanlış yorumlayacağı bir ilgi seviyesine işaret edebileceğinden şüphe ediyordum. Ama önemli bir sorum vardı.

"Neden Eş Bulma Projesi'ne katılmış?"

Gene bir süre duraksadı. "Kim bilir?" dedi. "Bence ümitsiz vaka değil ama çok şey de bekleme. Bir sürü sorunu var. Hayatının geri kalanını unutma."

Gene'in tavsiyesi şaşırtıcı derecede zekiceydi. Kokteyl kitabını ezberlemeye ne kadar zaman ayırdığımı biliyor muydu yoksa?

Adım Don Tillman ve bir alkoliğim. Bu sözleri zihnimde tasarladım ama yüksek sesle söyleyemedim. Sarhoş olduğum için değil (ki öyleydim), söylersem gerçek olacağından ve alkolü tamamen bırakmak şeklindeki mantıklı yolu izlemekten başka şansım kalmayacağından.

Alkolden zehirlenmem, Baba Projesi'nin bir sonucuydu; daha doğrusu içki servisi yapan garson olarak yetkinlik kazanma ihtiyacımın. Kokteyl yapımında gerekli olan mekanik öğelerinde ustalaşmak için *Barmen'in El Kitabı*'nda önerildiği gibi kokteyl karıştırma kabı, bardak, zeytin, limon, kabuk rendesi ve hatırı sayılır miktarda alkol almıştım. Bu iş sandığımdan karmaşıktı ve ben de doğuştan marifetli biri değilim. Aslında öğrencilik yıllarımdan beri yapmadığım kaya tırmanışı ile dövüş sporlarını saymazsak sporun birçok dalında beceriksiz ve yetersizim. Karate ve aikidoda uzmanlaşmam, uzun süre boyunca yapılan ciddi bir egzersizin sonucu.

Önce her şeyi doğru yapmak, sonra da hız kazanmak için egzersiz yaptım. Saat 23.07'de çok yorulmuştum ve kokteyllen-

ROSİE PROJESİ

kalitesini ölçmenin ilginç olabileceğine karar verdim. Klasik martini, votka martini, margarita ve Saksocu Kovboy gibi, kitapta en popüler içkiler arasında olduğu belirtilen kokteylleri yaptım. Hepsi de harikaydı ve aralarında dondurma çeşitlerine göre çok daha belirgin bir tat farkı vardı. Margarita için gerekenden daha fazla yeşil limon sıktım ve ziyan etmemek için bir kokteyl daha hazırladım.

Araştırmalar istikrarlı olarak alkolün sağlığa zararlarının, faydalarına ağır bastığını gösteriyor. Benim görüşüme göre alkolün *akıl* sağlığıma faydaları, zararlarını dengeliyor. Alkol beni hem yatıştırıyor hem de moralimi yükseltiyor; çelişkili ama hoş bir kombinasyon. Ayrıca sosyal durumlarda hissettiğim rahatsızlığı da azaltıyor.

Genellikle haftada iki gün perhiz yaparak alkol tüketimimi dikkatle dengelesem de Baba Projesi birkaç defa bu kuralı çiğnememe sebep oldu. Tükettiğim alkol miktarı beni alkolik olarak nitelendirmeye yetmez. Bununla birlikte, içmeye devam etmek istememin alkolik olabilme ihtimalini güçlendirdiğinden şüpheleniyorum.

Toplu DNA Toplama Alt Projesi başarıyla devam ediyordu ve kokteyl kitabı üzerinde çalışıyordum. Genel kanının aksine alkol beyin hücrelerini öldürmez.

Yatmaya hazırlanırken Rosie'yi arayıp ona gelişmeleri bildirmek için müthiş bir istek duydum. Mantıken gereksiz bir şeydi ve zaten olması gereken bu olduğundan projenin plana uygun biçimde ilerlediğini bildirmek boş bir çaba olurdu. Mantık kazandı. Şimdilik.

Buluşma partisi başlamadan yirmi sekiz dakika önce Rosie'yle kahve içmek için buluştuk. Birinci sınıf onur ve doktora de-

recelerime şimdi bir de Güvenilir Alkol Hizmeti sertifikasını ekleyebilirdim. Sınav zor olmamıştı.

Rosie çoktan görevli üniformasını giymiş, erkekler için olanını da bana getirmişti.

“Önceden alıp yıkadım,” dedi Rosie. “Yine bir karate gösterisiyle karşılaşmak istemedim.”

Her ne kadar uygulamış olduğum dövüş sanatı aikido olsa da Ceket Olayı’nı kastediyordu belli ki.

DNA toplama işine özenle hazırlanmıştım; fermuarlı torbalar, kâğıt mendil ve mezuniyet fotoğrafındaki isimlerin bulunduğu yapışkan etiketler... Rosie mezuniyet balosuna katılmayanlardan örnek almaya gerek olmadığı konusunda ısrar edince onların isimlerini dâhil etmemiştim. Hepsini ezberlememe şaşırmış görünüyordu ama ben bilgisizlik kaynaklı bir hata yapmamaya kararlıydım.

Toplantı bir golf kulübünde düzenlenmişti ki bu bana biraz tuhaf geldi. Ama tesislerin golf oynanmasından çok yeme içme için hizmet verdiğini keşfettim. Ayrıca fazlaca nitelikli olduğumuzu da gördüm. İçkilerin hazırlanmasından sorumlu olan bar personeli vardı zaten. Bizim görevimiz siparişleri almak, içkileri dağıtmak ve en önemlisi boş bardakları toplamaktı. Kokteyl yapma becerimi geliştirmek için harcadığım saatler boşa gitmişti anlaşılan.

Konuklar gelmeye başladı ve bana dağıtılacak içkilerin bulunduğu bir tepsi verildi. O anda bir sorun tespit ettim. İsim etiketleri yoktu! DNA kaynaklarını nasıl tanıyacaktık? Rosie’yi buldum; o da sorunu fark etmişti ama sosyal davranış alanındaki bilgisine dayanan bir çözüm bulmuştu hemen.

“Onlara, ‘Merhaba, ben Don. Bu akşam size ben hizmet edeceğim, Doktor...’ de.” Cümlelerin tamamlanmadığı izlenimini

ROSIE PROJESİ

nasıl uyandıracağımı ve onları isimlerini söylemeye nasıl teşvik edeceğimi de gösterdi. Bu yöntem inanılmaz şekilde yüzde 72.5 oranında işe yaradı. Cinsiyet ayrımcılığı yapıyormuş gibi görünmemek için kadınlara da aynı yaklaşımda bulunmam gerektiğini anladım.

Elenen baba adayları Eamonn Hughes ve Peter Enticott geldi. Aile dostu oldukları için Eamonn muhtemelen Rosie'nin mesleğini biliyordu ve Rosie ona benim de akademik gelirimde katkı sağlamak için geceleri çalıştığımı söyledi. Peter Enticott'a da doktorası için gerekli masrafları karşılayabilmek amacıyla yarım zamanlı olarak bar işlerinde çalıştığını söyledi. İkisi de birlikte çalışırken tanıştığımızı düşünmüş olabilir.

Bardaklardan gizlice örnek alma işi karşımıza çıkan en zor problemdi ve bara getirdiğim her tepsiden ancak bir örnek alabiliyordum. Rosie daha büyük sorunlarla karşı karşıyaydı.

Elimizde içki tepsilerimizle birbirimizin yanından geçerken, "Bütün isimleri aklımda tutamıyorum," dedi dehşet içinde. Mekân gittikçe kalabalıklaşıyordu ve Rosie de biraz duygusal görünüyordu. Birçok kişinin temel veri anımsama tekniğini bilmediğini bazen unutuyorum. Bu alt projenin başarısı bana bağlıydı artık.

"Oturduklarında uygun bir fırsat doğacak," dedim. "Endişelenecek bir şey yok."

Yemek masalarını inceledim. Her masada on sandalye, iki masada ise on bir sandalye vardı. Toplamda doksan iki katılımcı ederdi. Tabii buna kadın doktorlar da dâhildi. Eşler davet edilmemişti. Rosie'nin babasının transseksüel olması gibi ufak bir risk de vardı. Erkeksi hatları olan kadınları inceleyip şüpheli gördüklerimi test etmek için zihnime not aldım. Buna karşın genel olarak bu sayı umut vaadediyordu.

Konuklar oturduğunda servis biçimi, sınırlı içki seçeneklerini sunmaktan sipariş almaya dönüşmüştü. Anlaşılan bu alışılmışın dışında bir sistemdi. Normalde şarap, bira ve su şişelerini masaya getirmemiz gerekirken bu üst düzey bir toplantı olduğu için kulüp sipariş alıyordu. Muhtemelen kulübün kâr oranını artırmak için bize de “en kaliteli ürünleri” sipariş almaya çalışmamız söylendi. İşin bu kısmını iyi yaparsam diğer bütün hatalarıma göz yumulacağını düşündüm.

On bir kişilik masalardan birine yaklaştım. Yedi konuğa kendimi daha önce tanıtmış, altı kişinin ismini öğrenmiştim.

Adını bildiğim bir kadını selamlamakla işe başladım.

“Merhaba Dr. Collie.³ Ne içmek istersiniz?”

Kadın bana bir an tuhaf bir ifadeyle bakınca kullandığım kelime ilişkisi metodunda bir hata yapmış olabileceğimi ve kadının isminin Doberman ya da Fino olabileceğini düşündüm. Ama kadın beni düzeltmedi.

“Beyaz şarap, teşekkürler.”

“Margaritayı tavsiye ederim. Dünyanın en sevilen kokteyli.”

“Kokteyl yapıyor musunuz?”

“Tabii.”

“O halde...” dedi, “Martini alayım.”

“Standart mı?”

“Evet, teşekkürler.” Çok basit, gördünüz mü?

Yanında oturan, ismini bilmediğim adama döndüm ve Rosie’nin isim öğrenme hilesini uyguladım. “Merhaba, adım Don ve bu gece sizinle ben ilgileneceğim Doktor...”

“Kokteyl yaptığınızı mı söylemiştiniz?”

“Doğru.”

3 İskoç çoban köpeği. (ç. n.)

“Rob Roy’u bilir misin?”

“Elbette.”

“Güzel, bana ondan bir tane.”

“Tatlı mı, sek mi, *perfect* mi?” diye sordum.

Adamın karşısında oturanlardan biri güldü. “Yürü be Brian!”

“*Perfect*,” dedi Dr. Brian Joyce olduğunu anladığım adam. İki Brian vardı aslında ama diğerini zaten biliyordum.

Dr. Walsh (kadın, transseksüel özellikleri yok) bir margarita sipariş etti.

“Standart, sert, çilek, mango, kavun ya da adaçayı ve ananas?” diye sordum.

“Adaçayı ve ananas mı? Neden olmasın?”

Sıradaki müşterim, ismi belirsiz kalan tek kişi, Brian’ın siparişine gülen adamdı. Daha önce isim öğrenme hilesine yanıt vermediği için tekrarlamamaya karar verdim.

“Siz ne içersiniz?” diye sordum.

“Ben bir Kürdistanlı Denizci Kokteyli alayım,” dedi. “Karıştırılmasın, çalkalansın.”

Bu kokteyli ilk kez duymuştum ama bardaki kokteyl uzmanlarının bileceğini düşündüm.

“İsminiz?”

“Pardon?”

“İsminize ihtiyacım var. Siparişleri karıştırmamak için.”

Sessizlik oldu. Adamın yanında oturan Dr. Jenny Broadhurst, “Adı Rod,” dedi.

4 Hem tatlı hem de sert vermutun eşit miktarda bulunduğu içkiler için kullanılan bir terim. (yay. n.)

“Dr. Roderick Broadhurst, doğru mu?” dedim onay almak için. Toplantıya eşlerin katılmayacağı kuralı, sınıf arkadaşıyla evlenenler için geçerli değildi elbette. Böyle yedi çift vardı ve onlardan biri olan Jenny de beklendiği üzere kocasının yanında oturuyordu.

“Ne...” diye başladı Rod ama Jenny araya girdi.

“Çok doğru. Ben Jenny ve ben de adaçayı ile ananaslı margarita alayım lütfen.” Rod’a döndü. “Şu Denizci konusunda saçmalamayı kesecek misin? Sinaps sayısı kendininkiyle denk biriyle dalga geçsene.”

Rod karısına, sonra bana baktı. “Affedersin dostum, takılıyordum sadece. Ben martini istiyorum. Standart.”

Diğer isimler ile siparişleri hiç zorlanmadan topladım. Anladığım kadarıyla Jenny, Rod’a muhtemelen garsonluk görevimden yola çıkarak zeki olmadığımı söylemeye çalışmıştı. İleride işime yarayacağını düşünerek zihnime not aldığım-basit bir sosyal hileye başvurmuştu ama olgusal bir hataya düşmüştü ki Rod da bunu düzeltmemişti. Belki de bir gün ikisinden biri bu yanlış anlaşılmanın bir sonucu olarak klinik veya araştırmaya dayalı bir hata yapacaktı.

Bara dönmeden önce onlarla tekrar konuştum.

“Primatlar arasında sinaps sayısı ile zekâ düzeyi arasında bir korelasyon olduğuna dair deneye dayalı kanıt bulunmamaktadır. Williams ve Herrup’ın *Annual Review of Neuroscience*” adlı kitabını okumanızı öneririm.” Bunun yararı olacağını umdum.

Bara döndüğümde kokteyl siparişleri biraz karmaşaya yol açtı. Bardaki üç kişiden yalnızca biri Rob Roy yapmayı biliyordu; üstelik sadece klasik olanını. Ona *perfect* versiyonu

ıçın gerekli talimatları verdim. Sonra da adaçayı ve ananaslı margaritayla ilgili bir sorun çıktı. Barda ananas vardı (konserve; kitapta "mumkunse" taze dediği için bunun da kabul edileceğine karar verdim) ama adaçayı yoktu. Mutfağa gittim ama bana kuru adaçayı bile veremediler. Belli ki burası *Barmenn El Kitabı*nda bahsedilen "her tür duruma hazır, stoğu dolu bar" denilen yerlerden değildi. Mutfak çalışanları da meşguldü ama kişniş yapragında uzlaştık ve bundan sonra yaşanabilecek sıkıntıları bertaraf etmek için bardaki malzemeleri çabucak zihnime yazdım.

Rosie de sipariş ahyordu. Bardakları toplama aşamasına hemüz gelmemiştik ve bazıları gerçekten de çok yavaş içiyordu. İçki döngüsü hızlanırsa şansımızın artacağını fark ettim. Ne yazık ki Güvenilir Alkol Hizmeti sertifikasına sahip biri olarak görevimi ihlal etmiş olacağım için daha hızlı içki tüketimini teşvik edemedim. Onlara muhteşem kokteyllerimiz olduğunu anımsatarak ortasını bulmaya karar verdim.

Siparişleri alırken ekosistemin dinamiğinde bir değişim olduğunu saptadım; Rosie'nin yanımdan geçerken öfkeli görünüyor olması bunun kanıtıydı.

"Beş numaralı masa siparişlerini bana vermiyor. Seni bekliyorlar." Anlaşılan herkes şarap yerine kokteyl istiyordu. Organizatörün kâr oranından memnun kalacağına hiç şüphe yoktu. Ne yazık ki personel sayısı çoğunlukla bira ve şarap siparişi olacağı varsayımına göre hesaplanmış gibi görünüyordu ve bar personeli siparişleri yetiştirmekte zorlanıyordu. Kokteyller konusunda bilgileri şaşılacak derecede kıttı; siparişlerle birlikte onlara tarifleri de veriyordum.

Her iki sorunun çözümünü de basitti. Ben siparişleri alırken Rosie de yardım için barın arkasına geçti. Yazma ihtiyacı duymadığım ve bir seferde tek bir masayla ilgilenmediğim

için iyi bir hafızamın olması da büyük avantajdı. Bütün salonun siparişlerini alıp belli aralıklarla bardaklere bildiriyordum. İnsanlar “düşünmek” istediğinde beklemek yerine daha sonra tekrar yanlarına gidiyordum. Aslında yürümekten ziyade koşuyordum ve kelime aktarım hızımı anlaşılabılır olduğunu düşündüğüm ölçüde artırmıştım. Bu çalışma şekli oldukça verimliydi ve belli bir gereksinimi karşılayacak bir içki sunabildiğim ya da yanlış anlamış olabileceğimden endişe ettiklerinde masanın siparişini tekrarladığım zaman beni alkışlayan konukların da hoşuna gitmişe benziyordu.

İnsanlar içkilerini bitirmeye başlamıştı ve yemek salonu ile bar arasında üç bardaktan tükürük örneği alabileceğimi gördüm. Kalanları bir araya getirdim ve tepsiyi bara bırakırken Rosie’ye işaret edip bardakların sahiplerinin isimlerini bildirdim.

Rosie biraz zorlanıyor gibiydi. Bense son derece keyif alıyordum. Tatlı dağıtılmadan önce krema stoğunu kontrol edecek kadar aklım yerindeydi. Mangolu mus ve hurmalı kekin yanında satmayı beklediğim çok sayıda kokteyl nedeniyle muhtemelen krema yetmeyecekti. Rosie biraz daha bulmak için mutfığa gitti. Bara döndüğümde barmenlerden biri bana seslendi: “Patron telefonda. Krema getiriyor. Başka bir ihtiyacın var mı?” Rafları kontrol edip “tatlı yanında sunulan en popüler on kokteyl”den yola çıkarak bir tahmin yürüttüm.

“Brendi, Galliano, Crème de Menthe, Contreau, Advocaat, koyu rom, açık rom.”

“Ağır ol, ağır ol,” dedi adam.

Ağır olamıyordum. Dedikleri gibi, hızımı alamıyordum.

Orta yaşlı bir adam olan patron (tahmini VKİ yirmi yedi) tam tatlının servis edileceği zamanda gerekli malzemelerle birlikte geldi ve barın arkasında bazı düzenlemeler yaptı. Sohbetlerin ses düzeyi nedeniyle siparişleri duymakta zorlansam da tatlı servisi eğlenceliydi. Ağırlıklı olarak konukların çoğunun aşına olmadığı ama coşkuyla karşıladığı krema bazlı kokteyller sattım.

Yemekleri sunan garsonlar tatlı tabaklarını toplarken zihnimde durumumuza dair kaba bir hesaplama yaptım. İşin büyük kısmı Rosie'ye düşüyordu ama erkeklerin en az yüzde seksen beşinden örnek aldığımızı düşünüyordum. İyi, ama fırsatın optimum düzeyde değerlendirilmesi de değil. Konukların isimlerini öğrendiğim için, on ikisi hariç olmak üzere mezuniyet balosuna katılan bütün beyaz erkeklerin partiye geldiğini saptadım. Bu on iki kişiye ölüm sebebiyle davete katılamayan ama kızının saç teli aracılığıyla hâlihazırda elenmiş olan Alan McPhee de dâhildi.

Bara doğru giderken Dr. Ralph Browning peşimden geldi. “Bir Cadillac kokteyli daha alabilir miyim? Bugüne dek içtiğim en iyi içkiydi diyebilirim.”

Bar personeli toparlanıyordu ama patron Rosie’ye, “Adama bir Cadillac hazırla,” dedi.

Jenny ve Rod Broadhurst yemek salonundan geldi. “Üç olsun,” dedi Rod.

Bar personeli, patronun etrafını sardı ve konuşmaya başladılar.

“Bu adamların gitmesi gerekiyor,” dedi patron bana omuz silkerek. Sonra Rosie’ye döndü. “Çift mesai kabul mü?”

Bu sırada yemek davetlileri barın etrafına toplanıyor, kendileriyle ilgilenilmesi için ellerini kaldırıyorlardı.

Rosie, Dr. Browning’e Cadillac’ını uzatıp patrona döndü. “Kusura bakma ama en azından iki kişinin kalması gerek. Yüz kişilik barı tek başıma çeviremem.”

“Ben ve o,” dedi patron beni işaret ederek.

Sonunda uzmanlığımı kullanma fırsatı geçmişti elime. Rosie barın menteşeli kısmını kaldırıp beni içeri aldı.

Dr. Miranda Ball elini kaldırdı. “Aynısından lütfen.”

Bar şimdi çok gürültülü olduğu için yüksek sesle Rosie’ye seslendim. “Miranda Ball. Alabama Slammer kokteyli. Yabaniği aromalı cin, viski, Galliano, protakal likörü, portakal suyu, portakal dilimi ve bir de kiraz.”

“Portakal likörümüz kalmadı,” diye seslendi Rosie.

“Cointreau⁶ koy onun yerine. Miktarı yüzde yirmi oranında azalt.”

---

6 Portakaldan yapılan, yüksek alkollü bir Fransız likörü. (ç. n.)

Dr. Lucas boş bardağını bara koyup parmağını kaldırdı. “Bir tane daha.”

“Gerry Lucas. Boş bardak,” diye seslendim.

Rosie bardağı aldı. Ondan örnek almadığımızın farkında olduğunu umuyordum.

“Dr. Lucas’a bir Makat Sondası daha.”

“Anlaşıldı,” diye seslendi Rosie mutfaktan. Harika, örnek almayı hatırlamıştı.

Dr. Martin van Krieger yüksek sesle, “Galliano ve tekilayla yapılan bir kokteyl var mı?” diye sordu.

Kalabalık sessizleşti. Bu tür soruları yemek boyunca çok duymuştum ve verdiğim yanıtlar konukların hoşuna gidiyordu. Birkaç dakika düşündüm.

Martin tekrar seslendi: “Yoksa da sorun değil.”

“Dâhili veri tabanımı yeniden sıralıyorum,” dedim gecikmeyi açıklamak için. Birkaç dakika sürmüştü. “Mexican Gold ya da Freddy Fudpucker.” Kalabalık alkışladı.

“Her birinden bir tane,” dedi adam.

Rosie, Freddy Fudpucker’ın nasıl yapıldığını biliyordu. Patrona da Mexican Gold kokteylinin tarifini verdim.

Bu şekilde devam edip büyük bir başarı elde ettik. Uyumsuz etnik görünimleri nedeniyle daha önceelediklerim de dâhil olmak üzere mevcut bütün doktorlardan örnek almaya karar verdim. Saat 01.22’de, bir kişi hariç herkesten örnek aldığımızdan emindim. Harekete geçme vakti gelmişti.

“Dr. Anwar Khan. Lütfen bara geliniz.” Televizvonda kullanıldığını duyduğum bir ifadeydi bu. Gereken etkiyi uyandırmış olmasını ümit ettim.

Dr. Khan yalnızca su içiyordu ve bara gelirken bardağını da getirmişti. “Gece boyunca hiç içki ısmarlamadınız,” dedim.

“Sakıncası mı var? Ben alkol almıyorum.”

“Çok akıllıca,” dedim, yanımda açık bir birayla kötü örnek teşkil ediyor olsam da. “Size Virgin’ Colada tavsiye ederim. Virgin Mary. Virgin...”

O anda Dr. Eva Gold, kolunu Dr. Khan’ın omzuna attı. Alkolden etkilenmişti belli ki. “Gevşe biraz Anwar.”

Dr. Khan önce ona, ardından da tespitime göre alkol zehirlenmesi belirtileri göstermekte olan kalabalığa baktı.

“Gönder gelsin,” dedi. “Sırala bakalım Virginleri.”

Boş bardağım bara koydu.

Geç saatlere kadar golf kulübünden ayrılmadım. Son konuklar planlanan bitiş saatinden iki saat iki dakika sonra, tam 02.32’de ayrıldılar. Rosie, patron ve ben tam yüz kırk üç kokteyl hazırlamıştık. Ayrıca Rosie ve patron, hesabını tutmadığım sayıda bira satmıştı.

“Siz gidebilirsiniz çocuklar,” dedi patron. “Temizliği sabah biz yaparız.” Elini bana uzatınca, tanışmak için oldukça geç kalınmış gibi görünse de gereğince elimi uzatıp onunla tokalaştım. “Adım Amghad,” dedi. “İyi iş çıkardınız, çocuklar.”

Rosie’yle tokalaşmadı ama ona bakıp gülümsedi. Rosie’nin biraz yorgun görüldüğünü fark ettim. Bense hâlâ enerji doluydum.

“Bir içki içecek vaktiniz var mı?” diye sordu Amghad.

7 İngilizcede *bukire* anlamına gelen kelime, içki adlarının önüne geldiğinde *alkolsüz* anlamı taşımaktadır. (ç. n.)

“Harika fikir.”

“Şaka yapıyorsun herhalde,” dedi Rosie. “Ben gidiyorum. Her şey çantanda. Seni bırakmamı istemiyor musun Don?”

Bisikletimle gelmiştim ve uzun gece boyunca yalnızca üç bira içmiştim. Amghad’la bir içki içsem bile kanımdaki alkol düzeyinin yasal sınırın altında kalacağını hesapladım. Rosie gitti.

“Zehrin nedir?” diye sordu Amghad.

“Zehir mi?”

“Ne içmek istersin yani?”

Tabii ya. İyi ama insanlar neden, neden, neden söylemek istediklerini doğrudan söyleyemiyorlar?

“Bira lütfen.”

Amghad iki bira açtı ve şişelerimizi tokuşturduk.

“Ne zamandır bu işi yapıyorsun?” diye sordu.

Baba Projesi için bir parça dalavere gerekse de bunu yapmak istemedim.

“Bu alandaki ilk işim,” dedim. “Bir hata mı yaptım?”

Amghad güldü. “Komik adamsın. Dinle,” dedi. “Burada işler iyi ama genelde biftek ve bira ile orta sınıf şarap gidiyor. Bu geceki olay istisnaydı ve bu da senin sayende oldu.” Adam birasından biraz içip bir süre konuşmadan bana baktı. “Batı banliyölerinde bir yer daha açmayı düşünüyorum. Biraz gösterişli ama küçük bir bar. New York havası olacak ama barın arkasında ekstra bir şeyler olacak. Anlarsın ya. İlgin çekerse...”

Bana iş teklifinde bulunuyordu! Sınırlı tecrübem göz önüne alındığında gurur okşayan bir durumdu bu ve mantık dışı

bir şekilde ilk aklıma gelen, Rosie'nin bu ana tanıklık etmesi için gitmemiş olmasını dilemek oldu.

"Hâlihazırda bir işim var. Teşekkürler."

"Ben işten bahsetmiyorum. Bir işte ortak olmaktan bahsediyorum."

"Hayır, teşekkür ederim," dedim. "Üzgünüm. Beni yetersiz bulacağını düşünüyorum."

"Belki de ama ben iyi bir gözlemciyimdir. Fikrini değiştirirsen beni bir ara. Acelem falan yok."

Ertesi gün pazardı.

Rosie ve ben saat 15.00'te laboratuvarda buluşmak üzere randevulaştık. Beklendiği üzere geç kalmıştı ve ben çoktan çalışmaya başlamıştım. Buluşma partisine gelen herkesten örnek aldığımızdan emin oldum, ki bu sınıftaki on bir beyaz erkek dışında herkesi test etmiş olacağımız anlamına geliyordu.

Rosie daracık bir kot pantolon ve beyaz gömlekle geldi ve doğruca buzdolabına yöneldi. "Bütün örnekler test edilinceye kadar bira yok," dedim.

Bu iş biraz zaman aldı ve benim de ana laboratuvardan bazı ek kimyasallar almam gerekiyordu.

Saat 19.06'da Rosie sağlıksız bir seçim olarak pizza almaya gitti ama önceki gece akşam yemeği yemediğim için vücudumun bu ekstra kilo kaloriyi tolere edebileceğine karar verdim. Rosie döndüğünde sondan dördüncü adayı test ediyordum. Pizza kutusunu açarken cep telefonum çaldı. Kim olduğunu hemen anladım.

"Evden aradım, açmadın," dedi annem. "Merak ettim." Pazar günleri onu aramak haftalık programımın bir parçası olduğundan onun adına mantıklı bir tepkiydi bu. "Neredesin?"

"Çalışıyorum."

"İyi misin?"

"İyiyim."

Rosie'nin yanında özel bir konuşma yapmak utanç vericiydi ve kısa yanıtlar vererek konuşmayı çabucak bitirmek için elimden geleni yaptım. Rosie gülmeye ve komik mimikler yapmaya başladı. Neyse ki annemin duyabileceği kadar yüksek sesle gülmemişti.

"Annen mi?" diye sordu nihayet telefonu kapatabildiğimde.

"Doğru. Nereden bildin?"

"Annesiyle... arkadaşının önünde konuşan bütün on altı yaşındaki oğlan çocukları gibi konuşuyorsun..." Durdu. Rahatsız olduğum anlaşılmış olmalıydı. "Ya da Phil'le konuştuğumda benim olduğum gibi."

Rosie'nin de ebeveyniyle konuşmakta zorlanması ilginçti. Annem iyi, ama özel bilgileri paylaşmaya fazlasıyla meraklı biridir. Rosie pizzadan bir dilim alıp ekrana baktı.

"Henüz sonuç yok sanırım."

"Çok sonuç var. Beşi daha elendi. Geriye dört tane kaldı. Bu da dâhil." Ben telefonda konuşurken sonuç gelmişti. "Anwar Khan'ı sil."

Rosie listeyi güncelledi. "Tanrı'ya şükür."

"Dünyanın en karmaşık içki siparişini verdi," diye anımsattım ona. Dr. Khan gecenin başındaki açığını kapatmak için

ROSIE PROJESİ

beş farklı içki siparişi vermişti. Gecenin sonundaysa, salondan kolunu Dr. Gold'a dolamış halde ayrılmıştı.

“Evet, ben de her şeyi karıştırdım. Virgin Colada'nın içine rom koydum.”

“Ona alkol mü verdin?” Bunun, adamın kişisel ve dinî standartlarının ihlali olduğunu tahmin ediyordum.

“Belki öbür dünyadaki bâkire hurilerinden birkaçını çıkarır şimdi.”

Bu dinî teoriyi biliyordum. Dekan'la anlaştığımız üzere topluluk içindeki duruşum, bilime dayanmayan inançların hepsinin eşit dayanakları olduğunu varsaymak şeklindeydi. Ama bunu gerçekten ilginç buluyordum.

“Mantıksız görünüyor,” dedim. “Bakire istemek. Cinsel yönden tecrübeli bir kadın, şüphesiz ki tecrübesiz bir kadına tercih edilir.”

Rosie güldü ve iki bira açtı. Sonra bana baktı; benim başkalarına bakmamam gereken şekilde. “Harika. Sen... Sen bugüne dek tanıdığım en harika insansın. Bunu neden yaptığını bilmiyorum ama teşekkür ederim.” Şişesini benimkiyle tokuşturup içti.

Takdir edilmek keyif vericiydi ama Claudia'yla konuştuğumda endişelendiğim şey tam da buydu. Rosie şimdi benim motivasyonumu sorguluyordu. Eş Bulma Projesi'ne başvurmuştu ve muhtemelen bu bağlamda beklentileri vardı. Dürüst davranmanın tam sırasıydı.

“Tahminen romantik bir ilişki başlatmak amacıyla yaptığımı düşünüyorsunuz.”

“Aklımdan geçmedi değil,” dedi Rosie.

Varsayımım doğrulanmıştı.

“Yanlış bir intiba uyandırdıysam çok üzgünüm.”

“Ne demek istiyorsun?” dedi Rosie.

“Seninle potansiyel bir eş olarak ilgilenmiyorum. Sana daha önce söylemeliydim ama bana hiç uygun değilsin.” Rosie’nin tepkisini ölçmeye çalıştım ama yüz ifadelerini okumak becerilerimden biri değil.

“Eh, bunun üstesinden gelebileceğimi bilmek hoşuna gider öyleyse. Bence sen de benim için hiç uygun değilsin,” dedi.

Rahatlamıştım. Duygularını incitmemiştim. Ama ortada yanıtlanmamış bir soru vardı.

“O halde neden Eş Bulma Projesi’ne başvurdu?” Gene, Rosie’den anketi doldurmasını istemediği için “başvurmak” kelimesini lafın gelişi kullanmıştım. Ama Rosie’nin yanıtı, ortada bundan daha ciddi boyutta bir yanlış anlaşılma olduğunu gösteriyordu.

“*Eş Bulma Projesi* mi?” diye sordu, daha önce böyle bir şey duymamış gibi.

“Gene seni bana bir Eş Bulma Projesi adayı olarak yolladı. Bir joker olarak.”

“Ne yaptı ne yaptı?”

“Eş Bulma Projesi’ni hiç duymadın, öyle mi?” diye sordum, doğru yerden başlamaya çalışarak.

Genel olarak bir çocuğa talimat verirken takınılan bir ses tonuyla, “Hayır,” dedi. “Eş Bulma Projesi’ni hiç duymadım. Ama öğrenmek üzereyim. Detaylarıyla.”

“Elbette,” dedim. “Ama bunu pizza yiyip bira içerken yapsak iyi olur.”

“Elbette,” dedi Rosie.

beş farklı içki siparişi vermişti. Gecenin sonundaysa, salondan kolunu Dr. Gold'a dolamış halde ayrılmıştı.

"Evet, ben de her şeyi karıştırdım. Virgin Colada'nın içine rom koydum."

"Ona alkol mü verdin?" Bunun, adamın kişisel ve dinî standartlarının ihlali olduğunu tahmin ediyordum.

"Belki öbür dünyadaki bâkire hurilerinden birkaçını çıkarır şimdi."

Bu dinî teoriyi biliyordum. Dekan'la anlaştığımız üzere topluluk içindeki duruşum, bilime dayanmayan inançların hepsinin eşit dayanakları olduğunu varsaymak şeklindeydi. Ama bunu gerçekten ilginç buluyordum.

"Mantıksız görünüyor," dedim. "Bakire istemek. Cinsel yönden tecrübeli bir kadın, şüphesiz ki tecrübesiz bir kadına tercih edilir."

Rosie güldü ve iki bira açtı. Sonra bana baktı; benim başkalarına bakmamam gereken şekilde. "Harika. Sen... Sen bugüne dek tanıdığım en harika insansın. Bunu neden yaptığını bilmiyorum ama teşekkür ederim." Şişesini benimkiyle tokuşturup içti.

Takdir edilmek keyif vericiydi ama Claudia'yla konuştuğumda endişelendiğim şey tam da buydu. Rosie şimdi benim motivasyonumu sorguluyordu. Eş Bulma Projesi'ne başvurmuştu ve muhtemelen bu bağlamda beklentileri vardı. Dürüst davranmanın tam sırasıydı.

"Tahminen romantik bir ilişki başlatmak amacıyla yaptığımı düşünüyorsun."

"Aklımdan geçmedi değil," dedi Rosie.

Varsayımım doğrulanmıştı.

“Yanlış bir intiba uyandırdıysam çok üzgünüm.”

“Ne demek istiyorsun?” dedi Rosie.

“Seninle potansiyel bir eş olarak ilgilenmiyorum. Sana daha önce söylemeliydim ama bana hiç uygun değilsin.” Rosie’nin tepkisini ölçmeye çalıştım ama yüz ifadelerini okumak becerilerimden biri değil.

“Eh, bunun üstesinden gelebileceğimi bilmek hoşuna gider öyleyse. Bence sen de benim için hiç uygun değilsin,” dedi.

Rahatlamıştım. Duygularını incitmemiştim. Ama ortada yanıtlanmamış bir soru vardı.

“O halde neden Eş Bulma Projesi’ne başvurdu?” Gene, Rosie’den anketi doldurmasını istemediği için “başvurmak” kelimesini lafın gelişi kullanmıştım. Ama Rosie’nin yanıtı, ortada bundan daha ciddi boyutta bir yanlış anlaşılma olduğunu gösteriyordu.

“*Eş Bulma Projesi* mi?” diye sordu, daha önce böyle bir şey duymamış gibi.

“Gene seni bana bir Eş Bulma Projesi adayı olarak yolladı. Bir joker olarak.”

“Ne yaptı ne yaptı?”

“Eş Bulma Projesi’ni hiç duymadın, öyle mi?” diye sordum, doğru yerden başlamaya çalışarak.

Genel olarak bir çocuğa talimat verirken takınılan bir ses tonuyla, “Hayır,” dedi. “Eş Bulma Projesi’ni hiç duymadım. Ama öğrenmek üzereyim. Detaylarıyla.”

“Elbette,” dedim. “Ama bunu pizza yiyip bira içerken yapsak iyi olur.”

“Elbette,” dedi Rosie.

Eş Bulma Projesi'ni, Gene'le görüşmem ve randevu kurumlarına saha gezileri de dâhil olmak üzere bazı detaylar vererek anlattım. Pizzanın son dilimlerini yediğimiz sırada açıklamamı bitirdim. Rosie zaman zaman “Tanrım” ve “Lanet olsun” diye tepkiler vermek dışında konuşmadı, hiç soru sormadı.

“Demek öyle,” dedi Rosie. “Hâlâ devam ediyor musun peki bu Eş Bulma Projesi'ne?”

Projenin teknik olarak aktif olduğunu ancak nitelikli bir aday bulunamadığı için ilerleme kaydedemediğimizi açıkladım.

“Çok yazık,” dedi Rosie. “Mükemmel kadın henüz başvurmamış.”

“Bu kriterlere uygun birden fazla aday olduğunu tahmin ediyorum,” dedim. “Ama kemik iliği donörü bulmak gibi bir şey bu. Yeterince başvuru yok.”

“Yeterli sayıda kadının vatandaşlık görevinin farkına varıp anketi doldurmasını dilerim öyleyse. Ümit etmekten başka bir şey gelmez elimden.”

İlginç bir yorumdu. Ben bunu bir görev olarak görmemiştim. Son birkaç haftadır Eş Bulma Projesi ve başarısızlığı üzerine düşünürken partner arayışı içinde bu kadar çok sayıda kadının, kriterlere uyma ihtimalleri çok düşük olmasına rağmen başvuru yapacak kadar çaresiz durumda olmasına üzülüyordum.

“Tamamen isteğe bağlı,” dedim.

“Ne mutlu onlara. Bir de şuradan bak: O anketi dolduran bütün kadınlar sadece bir nesne muamelesi görmekten hoşnut demektir. Bunun onların tercihi olduğunu söyleyebilirsin. Ama toplumun, kendilerini birer nesne gibi görmeleri için

kadınları ne kadar zorladığı üzerine iki dakika düşünürsen fikrini değiştirebilirsin. Benim bilmek istediğim şu: Sen bu şekilde düşünen bir kadın mı istiyorsun? İstedğin bu tür bir eş mi?” Rosie’nin sesi biraz kızgın çıkıyordu. “Neden böyle giyiniyorum, biliyor musun? Neden bu gözlüğü takıyorum? Çünkü nesne muamelesi görmek *istemiyorum*. Başvuranlardan, *adaylardan* biri olduğumu düşünmen karşısında ne kadar aşağılanmış hissettiğimi bilseydin...”

“Öyleyse o gün neden beni görmeye geldin?” diye sordum. “Ceket Olayı’nın olduğu gün.”

Rosie başını iki yana salladı. “Senin evinde, balkonunda, testislerin boyutuyla ilgili bir soru sorduğumu hatırlıyor musun?”

Başımı salladım.

“İlk randevumuzda testislerle ilgili bir şeyler sormam sana garip gelmedi mi?”

“Pek sayılmaz. Randevularda çoğunlukla garip şeyler söylememeye fazla odaklandığım için karşımdakinin sözlerine çok aldırmam.”

“Tamam, onu geçelim.” Daha sakın görünüyordu. “Sana o soruyu sormamın sebebi Gene’le bir iddiaya girmiş olmamdı. Cinsiyetçi domuz Gene, insanların doğuştan tek eşli olmadıklarına ve testislerinin boyutunun buna kanıt olduğuna dair benimle iddiaya girdi. İddianın sonucunu öğrenmek için de beni bir genetik uzmanına yolladı.”

Rosie’nin söylediklerinin ne anlama geldiğini tamamen idrak etmem birkaç dakikamı aldı. Gene, Rosie’yi akşam yemeği daveti için hazırlamamıştı. Bir kadın –Rosie– önceden uyarılmaksızın, hazırlanmaksızın benimle randevu

davetini kabul etmişti. Mantıksız şekilde, aşırı boyutlarda bir memnuniyet duygusu kaplamıştı içimi. Ama Gene beni yanlış yönlendirmişti. Ve Rosie'den de maddi anlamda istifade etmişe benziyordu.

“Çok para kaybettin mi?” diye sordum. “Bir psikoloji profesörünün bir *barmaid*’le iddiaya girmesi istismarcı bir davranışa benziyor.”

“Siktiğimin *barmaid*’i falan değilim ben.”

Bu yakışsız ifadeyi kullanmasından yola çıkarak Rosie’nin yine sinirlenmeye başladığını anlamıştım. Ama kanıtları inkâr etmesi biraz zordu. Hatamı fark etmiştim; bir sınıfta yapacak olsam başıma iş açacak türden bir hata...

“Bar-kışısı,” diye uydurdum.

“Cinsel ayrımcılık içermeyen bir ifade olarak kabul edilen kelime bar görevlisi,” dedi.⁸ “Mesele o değil. Benim yarı zamanlı işim o. Psikoloji Bölümü’nde doktora yapıyorum, tamam mı? Gene’in bölümünde. Şimdi her şey anlaşıldı mı?”

Tabii ya! Aniden onu daha önce nerede gördüğümü anımsadım; Gene’in konferansından sonra onunla tartışıyordu. Gene (bütün çekici kadınlara yaptığı gibi) onu da kahve içmeye davet etmişti ama Rosie onu reddetmişti. Bir sebepten buna memnun oldum. Ama odama ilk geldiğinde onu tanısaydım tüm bu yanlış anlamadan kaçınabilirdik. Tıp fakültesi araştırmalarındaki performansı da dâhil her şey anlam kazanmaya başlamıştı şimdi. İki şey dışında.

“Neden bana söylemedin?”

⁸ *Barman* erkekler için, *barmaid* ise kadınlar için kullanılan kelimeler olup, burada bahsedilen cinsel ayrımcılık içermeyen ifade de *bartender*’dir. (yay. n.)

“Çünkü ben bir *barmaid*’im ve bundan utanç duymuyorum. Beni bir *barmaid* olarak ister beğen, ister beğenme.” Mecazen konuştuğunu düşündüm.

“Harika,” dedim. “Bu hemen her şeyi açıklıyor.”

“Ah, iyi öyleyse. Neden ‘hemen her şeyi’ peki? Kafanı kurcalayan bir şey kalmasın.”

“Neden Gene söylemedi?”

“Çünkü götün teki.”

“Gene benim en iyi arkadaşım.”

“Tanrı yardımcın olsun,” dedi.

Olaylar çözüldüğüne göre bu gece babasını bulma ihtimalimiz çok düşük görünse de artık projeyi sonlandırabilir-dik. On dört aday daha vardı ve elimizde yalnızca üç örnek kalmıştı. Kalkıp makineye yürüdüm.

“Baksana,” dedi Rosie. “Tekrar sormak istiyorum. Neden yapıyorsun bunu?”

Bu soru üzerine düşündüğümü ve bilimsel mücadelenin cazibesi ile yakınlık kurulan insanlara yardım etmekle sağlanan yardımseverlik hissiyle dolu tatmini içeren bir sonuca vardığımı hatırladım. Ama açıklamaya başladığımda aslında öyle olmadığını fark ettim. Bu gece birçok yanlış varsayımı ve iletişim bozukluklarını düzeltmiştik. Yeni bir hataya daha düşmemeliydim.

“Bilmiyorum,” dedim.

Tekrar makineye döndüm ve örneği yüklemeye başladım. Kırılan cam sesi işimi bölmüştü. Rosie deney tüplerinden birini duvara fırlatmıştı; neyse ki henüz test etmediğimiz örnekleri barındıran tüplerden biri değildi.

“Bu iş benim için kesinlikle bitmiştir.” Çıkıp gitti.

Ertesi sabah biri odamın kapısını çaldı. Rosie’ydi.

“Gel,” dedim. “Sanırım son üç sonucu öğrenmek istersin.”

Rosie, potansiyel olarak hayati önem taşıyan verileri incelediğim masama doğru alışılmadık şekilde ağır adımlarla ilerledi. “Hayır,” dedi. “Hepsi negatif çıkmış olmalı, hatta bir eşleşme olsa beni arardın diye tahmin ettim.”

“Doğru.”

Hiçbir şey söylemeden orada öylece durdu. Bu tür suskunlukların konuşmayı ilerletmem için birer fırsat olduğunu biliyordum ama aklıma mantıklı bir şey gelmiyordu. Nihayet boşluğu o doldurdu.

“Bak, dün gece öyle davrandığım için üzgünüm.”

“Tamamen anlaşılabilir bir şey. Bu kadar çabalayıp sonuç alamamak yıpratıcı bir şey, ama bilimde sık rastlanan bir durum aynı zamanda.” O anda *barmaid* olmasının yanı sıra bir bilim dalından da mezun olduğunu anımsadım. “Bildığın gibi.”

“Eş Bulma Projesi’ni kastetmiştim. Bence bu yanlış ama kadınları nesneleştirme bakımından tanıdığım diğer erkeklerden farklı değilsin; sadece bu konuda biraz daha dürüstsün. Her neyse, bana çok iyilik ettin...”

“Bir iletişim hatası. Neyse ki artık düzeltildi. İşin kişisel yönü olmaksızın Baba Projesi’ni sürdürebiliriz.”

“Ben neden bunu yaptığını anlamadan olmaz.”

Yine o zor soru. Ama motivasyonumun romantik bir ilgi olduğunu düşünürken projeyi sürdürmekten mutluydu; her ne kadar kendisi o ilgiye karşılık vermese de.

“Benim motivasyonumda hiçbir değişiklik olmadı,” dedim dürüst bir şekilde. “Asıl endişe senin motivasyonunda yatıyordu. Benimle bir partner olarak ilgilendiğini sanıyordum. Neyse ki bu varsayım yanlış bir bilgiye dayanıyormuş.”

“Senin şu nesneleştirme projen üzerinde çalışıyor olman gerekmiyor mu?”

Bu sorunun zamanlaması harikaydı. Ekranımdaki veri büyük bir dönüm noktasını gösteriyordu.

“İyi haber. Bütün şartlara uyan bir adayım var.”

“Öyleyse...” dedi Rosie. “Bana ihtiyacın olmayacak.”

Bu gerçekten de çok tuhaf bir yanıtı. Kendi projesi dışında Rosie’ye zaten hiç ihtiyacım olmamıştı ki.

16

Adayın ismi Bianca Rivera'ydı ve tüm kriterlere uyuyordu. Ortada zaman ayırmamı gerektirecek bir tek engel vardı. İki defa salon danslarında şampiyon olduğunu ve partnerinin de başarılı bir dansçı olmasını istediğini belirtmişti. Onun da kendi kriterleri olması kesinlikle makul bir şeydi ve bu da kolayca üstesinden gelinebilecek bir kriterdi. Üstelik onu götürebileceğim harika bir yer vardı.

Dekan'ın asistanı Regina'yı aradım ve hâlâ fakülte balosu için bilet satıldığını öğrendim. Sonra Bianca'ya bir e-posta yollayıp onu baloya davet ettim. Kabul etti! Artık bir partnerim vardı; mükemmel bir partner. Şimdi önümde dans etmeyi öğrenmek için on günüm vardı.

Dans adımları üzerine çalışırken Gene odama girdi.

“Uzun yaşama istatistikleri sadece hayattaki kadınlarla yapılan evlilikleri baz alıyor bence Don.”

Çalışmalarımda kullandığım iskeletten bahsediyordu Gene. Onu Anatomi Bölümü'nden ödünç almıştım ve kimse de neden ihtiyacım olduğunu sormamıştı. Pelvis boyutuna bakılırsa muhtemelen bir erkek iskeletiydi ama dans çalışması için bunun bir önemi yoktu. Ofisimin duvarındaki *Grease* filminden bir sahneyi işaret ederek iskeletin varlık sebebini Gene'e açıkladım.

"Demek Bayan Doğru, affedersin Doç. Dr. Doğru e-posta kutuna düşüverdi," dedi Gene.

"Soyadı Doğru değil, Rivera," dedim.

"Fotoğraf yok mu?"

"Gerekli değil. Randevuyu kesinleştirdik. Fakülte balosuna geliyor."

"Aman Tanrım." Gene bir süre sessiz kalınca ben de dans çalışmama devam ettim. "Don, fakülte balosu önümüzdeki cumadan bir sonraki cuma."

"Evet."

"Dokuz günde dans etmeyi öğrenemezsin."

"On günde. Çalışmaya dün başladım. Adımları hatırlamak kolay. Sadece tekniği pratik etmem gerek. Dövüş sanatlarına kıyasla hatırı sayılır ölçüde daha az zorlu bir iş."

Ona adımlarımı gösterdim.

"Çok etkileyici," dedi Gene. "Otursana şöyle Don."

Oturdum.

"Umarım Rosie konusunda bana çok kızmamışsındır," dedi.

Neredeyse unutuyordum. "Neden onun bir psikoloji öğrencisi olduğunu söylemedin? İddiadan da bahsetmedin..."

“Claudia’nın söylediklerinden anladığım kadarıyla güzel vakit geçiriyor gibiydiniz. Rosie sana söylemediyse bir sebebi vardır diye düşündüm. Belki biraz çatlak olabilir ama aptal bir kız değil.”

“Son derece makul,” dedim. İnsan ilişkileri konusunda bir psikoloji profesörüyle tartışmanın yararı neydi ki?

“En azından birinizin bunu sorun etmemesine sevindim,” dedi Gene. “Rosie’nin bana biraz kızgın olduğunu söylemeliyim. Hayata da biraz kızgın. Dinle Don, onu baloya gitmeye ikna ettim. Tek başına. Rosie’nin tavsiyelerime ne sıklıkta uyduğunu bilsen bunun ne kadar büyük bir şey olduğunu anlardın. Sana da aynısını yapmanı önerecektim.”

“Tavsiyene uymayı mı?”

“Hayır, baloya gitmeni, tek başına. Ya da partnerin olarak Rosie’yi davet etmeni.”

Gene’in önerisini şimdi anlıyordum. Gene güzelliğe ve sekse o kadar odaklanmıştı ki baktığı her yerde bunu görüyordu. Bu kez kesinlikle hatalıydı.

“İlişki konusunu Rosie’yle açıkça konuştuk. İkimiz de istemiyoruz.”

“Kadınlar ne zamandır herhangi bir konuda açıkça konuşuyor ki?” dedi Gene.

Bianca’yla önemli randevuma dair birkaç tavsiye almak için Claudia’yı ziyaret ettim. Gene’in eşi olarak orada olacağını tahmin ederek geceyle ilgili ondan yardım isteyebileceğimi belirttim. Ama anlaşılan Claudia’nın balodan haberi bile yokmuş.

"Kendin gibi olman yeterli Don. Seni olduğun gibi kabul etmiyorsa senin için doğru kişi değil demektir."

"Herhangi bir kadının beni olduğum gibi kabul etmesinin mümkün olmadığını düşünüyorum."

"Daphne'ye ne demeli?" diye sordu.

Haklıydı. Daphne çıktığım kadınlara benzemiyordu. Bu harika bir terapiydi; karşı örnekle çürütme. Belki de Bianca, Daphne'nin genç ve dans eden versiyonuydu.

"Ya Rosie?" diye sordu Claudia.

"Rosie kesinlikle uygun değil."

"Ben onu sormuyorum," dedi Claudia. "Seni olduğun gibi kabul edip etmediğini soruyorum."

Birkaç dakika düşündüm. Zor bir soruydu bu.

"Ediyor, sanırım. Çünkü beni eş olarak değerlendirmiyor."

"Böyle hissetmen muhtemelen iyi bir şey," dedi Claudia.

Hisler! Hisler, hisler, hisler! Hisler dinginliğimi altüst ediyor. Eş Bulma Projesi yerine Baba Projesi üzerinde çalışma arzusuna ek olarak şimdi Bianca'yla ilgili ciddi kaygılara da kapılmıştım.

Hayatım boyunca, çok büyük bir suçmuş gibi, duygudan yoksun olmakla suçlandım. Claudia da dâhil bütün psikolog ve psikiyatrlarla münasebetlerim duygularımla daha "haşır neşir" olmam gerektiği öncülüyle başlıyor. Asıl kastettikleriyse onlara boyun eğmem. Ben duyguları tespit etmek, tanımak ve analiz etmekten son derece memnunum. Bu faydalı bir beceri ve bu konuda daha iyi olmak istiyorum. Genellikle bir duygudan keyif alınabilir -kötü zamanlarında bile ziyaretime

gelen ablama duyduğum minnet, bir kadeh şaraptan sonra gelen o ilkel rahatlama hissi... Ama duyguların bize zarar vermemesi için tedbirli olmamız gerek.

Beynime aşırı yüklendiğim teşhisine vardım ve durumu analiz etmek için bir çizelge hazırladım.

Yakın zamanda takvimimi bozan şeyleri listelemekle başladım. İkisi kuşkusuz olumluydu. Mini Etekli Temizlikçi Eva harika bir iş çıkarıyordu ve zamanımı hatırı sayılır ölçüde boşaltıyordu. O olmasa son zamanlarda programıma eklenen aktivitelerin çoğunu yapmak imkânlar dâhilinde bile olamazdı. Ve kaygıya kapılsam da Eş Bulma Projesi'ne başvuran ilk nitelikli adayı bulmuştum. Bir eş istediğime karar vermiştim ve ilk defa uygun bir aday çıkmıştı karşıma. Mantığım, boş zamanımın büyük bölümünü ayırmayı planladığım Eş Bulma Projesi'nin bundan böyle maksimum ölçüde ilgi gerektirdiğini söylüyordu. Bu noktada Bir Numaralı Sorun'u tanımladım. Duygularım, mantığımla uyumlu değildi. Bu fırsatı değerlendirmek konusunda isteksizdim.

Baba Projesi'ni listeye olumlu mu yoksa olumsuz olarak mı dâhil edeceğimi bilemiyordum ama sıfır sonuç için fazla zaman almıştı. Bu işi sürdürmek için öne sürdüğüm sebepler hep zayıftı ve makul olarak benden beklenebileceğinden çok daha fazlasını yapmıştım. Rosie geri kalan adayları bulup DNA örneklerini almak istiyorsa bunu kendisi yapabiliirdi. Artık DNA toplama sürecine dair azımsanmayacak bir deneyime sahipti. Testleri yapmayı teklif edebilirdim. Bir kez daha mantık ve duygular birbirine uymuyordu. Baba Projesi'ne devam etmek istiyordum. Ama neden?

Mutluluk düzeyleri arasında üçe yarar kıyaslamalar yapmak neredeyse imkansız, özellikle de uzun bir periyot içerisinde. Ama eğer hayatımı en mutlu günümü seçmem istense, tereddüt etmeksizin doktora çalışmalarım arasında bir konferans için gittiğim New York'taki Amerikan Doğal Tarih Müzesi'nde geçirdiğim ilk günü seçerdim. İkinci mutlu günüm oradaki ikinci günüm, üçüncüsü de yine oradaki üçüncü günüm olurdu. Ama son yaşananlardan sonra o kadar net değildi bu, Doğal Tarih Müzesi ile golf kulübünde kokteyl yapma gecesi arasında tercih yapamıyordum. İşinden istifa edip Amghad'ın bar ortaklığı teklitini kabul mü etmeliydim? O zaman hep mutlu mu olacaktım? Bu fikir gülmeye geliyordu.

Kafa karışıklığının sebebi, (en önemlisi programımın bozulması olan) büyük olumsuz değerleri ve büyük olumlu değerleri (önemli ölçüde keyifli tecrübeler) içeren bir denklemle karşı karşıya olmamdı. Bu faktörleri doğru bir şekilde değerlendirmekten aciz olmam net bir sonuca varamadığım anlamına geliyordu; olumlu ya da olumsuz. Hata payı da çok yüksekti. Baba Projesi'ni *belirsiz* olarak işaretleyip sıkıntılar arasında önem bakımından ilk sıraya koydum.

Listemdeki son madde, Eş Bulma Projesi'yle ilgili gerginliğim ve ikircikliliğimin Bianca'yla sosyal münasebetime sekte vurmasına yönelik büyük riskti. Dans konusunda endişem yoktu. Dövüş sporlarında izin verilmeyen uygun miktarda alkol alımının sağlayacağı ek avantajla birlikte, dövüş sporları egzersizlerim sırasında kazandığım tecrübeden faydalanabileceğimden emindim. Asıl endişem sosyal hatalarımdı. Bir mayı anlamamam ya da gözlerine gereğinden fazla veya kısa bir süre bakmam sonucunda kusursuz bir ilişkiyi kaybetmek korkunç olurdu. Kendimi Claudia'nın aslında haklı olduğu

duşüncesiyle rahatlattım: Bianca bu noktalara aşırı derecede takılırsa bu onun uygun eş olmadığını gösterirdi ve en azından bundan sonrası için anketi yeniden düzenleme fırsatı yakalamış olurdum.

Cicce'nin tavsiye ettiği üzere bir resmi kıyafetlerin kiralandığı bir mağazaya gittim ve son derece resmi giysiler istediğimi belirttim. Çeket Olayı'nın tekrarlanması istemiyordum

Balo, cuma akşamı nehir üzerindeki bir etkinlik salonundaydı. Daha fazla verim almak için kostümümü işe getirdim ve gitme vakti gelene kadar iskeletimle çaça ve rumba danslarını çalıştım. Bir bira almak için laboratuvara gittiğimde içimi güçlü bir duygu kapladı. Baba Projesi'nin yarattığı heyecanı özlüyordum.

Frak ve silindir şapkadan oluşan bu kostüm bisiklet yolculuğu için hiç elverişli olmadığından taksi tuttum ve planladığım gibi tam saat 19.55'te oraya vardım. Hemen arkamda bir taksi daha durdu ve içinden uzun boylu, koyu renk saçlı bir kadın indi. Dünyanın en büyüleyici kıyafetini giymişti: Bir tarafındaki farklı parça da dâhil, karmaşık bir tasarıma sahip çok sayıda canlı renkten (kırmızı, mavi, sarı ve yeşil) oluşan bir elbiseydi. Hiç bu kadar olağanüstü birini görmemiştim. Tahmini olarak yaşı otuz beş ve VKI'si de anket cevaplarıyla tutarlı olarak yirmi ikiye. Ne biraz erken ne de biraz geç gelmişti. Müstakbel eşime mi bakmaktaydım? Neredeyse inanılmazdı.

Ben takasiden merkezi bir an bana baktı ve dönüp kapıya yöneldi. Derin bir nefes alıp onu takip ettim. İçeri girdi ve etrafına bakındı. Beni tekrar gördü ve bu kez daha dikkatli baktı. Kişisel alanımı istila etmemeye dikkat ederek onunla konuşabileceğim kadar yaklaştım. Gözlerine baktım. İçimden *bir, iki* diye saydım. Sonra gözlerimi aşağıya indirdim, ama yalnızca bir parça.

"Merhabalar," dedim, "Ben Don."

Bir süre bana baktı, sonra elini uzattı ve hafifçe el sıkıştık.

"Ben Bianca. Sen... gerçekten dans için giyinmişsin."

"Elbette, davet resmi giyinmeyi şart koşuyor."

Yaklaşık iki saniye sonra kahkahalarla gülmeye başladı. "Bir an gerçekten yuttum. Tam bir ifadesizlik abidesiydin. Bilirsin, insan aradığı özelliklere 'iyi mizah anlayışı' yazıyor ama gerçek bir komedyenle karşılaşmayı beklemiyor hiç. Sanırım seninle çok eğleneceğiz."

Her şey son derece iyi gidiyordu.

Balo salonu çok büyüktü; resmi giyimli akademisyenlerle dolu düzinelerce masa vardı. Herkes dönüp bize bakıyordu; bir etki yarattığımız açıktı. Başta bunun Bianca'nın büyüleyici kıyafetinden kaynaklandığını düşündüm ama salonda ilginç kıyafetler içinde başka pek çok kadın vardı. Sonra erkeklerin istisnasız olarak siyah takım elbise, beyaz gömlek giyip papyon takmış olduklarını gördüm. Hiçbiri frak giymemiş, şapka takmamıştı. Bianca'nın ilk tepkisini açıklıyordu bu. Can sıkıcıydı ama alışkın olmadığım bir durum değildi. Kalabalığa karşı şapkamı çıkardığımda bağırarak bizi selamladılar. Bianca ilgiden memnun görünüyordu.

Oturma düzenine göre dans pistinin hemen kenarındaki on iki numaralı masadaydık. Bir müzik grubu akord yapıyordu.

Enstrümanlara bakarak çaca, sarıba, ruzba, fokstrot, vaka, tango ve lambada becerilerini kullanmanın gerekmediğini anladım. Daha projenin ikinci günkü çalışmasından faydalanmam gerekcekti rock'n'roll.

Gene'in organizasyonun başlama saatinden yarım saat sonra gelme önerisi, uçü dışında masadaki bütün sandalyelerin dolu olduğu anlamına geliyordu. Boş sandalyelerden biri etrafta gezinip şampanya dolduran Gene'e aitti. Claudia yoktu.

Asker pantolonu ve spor gömleğinden oluşan, tümüyle uygunsuz kıyafetiyle Fizik Bölümü'nden Laszlo Heves'i tanıdım. Hızlı buluşma gecesindeki Frances olduğunu şaşkınlıkla fark ettiğim kadının yanında oturuyordu. Laszlo'nun diğer yanında Güzel Helena oturmuştu. Masada ayrıca birkaç gündür tıraş olmadığı belli olan otuz yaşlarında (ortalama yirmi VKİ), koyu renk saçlı bir adam, onun yanında da bugüne dek gördüğüm en güzel kadın oturuyordu. Bianca'nın kıyafetinin karmaşıklığının aksine hiç süsü olmayan, sade, yeşil bir elbise giymişti. O kadar sadeydi ki elbiseyi tutacak askılar bile yoktu. O kıyafetin içindekinin Rosie olduğunu anlamam bir dakikamı almıştı.

Bianca ile ben, bir kadın bir erkek oturma düzenine uyarak Frances ve Sakallı Adam'ın arasındaki boş sandalyelere oturduk. Rosie herkesi takdim etmeye başladığında konferanslar için öğrenip hiç kullanmadığım bu protokolü anımsadım.

"Don, bu Stefan." Sakallı Adam'dan bahsediyordu. Elimi uzatıp adamın biraz aşırıya kaçtığını düşündüğüm kuvvetine karşılık vererek onunla tokalaştım. Ona karşı ani bir olumsuz tepki gösterdim. Sohbetlerinin içeriği ya da yazılı iletişim yolları dışında insanları değerlendirmek konusunda genellikle becerikli değilimdir. Ama yüksek ihtimalle kargaşaya

yol açma potansiyeli olan bir öğrenciyi ayırt etmekte hatırı sayılır ölçüde uyanıktır.

"Namınız yürüyor," dedi Stefan.

Belki de değerlendirme yapmakta biraz aceleci davranmıştım.

"Çalışmalarından haberdar mısınız?"

"Öyle de denebilir." Adam güldü.

Sohbete devam etmeden önce Bianca'yı tanıtmam gerektiğini fark ettim.

"Rosie, Stefan, sizi Bianca Rivera'yla tanıştırayım."

Rosie elini uzatıp, "Memnun oldum," dedi.

Birbirlerine gülümsediler ve Stefan da Bianca'yla tokalaştı.

İşim bitmişti. Uzun zamandır görmediğim Laszlo'ya döndüm. Laszlo sosyal ilişkileri benden de zayıf olan tanıdığım tek kişiydi ve mukayese için yakınlarımda olması rahatlatıcıydı.

"Merhabalar, Laszlo," dedim, onunla konuşurken resmiyete gerek olmadığına karar vererek. "Merhabalar, Frances. Bir eş bulmuşsun. Kaç buluşma gerekti?"

"Bizi Gene tanıştırdı," dedi Laszlo. Gözlerini uygunsuz şekilde Rosie'ye dikmişti. Gene, Laszlo'ya onayladığını gösterecek şekilde başparmaklarını kaldırdı, sonra da şampanya şişesiyle birlikte ben ve Bianca'nın arasına girdi. Bianca bardağını hemen ters çevirdi. "Don ve ben içmiyoruz," dedi ve benim bardağımı da ters çevirdi. Gene bana kocaman bir tebessümle baktı. Bana kalırsa sinir bozucu bir versiyon-denetimi hatası için garip bir tepkiydi; belli ki Bianca ilk anketi doldurmuştu.

Rosie, Bianca'ya, "Don'la nasıl tanıştınız?" diye sordu.

"İkimiz de dansa ilgi duyuyoruz," dedi Bianca.

Bianca'nın Eş Bulma Projesi'nden bahsetmeden harika bir cevap verdiğini düşünüyordum ama Rosie bana tuhaf bir bakış attı.

"Ne güzel," dedi. "Ben dansa vakit ayıramayacak kadar doktora çalışmalarımıyla meşgulüm."

"Düzenli olmak gerekiyor," dedi Bianca. "Düzenli olmanın faydasını çok gördüm."

"Evet," dedi Rosie, "ben..."

"Ulusal yarışmaya katılmaya ilk kez hak kazandığımda doktoramın ortasıdaydım. Triatlondan ve Japon yemekleri kursundan vazgeçmeyi düşündüm ama..."

Rosie gülümsedi ama gülümsemesi her zamankinden farklıydı. "Hayır, bu aptalca olurdu. Erkekler yemek yapabilen kadınları seviyor."

"Bu tip basmakalıp düşünceleri aştığımıza inanmak isterim," dedi Bianca. "Don da harika bir aşçı."

Claudia'nın ankette aşçılık becerimden bahsetmeme yönelik tavsiyesi etkili olmuştu belli ki. Rosie de birkaç kanıt sundu.

"Evet, harikadır. Balkonunda dünyanın en güzel ıstakozunu yemiştik."

"Ah, öyle mi?"

Rosie'nin beni Bianca'ya övmesi iyi olmuştu ama Stefan yine o ortalık karıştıran öğrenci ifadesine bürünmüştü. Konuya önce ona bir soru sorarak girmek biçimindeki ders tekniğimi kullandım.

"Rosie'nin erkek arkadaşı mısın?"

Stefan'ın hazırda bir yanıtı yoktu ve derste olsak bu, artık öğrenci dikkatli bir şekilde benden sakınacağından devam etmem için bir fırsat olurdu. Ama Rosie onun yerine yanıt verdi.

“Stefan benimle birlikte doktorasını yapıyor.”

“Sanırım uygun ifade *partner* olacak,” dedi Stefan.

“Bu gecelik,” dedi Rosie.

Stefan gülümsedi. “İlk randevu.”

İlişkilerinin doğası konusunda hemfikir görünmemeleri biraz tuhaftı. Rosie tekrar Bianca’ya döndü.

“Don’la sizinki de ilk randevu mu?”

“Evet, doğru.”

“Anketi beğendin mi peki?”

Bianca bana hızlı bir bakış attı, sonra tekrar Rosie’ye döndü. “Kesinlikle. Birçok erkek yalnızca kendinden bahsetmek ister. Birinin bana odaklanması gerçekten çok hoştu.”

“Evet, anket yönteminin senin için uygun olabileceğini anlıyorum,” dedi Rosie.

“Üstelik de dansçı,” dedi Bianca. “Bu kadar şanslı olduğuma inanamıyorum. Ama ne derler bilirsin; ne kadar çok çalışırsam şansım da o kadar artıyor.”

Rosie şampanya kadehini kaldırdığında Stefan, “*Sen* ne zamandır dans ediyorsun Don? Hiç ödül aldın mı?” diye sordu.

Dekan’ın gelmesi beni yanıt vermekten kurtarmıştı.

Alt kısmı hayli geniş, karmaşık, pembe bir elbise giymişti ve siyah takım ile kravattan oluşan standart bir erkek balo kıyafeti giyen, yaklaşık olarak kendi yaşlarında bir kadın ona eşlik ediyordu. Katılımcıların tepkisi, devamındaki arkadaş canlısı selamlama kısmı haricinde bana verdikleri tepkiye benziyordu.

“Aman Tanrım,” dedi Bianca. Dekan’dan pek hoşlanmıyordum ama bu yorum beni rahatsız etmişti.

Rosie biraz saldırgan bir tonla, "Eşcinsel kadınlarla ilgili sorunun mu var?" diye sordu.

"Kesinlikle yok," dedi Bianca. "Sorunum giyim anlayışıyla ilgili."

"O halde Don'la çok eğleneceksin," dedi Rosie.

"Bence Don *olağanüstü* görünüyor," dedi Bianca. "Farklı görünmek yetenek ister. Herkes sade bir frak ve takım elbise giyebilir. Haksız mıyım Don?"

Nazikçe başımı sallayarak ona katıldığımı belirttim. Bianca tam aradığım özellikleri sergiliyordu. Mükemmel olması yüksek ihtimal dâhilindeydi. Ama bir sebepten içgüdülerim baş kaldırıyordu. Belki de içki içmeme kuralı yüzündendi. Alkol bağımlılığım, bilinçaltımın içki içmemi engelleyen birini reddetmem için sinyal göndermesine sebep oluyordu. Bunun üstesinden gelmeliydim.

Başlangıçlarımızı bitirdiğimizde grup gürültülü birkaç parça çalmaya başladı. Stefan yanlarına gidip solistin mikrofونunu aldı.

"İyi akşamlar sevgili konuklar," dedi. "Bu akşam aramızda eski bir ulusal dans şampiyonası finalistinin bulunduğunu bilmenizi isterim. Onu televizyonda izlemiş olabilirsiniz. Bianca Rivera. Bianca ve partneri Don bizi biraz keyiflendirsinler, ne dersiniz?"

İlk performansımın böyle bir kalabalığın karşısında olacağını düşünmemiştim ama en azından engelsiz bir dans pistinin avantajını kullanabilirdim. Çok daha büyük kalabalıklar karşısında ders vermiş, dövüş sporları müsabakalarına katılmışımdı. Gerilmem için bir sebep yoktu. Bianca'yla birlikte dans pistine yürüdük.

Onu iskeletle uygulamasını yaptığım standart jive stiliyle kavradım ve derhal garipliği, başka birine dokunmak zorunda kaldığımda hissettiğim o tuhaf tiksintinin yaklaştığını hissettim. Zihnimde kendimi buna hazırlamıştım ama daha ciddi bir soruna hazırlıklı değildim: Hiç müzikle çalışmamıştım. Adımları doğru attığımdan emindim ama ne tam olarak doğru hızda ne de ritme uygunlardı. Sürekli birbirimizin ayağına takılıyorduk ve sonuç tam bir *felaketti*. Bianca beni yönlendirmeye çalıştı ama kontrolü ele almaya çalışan bir partner bir yana, canlı bir partnerle hiç dans etmemiştim.

İnsanlar gülmeye başladı. Bana gülünmesi konusunda bir uzmanımdır ama Bianca benden uzaklaştığı sırada gülme-yenleri görmek için konuklara baktım; gerçek arkadaşlarını tespit etmenin harika bir yoluydu bu. Gene, Rosie ve şaşırtıcı şekilde Dekan ile partneri bu gece benim arkadaşlarımdı. Stefan ise kesinlikle değildi.

Durumu kurtarmak için büyük bir hamle gerekiyordu. Dans araştırmalarımnda üzerinde çalışmadığım ancak çok ilginç bulduğum için aklımda kalan bazı özel hareketleri anımsadım. Senkronizasyon ya da vücut temasına pek bağlı olmama avantajına sahiplerdi. Şimdi bunları uygulamanın vakti gelmişti.

Her ne kadar gerekli hareketleri yapmadıysa da Bianca'yı döndürerek koşan adam, süt sağma, balık tutma hareketlerini yaptım. Aslında Bianca öylece duruyordu. Nihayet, erkeğin kadını iki yanına sallayıp sırtının üzerinden ve bacaklarının arasından geçirdiği, beden teması içeren geleneksel final hareketine yeltendim. Ne yazık ki bu hareket partnerin işbirliğini gerektiriyordu; özellikle de bir iskeletten ağırsa. Bianca böyle bir işbirliğine yanaşmadı ve sonuçta ona saldırı mışım gibi bir

görüntü ortaya çıktı. Aikidodan farklı olarak belli ki dans, güvenli şekilde düşme çalışmasını içermiyordu.

Onu kaldırmayı teklif ettim ama elimi itip tuvaletlere yöneldi; görünüşe göre yaralanmamıştı.

Ben de masaya dönüp oturdum. Stefan hâlâ gülüyordu.

“Seni piç kurusu,” dedi Rosie.

Gene, muhtemelen herkesin içinde sergilenmesi uygun kaçmayacak bir öfke patlamasını önlemek üzere ona bir şeyler söyledi ve Rosie sakinleşti.

Bianca masaya döndü, ama çantasını almak için.

“Problem senkronizasyondaydı,” diye açıklamaya çalıştım ona. “Zihnimdeki metronom grubunkine göre ayarlanmış değildi.”

Bianca arkasını döndü, ama Rosie açıklamamı dinlemeye hazır görünüyordu. “Çalışırken yalnızca adımlara odaklanabilmek için sesi kapattım.”

Rosie yanıt vermedi ve ben de Bianca’nın Stefan’la konuştuğunu duydum. “Olur böyle şeyler. Bu ilki değil ama en kötüsü. Erkekler dans edebildiklerini söylüyorlar ama...” Bana iyi geceler bile dilemeden dış kapıya yöneldi ama Gene peşinden koşup onu durdurdu.

Bu da bana bir fırsat verdi. Bardağımı düzeltip şarap doldurdum. Aşırı miktarda şeker tortusu olan, kötü yapılmış bir gordo blanco’ydu. Onu içip bir kadeh daha doldurdum. Rosie yerinden kalkıp müzik grubunun yanına gitti. Şarkıcıyla, sonra da davulcuyla konuştu.

Dönüp belli hareketlerle beni işaret etti. O hareketi tanı mıştım; on iki defa görmüştüm bunu. Dokuz gün önce Gene odama geldiğinde çalışmakta olduğum dansı başlatmak üzere

Olivia Newton-John'un *Grease* filminde John Travolta'ya verdiği işaretti bu. Rosie beni dans pistine çekti.

"Dans et." dedi. "Seni kahrolası, dans et."

Müziksiz dans etmeye başladım. Çalıştığım şey buydu. Rosie bana ayak uyduruyordu. Sonra kolunu kaldırıp hareketlerimizle eşzamanlı bir biçimde kollarını sallamaya başladı. Davulcunun çalmaya başladığını duydum ve onun da bizimle senkronize olduğunu vücudumda hissedebiliyordum. Grubun geri kalanının da katıldığını neredeyse fark etmedim bile.

Rosie iyi bir dansçıydı ve onu idare etmek iskeletten daha kolaydı. Tamamen tekniğe ve hata yapmamaya odaklanmış bir şekilde biraz daha zor hareketlere yönlendirdim onu. *Grease* şarkısı bitti ve herkes alkışladı. Ama biz masaya dönmeden grup yeni bir şarkıya başladı ve konuklar da alkışlayarak ritim tuttu: *Satisfaction*.⁹ Gordo blanco'nun bilişsel işlevlerim üzerindeki etkisinden kaynaklanmış olabilirdi belki ama içimi aniden sıra dışı bir duygu kaplamıştı; tatmin değil, keyifti bu. Doğal Tarih Müzesi'nde ve kokteyl yaparken hissettiğim duyguydu. Tekrar dans etmeye başladık ve bu kez çocukluğumda dinlediğim şarkının ve aynı ritimle dans eden Rosie'nin temposuna göre hareket eden vücudumun duyumlarına odaklanmaya bıraktım kendimi.

Müzik bitti ve herkes yine alkışladı.

Bianca'yı, o geceki partnerimi aradım ve çıkış kapısının yanında Gene'le birlikte olduğunu gördüm. Sorunun çözülmesinden etkileneceğini düşünmüştüm ama yüz ifadesini okumak konusundaki beceriksizliğime ve aramızdaki mesafeye karşın ne kadar öfkeli olduğunu görüyordum. Dönüp gitti.

9 (İng.) Tatmin. (yay. n.)

Gecenin geri kalanı inanılmazdı; bir tek dansla tamamen değişmişti. *Herkes* gelip Rosie'ye ve bana komplimanda bulundu. Fotoğrafçı para almaksızın ikimize de birer fotoğraf verdi. Stefan erken gitti. Gene bardan kaliteli bir şampanya istedi. O ve Fizik Bölümü'nden Klara adlı, doktora sonrası çalışmalardan tanıdığım Macar öğrenciyle birlikte birkaç kadeh içtik. Rosie ve ben tekrar dans ettik, sonra ben salondaki hemen hemen her kadınla dans ettim. Gene'e, Dekan'ı ya da partnerini dansa kaldırmam gerekir mi diye sordum ama bu konunun kendi uzmanlık alanının dışında kaldığını söyledi. Dekan'ın morali gözle görülür ölçüde bozuk olduğundan gitmemeye karar verdim. Kalabalık, dans etmeyi onun programdaki uzun konuşmasına tercih ettiğini açıkça göstermişti.

Gecenin sonunda grup bir vals çaldı ve bittiğinde etrafıma bakınca pistte yalnızca Rosie ile benim kaldığımızı gördüm. Herkes tekrar alkışladı. Rahatsızlık duymaksızın bir başka insanla uzun süre yakın temas halinde olduğumu çok sonra fark ettim. Bunun sebebini dans adımlarını doğru uygulamaya odaklanmış olmama verdim.

"Birlikte taksiye binelim mi?" diye sordu Rosie.

Benzin tasarrufu açısından iyi bir fikirdi.

Takside Rosie bana, "Farklı tempolarla da çalışmalıydın. Sandığım kadar zeki değilmişsin," dedi.

Taksinin camından dışarı bakmakla yetindim.

Sonra şöyle dedi: "Mümkün değil. Buna inanamıyorum. Çalıştın zaten, değil mi? Bu daha da kötü. Ona dansın ilğini çekmediğini söylemektense herkesin içinde kendini rezil etmeyi tercih ettin."

"Bu son derece garip olurdu. Onu reddetmem için hiçbir sebebim yoktu."

“Bir papağanla evlenmek istememen dışında,” dedi Rosie.

Bunu inanılmaz derecede komik buldum; alkolün ve gerginlik sonrası duygu durum dengesizliğinin bir sonucu olduğuna şüphe yok. İkimiz de birkaç dakika boyunca güldük ve Rosie birkaç defa omzuma bile dokundu. Benim için sakıncası yoktu ama gülmeyi kestiğimizde içimi yine tuhaf bir duygu kaplayınca bakışlarımı kaçırdım.

“İnanılmazsın,” dedi Rosie. “Konuşurken bana bak.”

Pencereden dışarıya bakmaya devam ettim. Zaten yeterince heyecanlıyım. “Neye benzediğini biliyorum, bakmama gerek yok.”

“Gözlerim ne renk?”

“Kahverengi.”

“Doğduğumda gözlerim maviymiş,” dedi. “Açık mavi. Anneminkiler gibi. İrlandalıydı ama gözleri maviydi. Sonra kahverengiye dönmüşler.”

Rosie’ye baktım. Bu inanılmazdı.

“Annenin gözlerinin rengi mi değişti?”

“Benim gözlerim. Bebeklerde olan bir şey. Phil’in babam olmadığını o zaman anlamış. Annemin gözleri mavi, Phil’inkiler de öyle. Sonra da Phil’e söylemeye karar vermiş. Sanırım Phil bir aslan olmadığı için sevinmeliyim.”

Kuşkusuz alkolün ve parfümünün etkisiyle, Rosie’nin söylediklerinden bir anlam çıkarmakta zorlanıyordum. Buna karşın, sohbeti güvenli bir zeminde tutmam için bir fırsat vermişti bana. Göz rengi gibi genetiğin etkili olduğu genel özelliklerin kalıtımı sanılandan daha karmaşıktır ve bu konuda yolculuğun geri kalanını geçirmeye yetecek kadar konuşabileceğimden emindim. Ama bunun, benim iyiliğim için hatırı sayılır bir mahcubiyet yaşama ve Stefan’la ilişkisine zarar

verme riskini göze alan Rosie'ye karşı savunmacı ve kaba bir hareket olacağını fark ettim.

Düşüncelerimi geriye sarıp söylediklerini tekrar değerlendirdim: "Sanırım bir aslan olmadığı için sevinmeliyim." Balkon Yemeği'nde aslanların önceki çiftleşmelerden doğan yavruları öldürdüğüyle ilgili söylediklerime istinaden böyle dediğini tahmin ettim. Belki de Phil'le konuşmak istiyordu. Bana göre de ilginç bir konuydu bu. Baba Projesi'ni harekete geçiren en büyük etken Phil'in babalık görevini yerine getirememesiydi. Ama Rosie adamın alkole karşı çıkması, kullanışsız bir arabaya sahip olması ve hediye olarak bir mücevher kutusu seçmesinin ötesinde gerçek bir kanıt sunmamıştı.

"Şiddet yanlısı biri miydi?" diye sordum.

"Hayır." Rosie bir süre duraksadı. "Sadece biraz... tutarsızdı. Bir gün dünyanın en özel çocuğu olurum, ertesi gün beni görmek bile istemezdi."

Bu çok genel bir açıklamaydı ve büyük bir DNA araştırma projesi başlatmayı gerektirecek bir sebep de sayılmazdı. "Bir örnek verebilir misin?"

"Nereden başlayayım? Tamam, ilki ben on yaşındayken oldu. Beni Disneyland'e götüreceğine söz vermişti. Okuldaki herkese söyledim ve bekledim, bekledim, bekledim... ama hiç gitmedik."

Taksi, apartman bloklarının önünde durdu. Rosie sürücü koltuğunun arkasına bakarak konuşmaya devam ediyordu. "Bu yüzden de reddedilmeyle ilgili sorunlarım var." Bana döndü. "Sen bununla nasıl başa çıkıyorsun?"

"Bu sorunla karşılaşmadım hiç," dedim ona. Yeni bir sohbet başlatmanın sırası değildi.

“Palavra,” dedi Rosie. Dürüst yanıt vermem gerektiğini anladım. Karşımda bir psikoloji mezunu vardı.

“Okulda bazı sıkıntılar vardı,” dedim. “Dövüş sporları da oradan çıktı. Ama içinden çıkılması güç sosyal durumlarla başa çıkmak için bazı şiddet içermeyen teknikler geliştirdim.”

“Bu geceki gibi.”

“İnsanların komik bulduğu şeylerin üzerine gittim.”

Rosie yanıt vermedi. Bu terapi tekniğini tanıyordum ama ayrıntıya girmekten başka yapacak bir şey gelmiyordu aklıma.

“Pek arkadaşım yoktu. Aslında ablam dışında hiç arkadaşım yoktu. Ne yazık ki tıbbi yetersizlikler yüzünden iki yıl önce onu kaybettim.”

“Ne oldu?” dedi Rosie kısık sesle.

“Teşhis edilemeyen dış gebelik.”

“Ah, Don...” dedi Rosie içten bir tonla. O anda açılmak için doğru kişiyi seçmiş olduğumu hissettim.

“Bir... ilişkisi var mıydı?”

“Hayır.” Bir sonraki sorusunu tahmin ettim. “Kim olduğunu hiç bulamadık.”

“Ablanın adı neydi?”

Bu, görünürde zararsız bir soruydu ama Rosie’nin, ablamın adını bilmesinin hiçbir anlamı yoktu. Aldatıcı bir bilgi de tek bir ablam olduğu için açıkça ortada olurdu. Ama kendimi çok rahatsız hissetmişim. Sebebini anlamam birkaç dakikamı aldı. Kendi adıma bilinçli bir karar söz konusu olmasa da öldüğünden beri adını anmamıştım.

“Michelle,” dedim Rosie’ye. Ondan sonra ikimiz de bir süre konuşmadık.

Taksi şoförü öksürme taklidi yaptı. Bira istemediğini tahmin ettim.

“Yukarı gelmek ister misin?” diye sordu Rosie.

Bunalmışım. Bianca’yla buluşma, dans, Bianca tarafından reddedilme, sosyal yönden aşırı yüklenme, özel konulardan konuşma; şimdi de tam işkencenin sona ereceğini düşünürken Rosie beni daha fazla sohbet etmeye davet ediyordu. Bu kadarının üstesinden gelebileceğimden emin değildim.

“Fazlasıyla geç oldu,” dedim. Bunun, eve gitmek istediğimi söylemenin sosyal olarak kabul edilebilir bir yolu olduğundan emindim.

“Taksi ücreti sabah düşecek.”

Eğer doğru anladıysam, şu anda kesinlikle bir çıkmazın içine girmiştım. Onu yanlış anlamadığımdan emin olmalıydım.

“Geceyi burada geçirmemi mi öneriyorsun?”

“Olabilir. Önce hayat hikâyemi dinlemen gerek.”

*Dikkat! Tehlike, Will Robinson. Tanımlanamayan yabancı yaklaşıyor!*¹⁰ Duygusal bir boşluğun içine yuvarlandığımı hissediyordum. Yanıt verebilecek kadar sakın kalmayı başardım.

“Ne yazık ki sabah yapmam gereken birkaç işim var.”
Rutin ve sıradanlığa geri dönüş gibi...

Rosie taksinin kapısını açtı. Gitmesini istiyordum ama daha söyleyecekleri vardı.

“Don, sana bir şey sorabilir miyim?”

“Tek soru.”

“Beni çekici buluyor musun?”

Gene ertesi gün bana Rosie’yi yanlış anladığımı söyledi. Ama tam bir aşırı duygu yüklemesi gecesinin ardından dünyanın en güzel kadınıyla takside kalan o değildi. Ben iyi idare ettiğime inanıyordum. Hileli bir soru olduğunu anlamıştım.

10 *Uzayın Derinliklerinde* filminden bir replik. (ç. n.)

Rosie'nin benden hoşlanmasını istiyordum ve erkeklerin kadınları nesne olarak gördüğüne dair o tutkulu ifadesini de unutmamıştım. Onu nesne olarak mı yoksa bir insan olarak mı gördüğümü sınıyordu. Tabii ki doğru yanıt ikincisiydi.

“Hiç o gözle bakmadım,” dedim dünyanın en güzel kadınına.

Taksideyken Gene'e mesaj attım. Saat 01.08'di ama balodan benimle birlikte çıkmıştı ve yolu daha uzundu. *Acil: Sabah altıda koşalım.* Gene yanıt yazdı: *Pazar günü sekizde. Bianca'nın iletişim bilgilerini de getir.* Daha erken tarihte buluşmak için ısrar edecektim ama bu süreyi düşüncelerimi toparlamak için kullanabileceğimi fark ettim.

Rosie'nin beni onunla sevişmem için davet ettiği açıkça ortadaydı. Bundan kaçmakla iyi etmiştim. İkimiz de hatırı sayılır ölçüde şampanya içmiştik ve alkol insanı seksle ilgili yanlış kararlar almaya teşvik etmesiyle ünlüydü. Rosie bunun en güzel örneğiydi. Annesinin kuşkusuz alkolün etkisiyle verdiği karar hâlâ Rosie'nin büyük sıkıntı çekmesine sebep oluyordu.

Cinsel deneyimlerim sınırlıydı. Gene üçüncü randevuya kadar beklemenin uygun olacağını söylemişti ama benim ilişkilerim hiç ilk randevunun ötesine geçememişti. Aslında Rosie'yle teknik olarak bir defa randevuya çıkmıştık; Ceket Olayı ve Balkon Yemeği gecesi.

Genelevlerin servisini de kullanmıyordum; ahlaki sebeplerden değil ama düşüncesini nahos bulduğum için. Bu mantıklı bir sebep değildi, ama zaten ilkel bir menfaat arayışında olduğuma göre ilkel bir sebep yeterliydi.

Ama şimdi görünüşe göre Gene'in "bağlayıcı olmayan seks" dediği bir fırsatı yakalamıştım. Gerekli şartlar sağlanmıştı. İkimiz de romantik bir ilişki istemediğimiz konusunda açıkça hemfikir olmuştuk ve sonra Rosie benimle sevişmek istediğini belli etmişti. Ben Rosie'yle sevişmek istiyor muydum peki? İstememek için mantıklı bir sebep yoktu; bu da beni ilkel arzularımın emirlerine boyun eğmekte özgür kılıyordu. Yanıt son derece net bir evetti. Bütünüyle mantıklı olan bu karara vardıktan sonra başka bir şey düşünemez olmuştum.

Pazar sabahı Gene benimle evinin önünde buluştu. Bianca'nın iletişim bilgilerini getirmiştım ve uyruğunu da kontrol etmiştim; Panamalı. Gene bu ikincisinden fazlasıyla hoşnuttu.

Gene, Rosie'yle görüşmemin detaylarını istedi ama ikinci defa açıklama yapmam gereksizdi: Ona ve Claudia'ya aynı anda anlatacaktım. Konuşacak başka konu bulamadığım, Gene de aynı anda hem koşup hem konuşmakta zorlandığı için sonraki kırk yedi dakikayı sessizlik içinde geçirdik.

Gene'in evine döndüğümüzde Claudia ve Eugenie kahvaltı ediyordu.

Oturdum ve, "Tavsiyeye ihtiyacım var," dedim.

"Beklebilir mi?" dedi Claudia. "Eugenie'i at binmeye götüreceğiz. Sonra da arkadaşlarımızla buluşacağız."

"Hayır. Sosyal bir hata yapmış olabilirim. Gene'in kurallarından birini çiğnedim."

Gene, "Don... bence Panamalı kuş uçtu. Ama tecrübe oldu," dedi.

"Kural Rosie için geçerli, Bianca için değil. Otuz yaşın altındaki biriyle sevişme fırsatını asla tepme."

"Gene mi söyledi bunu?" dedi Claudia.

Carl içeri girdiğinde her zamanki saldırısına karşı savunmaya geçtim ama o durup babasına baktı.

"Sen psikiyatr olduğun, Gene de bu konuda yoğun bir deneyime sahip olduğu için size danışmam gerektiğini düşündüm," dedim.

Gene, Claudia'ya ve sonra Carl'a baktı.

"Harcanmış gençlik yıllarımdan bahsediyor," dedi Gene. "Ergenlik dönemimden *değil*." Tekrar bana döndü. "Bence bu konu yarın öğle yemeğine kadar bekleyebilir."

"Ya Claudia?" diye sordum.

Claudia masadan kalktı. "Eminim Gene'in bilmediği bir konu yoktur."

Bu ümit vericiydi; özellikle de karısı söylemiş olduğu için.

"Ne dedin ne dedin?" diye sordu Gene. Planladığımız gibi üniversite kulübünde öğle yemeği yiyorduk.

"Dış görünüşüne pek de dikkat etmediğimi söyledim. Onu bir cinsel nesne olarak gördüğümü düşünmesini istemedim."

"Tanrım," dedi Gene. "Bir kere konuşmadan önce düşünürsün, onu da en yapılmayacak anda yapıyorsun."

"Güzel olduğunu mu söylemeliydim?" Kuşkuluydum.

"Bravo, bir defada anladın," dedi Gene, sanki sorun ilk seferinde anlayamamamış gibi yanlış bir ifadeyle. "Pastanın sebebi anlaşılıyor şimdi."

Ona boş boş bakmış olmalıyım. Doğal olarak.

“Çikolatalı pasta yiyordu. Masasında. Kahvaltı niyetine.”

Sigaranın yanı sıra bu da bana göre sağlıksız bir seçimdi ama stres belirtisi değildi. Ama Gene, kendini daha iyi hissetmek için pasta yediği konusunda beni temin etti.

Gene’e gerekli ön bilgileri verdikten sonra asıl sorunuma geçtim.

“Onun Doğru Kişi olmadığını söylüyorsun,” dedi Gene. “Bir hayat arkadaşı olmadığını...”

“Kesinlikle bana uygun değil. Ama aşırı ölçüde çekici. Eğer bağımsız bir cinsellik yaşayacaksam o mükemmel bir aday. Onun da benimle duygusal bir bağı yok”

“O zaman neden gerginsin?” dedi Gene. “Daha önce seks yaptın, değil mi?”

“Elbette,” dedim. “Doktorum kesinlikle bunu destekliyor.”

“Tıp biliminin sınırları iştel!” dedi Gene.

Şaka yapıyordu büyük olasılıkla. Düzenli seksin öneminin epeydir bilindiğini düşünüyorum.

Daha fazla açıklama yaptım. “Sadece ikinci bir kişinin dâhil olması olayı biraz karmaşık bir hale sokuyor.”

“Doğal olarak,” dedi Gene. “Bunu tahmin etmeliydim. Neden bir kitap almıyorsun?”

Bilgiler internette vardı ama cinsel pozisyonlara dair arama sonuçlarını birkaç dakika inceledikten sonra kitabın daha az konu dışı bilgi içeren daha uygun bir kaynak olacağına karar verdim.

Uygun bir kitap bulmakta zorlanmadım ve ofise döndüğümde rastgele bir pozisyon seçtim. Ters Kovboy Pozisyonu deniyordu (2 Çeşit). Denedim; basitti. Ama Gene’e de bah-

settiğim gibi asıl sorun ikinci kişinin işe dâhil olmasıydı. Dolaptan iskeleti çıkardım ve kitaptaki çizimlere bakarak onu üzerime yerleştirdim.

Üniversitede, bir kapıyı çalmadan açmamak şeklinde bir kural var. Gene benim odama girerken bu kuralı ihlal ediyor ama biz yakın arkadaşız. Dekan'ı ise arkadaşım olarak görmüyorum. Utanç verici bir durumdu; özellikle de yanında biri olduğu için. Ama bu bütünüyle onun hatasıydı. Neyse ki soyunmamıştım.

"Don," dedi Dekan. "O iskeleti tamir etmeyi bir dakikalığına bırakabilirsen seni Medikal Araştırma Konseyi'nden Dr. Peter Enticott'la tanıştırmak istiyorum. Sirozla ilgili çalışmalarından bahsedince seninle tanışmak istedi. *Fon paketi* değerlendirmesi için." O iki kelimeyi özellikle vurgulamıştı; sanki üniversite politikalarından çok uzakmışım da fonların onun dünyasının merkezinde olduğunu unutabilmişim gibi. Haklıydı.

Peter'ı hemen tanıdım. Deakin Üniversitesi'nde çalışan ve fincan çalma olayına sebep olan eski baba adayıydı. O da beni tanıdı.

"Don'la tanışıyoruz," dedi. "Kız arkadaşı Tıp Fakültesi'ne başvurmayı düşünüyor. Kısa süre önce de bir etkinlikte karşılaştık." Bana göz kırptı. "Akademisyenlerinize yeterince ödeme yapmadığınızı düşünüyorum."

Alkolik farelerle ilgili çalışmama dair harika bir sohbetimiz oldu. Peter oldukça ilgili görünüyordu ve araştırmayı ben yaptığım için dış ödeneye gerek kalmadığı konusunda onu tekrar tekrar temin ettim. Dekan eliyle işaret edip yüzünü buruşturuyordu; parayı kendi dayanaklarıyla ödenek alamayan bir projeye aktarabilmek için çalışmamı ödenek gerekiyormuş gibi sunmamı istediğini tahmin ettim. An-

luna güçlüğün çekiyormuş gibi yapmayı tercih ettim ama bu Dekanın sınavlarının yoğunluğunun artmasıyla sonuçlandı. Cinsel pozisyonlar kitabını yerde açık bırakmamam gerektiğini ise çok sonra fark ettim.

Bağlantı için on pozisyonun yeterli olacağına karar verdim. İlk buluşma başarılı geçerse daha fazlasını öğrenebilirdim. Fazla uzun sürmedi, çağa öğrenmekten çok daha az vakit aldı. Çabaların karşılığı açısından şiddetle dansa tercih edilebilir görünüyordu ve ben de bunu dört gözle bekliyordum.

Rosie'yi çalıştığı yerde ziyarete gittim. Doktora öğrencilerinin bölümü duvarlar boyunca masaların dizildiği penceresiz bir alandı. Rosie ile birlikte, masası Rosie'ninkinin yanında duran Stefan da dahil sekiz öğrenci saydım.

Stefan bana tuhaf bir tebessüm yolladı. Ona hâlâ kuşkuyla bakıyordum.

"Görüntülerin Facebook'ta dolaşıyor Don." Sonra Rosie'ye döndü "İlişki durumunu güncellemen gerekecek."

Ekranında, fotoğrafçının bana verdiği ve şimdi evdeki bilgisayarının yanında duran, Rosie ile ben dans ederken çekilen fotoğrafın bir benzeri vardı. Rosie'yi döndürüyordum ve yüz ifadesi, aşırı mutlu bir ifade taşıyordu. Facebook'ta üyeliğim bulunmadığı için (sosyal paylaşım ağları ilgi alanıma girmediğinden) teknik olarak fotoğrafta "etiketlenmemiştim" ama isimlerimiz fotoğrafa eklenmişti; *Genetik Bölümü Profesörü Don Tillman ve Psikoloji Bölümü Doktora Adayı Rosie Jarman*.

"Hiç açma o konuyu," dedi Rosie.

"Fotoğrafi beğenmedin mi?" Kötüye işaretli bu.

"Mesele Phil. Bu fotoğrafı görmesini istemiyorum."

Stefan, "Baban hayatını Facebook'a bakarak mı geçiriyor sence?" diye sordu

"Aradığında görürsün," dedi Rosie. "Ne kadar kazanıyor? Onunla yatıyor musun? Gecce kaç basıyor?"

"Bir babanın kızıyla çıkan adamla ilgili varacağı sıra dışı sorular sayılmaz," dedi Stefan.

"Ben Don'la çıkmıyorum. Ayta taksitle döndük. O kadar Değil mi, Don?"

"Doğru."

Rosie, Stefan'a döndü. "Şimdi o teorideğini munasip bir yerine sokabilirsin. Sonsuza kadar."

"Seninle özel olarak konuşmam lazım," dedim Rosie'ye.

Rosie doğruca bana baktı. "Özel olarak konuşacak bir şeyimiz olduğunu sanmıyorum."

Bu bana garip geldi. Ama tahminen o ve Stefan, ben ve Gene gibi bilgi paylaşımında bulunuyorlardı. Baloya gelirken Stefan ona eşlik etmişti.

"Seks teklifini tekrar değerlendiriyordum," dedim.

Stefan elini ağzına götürdü. Epey uzun bir sessizlik oldu; altı saniye olduğunu tahmin ediyorum.

Sonra Rosie, "Don, şakaydı o. Şaka," dedi.

Hiçbir şey anlamamıştım. Fikrini değiştirmiş olmasını anlayabilirdim. Belki de cinsel nesneleştirmeyeyle ilgili verdiğim cevaptaki hata çok büyüktü. Ama şaka da ne oluyordu? Şaka yaptığına dair sosyal belirtileri görmeyecek kadar duyarsız olamazdım elbette. Ama hayır... olabilirdim. Geçmişte de şakaları anlamadığım olmuştu. Sıklıkla. Şaka... Bir şakayı takmışım kafama.

"Ah. Diğer projemiz için ne zaman görüşelim?"

Rosie masasına baktı. "Başka proje yok."

Eva'nın temizliğe gelmesi ve Baba Projesi'nin iptaliyle boşalan zamanı, kaçırdığım karate ve aikido çalışmalarını telafi etmeye çalışmakla harcayarak, eski düzenime dönmek için bir hafta boyunca elimden geleni yaptım.

Beşinci seviyedeki *Sensei*, özellikle de siyah kuşaklılarla çok az konuşan eğitmen, dövüş okulundaki kum torbasını yumrukladığım sırada beni bir kenara çekti.

“Bir şey seni çok kızdırmış,” dedi. Sadece bu kadar.

Duygusal bir durumu bir kez tanımladıktan sonra bunun beni alt etmesine asla izin vermeyeceğimi bilecek kadar tanıyordu beni. Ama benimle konuşmakta haklıydı çünkü kızgın olduğumun farkında bile değildim.

Kısa bir süre boyunca Rosie'ye kızgındım çünkü beklenmedik bir şekilde beni reddetmişti. Ama daha sonra Rosie'yi utandırdığından kuşku duymadığım sosyal yetersizliğim yüzünden kendime kızmaya başladım.

Defalarca Rosie'ye ulaşmaya çalıştıysam da telesekreteriyle karşılaştım hep. Sonunda bir mesaj bıraktım: "Ya günün birinde lösemiye yakalanırsan ve ilik naklini nerede arayacağını bilmezsen? Güçlü bir yardım etme dürtüsüyle beraber biyolojik baban mükemmel bir aday olur. Bu projeyi tamamlamamak ölümle sonuçlanabilir. Geriye yalnızca on bir aday kaldı."

Ama beni aramadı.

"Böyle şeyler olur," dedi Claudia, dört hafta içinde üçüncü kahvemizi içerken. "Bir kadınla bir ilişki yaşarsın ama yürümez..."

Demek böyleydi. Rosie'yle kendimce bir "ilişki" yaşamıştım.

"Ne yapmalıyım?"

"Kolay değil," dedi Claudia. "Ama herkes sana aynı tavsiyede bulunacak. Hayatına devam et. Başka biri çıkacaktır."

Claudia'nın sağlam teorik temellere ve hatırı sayılır bir mesleki deneyime dayanan mantığı, açık bir şekilde benim mantık dışı hislerimden üstündü. Ama üzerine düşününce tavsiyesinin ve hatta psikoloji disiplininin, normal insanlar üzerinde yapılan araştırmaların sonuçlarını barındırdığını fark ettim. Oysa ben sıra dışı özelliklerim olduğunun son derece farkındayım. Claudia'nın tavsiyesinin bana uygun olmaması mümkün olabilir miydi?

Orta yolu bulan bir davranış biçimi benimsemeye karar verdim. Eş Bulma Projesi'ne devam edecektim. Eğer (ve *sadece bu koşulda*) zaman kalırsa bunu Baba Projesi'ne harcayacaktım; tek başıma ilerleyerek. Rosie'ye bir sonuçla gidebilirsem belki yine arkadaş olabilirdik.

Bianca Felaketi'nden yola çıkarak anketi yeniden gözden geçirip daha sert kriterler ekledim. Beni gereksiz aktivitelerde beceri kazanmaya zorlayacak adayları elemek için dans, raketle

oynanan spor dalları ve briçle ilgili sorular ekleyip matematik, fizik ve genetik problemlerinin zorluk derecelerini artırdım. Alkol sorusunun tek kabul edilir yanıtı (c) *makul düzeyde* seçeneği olacaktı. Yanıtların doğrudan, belli ki verilerin ikincil kullanımına dayalı iyi işleyen bir çalışma yürüten Gene'e gitmesine yönelik düzenlemeler yaptım. Kriterlerime uyan biri çıkarsa o beni bilgilendirirdi. Tamı tamına uyan biri.

Eş Bulma Projesi adaylarının yokluğunda Baba Projesi için DNA örneği toplamanın en iyi yolunu bulmaya çalıştım.

Cevap bir bıldırcının kemiklerini ayıklarken zihnime düştü. Adaylar doktordu ve büyük olasılıkla genetik araştırmalara katkıda bulunmak isteyeceklerdi. DNA'larını istemek için mantıklı bir sebep bulmalıyım yalnızca. Asperger konferansı için yaptığım hazırlıklar sayesinde bir sebep bulmuştum.

On bir kişilik listemi çıkardım. İkiisi ölmüştü ve kalan dokuz kişinin yedisi de yurtdışında yaşıyordu ki bu da partide bulunmamalarını açıklıyordu. Ama iki tanesinin yerel telefon numarası vardı. Bir tanesi benim çalıştığım üniversitedeki Tıbbi Araştırmalar Enstitüsü'nün başkanıydı. Önce onu aradım.

"Profesör Lefebvre'nin ofisi," dedi bir kadın sesi.

"Ben Genetik Bölümü'nden Profesör Tillman. Profesör Lefebvre'yi bir araştırma projesine katılmaya davet etmek istiyordum."

"Profesör Lefebvre ABD'de izinde. İki hafta sonra dönecek."

"Harika. Projenin adı *Başarılı Bireylerde Otizmin Genetik İzlerinin Varlığı*. Bir anket doldurmasını ve DNA örneği vermesini rica ediyorum."

İki gün sonra hayatta olan dokuz adayın adresini bulmuş, Asperger araştırma raporlarından yararlanarak oluşturduğum anketleri ve yanak kazıyıcıları onlara postalamıştım. Anket

lerin bir önemi yoktu, ama araştırmamanın meşru görünmesi gerekiyordu. Açıklama mektubum saygın bir üniversitede bir genetik profesörü olarak referansımı açıkça belirtiyordu. Bu arada ölen iki doktorun akrabalarını bulmalıyım.

İnternette, kalp krizi kurbanı Dr. Gerhard von Deyn'in ölüm ilanını buldum. Öldüğü tarihte tıp okumakta olan kızının adı geçiyordu. Dr. Brigitte von Deyn'i bulmam hiç de zor olmadı ve o da araştırmaya katılmaktan memnun olacağını söyledi. Basitti.

Geoffrey Case çok daha zor bir mücadeleliydi. Mezuniyetten bir yıl sonra ölmüştü. Onunla ilgili temel detayları mezunlar partisi sitesinden not etmiştim zaten. Evlenmemişti ve (bilinen) bir çocuğu da yoktu.

Bu arada DNA örnekleri de gelmeye başlamıştı. New York'ta yaşayan iki doktor katılmayı reddetmişti. Neden bir tıp doktoru önemli bir çalışmaya katılmayı reddederdi ki? Gizledikleri bir şey mi vardı? Araştırmamanın geldiği şehirde yaşayan gayrimeşru bir kızları olması gibi örneğin? Eğer amacımdan şüphe duysalar bir arkadaşlarının DNA'sını da yollayabileceklerini fark ettim. En azından reddetmek, kandırmaktan iyiydi.

Dr. von Deyn'in kızı da dâhil yedi aday örnekleri yolladı. Fakat hiçbirisi Rosie'nin babası ya da kız kardeşi değildi. Profesör Simon Lefebvre izninden dönmüştü ve benimle şahsen görüşmek istemişti.

Yüz yüze görüşmekten ve sorguya çekilmekten kurtulma umuduyla, "Profesör Lefebvre'den bir paket almaya geldim," dedim çalıştığı hastanenin danışma bölümündeki görevliye. Başarısız olmuşum. Görevli, doktoru aradı, adımı belirtti ve

Profesör Lefebvre geldi. Tahmini olarak elli dört yaşındaydı. Son on üç haftada sayısız elli dörtlük adamla tanışmıştım. İçinde muhtemelen anketin bulunduğu ve çöpü boylayacak olan geniş bir zarf ve DNA örneği elinde duruyordu.

Yanıma geldiğinde zarfı almaya çalıştım ama benimle tokalaşmak üzere diğer elini uzattı. Çok tuhaftı ama sonuç olarak tokalaştık ve zarfı alıyordu.

“Simon Lefebvre,” dedi. “Pekâlâ, gerçekte neyin peşindediniz?”

Bu tamamen beklenmedik bir tepkiydi. Neden amaçlarımı sorguluyordu ki?

“DNA’nızın,” dedim. “Ve anketin. Önemli bir araştırma için. Çok önemli.” Gerilmiştim ve sesim de şüphesiz bunu yansıtıyordu.

“Eminim öyledir.” Simon güldü. “Tıbbi araştırmalar başkanını da rasgele mi seçtiniz peki?”

“Başarılı kişileri araştırıyoruz.”

“Charlie bu kez neyin peşinde?”

“Charlie mi?” Charlie adında kimseyi tanı mıyordum.

“Anlaşıldı,” dedi. “Saçma bir soruydu. Ne kadar koymam gerekiyor?”

“Bir şey koymak gerekmiyor. İşin Charlie diye biriyle ilgisi yok. Yalnızca DNA’yı... ve anketi rica ediyorum.”

Simon tekrar güldü. “Dikkatimi çekmeyi başardın. Charlie’ye bunu söyle. Proje tanımını gönder bana. Etik komitesi onayını da. Bütün o can sıkıcı şeyleri.”

“Öyleyse örneğimi alabilirim?” dedim. “İstatistiksel analiz için yüksek yanıt oranı gerekli.”

“Raporları gönder önce.”

Simon Lefebvre'nin talebi kesinlikle makuldü. Ne yazık ki elimde öyle bir rapor yoktu çünkü proje düzmeceydi. Geçerli bir proje teklifi için yüzlerce saatlik bir çalışma gerekirdi.

Simon Lefebvre'nin Rosie'nin babası olma olasılığını hesaplamaya çalıştım. Test edilmemiş dört aday kalmıştı: Lefebvre, Geoffrey Case (ölmüş), iki New Yorklu, Isaac Esler ve Solomon Freyberg. Rosie'nin verdiği bilgilere göre her birinin babası olma ihtimali yüzde yirmi beşti. Ancak şu ana kadar olumlu bir sonuç almaksızın bu kadar ilerlemiş olduğumuz için diğer olasılıkları da değerlendirmek durumundaydım. Sonuçların ikisi doğrudan adaylara değil akrabalarına dayanıyordu. Bu kızlardan birinin veya ikisinin, Rosie gibi, başka bir ilişkinin sonucunda dünyaya gelmiş olma ihtimali vardı ki Gene'in dediğine göre bu sanılandan daha yaygın bir durumdu. Ayrıca katılımcılardan biri veya birkaçının benim uyduruk araştırma projeme başkasının örneğini yollamış olma olasılığı da söz konusuydu.

Ayrıca Rosie'nin annesinin gerçeği söylememiş olabileceğini de düşünmek zorundaydım. İnsanların dürüst davrandığını varsaydığım için bunu akıl etmek epey zamanımı almıştı. Belki de Rosie'nin annesi, kızının, babasının daha az seçkin birinden ziyade kendisi gibi doktor olduğunu düşünmesini istemişti. Her şeyi hesaba katarak düşündüğümde Simon Lefebvre'nin Rosie'nin babası olma ihtimali yüzde on altıydı. Asperger araştırması için belge hazırlamak, sonuç verme olasılığı çok düşük olan bir şey için yoğun bir çalışmaya girişmemi gerektirecekti.

Raporu hazırlamayı seçtim. Fakat bu mantıklı bir karar sayılmazdı.

Çalışmanın ortalarında bir avukat Daphne'nin ölüm haberini vermek için beni aradı. Bir süredir zaten teknik olarak ölü olsa da kendimde beklenmeyen bir yalnızlık duygusu tespit ettim. Onunla basit bir arkadaşlığımız vardı. Şimdiyse her şey karmakarışık.

Aramanın sebebi Daphne'nin vasiyetinde bana, avukatın “küçük bir meblağ” olarak ifade ettiği bir miktar para bırakmış olmasıydı. On bin dolar. Bakımevine gitmeden önce yazılmış bir de mektup bırakmıştı. Süslü bir kâğıda elyazısıyla yazılmıştı.

Sevgili Don,

Hayatımın son yıllarına renk kattığın için teşekkür ederim. Edward bakımevine yattıktan sonra yapacak bir şeyim kalmadığına inanıyordum. Bana ne kadar çok şey öğrettiğinin ve ne kadar ilginç sohbetler ettiğimizin eminim farkındasıdır, ama bana ne kadar iyi bir dost ve destekçi olduğunu fark etmemiş olabilirsin.

Bir defasında senden çok iyi bir koca olacağımı söylemiştim ve unutmuş olabileceğini düşünerek bunu tekrar anımsatmak istiyorum. Doğru kişiyi bulacağından eminim. Sakın pes etme Don.

Parama ihtiyacın olmadığını ve çocuklarımın ihtiyacı olduğunu biliyorum, ama yine de sana küçük bir meblağ bıraktım. Bu parayı mantıksız bir şeye harcaman beni gerçekten mutlu eder.

Sevgiler,

Arkadaşın,

Daphne Speldewind

Saçmasapan bir harcamanın aklıma gelmesi on saniye bile sürmedi: Aslında kararımın herhangi bir mantıklı düşünme süreci tarafından etkilenmediğinden emin olmak için kendime yalnızca bu kadar süre tanımıştım.

Asperger araştırma projesi büyüleyiciydi ama çok zaman alıyordu. Son rapor etkileyiciydi ve bir fon organizasyonuna sunulduğu takdirde değerlendirme sürecini geçeceğinden emindim. Her ne kadar sahte bir onay raporu yazmama ramak kalmış olsa da bir fon organizasyonuna sunulmuş olduğunu belirttim. Lefebvre'nin asistanını arayıp belgeleri ona yollamayı unutmuş olduğumu ama şimdi bizzat getireceğimi bildirdim. Giderek dalaverede daha iyi oluyordum.

Danışmaya vardığımda Lefebvre'nin çağrılma süreci tekrarlandı. Bu defa elinde bir zarf yoktu. Ben ona belgeleri vermeye çalışırken o benimle tokalaşmaya çalıştı ve geçen defa yaşanan karışıklığın bir tekrarını yaşadık. Görünüşe göre bu, Lefebvre'ye komik gelmişti. Bense gerildiğim farkındaydım. Bunca çalışmadan sonra DNA'yı istiyordum.

"Merhabalar," dedim. "İstenen belgeler. Gerekli koşullar sağlandı. Şimdi anketi ve DNA örneğini istiyorum."

Lefebvre yine güldü ve beni baştan aşağı süzdü. Görünüşümde bir acayiplik mi vardı? Mezuniyetimden bir yıl sonraki doğum günümde hediye edilen ve gün aşırı giydiğim, periyodik cetvel baskılı tişörtümü ve yürüyüşe, derslere, araştırmalara ve fiziksel işlere eşit derecede uyan kullanışlı pantolonumu giymiştim. Bir de kaliteli koşu ayakkabılarımı. Tek sorun, pantolonumun altından bir parça görünen çoraplarımın renklerinde hafif bir farklılık olmasıydı; loş ışıktaki giyinirken sıkça düştüğüm bir hata. Ama Simon Lefebvre her şeyi komik buluyor gibiydi.

“Güzel,” dedi. Ardından benim tonlamamın bir taklidine benzeyen bir şekilde sözlerimi tekrar etti. “Gerekli koşullar sağlandı.” Sonra da kendi sesiyle, “Charlie’ye raporunu okuyacağıma söz verdiğimi söyle,” dedi.

Yine Charlie! Çok saçmaydı.

“DNA,” dedim sertçe. “Örneğe ihtiyacım var.”

Dünyanın en komik esprisini yapmışım gibi Lefebvre kahkahayı bastı. Gözünden yaş gelmişti. Gerçek gözyaşları.

“Günümü şenlendirdin.”

Resepsiyondaki kutudan bir kâğıt mendil alıp yüzünü sildi, sümkürdü ve mendili çöp kutusuna fırlatıp raporumla birlikte gitti.

Çöp kutusuna gidip kâğıt mendili aldım.

Üç gün üst üste, elimde bir gazeteyle üniversite kulübünün okuma odasında oturdum. Tesadüfmüş gibi görünmesini istiyordum. Bulunduğum yerden Rosie'nin, üye olmamasına karşın zaman zaman öğle yemeği aldığı yiyecek standının kuyruğunu görebiliyordum. Gene bana bu bilgiyi gönülsüzce vermişti.

"Don, bu işin peşini bırakma vakti geldi bence. Zarar göreceksin."

Ona katılmıyordum. Duygularla baş etmekte çok iyiyimdir. Reddedilmeye karşı da hazırlıklıydım.

Rosie gelip kuyruğa girdi. Ayağa kalkıp arkasına geçtim.

"Don," dedi. "Ne tesadüf."

"Projeyle ilgili haberlerim var."

"Proje falan yok. Son görüştüğümüzde olanlardan ötürü... özür dilerim. Lanet olsun! Beni sen utandırıyorsun ve ama nedense ben özür diliyorum."

"Özrün kabul edildi," dedim. "Benimle New York'a gelmen gerekiyor."

“Ne? Hayır, hayır, Don. Kesinlikle olmaz.”

Yemek seçmeden kasaya vardığımız için kuyruğun başına dönmemiz gerekti. Oturana kadar ona Asperger araştırma projesini açıklamıştım. “Bu bahsettiğim profesör için (üç yüz yetmiş bir sayfalık) bir rapor uydurmam gerekti. Artık aptal-dâhiler konusunda bir uzmanım.”

Rosie’nin tepkisini çözmek kolay değildi ama etkilenmekten çok şaşırmış görünüyordu.

“Yakalanırsan işsiz bir uzman olacaksın,” dedi. “Anladığım kadarıyla profesör babam değil.”

“Doğru.” Lefebvre’den örnek almak için hatırı sayılır bir çaba harcamış olsam da sonuç negatif çıktığında rahatladım. Planlarımı çoktan yapmıştım ve sonucun pozitif çıkması hepsini mahvedecekti.

“Şimdi geriye üç olasılık kaldı. İkisi New York’ta ve çalışmaya katılmayı reddettiler. Bu yüzden onları ‘zor’ başlığı altında etiketledim ve bu yüzden benimle New York’a gelmen gerekiyor.”

“New York! Don, hayır. Hayır, hayır, hayır, hayır... New York’a gitmiyorsun. Ben de gitmiyorum.”

Rosie’nin reddedebileceği ihtimalini göz önünde bulundurmıştım. Ama Daphne’nin mirası iki bilet almaya yetiyordu.

“Gerekirse yalnız giderim. Ama bu sosyal becerilerimle DNA toplama işinin altından ne kadar iyi kalkabileceğimden emin değilim.”

Rosie başını iki yana salladı. “Bu gerçekten delilik.”

“Kim olduklarını bilmek istemiyor musun?” dedim. “Üç adamdan baban olabilecek iki kişinin?”

“Söyle.”

“Isaac Esler. Psikiyatr.”

Rosie'nin hafızasını yokladığını görebiliyordum.

"Belki de. Isaac... Sanırım. Belki de birinin arkadaşıydı. Lanet olsun, çok uzun zaman geçti." Duraksadı. "Diğeri?"

"Solomon Freyberg. Cerrah."

"Max Freyberg'le bir ilişkisi var mı?"

"Maxwell ikinci adı."

"Lanet olsun. Max Freyberg. New York'a mı gitmiş? Olamaz. Üçte bir ihtimalle onun kızı olabileceğimi söylüyorsun. Ve üçte iki ihtimalle de Yahudi olabileceğimi."

"Annenin sana doğru söylediğini varsayarsak."

"Annem yalan söylememiştir."

"Öldüğünde kaç yaşındaydın?"

"On. Ne düşündüğünü biliyorum. Ama yanılmadığımdan eminim."

Bu konuyu mantıklı biçimde tartışmak mümkün değildi belli ki. Diğer ifadesine geçtim.

"Yahudi olmakla ilgili bir sorun mu var?"

"Yahudilikte sorun yok. Sorun Freyberg. Ama eğer gerçekten Freyberg'se annemin neden sessiz kaldığını açıklar bu. Adını hiç duymadın mı?"

"Yalnızca bu projede çıktı karşıma."

"Futbol maçlarını takip etsen duyardın."

"Futbolcu muydu?"

"Kulüp başkanı ve ünlü bir pislik. Üçüncü kişi kim?"

"Geoffrey Case."

"Aman Tanrım." Rosie'nin benzi attı. "O öldü."

"Doğru."

“Annem ondan çok bahsederdi. Bir kaza geçirmişti. Ya da bir hastalığı vardı; belki kanserdi. Kötü bir şeydi belli ki. Ama annemle aynı yıl mezun olduğunu bilmiyordum.”

Esasen projenin kısa süreli olarak terk edilmesine ve ardından yeniden başlanmasına sebep olan yanlış anlaşılmalardan yüzünden projeyi son derece dikkatsiz bir şekilde yürütmüş olduğumuzu fark etmiştim şimdi. Başlangıçta isimlerin üzerinden geçseydik bu tür bariz olasılıklar gözden kaçmayacaktı.

“Hakkında başka bir şey biliyor musun?”

“Hayır. Annem onun için gerçekten çok üzülmişti. Lanet olsun. Çok mantıklı geliyor, değil mi? Bana söylememe sebebi olarak...”

Bana hiç mantıklı gelmemişti.

“Buralıydı,” dedi Rosie. “Sanırım babasının köylerden birinde bir muayenehanesi vardı.”

İnternet sitesinden Geoffrey Case’in Yeni Güney Galler’in kuzeyindeki Moree’den olduğu bilgisini edinmiştik, ama bu bilgi annesinin, bu adamın Rosie’nin babası olduğunu neden gizlediğini açıklamaktan çok uzaktı. Diğer tek ayırt edici özelliği ölmüş olmasıydı. Belki de Rosie’nin demek istediği buydu; annesinin ona babasının öldüğünü söylemek istememiş olması. Ama Rosie bununla baş edebilecek yaşa geldiğinde Phil pekâlâ bu bilgiyi ona verebilirdi.

Biz konuşurken Gene geldi. Bianca’yla birlikte! Bize el sallayıp üst kattaki özel yemek bölümüne çıktılar. İnanılmaz.

“İğrenç,” dedi Rosie.

“Farklı uyruklardan kadınların çekim gücünü araştırıyor.”

“Tabii. Ben yalnızca karısına acıyorum.”

Rosie’ye, Gene ve Claudia’nın açık bir evlilikleri olduğunu söyledim.

“Şanslı kadın,” dedi Rosie. “Sen de Eş Bulma Projesi’nin kazananına aynı teklifte bulunacak mısın?”

“Elbette,” dedim.

“Demek öyle,” dedi Rosie.

“İsteddiği buysa tabii,” diye ekledim, Rosie’nin yanlış anlama ihtimaline karşılık.

“Sence bu yüksek ihtimal dâhilinde mi?”

“Bir eş bulursam, ki bu olasılık gittikçe azalıyor, başka kimseyle cinsel ilişkiye girmek istemem. Ama başkalarının ne istediğini anlamakta pek iyi değilim.”

“Bana bilmediğim bir şey söyle,” dedi Rosie durduk yere.

İlginç bir şey söylemek için zihnimi hızlıca taradım. “Eee... Bal arıları ile yaban arılarının testisleri seks esnasında patlamış.”

Aklıma gelen ilk şeyin seksle ilgili olması can sıkıcıydı. Bir psikoloji mezunu olarak Rosie buna Freudyen bir yorum getirebilirdi. Ama bana bakıp başını iki yana salladı. Sonra da güldü. “New York’a gidecek kadar param yok. Ama tek başına da güvende değilsin.”

Moree’da M. Case adına kayıtlı bir telefon numarası vardı. Telefona yanıt veren kadın, kafa karıştıracak şekilde adı yine Geoffrey olan büyük Dr. Case’in birkaç yıl önce öldüğünü ve dul eşi Margaret’in da son iki yıldır Alzheimer teşhisiyle yerel bir bakımevinde kaldığını söyledi. Bu iyi bir haberdı. Annenin hayatta olması babanın hayatta olmasından iyiydi; biyolojik annenin kimliğinden nadiren şüphe duyulur.

Rosie’den benimle gelmesini isteyebilirdim ama hazır New York’a gelmeyi kabul etmişken geziyi tehlikeye atacak bir sosyal hataya mahal vermek istemiyordum. Daphne sayesinde

edindiğim tecrübelerden, Alzheimer hastalığına yakalanmış birinden DNA örneği almanın kolay olacağını biliyordum. Bir araba kiralayıp yanıma çubuk, yanak kazıyıcısı, fermuarlı torba ve cımbız aldım. Doçent olarak terfi etmeden önce edindiğim üniversite kartvizitini de aldım. *Doktor Don Tillman* medikal tesislerde daha iyi bir muamele görüyor.

Moree, Melbourne'den bin iki yüz otuz kilometre uzakta'dı. Kiralık arabayı cuma günü son dersimin ardından saat 15.43'te aldım. İnternet yol planlayıcısına göre her iki yöne arabayla tahmini on dört saat otuz dört dakikalık bir yolum vardı.

Üniversite öğrencisiyken anne ve babamın Shepparton'daki evine düzenli olarak arabayla gidip geldim ve uzun yolculukların, pazar koşularıyla aynı etkiyi yarattığını gördüm. Araştırmalara göre hafif tempolu koşu, yemek yapma ve araba kullanma gibi basit mekanik işler esnasında yaratıcılık artıyor. Engelsiz düşünme fırsatı sağlayan aktiviteler her daim faydalı olmuştur.

Hume Otobanı'ndan kuzeye yöneldim ve hız göstergesi tarafından sunulan şişirilmiş rakama güvenmektense hız kontrolünü tam hız limitine göre ayarlamak için GPS'teki hız göstergesini kullandım. Bu bana kuralları çiğneme riski olmaksızın birkaç dakika kazandıracaktı. Arabada tek başıma kalınca bütün hayatımın, New York yolculuğuyla son bulacak bir maceraya dönüştüğü hissine kapıldım.

Bilişsel yüklemeyi azaltmak ve bilinçaltımı son girdileri işlemeye teşvik etmek için yolculukta *podcast*'ları açmamaya karar vermiştim. Ama üç saat sonra sıkıldığımı fark ettim. Etrafıma, kaza yapmayı önlemek için gerekenden pek fazla dikkat etmiyordum, zaten otoyol ilgi çekecek şeylerden büyük ölçüde yoksundu. Radyo da *podcast*'lar kadar dikkatimi dağı-

tacağı için, Bach deneyimden sonraki ilk CD'mi almaya karar verdim. Yeni Güney Galler sınırındaki benzin istasyonunda sınırlı bir seçenek vardı ama babamın koleksiyonundan birkaç albümü tanıdım. Jackson Browne'nün *Running on Empty* albümünde karar kıldım. Tekrar düğmesi basılı bir şekilde, albüm üç günü aşan yolculuğumun ve düşüncelerimin fon müziği oldu. Birçok kişiden farklı olarak benim tekrarlarla bir sorunum yoktur. Muhtemelen tek başıma yolculuk yaptığım iyi olmuştu.

Herhangi bir sonuç sunmaktaki kasıtlı olmayan başarısızlığım sonucunda Baba Projesi'nin durumuna ilişkin tarafsız bir analiz yapmaya çalıştım.

Bildiklerim nelerdi?

1. Kırk dört adayın kırk birini test ettim. (Ayrıca uygun olmayan etnik kültürlerden gelenlerin birkaçını da.) Hiçbiri uymadı. Asperger araştırmasına katılarak örnek gönderen yedi kişiden birinin, başkasının yanak içi kazıntısını yollamış olma ihtimali vardı. Bunun pek yüksek olasılık dâhilinde olmadığına karar verdim. Isaac Esler ve Max Freyberg örneğinde olduğu gibi araştırmaya hiç katılmamak çok daha kolaydı.

2. Rosie dört adayı annesi tarafından tanınan kişiler olarak tespit etmişti; Eamonn Hughes, Peter Enticott, Alan McPhee ve yakın zamanda da Geoffrey Case. İlk üç ismi yüksek olasılık dâhilinde değerlendirmişti ve şimdi bu Geoffrey Case için de geçerliydi. Şu anda babası olma olasılığı en yüksek kişi açık bir şekilde oydu.

3. Bütün proje, Rosie'nin annesinin bu önemli cinsel ilişkinin mezuniyet partisinde gerçekleştiğine dair ifadesine dayanıyordu. Biyolojik babanın daha az seçkin biri olması nedeniyle yalan söylemiş olabilirdi. Babanın ismini gizlemesini de açıklardı bu.

4. Rosie'nin annesi Phil'le kalmayı tercih etmişti. Bu benim konuyla ilgili ilk yeni düşüncemdi. Biyolojik babanın daha az çekici olduğu veya belki de evliliğe uygun olmadığı fikrini destekliyordu. Esler'in ya da Freyberg'in o dönemde evli veya bir ilişki içinde olup olmadıklarını öğrenmek ilginç bir sonuç doğurabilirdi.

5. Geoffrey Case, Rosie doğduktan ve muhtemelen Phil'in biyolojik baba olmadığı anlaşıldıktan birkaç ay sonra ölmüştü. Rosie'nin annesinin doğrulayıcı bir DNA testi yaptırması biraz zaman almış, bu sırada Geoffrey Case ölmüş ve böylece alternatif bir eş olarak uygunluğunu yitirmiş olabilirdi.

Bu faydalı bir egzersizdi. Şimdi proje zihnimde çok daha netti; birkaç ufak sezgisel bilgi eklemiştim ve yolculuğumun, Geoffrey Case'in, Rosie'nin babası olma ihtimaliyle haklı çıkarılabileceğinden emindim.

Yoruluncaya kadar araba sürmeye karar verdim. Bu radikal bir karardı çünkü normalde araba kullanma süremi, yorgunluk üzerine yayınlanmış çalışmalara göre ayarlar, kalacağım yerleri de buna göre seçip rezervasyon yaptırırdım. Ama şimdi plan yapamayacak kadar yögundum. Yine de iki saatte bir dinlenmek için durdum ve konsantrasyonumu koruyabildiğimi gördüm. Saat 23.43'te bir yorgunluk tespit ettim ama uyumak yerine bir benzin istasyonunda durup depoyu doldurdum ve dört duble espresso ısmarladım. Arabanın tepesini açıp yorgunlukla mücadele etmek için CD çaların sesini açtım ve cumartesi günü sabah saat 07.19'da, kafein hâlâ beynimde dolaşırken Jackson Browne ve ben, Moree'ye vardık.

GPS’i beni bakımevine götürmesi için ayarlamıştım. Kendimi bir aile dostu olarak tanıttım.

“Ne yazık ki sizi tanımayacak,” dedi hemşire. Ben de öyle tahmin ediyordum ama gerektiği takdirde anlatmak üzere makul bir hikâye de hazırlamıştım. Hemşire beni kendi tuvaleti olan tek kişilik bir odaya götürdü. Bayan Case uyuyordu.

“Onu uyandırayım mı?” diye sordu hemşire.

“Hayır, ben burada otururum.”

“Ben işime dönüyorum. Bir ihtiyacınız olursa çağırın.”

Hemen gitmemin tuhaf kaçacağını düşünerek bir süre yatağın yanında oturdum. Margaret Case’in seksen yaşında olduğunu tahmin ettim; aşağı yukarı Daphne’nin bakımevine yattığı yaşıydı. Rosie’nin anlattığı hikâyeye bakılırsa şu anda büyükannesine bakıyor olmam pekâlâ mümkündü.

Margaret Case tek kişilik yatağında kımıldamadan sessizce yatarken ben de Baba Projesi’ni düşündüm. Projenin mümkün olmasının tek sebebi teknolojiydi. Son gelişmeler olmasaydı bu sır, Rosie’nin annesiyle birlikte ölüp gidecekti.

Mümkün olduğunca çok şeyi keşfetmenin bilimin, insanlığın görevi olduğuna inanıyorum. Ama ben fizik bilimciyim, ruh bilimci değil.

Karşımdaki kadın babalık sorumluluğundan kaçmış olabilecek elli dört yaşında erkek bir doktor değildi. Büsbütün çaresizdi. Saç teli örneği almak ya da dış fırçasını kazımak kolay olurdu ama bu yanlış geliyordu.

Bu sebepten ve o an tam olarak kavrayamadığım başka sebeplerden ötürü DNA örneği almamaya karar verdim.

Sonra Margaret Case uyandı. Gözlerini açıp doğrudan bana baktı.

“Geoffrey?” diye sordu kısık ama net bir sesle. Kocasına mı yoksa yıllar önce ölen oğluna mı sesleniyordu? Eskiden olsa düşünmeden, “Onlar öldü,” diye yanıt verirdim. Kötü niyetten değil gerçekleri başkalarının hislerinden öncelikli tutmaya programlı olduğumdan. Ama içimde bir şeyler değişmişti; yanıtı bastırmayı başardım.

Görmeyi umduğu kişi olmadığımı fark etmiş olmalıydı çünkü ağlamaya başlamıştı. Sesi çıkmıyordu ama yanakları ıslanmıştı. Daphne'yle de aynı şeyleri yaşadığımız için hiç düşünmeden mendilimi çıkarıp gözyaşlarını sildim. Tekrar gözlerini kapattı. Ama kader bana örneğimi sunmuştu.

Yorgunluktan tükenmiştim ve bakımeviden çıktığımda uykusuzluktan benim gözlerim de yaşarmıştı. Sonbahar başıydı ve bu kadar kuzeyde hava ısınmıştı bile. Bir ağacın dibine uzanıp uyudum.

Uyandığımda tepemde duran beyaz önlüklü doktoru gördüm ve dehşet verici bir an için yirmi yıl önceki o kötü günlere geri döndüğümü sandım. Ama anlık bir şeydi bu; nerede olduğumu hemen anımsadım. Doktor da sadece hasta

veya ölü olup olmadığını kontrol ediyordu. Herhangi bir kuralı çiğnememiştım. Margaret Case'in odasından çıkaklı dört saat sekiz dakika olmuştu.

Bu olay bana yorgunluğun tehlikelerini tam vaktinde anımsattığı için dönüş yolculuğunu daha dikkatli planladım. Saat başı beş dakika mola verip saat 19.06'da bir motelde durdum ve iyi pişmiş bir biftek yiyip uyudum. Erken yatmam sayesinde pazar günü saat 05.00'te güne başladım.

Otoyol, Shepparton'a bağlanıyordu ama ben sapaktan dönüp şehir merkezine gittim. Annem ile babamı ziyaret etmemeye karar vermişim. Evlerine gidip tekrar otoyola dönmek için kat etmem gereken fazladan on altı kilometrelik yol, hâlihazırda zorlu bir yolculuğa daha fazla tehlike ekleyecekti. Ama kasa-bayı görmek istedim.

Tillman Hırdavatçı Dükkânı'nın önünden geçtim. Pazar günleri kapalı oluyordu ve babamla erkek kardeşim annemle birlikte evde olmalıydı. Babam muhtemelen resimleri düzenlemekle ilgileniyor, annem de pazar akşam yemeği sofrasını kurabilmek için kardeşime yemek masasının üzerindeki yapı projesini kaldırmasını söylüyordu. Ablamın cenazesinden beri uğramamışım.

Benzin istasyonu açıldı ve depoyu doldurdum. Kırk beş yaşlarında, tahmini VKİ'si otuz civarında bir adam kasada duruyordu. Yaklaştığımda onu tanıdım ve yaşını otuz dokuz olarak düzelttim. Saçları dökülmüş, sakal bırakmış, kilo almıştı ama lisede birlikte okuduğum Gary Parkinson'dan başkası değildi bu. Orduya katılıp seyahat etmek istiyordu. Bu arzusunu gerçekleştirememişti belli ki. Buradan gidip hayatımı yeniden kurabildiğim için ne kadar şanslı olduğumu anımsadım yeniden.

"Selam Don," dedi. O da beni tanımıştı.

“Merhabalar, GP.”

Güldü. “Hiç değişmemişsin.”

Melbourne’e varıp arabayı teslim ettiğimde pazar günü akşamüzeriydi ve hava kararıyordu. Jackson Brown CD’sini olmayıp CD çalarda bıraktım.

GPS’e göre iki bin dört yüz yetmiş iki kilometre yol kat etmiştim. Fermuarlı torbanın içindeki mendil güvendeydi ama varlığı Margaret Case’i test etmeme kararımı değiştirmede.

Hâlâ New York’a gitmemiz gerekiyordu.

Rosie’yle havaalanında buluştum. Bileti ona ben alacağım için hâlâ rahatsızdı. Ben de birkaç Eş Bulma Projesi adayı seçerek borcunu ödeyebileceğini söyledim.

“Siktir git,” dedi.

Görünüşe göre yine arkadaş olmuştuk.

Rosie’nin bu kadar büyük bir valiz getirmesine inanamadım. Yanına mümkün olduğunca hafif bir şeyler almasını söylememe karşın yedi kiloluk el bagajı limitini aşmıştı. Neyse ki fazla eşyalarının bir kısmını kendi çantama transfer edebildim. Aşırı hafif bilgisayarımı, diş fırçamı, tıraş bıçağımı, yedek gömleğimi, spor şortumu, yedek iç çamaşırlarımı ve (can sıkıcı bir şekilde) Gene ile Claudia’nın verdiği hantal yolculuk hediyelerini almıştım yanıma. Yalnızca bir haftalık iznim vardı ve Dekan bunu bile zorlaştırmıştı. Beni işten çıkarmanın bir yolunu aradığı giderek daha açık bir hale geliyordu.

Rosie daha önce Amerika Birleşik Devletleri’ne hiç gitmemişti ama uluslararası havayolu prosedürlerini biliyordu. Gördüğüm özel muameleden oldukça etkilenmişti. Hiç kuyruk olmayan kontuarda giriş işlemlerimizi yaptırdık ve ekonomi

sınıfında uçacak olmamıza karşın güvenlik eşliğinde business-class bekleme salonuna geçtik.

Bekleme salonunda şampanya içerken Rosie'ye, önceki uçuşlarımda bütün kural ve prosedürleri dikkatle gözlemleyip giriş işlemleri, uçuş planlaması, pilot eğitimi ve güvenlik sisteminin zayıf noktalarına dair hatırı sayılır miktarda faydalı öneride bulunarak ayrıcalık kazandığımı açıkladım. "Bir ömür boyu uçmaya yetecek kadar" katkıda bulunduğum için daha fazla tavsiyede bulunmam beklenmiyordu artık.

"Özel olmanın şerefine içelim o zaman," dedi Rosie. "Plan nedir?"

Yolculuklarda planlı olmanın önemi aşikâr; ben de haftalık programımın yerine saat saat (gereken yerlerde saatleri de bölerek) düzenlenmiş bir plan yerleştirmiştim. Rosie'nin iki baba adayı, Psikiyatr Esler ve Plastik Cerrah Freyberg'le görüşmek için aldığı randevulara da uyuyordu. Şaşılacak şekilde havaalanında benimle buluşmaktan başka bir plan yapmamıştı. En azından birbirine uyumsuz planları düzenlenmek zorunda kalmayacağımız anlamına geliyordu bu.

Dizüstü bilgisayarımdaki takvimi açtım ve ana hatlarıyla planımı Rosie'ye anlatmaya başladım. Uçuş için listelediğim aktiviteleri henüz bitirmemiştim ki Rosie araya girdi.

"Buraları geç Don. New York'ta ne yapacağız? Esler'le cumartesi akşam yemeği ve Freyberg'le çarşamba günkü buluşma arasında... akşamdı o, değil mi? Arada tam dört günümüz olacak."

"Cumartesi günü yemekten sonra Marcy Bulvarı'ndaki metro istasyonuna yürüyüp J, M veya Z treniyle Delancey Caddesi'ne, oradan da aktarma yaparak F trenine..."

"Daha genel, daha genel. Pazardan çarşambaya... Her gün için bir cümle. Yemek, uyuma ve yolculuk kısımlarını geç."

Bu işimi kolaylaştırmıştı. “Pazar günü Doğal Tarih Müzesi, pazartesi Doğal Tarih Müzesi, salı Doğal Tarih Müzesi, çarşamba...”

“Dur, bekle! Çarşambayı söyleme. Sürpriz olsun.”

“Muhtemelen tahmin edeceksin.”

“Muhtemelen,” dedi Rosie. “New York’a kaç defa gittin?”

“Bu üçüncü gidişim.”

“Müzeyi ilk ziyaretin olmayacak diye tahmin ediyorum.”

“Hayır.”

“Sen müzedeyken benim ne yapacağımı düşündün mü?”

“Düşünmedim. New York’ta geçireceğin zaman için bağımsız bir plan yapacağımı varsaydım.”

“Yanlış varsaymışsın,” dedi Rosie. “New York’u *birlikte* gezeceğiz. Pazar ve pazartesi günlerinden ben sorumluyum; salı ve çarşamba da senin sıran. İki günümü müzede geçirmemi istiyorsan, iki günümü müzede geçiririm. Seninle birlikte. Ama pazar ve pazartesi günleri tur rehberi benim.”

“Ama sen New York’u bilmiyorsun.”

“Sen de bilmiyorsun.” Rosie şampanya kadehlerimizi bara götürüp doldurdu. Melbourne’de saat daha 09.42’ydi ama ben çoktan kendimi New York saatine ayarlamıştım. Rosie’nin yokluğunda bilgisayarı açtım ve Doğal Tarih Müzesi’nin internet sitesine girdim. Ziyaretleri yeniden planlamam gerekecekti şimdi.

Rosie döndü ve derhal kişisel alanımı istila etti. Bilgisayarın kapağını kapattı! İnanılmaz. Ben bunu *Kızgın Kuşlar* oynayan bir *öğrenciye* yapsam ertesi gün kendimi Dekan’ın odasında bulurdum. Üniversite hiyerarşisinde ben doçentim, Rosie ise doktora öğrencisi. Belli bir saygı görmeye hakkım vardı.

“Benimle konuş,” dedi. “DNA dışında bir konuda konuşmaya fırsat bulamadık. Şimdi bir haftamız var ve seni tanımak istiyorum. Ve eğer bana babamın kim olduğunu söyleyecek adam sensen, sen de benim kim olduğumu bilmelisin.”

Henüz on beş dakika geçmeden bütün takvimim altüst olmuş, param parça edilmiş, önemsizleştirilmişti. Rosie kontrolü ele geçirmişti.

Bekleme salonundaki bir görevli bizi on dört buçuk saat sürecek uçuş için Los Angeles uçağına götürdü. Özel konumun bir getirisi olarak Rosie ve bana üç kişilik sıradan iki koltuk verildi. Yalnızca uçuşlar tamamen dolu olduğunda bir başka yolcunun yanına yerleştiriliyorum.

“Çocukluğundan başla,” dedi Rosie.

Sorgulama senaryosunun tamamlanması için tek yapması gereken tepe lambasını açmaktı. Ben bir mahkúmdum, öyleyse pazarlık edecektim. Hatta bir de kaçış planı yaptım.

“Biraz uyumalıyız. New York’ta şimdi akşam.”

“Saat yedi. Saat yedide kim yatar? Her neyse, ben uyuyamayacağım.”

“Uyku hapi getirdim.”

Rosie uyku hapi kullanacak olmama inanamadı. Kimyasallara karşı çıkacağımı düşünmüştü. Hakkımda pek bir şey bilmediğı konusunda haklıydı. Aldığı psikoloji eğitimi düşünülürse, şüphesiz çok önemli addeddiği çocukluk deneyimlerini özetleyeceğim, akşam yemeğı yiyeceğimiz ve uyku haplarını içip uyuyacağımız konularında anlaştık. Tuvalet gitme mazeretiyle kabin memurundan akşam yemeklerimizi mümkün olduğunca çabuk getirmesini istedim.

Rosie'ye hayat hikâyemi anlatmak hiç de zor değildi. Görüş-tüğüm bütün psikologlar ve psikiyatrlar hayatımın özetini istedikleri için önemli olaylar net bir şekilde aklımdaydı.

Babamın, annem ve babam emekli olduğunda ya da öldüğünde muhtemelen işi devralacak olan erkek kardeşimle birlikte yaşadığı şehir merkezinde bir hırdavatçı dükkânı var. Ablam tıbbi yetersizlikler sonucu kırk yaşında öldü. O dönemde annem cenazeye gitmek dışında iki hafta boyunca yataktan çıkmadı. Ablamın ölümüne çok üzölmüş-tüm. Evet, kızgındım da.

Babamla iyi ancak duygusal olmayan bir ilişkimiz var. Bu ikimiz için de tatmin edici. Annem çok ilgilidir ama ben onu biraz boğucu buluyorum. Kardeşim beni sevmez. Bunun sebebinin beni hırdavatçı dükkânının başına geçme hayallerine karşı bir tehdit olarak görmesi ve şimdi de alternatif seçeneğime saygı duymaması olduğuna inanıyorum. Hırdavatçı dükkânı pekâlâ babamızın sevgisini temsil eden bir metafor olabilir. Eğer öyleyse kazanan kişi kardeşimdir, ama ben kaybettğim

için mutsuz değilim. Ailemi çok sık görmüyorum. Ama annem pazar günleri mutlaka bana telefon ediyor.

Okul dönemim olaysız geçti. Bilimsel konulardan zevk alıyordum. Çok fazla arkadaşım yoktu ve kısa bir dönem zorbalığa maruz kaldım. Yalnızca en iyi erkek öğrenci olduğum İngilizce dışındaki bütün derslerde en iyi öğrenciydim. Okul dönemimin sonunda üniversiteye gitmek üzere evden ayrıldım. Başta bilgisayar mühendisliğine kaydolmuştum ama yirmi birinci doğum günümde genetiğe geçmeye karar verdim. Bu, bilinçaltımdaki öğrenci kalma arzusunun bir sonucu olabilir, ama mantıklı bir seçimdi. Genetik gelişmekte olan bir alandı. Ailemin geçmişinde akıl hastalığı hikâyesi yok.

Rosie'ye dönüp gülümsedim. Ona ablam ve zorbalık konularından zaten bahsetmiştim. Akıl hastalıklarıyla ilgili beyanatım, kendimi "aile" tanımına dâhil etmediğim sürece doğruduydu. Tıbbi kayıt arşivinde bir yerlerde, üzerinde benim adım ve "depresyon, bipolar bozukluk? Obsesif Kompulsif Bozukluk?" ve "Şizofreni?" kelimeleri yazan yirmi yıllık bir dosya vardı. Bu soru işaretleri önemli. Psikiyatri uzmanlığının beni basit bir kategoriye sokma girişimlerine karşın açıkça kendini gösteren depresyonum dışında belli bir tanı konulmadı. Şimdi bütün sorunlarımın, aslında benim beynimin insanların çoğunluğundan farklı şekilde yapılandırılmış olmasına dayandırılabilceğine inanıyorum. Bütün psikiyatrik semptomlar da bunun bir sonucuydu, belli bir hastalığın değil. Tabii ki depresyondaydım: Başka insanlarla uyumsuz olduğum için arkadaşım, cinsel ve sosyal hayatım yoktu. Yoğunluğum ve aşırı odaklanan zihnim yanlış bir şekilde mani rahatsızlığım olarak yorumlandı. Ve düzene duyduğum ilgi de obsesif kompulsif bozukluk olarak nitelendirildi. Julie'nin Aspergerli çocukları da pekâlâ hayatlarında benzer

sorunlarla karşılaşabilirler. Yine de onlara belli bir sendrom teşhisi konuldu ve belki de psikiyatri uzmanlığı Ockham'ın Usturası'nı¹¹ uygulayarak, karşılaşabilecekleri sorunların büyük ölçüde Aspergerli beyinlerinin yapısından kaynaklı olduğunu görecektik kadar gelişecek.

“Yirmi birinci doğum gününde ne oldu?” diye sordu Rosie.

Rosie düşüncelerimi mi okuyordu? Yirmi birinci doğum günümde olan şuydu; hayatıma yeni bir yön vermeye karar vermiştim çünkü herhangi bir değişiklik bile değişiklik depresyon çukurunda kalmaktan çok daha iyiydi. Depresyonu gerçekten de bir çukur olarak gözümde canlandırmıştım.

Rosie'ye gerçekleri kısmen anlattım. Ben genellikle doğum günlerini kutlamam, ama o doğum günümde ailem ısrar etmişti ve arkadaş eksikliğimi telafi etmek için çok sayıda akraba ve insan çağırdılar.

Amcam bir konuşma yaptı. Onur konuğuyla ilgili espriler yapmanın bir gelenek olduğunu anlıyordum, ama amcam insanları güldürme yeteneğinden o kadar cesaret almıştı ki birbirini ardına hikâyeler anlatmaya devam etti. Bazı son derece kişisel gerçekleri bildiğini anlayınca şoke oldum ve bunları ona annemin anlatmış olması gerektiğini fark ettim. Annem amcamı kolundan çekiştirip onu susturmaya çalışıyordu ama amcam onu görmezden geldi ve annemin ağladığını fark edene kadar da durmadı ki bu noktada hatalarımı ve yol açtıkları utanç ve acıyı detaylarıyla ifşa etmeyi bitirmişti. Görünüşe göre sorunun temelinde sıradan bir bilgisayar manyağı olmam yatıyordu. Böylece değişmeye karar verdim.

“Genetik manyağı olarak...” dedi Rosie.

11 14. yüzyılda yaşayan filozof Ockhamlı William'ın ortaya attığı ve bütün değerleri eşit olduğu bir durumda en basit açıklamanın doğru olmaya en yakın açıklama olduğu şeklindeki teori. (yay: n.)

“Hedefim tam olarak bu değildi.” Ama belli ki sonuç buydu. Ve yeni bir alanda sıkı çalışmak üzere o çukurdan çıkmıştım. Yemeklerimiz nerede kalmıştı?

“Biraz daha babandan bahsetsene.”

“Neden?” Aslında nedeniyle çok da ilgilenmiyordum. Topu Rosie’ye geri atmak için “konu kapandı” demenin sosyal dengini kullanmıştım. Claudia’nın, zor kişisel sorularla karışlaştığımda kullanmamı önerdiği yöntemdi bu. Aşırı şekilde kullanmamamı tavsiye ettiğini hatırladım. Ve bu ilk seferdi.

“Kafayı üşütmüş olmanın sebebi baban mı onu görmek istediğim için sanırım.”

“Ben kafayı üşütmedim.”

“Tamam, üşütmedin. Affedersin, yargılayıcı olmak istememiştim. Ama pek sıradan birisi de sayılmazsın,” dedi psikoloji doktor adayı Rosie.

“Katılıyorum. ‘Kafayı üşütmek’ ‘sıradan olmamak’ anlamına mı geliyor?”

“Kötü kelime seçimi oldu. Baştan başlayalım. Sanırım bunu soruyorum çünkü *benim* üşütmüş olmamın sebebi babam.”

Sıra dışı bir beyanattı bu. Sağlığa karşı umursamaz tavrı dışında Rosie beyninde herhangi bir işlev bozukluğu belirtisi göstermemişti.

“Kafayı üşütmenin belirtileri nelerdir?”

“Hayatımda sahip olmamayı dilediğim boktan şeyler var. Ve bunlarla baş etmekte de iyi değilim. Bir anlam ifade ediyor mu anlattıklarım?”

“Elbette,” dedim. “İstenmeyen şeyler yaşanır ve bunların kişisel etkisini azaltmak için gerekli becerilerden yoksun

kalırsın. ‘Kafayı üşüttüğünü’ söylediğinde, kişiliğinle ilgili düzeltmek istediğin bazı sorunlar olduğunu düşünmüştüm.”

“Hayır. Ben, ben olmaktan memnunum.”

“Öyleyse Phil’in sebep olduğu hasarın türü nedir?”

Rosie bu önemli soruya hemen yanıt vermedi. Belki bu da kafayı üşütmüş olmanın semptomlarından biriydi. Sonunda konuştu. “Tanrım, şu yemekleri de bir türlü getiremediler.”

Rosie tuvalete gidince ben de bu fırsatı Gene ve Claudia’nın verdiği hediyeleri açmak için kullandım. Beni havaalanına getirdikleri için paketleri kabul etmemem mümkün değildi. Bunları açtığımda Rosie’nin yanımda olmaması iyi olmuştu. Gene’in hediyesi sevişme pozisyonlarını gösteren yeni bir kitap ve şöyle bir not düşmüştü: “Aklına bir şey gelmezse diye...” Altına da imza olarak kullandığı gen sembolünü koymuştu. Claudia’nın hediyesi utanç verici değildi ama yolculukla ilgisi yoktu; kot pantolon ve gömlek. Kıyafetler her zaman kullanışlıdır ama yanıma yedek bir gömlek almıştım zaten ve sadece sekiz gün için fazladan bir pantolona ihtiyaç olacağını düşünmüyordum.

Gene, Rosie’yle ilişkimin içeriğini yine yanlış yorumlamıştı, ama anlaşılır bir şeydi bu. Rosie’yi New York’a götürmemin gerçek sebebini ona açıklayamadığım için Gene kendi dünya görüşüyle uyumlu bir varsayımda bulunmuştu. Havaalanına gelirken tek bir kişi eşliğinde bunca zaman geçirmekle nasıl baş edeceğime dair Claudia’dan tavsiye istedim.

“Onu dinlemeyi unutma,” dedi Claudia. “Sana tuhaf bir soru sorarsa bunu neden sorduğunu sor. Topu ona geri at. Psikoloji öğrencisiyse kendinden bahsetmek hoşuna gidecektir. Mantığın kadar duygularının da farkında ol. Duyguların kendi mantığı vardır. Ve kendini akışa bırakmaya çalış.”

ROSIE PROJESİ

Rosie, Los Angeles uçuşunun büyük kısmını ya uyuyarak ya da film izleyerek geçirmişti ama onu kırmadığımı, sadece biraz molaya ihtiyaç duyduğunu (iki defa) onaylaması gerekmişti.

Ve benim de bu durumdan bir şikâyetim yoktu.

ABD Göçmenlik Bürosu'ndan geçtik. Önceki tecrübelerim bana gözlem yapmamayı ve öneride bulunmamayı öğretmişti ve Columbia Üniversitesi'nden David Borenstein'in beni akli başında ve ehil bir kişi olarak tanımladığı tavsiye mektubunu kullanmama gerek kalmadı. Rosie, karşısındakinin duygusal durumunu anlamakta zorlanan birine bile çok gergin görünüyordu ve bu haliyle şüphe uyandıracığından, dolayısıyla da önceki bir seferde benim başıma geldiği gibi *haklı bir gerekçe olmaksızın* girişimize izin verilmeyeceğinden endişeleniyordum.

Görevli, “Ne iş yapıyorsun?” diye sorduğunda, “Genetik araştırmacısıyım,” dedim. “Gezegendeki en iyi genetikçi mi?” diye sorunca da, “Evet,” dedim. Geçtik. Rosie Gümrük Bölümü'ne, oradan da çıkışa neredeyse koşarak gitti. Ben birkaç metre gerisinde çantaları taşıyordum. Ortada kesinlikle ters giden bir şeyler vardı.

Otomatik kapılardan çıkınca, çantasına uzandığı sırada ona yetiştim.

"Sigara," dedi. Bir sigara yakıp uzun bir nefes çekti. "Bir şey söyleme, tamam mı? Eğer vazgeçmek için ihtiyacım olacak olursa artık bir sebebim var. On sekiz buçuk saat. Lanet olsun."

Rosie'nin beni yorum yapmamam konusunda uyarması iyi olmuştu. Sessiz kaldım ama bağımlılığının hayatı üzerindeki etkisi beni şoke etmişti.

"Gezegendeki en iyi genetikçi' olayı da neydi?"

Sıra Dışı Yetenekleri Olan Yabancılar verilen O-1 Vizesi'ne sahip olduğumu açıkladım. Ülkeye girişimin reddedildiği olaydan sonra bir vizeye ihtiyacım vardı ve en güvenli yol da buydu. O-1 vizesi nadiren veriliyordu ve "evet" de becerilerimin sıra dışılığına dair sorulan her tür soruya verilecek doğru yanıtı. Rosie "yabancı" kelimesini komik bulmuştu. Düzeltiyorum, eğlenceli bulmuştu.

Sigarasını söndürdükten sonra bara yöneldik. Saat Los Angeles'ta henüz 07.48'di ama New York'a varana kadar Melbourne saatine göre hareket edebildik.

Kontrol edilecek bagajımız olmadığından ve göçmenlik işlemleri de sorunsuz geçtiğinden en olumlu alternatif seçeneğimizi uygulamaya koyabildim ve New York'a daha erken saatteki bir uçuşa yetiştik. Bu taktik sayesinde kazandığımız zamana hemen bir program koydum.

JFK Havaalanı'nda Rosie'yi hızlı trene yönlendirdim. "İki metro seçeneğimiz var."

"Tarifeyi ezberlediğini tahmin etmişim ben de," dedi Rosie.

"Zahmete değmez. Sadece yolculuğumuz için gerekli hatları ve istasyonları biliyorum." New York'u seviyorum. Yerleşimi çok düzenli; en azından 14. Cadde'den sonrası.

Rosie, Isaac Esler'in karısını aradığında, kadın Avusturalyalı biriyle iletişime geçmeye ve mezunlar buluşmasından haber almaya sıcak yaklaşmış. Rosie metroda, "Esler, Asperger araştırmasından adını anımsayacak olursa diye sahte bir isme ihtiyacın olacak," dedi.

Bunu düşünmüştüm zaten. "Austin," dedim. "*Austin Powers*'tan. Uluslararası Gizemli Adam." Rosie bunu çok komik buldu. Kişiliğimle ilgili bir tuhaflığı sergilemeyen, başarılı ve kasıtlı bir espri yapmıştım. Unutulmaz bir andı.

"Mesleğin?" diye sordu.

"Hırdavatçı dükkânı sahibi." Bu fikir aklıma aniden gelmişti.

"Eveeeeet!" dedi Rosie. "Tabii."

Lexington Meydanı ve 53. Cadde'ye giden E trenine bindik ve şehir dışına yöneldik.

"Otel nerede?" diye sordu Rosie, onu Madison Meydanı'na yönlendirdiğimde.

"Aşağı Doğu Yakası'nda. Ama önce alışveriş yapmalıyız."

"Lanet olsun Don, saat beş buçuk. Yedi buçukta Esler'in evinde olmalıyız. Alışveriş için vaktimiz yok. Kıyafetlerimi değiştirmeliyim."

Rosie'ye baktım. Kot pantolon ve gömlek giymişti; sıradan bir kıyafetti. Sorunun ne olduğunu anlamadım ama vaktimiz vardı. "Otele akşam yemeğinden önce gitmeyi planlamamıştım ama erken geldiğimize göre..."

"Don, yirmi dört saattir uçuyorum. Ben çılgınlığımı kontrol edene kadar senin programından bir tek şey daha yapmıyoruz."

"Bu işlem için dört dakika ayırdım," dedim. Araştırmalarıma göre dünyanın en iyi fularlarını satan Hermès ma-

ğazasının önüne gelmiştik bile. Ben içeri girince Rosie de peşimden geldi.

Mağazada bizden başka kimse yoktu. Mükemmel.

“Don, kıyafetin buna pek uygun değil.”

Alışverişe uygun giyinmekmiş! Yolculuk yapmaya, yemek yemeğe, sosyalleşmeye, müze ziyaretine ve ayrıca alışverişe uygun giyinmişim zaten: atlet, kargo pantolon, tişört ve annemin ördüğü hırka. Burası Le Gavroche değildi. Kıyafetime bakarak ticari bir alışverişi reddetmeleri pek olası değildi. Ve haklıydım.

Biri (tahminen elli beş yaş, on dokuz VKİ) sekiz parmağına yüzük takmış, diğeri (tahminen yirmi yaş, yirmi iki VKİ) bir insan-karınca olduğu izlenimini uyandıran kocaman mor gözlükler takmış iki kadın kasada duruyordu. Çok resmi giyimlilerdi. Alışverişi başlattım.

“Kaliteli bir fular istiyorum.”

Yüzük Kadın gülümsedi. “Bu konuda size yardımcı olabilirim. Hanımefendi için mi?”

“Hayır. Claudia için.” Bu bilginin faydasız olduğunu fark etmişim ama nasıl açıklayacağımı bilemiyordum.

“Peki Claudia...” Nedense eliyle daireler çizdi. “Kaç yaşında acaba?”

“Kırk bir yaş, üç yüz elli altı günlük.”

“Ah,” dedi Yüzük Kadın. “Demek yakında bir doğum günümüz var.”

“Yalnızca Claudia’nın doğum günü.” Benim doğum günüme otuz iki gün olduğuna göre henüz “yaklaştığı” söylenemezdi. “Claudia boynundaki çirkin görüldüğünü düşündüğü çizgileri gizlemek için sıcak havada bile fular takar. Dolayısıyla fuların kullanışlı olmasına gerek yok, dekoratif olması yeterli.”

Yüzük Kadın bir fular gösterdi. “Buna ne dersiniz?”

Olağanüstü derecede hafifti ve rüzgâra ya da soğuğa karşı hiç koruma sağlamayacak gibiydi. Ama tam istediğim gibi dekoratifti.

“Harika. Ne kadar?” Plana göre hareket ediyorduk.

“Bu bin iki yüz dolar.”

Cüzdanımı açıp kredi kartımı çıkardım.

“Hop, hop *hop!*” dedi Rosie. “Aceleyle karar vermeden önce diğer modellerinizi de görsek iyi olacak sanırım.”

Rosie’ye döndüm. “Dört dakikamız dolmak üzere.”

Yüzük Kadın tezgâhın üzerine üç fular daha koydu. Rosie içlerinden birine baktı. Ben de onu taklit ederek başka bir tanesine baktım. Güzel görünüyordu. Hepsi güzel görünüyordu. Ayırt edici bir sisteme sahip değildim.

Böyle devam etti. Yüzük Kadın fularları tezgâhın üzerine koyuyor, Rosie ile ben de bakıyorduk. Karınca Kadın yardıma geldi. Sonunda zekice bir yorum yapabileceğim bir fular buldum.

“Bu fular defolu! Simetrik değil. Simetri, insan güzelliğinin en önemli ögesidir.”

Rosie’den dâhiyane bir yanıt geldi. “Belki de fuların asimetrikliği, Claudia’nın simetrikliğini daha fazla vurgular.”

Karınca Kadın, saçaklı, pembe bir fular çıkardı. Ben bile Claudia’nın onu beğenmeyip derhal elenenler yığınının arasına koyacağını anlamıştım.

“Bunun nesi var?” dedi Rosie.

“Bilmiyorum. Uygun değil yalnızca.”

“Hadi ama...” dedi. “Daha iyisini yapabilirsin. Bunu kim takabileceğini hayal et.”

“Barbara Cartland,” dedi Yüzük Kadın.

Bu isim bana yabancıydı ama bir anda aklıma bir yanıt geldi. “Dekan! Baloda.”

Rosie kahkahalarla güldü. “Doooğru.” Yığının arasından bir fular daha aldı. “Buna ne diyorsun?” Neredeyse şeffaftı.

“Julie,” dedim otomatik olarak. Sonra da Rosie’ye ve oradaki iki kadına, Asperger Sendromu danışmanından ve içini gösteren kıyafetlerinden bahsettim. Kıyafetinin etkisini azaltacak bir fular istemezdi muhtemelen.

“Peki bu?”

Parlak renkleriyle çok hoşuma giden bir fulardı ama Rosie fazla “cart” olduğu için karşı çıktı.

“Bianca.”

“Kesinlikle.” Rosie hâlâ gülüyordu. “Kıyafetler hakkında sandığından daha çok şey biliyorsun,” dedi.

Karınca Kadın kuş resimleriyle kaplı bir fular gösterdi. Onu aldım, çizimler hayret verici şekilde hatasızdı. Çok güzeldi.

“Dünyanın kuşları,” dedi Karınca Kadın.

“Aman Tanrım, hayır!” dedi Rosie. “Claudia’ya olmaz.”

“Neden olmasın? Çok ilginç.”

“Dünyanın kuşları! Düşünsene. Gene.”

Fularlar çeşitli yerlerden çıkıyor, hızla yığınlar halinde birikiyor, değerlendirilip bir kenara atılıyordu. Her şey o kadar hızlıydı ki bana Büyük Kokteyl Gecesi’ni hatırlattı; tabii burada müşteriler bizdik. Kadınların işlerinden benim o gece aldığım kadar zevk alıp almadıklarını merak ettim.

Sonunda tercihi Rosie’ye bıraktım. Bize gösterdikleri ilk fuları seçti.

Mağazadan çıktığımızda Rosie, "Hayatından bir saat çaldım sanırım," dedi.

"Hayır, hayır, sonucun bir önemi yok," dedim. "Çok eğlenceliydi."

"Eh," dedi Rosie. "Ne zaman eğlenmeye ihtiyacın olursa ben bir çift Manolo Blahnik almaya hazırım." "Çift" kelimesinden ayakkabıları kastettiğini anlamıştım.

"Zamanımız var mı?" Rosie'nin otelede harcamayı düşündüğü zamanı kullanmıştık zaten.

"Şaka, şaka..."

Bu iyiydi, çünkü Esler'lere zamanında ulaşmak için acele hareket etmemiz gerekiyordu. Ama Rosie'nin kıyafetini değiştirmesi gerekiyordu. Union Square istasyonunda tuvalet vardı. Rosie hemen içeri girdi ve şaşılacak derecede farklı bir görünümle dışarı çıktı.

"Bu inanılmaz," dedim. "Ne çabuk!"

Rosie bana baktı. "Sen böyle mi gidiyorsun?" Sesinin tonu memnuniyetsizliğini ifade ediyordu.

"Kıyafetim bu benim," dedim. "Yedek bir de gömleğim var."

"Göster."

Rosie'nin tercih edeceğinden şüphe ettiğim diğer gömleğimi bulmak için çantamın içine baktım ve Claudia'nın hediyesini anımsadım. Gömleği Rosie'ye gösterdim.

"Claudia'nın hediyesi," dedim. "Eğer faydası olacaksa kot pantolonum da var."

"Bravo Claudia'ya," dedi Rosie. "Fuları hak etti."

"Geç kalacağız."

"Makul bir süre geç kalabiliriz."

Isaac ve Judy Esler'in Williamsburg'da bir apartman dairesi vardı.

ABD cep telefonu hattım verileri edinmek için çalışıyordu ve GPS'in navigasyon özelliği sayesinde adresi bulabildik. Kırk altı dakikanın, Rosie'nin "makul bir süre" tanımını karşıladığını ümit ettim.

"Unutma, sen Austin'sin," dedi Rosie zili çalarken.

Kapıyı Judy açtı. Yaşını elli, VKİ'sini de yirmi altı olarak hesapladım. New York aksanıyla konuşuyordu ve kaybolmuş olabileceğimizden endişelenmişti. Kocası Isaac tam bir psikiyatr karikatürü gibiydi: Ellili yaşlarının ortasında, seyreilmekte olan kısa saçları, siyah keçi sakalı vardı ve VKİ'si on dokuzdu. Karısı kadar canayakın değildi.

Bize martini ikram ettiler. Büyük Kokteyl Gecesi'ndeki hazırlıklar esnasında bu içeceğin beni nasıl etkilediğini anımsadım ve üç kadehten fazla içmemeye karar verdim. Judy balıklı kanepeler hazırlamıştı ve seyahatimizin detaylarını sordu. Daha önce New York'a gelip gelmediğimizi, Avustralya'da hangi mevsim olduğunu (pek zor bir soru değil) ve alışveriş yapıp müzeleri gezmeyi planlayıp planlamadığımızı öğrenmek istedi. Bütün bu soruları Rosie yanıtladı.

"Isaac sabah Chicago'ya gidiyor," dedi Judy. "Orada ne yapacağını anlatsana."

"Konferansa gidiyorum," dedi Isaac. Isaac ile ben sohbetin devam etmesi için pek çaba harcamaya ihtiyaç duymuyorduk.

Yemek salonuna geçmeden önce bana tek bir soru sormuştu. "Sen ne işle meşgulsün, Austin?"

"Austin'in bir hırdavatçı dükkânı var," dedi Rosie. "Çok da başarılı."

Judy, Rosie'yi ekolojik olduğuna temin ettiği çiftlik somonuyla çok güzel bir yemek hazırlamıştı. Uçaktaki kalitesiz yemekten çok az yediğim için Judy'nin yemeğinden büyük keyif aldım. Isaac, Oregon'dan gelen bir pinot gris şarap açtı ve bardağımı tekrar doldurarak cömert davrandı. New York'tan ve Avustralya ile Amerika politikalarındaki farklılıklardan bahsettik.

"Evet," dedi Judy, "gelebildiğiniz için çok sevindik. Buluşma partisini kaçırmamızı bir parça da olsa telafi etmiş olduk. Isaac katılamadığı için çok üzülmüştü."

"Pek üzülmedim," dedi Isaac. "Geçmiş günlere dönmek o kadar kolay bir şey değil." Tabagındaki balıktan kalan son parçayı da ağzına atıp Rosie'ye baktı. "Annene çok benziyorsun. Onu son gördüğümde senden biraz daha gençti."

Judy, "Mezuniyetin ertesi günü evlenip buraya taşındık. Isaac düğünümüzde fena halde akşamdan kalmaydı. Serserilik ediyordu," dedi ve gülümsedi.

"Bence bu kadar hikâye yeter, Judy," dedi Isaac. "Çok uzun zaman önceydi hepsi."

Isaac, Rosie'ye baktı. Rosie de ona baktı.

Judy bir eliyle Rosie'nin, öbürüyle benim tabağımı aldı. Herkesin dikkati dağılmışken harekete geçmenin tam vakti olduğuna karar verdim. Kalkıp bir elimle Isaac'ın, sonra da Judy'nin tabağını aldım. Isaac, Rosie'yle bakışma oyununa, buna itiraz edemeyecek kadar dalmıştı. Tabakları mutfağa götürürken Isaac'ın çatalını sıyırdım.

"Austin ve Rosie yorgun olmalı," dedi Judy tekrar masaya döndüğümüzde.

"Hırdavatçı olduğunu söyledin, değil mi Austin?" Isaac ayağa kalktı. "Şu musluğa bakmak için beş dakikanı ayıra

bilir misin? Aslında tesisatçının işi bu biliyorum ama yalnız bataryadan da kaynaklanıyor olabilir.”

“Musluğu kastediyor,” dedi Judy muhtemelen Isaac’le aynı ülkeden geldiğimizi unutarak.

Isaac ile ben bodruma indik. Musluk problemine yardımcı olabileceğimi düşünüyordum. Okul tatillerim genellikle tam da bu tür tavsiyelerde bulunmakla geçerci. Ama merdivenlerin sonuna geldiğimizde ışık söndü. Ne olduğundan emin değildim. Elektrikler mi gitmişti?

“İyi misin Don?” diye sordu Isaac endişeli bir sesle.

“İyiyim,” dedim. “Ne oldu?”

“Olan şu ki Don diye seslendiğimde cevap verdin Austin.”

Karanlıkta öylece durduk. Karanlık bir mahzende bir psikiyatr tarafından sorgulamakla ilgili işe yarar bir görgü kuralı olduğunu sanmıyordum.

“Nasıl anladın?” diye sordum.

“Bir ay içinde aynı üniversiteden, talep edilmeksizin iki kere iletişime geçilmesi. İnternet araştırması. Birlikte iyi dans ediyorsunuz.”

Daha fazla sessizlik ve karanlık.

“Sorunun yanıtını biliyorum. Ama bunu ifşa etmeyeceğime dair söz vermiştim. Bunun hayati bir mesele, ölüm kalım veya ciddi bir akıl sağlığı bozukluğuyla ilgili bir durum olması halinde bu kararı tekrar değerlendirebilirim. Ama verilmiş bir sözü bozacak bir sebep göremiyorum ortada. Ki bu söz, işin içindeki insanların neyin doğru olacağı üzerine enine boyuna düşünmeleri sonucunda verilmişti. DNA’mı almak için uzun bir yol kat ettiniz ve tabakları toplarken de aldığımı sanıyorum. Bu işi ilerletmeden önce kız arkadaşının isteklerinden fazlasını düşünsen iyi olur.”

Sonra lambayı açtı.

Merdivenleri çıkarken bir şey beni rahatsız etti. Merdivenlerin başına geldiğimizde durdum. “Ne istediğimi biliyorsan neden evine gelmemize izin verdin?”

“Güzel soru,” dedi. “Soruyu sorduğuna göre eminim yanıtını da bulabilirsin. Rosie’yi görmek istedim.”

Uyku hapını özenle hesaplanmış bir zamanlamaya göre almam sayesinde hiçbir uyumsuzluk hissetmeden sabah saat 07.06'da uyandım.

Rosie otele dönüş yolunda, trende uyuyakaldı. Ona bodrumdaki konuşmadan da büfenin üzerinde gördüğüm şeyden de hemen bahsetmemeye karar verdim. Judy ve Isaac'ın büyük bir düğün fotoğrafıydı bu. Isaac'ın yanındaysa resmî sağdıç kıyafeti içinde, yalnızca üç yüz yetmiş günlük ömrü kalan Geoffrey Case duruyordu. Gülümsüyordu.

Sonuçları henüz kendi başıma değerlendiriordum ve Rosie muhtemelen New York gezimizi mahvedebilecek duygusal bir tepki verecekti. DNA'yı alabilmemden etkilenmişti. Yardım etmek için tabakları hiç fark ettirmeden almamdan daha da çok etkilenmişti.

“Bazı sosyal becerileri öğrenme tehlikesiyle karşı karşıyasın.”

Otel son derece konforluydu. Kaydımızı yaptırdıktan sonra Rosie, yolculuk masraflarını karşıladığım için benimle aynı odayı paylaşmasını bekleyeceğimden endişelenmiş olduğunu

söyledi. Bir fahişe gibi! Kendimi büyük bir hakarete uğramış hissettim. Tepkimden memnun görünüyordu.

Otelin spor salonunda harika bir egzersiz yaptım ve döndüğümde mesaj sinyalinin yanıp söndüğünü gördüm. Rosie.

“Neredeydin?” dedi Rosie.

“Spor salonunda. Uçuş sersemliğinin etkisini hafifletmek açısından egzersiz yapmak önemli. Güneş ışığı da öyle. Gün ışığında yirmi dokuz blok yürümeye karar verdim.”

“Bir şey unutmuyor musun? Bugün benim günüm. Yarın da öyle. Pazartesi gece yarısına kadar benimsin. Şimdi kıcını kaldır da buraya gel. Kahvaltı ediyorum.”

“Spor kıyafetlerimle mi?”

“Hayır Don. Spor kıyafetlerinle değil. Duş al, giyin. On dakikan var.”

“Ben duştan önce kahvaltı ederim hep.”

“Kaç yaşındasın?” diye sordu Rosie saldırganca. Yanıtımı beklemedi bile. “Yaşlı adamlar gibisin; kahvaltımı duştan önce ederim, sandalyeme oturma, orası benim yerim... *Benimle dalaşma Don Tillman!*” O son sözleri oldukça yavaş bir şekilde söylemişti. Ben de en iyisinin onunla dalaşmamak olduğuna karar verdim. Yarın gece yarısı her şey bitecekti zaten. Bu süre boyunca dışçıye giderkenki ruh halime bürünebilirdim.

Görünüşe göre kanal tedavisi yapıtıyordum. Alt kata iner inmez Rosie eleştirilerine başladı.

“O gömlek kaç yıllık?”

“On dört,” dedim. “Çok çabuk kuruyor. Yolculuk için mükemmel.” Aslında gömlek özel olarak yürüyüş için tasarlanmıştı; gerçi kumaş teknolojisi bu gömleğin imal edildiği zamandan beri büyük ölçüde gelişmişti.

“Güzel,” dedi Rosie. “Sana bir borcu kalmamış demek ki. Yukarı. Diğer gömlek.”

“Islak o.”

“Claudia’nın hediyesini kastetmiştim. Çıkışkeni kot pantolonunu da giy. New York sokaklarında berduşun tekıyla dolaşmayacağım.”

Kahvaltı için ikinci kez aşağı indiğinde Rosie gülümse-di. “Aslında o kadar da fena bir tip değilsin.” Durup bana baktı. “Don... hiç hoşuna gitmiyor bu, değil mi? Tek başına muzede olmayı tercih ederdin eminim.” İdraki son derece kuvvetliydi. “Bunu anlıyorum. Ama benim için bunca şey yaptın; beni New York’a getirdin ve bu arada hâlâ parayı harcıyorum. O yüzden senin için bir şey yapmak istiyorum.”

Benim için bir şey yapmak *istemesinin* aslında nihayetinde kendi isteklerine göre davranması anlamına geldiğini öne sürebilirdim ama bu, “benimle dalaşma” tavrını daha fazla kışkırtabilirdi.

“Başka bir yerde, başka kıyafetler içindesin. Ortaçağda gezginler yüzlerce kilometre yürüyerek nihayet Santiago’ya vardıklarında, değiştiklerine dair bir sembol olarak kıyafetlerini yakarlardı. Senden kıyafetlerini yakmanı istemiyorum; henüz. Salı günü onları yine giyersin. Sadece farklı şeylere açık ol. İzin ver, iki gün sana kendi dünyamı göstereyim. Kahvaltıyla başlayarak. Dünyanın en güzel kahvaltılarının bulunduğu şehirdeyiz.”

Direndiğimi görmüş olmalıydı.

“Zamanını planlamanın amacı, onu boşa harcamamak değil mi?”

“Doğru.”

"Ve iki gününü benimle geçirmeye ayırdın. Eğer kendini kapatırsan hayatından, birinin eğlenceli, heyecanlı ve verimli kilmaya çalıştığı iki gününü boşa harcamış olacaksın. Ben..." Duraksadı. "Rehberi odamda unutmuşum. Döndüğümde kahvaltıya gidiyoruz." Döndü ve asansörlere yürüdü.

Rosie'nin yürüttüğü mantık beni rahatsız etmişti. Ben programımı her zaman verimliliğe göre düzenliyordum. Ama sadakatim verimliliğe mi yoksa programın kendisine miydi? Her gece aynı koltuğa oturmakta ısrar eden babama mı benziyordum gerçekten de? Bundan Rosie'ye hiç bahsetmedim. Benim de kendi özel koltuğum vardı.

İleri sürmediği bir argüman daha vardı çünkü bundan haberi yoktu. Yetişkinlik yıllarımın en güzel üç gününün ikisini son sekiz hafta içinde geçirmiştım; Doğal Tarih Müzesi'ne her bir ziyaretimi tek bir olay olarak sayarsak tabii. İkisinde de Rosie'yle birlikteydim. Arada bir bağlantı mı vardı? Bunu öğrenmem hayati önem taşıyordu.

Rosie döndüğünde beynimi yeniden çalıştırdım; iradenin hatırı sayılır derecede zorlanmasını gerektiren bir egzersizdi bu. Ama şimdi uyum sağlamaya göre programlanmışım.

"Evet?"

"Evet, dünyanın en güzel kahvaltısını nasıl bulacağız?"

Dünyanın En Güzel Kahvaltısı'nı hemen köşede bulduk. O güne dek yediğim en sağlıksız kahvaltı olabilirdi ama ne önemli ölçüde kilo alacak ne de bunları iki gün ihmal ettiğim için formumu, zekâ keskinliğimi ya da dövüş sanatları becerilerimi kaybedecektim. Beynim şimdi bu şekilde çalışıyordu.

"Hepsini yediğine inanamıyorum," dedi Rosie.

"Çok lezzetliydi."

“Öğle yemeği yok. Akşam yemeği de geç saatte yenecek,” dedi.

“Günün herhangi bir saati yiyebiliriz.”

Garson masaya yaklaştı. Rosie boş kahve fincanlarını işaret etti. “Harikaydı. Sanırım ikimiz de birer fincanın daha hakkından gelebiliriz.”

“Ha?” dedi garson. Rosie’yi anlamamıştı belli ki. Rosie’nin de kahve konusunda oldukça zayıf bir damak tadı olduğu ortadaydı veya o da benim gibi yapıp “kahve” etiketini görmezden gelerek yepyeni bir içeceğin tadına varıyormuş gibi yapmıştı. Bu teknik gerçekten de çok işe yarıyordu.

“Bir tane kremalı, bir tane de kremasız filtre kahve... lütfen,” dedim.

“Elbette.”

Burası insanların dümdüz konuştuğu bir şehirdi. Benim tarzıma uygun bir şehir. Amerikan İngilizcesi konuşmak hoşuma gidiyordu: Süt yerine krema; adisyon yerine hesap. İlk ABD ziyaretimin öncesinde Amerikan ve Avustralya İngilizcesi arasındaki farklı kullanımları ezberlemiş ve beynimin bu kelimelere otomatik olarak ne kadar çabuk geçiş yaptığına çok şaşırmıştım.

Şehrin yukarısına yürüdük. Rosie, *Turistlere Göre Değil* adlı bir rehber bakıyordu ki bence hiç iyi bir seçim değildi bu.

“Nereye gidiyoruz?” diye sordum.

“Hiçbir yere gitmiyoruz. Geldik bile.”

Bir giyim mağazasının önündeydik. Rosie içeri girip giremeyeceğimizi sordu.

“Sormana gerek yok,” dedim. “Kontrol sende.”

“Alışveriş içinse gerek var. Kızlara özgü bir şey bu. Aslında, ‘Daha önce 5. Cadde’ye geldiğini varsayıyorum,’ diyecektim ama seninle ilgili hiçbir varsayımda bulunamıyorum.”

Durum simetrikti. Ben de Rosie’yle ilgili herhangi bir varsayımda bulunmamam gerektiğini biliyordum. Yoksa kendini “kız” kelimesiyle (anladığım kadarıyla feministler için, yetişkin bir kadından bahsederken kullanılması kabul edilemez olan bir ifade) tanımlamasına çok şaşırdım.

Rosie beni olağanüstü derecede iyi anlamaya başlamıştı. Konferans salonları ve müzeler dışında bir yere gitmemiştim, ama zihnimin bu yeni kurulumuyla her şeyi büyüleyici buluyordum. Sadece purolar için bir dükkân. Mücevher fiyatları. Flatiron Binası. Seks müzesi. Rosie bunlardan sonuncusuna baktı ama içeri girmemeye karar verdi. Büyük olasılıkla iyi bir karardı; büyüleyici olabilirdi belki ama uygunsuz davranış riski çok yüksek olurdu.

“Bir şey almak istiyor musun?” diye sordu Rosie.

“Hayır.”

Birkaç dakika sonra aklıma bir fikir geldi. “Erkek gömleği satan bir yer var mıdır buralarda?”

Rosie güldü. “New York, 5. Cadde’de... Şansımızı deneyelim.” Ses tonunda alaycılık tespit ettim ama arkadaşçaydı. 5. Cadde üzerinde olmayan Bloomingdale’s adlı büyük bir mağazada Claudia’nın aldığıyla aynı türden yeni bir gömlek bulduk. Beğendiğimiz iki seçenek arasında tercih yapamayınca ikisini birden aldık. Gardırobum dolup taşacaktı!

Central Park’a geldik.

“Öğle yemeği yemeyeceğiz ama bir dondurmanın zararı olmaz,” dedi Rosie. Parkta bir dondurmacı vardı ve hem külahta dondurma hem de hazır şekerlemeler satıyordu.

Mantıksız bir korkuyla dolmuştu içim. Hemen tanıdım bu duyguyu. Ama bilmem gerekiyordu. “Neli olduğunun bir önemi var mı?”

“Fıstıklı bir şeyler. Birleşik Devletler’deyiz.”

“Bütün dondurmaların tadı aynıdır.”

“Saçmalık.”

Ona tat tomurcuklarını anlattım.

“İddiaya girelim mi?” dedi Rosie. “Fıstıklı ve vanilyalıyı ayırt edebilirsem *Örümcek Adam*’a iki bilet kazanırım. Broadway’de. Bu gece.”

“Dokuları farklı olacaktır. Fıstıklar yüzünden.”

“Herhangi iki dondurma olsun o zaman. Sen seç.”

Kayısı ve mango siparişi verdim. “Gözlerini kapat,” dedim. Çok da gerekli değildi aslında; renkleri bile hemen hemen aynıydı. Ama beni hangisini tattıracağımı belirlemek için yazı tura atarken görmesini istemedim. Psikoloji alanındaki yetkinliği sayesinde sıralamamı tahmin edebilirdi.

Bozuk parayı fırlattım ve ona bir dondurma verdim.

“Mango,” dedi Rosie, doğru tahminle. Bozuk parayı tekrar fırlattım. Yine tura geldi. “Yine mango,” dedi o da. Mangoyu üç defa, sonra bir defa kayısıyı, sonra bir defa daha kayısıyı doğru tahmin etti. Bu sonuca tesadüfen ulaşma ihtimali otuz ikide birdi. Tatları ayırt edebildiğine yüzde doksan yedi emin olabiliyordum. İnanılmaz.

“O zaman bu akşam *Örümcek Adam*’a gidiyoruz?”

“Hayır. Bir defa yanıldın.”

Rosie bana baktı; çok dikkatli bakıyordu, sonra gülmeye başladı. “Benimle kafa buluyorsun, değil mi? Buna inanamıyorum; şaka falan da yapıyorsun.”

Bana dondurmalarından birini verdi. “Senin için fark etmediğine göre kayıslılı alabilirsin.”

Dondurmaya baktım. Ne diyebilirdim ki? Yalamıştı sonuçta.

Yine aklımdan geçeni okumuştı. “Dondurmasını paylaşmıyorsan bir kıızı nasıl öpeceksin?”

Birkaç dakika boyunca içimi mantıksız bir aşırı haz duygusu kapladı; başarılı şakamın zevkini çıkarıyor ve öpüşmekle ilgili cümleyi ayrıştırıyordum: *Bir kıızı öpmek, dondurmasını paylaşmak*; üçüncü şahıs cümlesiydi ama şüphesiz şu anda, güneşli bir pazar öğleden sonrasında, New York Central Park’ta, ağaçların arasında yürürken yeni gömleği ve kot pantolonu içindeki Don Tillman’la dondurmasını paylaşan bu kıızla tamamen alakasız da değildi bu şahıs.

O günden büyük bir keyif almama karşın otele döndüğümünde yüz on dört dakikalık bir molaya ihtiyacım vardı. Duş, e-postalar ve esnemelerle birleştirilmiş rahatlatma egzersizleri. Claudia’yı da ekleyerek Gene’e yaptıklarımızın özetini anlatan bir e-posta yolladım.

Rosie, lobide saat 19.00’daki buluşmamıza üç dakika gecikti. Tam odasını arayacaktım ki o gün aldığı kıyafetler (beyaz kot pantolonu ve mavi tişörtümsü şey) ve üzerine de önceki akşam giydiği ceketle lobiye geldi. Bir Gene’lik geldi aklıma; onun Claudia’ya söylediğini duyduğum bir şey. “Çok hoş görünüyorsun,” dedim. Bu biraz riskli bir ifadeydi ama tepkisi olumluydu. Gerçekten de çok hoş görünüyordu.

İçinde çoğunu bilmediğim kokteyl çeşitlerinin bulunduğu Dünyanın En Uzun Kokteyl Listesi’ne sahip barda kokteyllerimizi içtik ve *Örümcek Adam*’ı izledik. Çıktığımızda Rosie hikâyenin biraz fazla beklendik şekilde geliştiğini söyledi ama

ben her şeyden aşırı yoğun bir şekilde etkilenmiştim; son derece olumlu anlamda. Çocukluğumdan beri sinemaya gitmemiştim. Hikâyeyi görmezden gelip yalnızca uçma tekniklerine odaklanma şansına sahiptim. Tek kelimeyle inanılmazdı.

Metroyla Aşağı Doğu Yakası'na döndük. Acıkmıştım ama yemek yemeyi önererek kuralları çiğnemek istemiyordum. Ama Rosie bunu da planlamıştı. Momofuku Ko adlı bir restoranda saat 22.00'ye yer ayırtmıştı. Yine Rosie saatine göre hareket ediyorduk.

"Beni buraya getirdiğin için sana hediyem bu," dedi.

Şeflerin çalışmasını izleyebildiğimiz on iki kişilik bir masaya oturduk. Restoranları o kadar stresli hale getiren can sıkıcı kuralların çok azı vardı burada.

"Herhangi bir tercihiniz, alerjiniz, hoşlanmadığınız bir şey var mı?" diye sordu şef.

"Ben vejetaryenim, ama ekolojik deniz ürünlerini yiyeceğim," dedi Rosie. "O ise her şeyi yer, ciddi anlamda her şeyi."

Kaç servis yapıldığını takip edemedim. Uykuluk, kaz ciğeri (ilk kez!) ve deniz kestanesi yumurtası yedim. Bir şişe roze şampanya içtik. Şeflerle konuştum ve bana ne yaptıklarını anlattılar. O güne dek yediğim en güzel yemeği yemiştim. Ve yemek yiyecek için ceket giymeme de gerek yoktu. Hatta yanımdaki adam Marquess of Queensbury'de bile aşırı kaçabilecek bir kostüm giymişti ve yüzünde de çok sayıda pirsing vardı. Şefle konuştuğumu duymuştu ve nereli olduğumu sordu.

"New York'u nasıl buldun?"

Oldukça ilginç bulduğumu söyleyip günümüzü nasıl geçirdiğimizi anlattım. Ama bir yabancıyla konuşmanın stresıyla tavrımın değiştiğinin, daha doğrusu her zamanki tarzıma döndüğümün farkındaydım. Gün boyunca Rosie'yle birlik

teyken kendimi rahat hissetmiştim ve farklı şekilde konuşup farklı şekilde davranıyordum. Bu durum şefle, aslında mesleki bir bilgi alışverişi olan sohbetim sırasında da devam etmişti. Ama başka biriyle resmî olmayan bir münasebet her zamanki davranışlarımı tetiklemişti. Ve her zamanki konuşma ve davranış biçimimin başkaları tarafından garip bulunduğu son derece farkındayım. Pirsingli adam da fark etmiş olmalıydı.

“New York’un nesini seviyorum biliyor musun?” diye sordu. “O kadar çok garip insan var ki kimsenin dikkatini çekmiyor. Hepimiz buraya cuk oturuyoruz.”

Rosie otele yürürken, “Nasıldı?” diye sordu.

“Yetişkinlik yıllarımın en güzel günü,” dedim. Rosie yanıttımdan o kadar mutlu olmuş gibiydi ki cümlemi bitirmemeye karar verdim: “Doğal Tarih Müzesi’ni saymazsak.”

“Şimdi uyuyalım,” dedi. “Sabah saat dokuz buçukta burada buluşuyoruz ve yine geç kahvaltı yapıyoruz. Tamam mı?”

Karşı çıkmam tamamen mantıksız olurdu.

“Utanç verici bir şey mi yaptım?”

Rosie, Dünya Ticaret Merkezi turumuz sırasında uygunsuz yorumlarda bulunabileceğimden endişeleniyordu. Saldırıda birçok arkadaşını kaybeden Frank adlı eski itfaiyeci rehberimiz inanılmaz derecede ilginç biriydi ve sorduğum teknik sorulara zekice, ve bana öyle gelmişti ki, coşkuyla yanıt vermişti.

“Atmosferi biraz değiştirmiş olabilirsin,” dedi Rosie. “Dikkati, olayın duygusal etkisinden uzaklaştırdın sanki biraz.” Üzüntüyü hafifletmiştim demek ki. Güzel.

Pazartesi gününü turistlerin ilgisini çeken popüler yerleri gezmeye ayırdık. *Harry Sally’yle Tanışınca* filminden bir sahnenin çekildiği Katz’s Deli’de kahvaltı ettik. *Unutamadığım Aşk* filmiyle ünlü Empire State Binası’nın tepesine çıktık. Modern Sanatlar Müzesi ile Metropolitan Sanat Müzesi’ni gezdik ki ikisi de muhteşemdi.

Otele erken döndük. Saat 16.32’ydi.

“Saat 18.30’da, yine burada,” dedi Rosie.

“Akşam yemeğinde ne yiyoruz?”

“Sosisli sandviç. Ve beyzbol maçına gidiyoruz.”

Ben *hiç* maç izlemem. Hiç. Sebebi ortada; en azından zamanına değer verenler için. Ama çok miktarda pozitif takviyeyle işleyen yeniden programlanmış zihnim bu teklifi kabul etti. Sonraki yüz on sekiz dakikayı internetin başında oyunun kuralları ve oyuncular hakkında bilgi edinerek geçirdim.

Metroda Rosie’nin bana bazı haberleri vardı. Melbourne’den ayrılmadan önce Columbia Üniversitesi’nde kendi alanında çalışan araştırmacı Mary Keneally’ye bir e-posta yollamıştı. Şimdi ondan bir yanıt almıştı ve Mary yarın onunla buluşabilecekti. Ama yarın Doğal Tarih Müzesi’ne gelemeyecekti. Çarşamba günü gelecekti ama yarın tek başıma olmamda bir sakınca var mıydı? Elbette yoktu.

Yankee Stadyumu’nda bira ve sosisli sandviç aldık. Tahmini yaşı otuz beş, VKİ’si kırk (tehlikeli boyutta şişman) olan şapkalı bir adam yanıma oturdu. Üç tane sosisli sandviç almıştı! Obezitenin kaynağı ortadaydı.

Oyun başladığında Rosie’ye neler olduğunu açıklamam gerekti. Gerçek bir oyunda kuralların nasıl işlediğini görmek büyüleyiciydi. Yanımdaki Şişman Beyzbol Hayranı sahadaki her durumu defterine not ediyordu. Curtis Granderson plakaya geldiğinde ikinci ve üçüncü kalede koşucular vardı ve Şişman Beyzbol Hayranı benimle konuştu. “O ikisine karşı da atış yapabilirse RBI’ye katılacak. Sence olasılık ne kadar?”

Olasılığı ne kadardı bilmiyordum. Ona tek söyleyebildiğim, okuduğum sayfadaki listeye göre vuruş ortalaması ve sayı turu yüzdesine göre yüzde 9.9 ve 27.2 arası bir yerde olduklarıydı. Çift ve üçlü atışlara dair istatistikleri ezberlemeye vaktim kalmamıştı. Yine de Şişman Beyzbol Hayranı etkilenmiş görünüyordu ve ilginç bir sohbete daldık. Bana programın çeşitli durumları temsil etmek üzere nasıl sembol-

lerle işaretlediğini ve karmaşık istatistiklerin nasıl yapıldığını gösterdi. Sporun bu kadar zihinsel aktivite gerektirdiğini hiç bilmiyordum.

Rosie birer tane daha bira ve sosisli sandviç almaya gittiğinde Şişman Beyzbol Hayranı bana, tüm olasılıkları yerle bir ettiğini iddia ettiği, Joe DiMaggio'nun 1941'deki atış serisini anlattı. Bundan şüpheliydim ve sohbetimiz daha da ilginçleşiyordu ki oyun bitti ve o da metroyla şehir merkezindeki bir bara gitmeyi önerdi. Programı Rosie ayarladığı için onun fikrini aldım ve o da kabul etti.

Gürültülü bir barda ve dev televizyon ekranında da bir beyzbol oyunu vardı. Şişman Beyzbol Hayranı'yla önceden tanışıyor gibi görünmeyen başka adamlar da sohbetimize katıldı. Bir sürü bira içip beyzbol istatistikleri üzerine konuştuk. Rosie birasıyla bir tabureye oturmuş gözlem yapıyordu. Asıl adı Dave olan Şişman Beyzbol Hayranı artık eve gitmesi gerektiğini söylediğinde saat epey geç olmuştu. E-posta adreslerimizi aldık ve yeni bir arkadaş edindiğime karar verdim.

Otele yürürken barda bira içen, televizyon izleyip spor hakkında konuşan tipik bir erkek gibi davrandığımı fark ettim. Kadınların genel olarak bu tür davranışlara karşı olumsuz bir yaklaşım sergiledikleri bilinir. Rosie'ye onu gücendirip gücendirmedeğimi sordum.

"Kesinlikle hayır. Tipik bir erkek gibi davranmanı, ortama ayak uydurmanı izlemek eğlenceliydi."

Ona bunun bir feministten beklenmeyecek, ama onu geleneksel erkekler için son derece cazip bir hale getirecek bu yanıt olduğunu söyledim.

"Geleneksel erkekler ilgimi çekseydi.."

Rosie'nin özel hayatına dair bir soru sormak için iyi bir fırsattı bu.

"Erkek arkadaşın var mı?" Uygun bir ifade kullanmış olduğumu ümit ettim.

"Tabii ki var! Ama henüz valizimden çıkarmadım," dedi. Belli ki şaka yapıyordu. Güldüm, sonra da soruma yanıt vermediğini belirttim.

"Don..." dedi. "Bir erkek arkadaşım olsa şimdiye kadar ondan haberdar olmaz mıydın sence?"

Haberdar olmamam bana fazlasıyla olası görünüyordu. Rosie'ye Baba Projesi haricinde özel hayatıyla ilgili çok az soru sormuştum. Arkadaşlarını da tanı mıyordum; Stefan dışında ki onun erkek arkadaşı olmadığı sonucuna varmış tım. Elbette geleneksel davranış, fakülte balosuna bir partnerle gelip sonrasında da benimle sevişmeyi teklif etmemesi olurdu ama bu tür kurallara herkes uymuyordu ki. Bunun en güzel örneği Gene'di. Rosie'nin dans etmekten veya akademisyenlerle sosyalleşmekten hoşlanmayan, o sırada şehir dışında olan ya da açık bir ilişki yaşadığı bir erkek arkadaşı olabilirdi pekâlâ. Bunu bana söylemesi için de bir sebebi yoktu. Ben de Gene'e ve Claudia'ya, Daphne ile ablamdan bahsetmezdim pek. Daphne ve ablama da Gene ile Claudia'dan bahsetmezdim. Onlar benim hayatımın farklı kısımlarına aitlerdi. Bunu Rosie'ye açıkladım.

"Kısa cevap: yok," dedi. Biraz daha yürüdük. "Uzun cevap: Babam yüzünden kafayı yemiş olmanın ne anlama geldiğini sormuştun. Psikoloji 101; bir erkekle ilk ilişkimizi babamızla yaşarız. Bu bizim erkeklerle nasıl ilişki kurduğumuzu kalıcı olarak etkiler. Ne şanslıyım ki benim iki seçeneğim vardı. Kafayı sıyıran Phil ya da annem ile beni bırakıp giden gerçek babam. Ve bu seçenek bana on iki yaşında verildi. Phil beni karşısına oturtup keşke annen burada olsaydı ve sana bunları

o söyleseydi konuşmasını yaptı. Bilirsin, on iki yaşındayken babanın söyleyebileceği standart şeyleri söyledi: Ben senin öz baban değilim, yeterince tanıma fırsatı bulamadığın annen, muhtemelen sandığın kadar mükemmel biri değildi ve burada olmanın tek sebebi annenin bana zorluk çıkarmaması ama keşke olmasaydın da ben de gidip kendi hayatımı yaşayabilseydim.”

“Sana böyle mi dedi?”

“Tam olarak bu kelimelerle değil, ama kastettiği buydu.”

On iki yaşındaki hiçbir çocuğun (geleceğin kadın psikoloji öğrencisi de olsa) yetişkin bir erkeğin dile getirmediği düşünceleri doğru şekilde anlayabilmesinin düşük olasılık dâhilinde olduğunu düşünüyordum. Bazen yanlış kanıya kapılmaktansa kişinin, benim gibi bu tür konularda yetersizliklerini göz önünde bulundurması daha iyidir.

“Bu yüzden erkeklere güvenmiyorum. Olduklarını söyledikleri kişi olduklarına inanmıyorum. Beni hayal kırıklığına uğratacaklarından korkuyorum. Yedi yıllık psikoloji eğitimimden anladıklarımın özeti bu.”

Yedi yıllık bir çaba için gerçekten de yetersiz bir sonuca benziyordu ama bu süre içinde edindiği daha genel bilgileri hariç tuttuğunu tahmin ettim.

“Yarın akşam buluşmak ister misin?” diye sordu Rosie. “Sen ne istersen onu yaparız.”

Ertesi güne dair programımı düşünüyordum.

“Columbia’da tanıdığım biri var,” dedim. “Belki birlikte gidebiliriz.”

“Müze ne olacak?”

“Daha önce dört ziyaretimi iki ziyarete sıkıştırmıştım. Şimdi de ikisini teke sıkıştırabilirim.” Bunda hiçbir mantık

yoktu ama çok fazla bira içmiştim ve canım Columbia'ya gitmek istemişti. *Akışına bırakmak.*

“Sekizde görüşünüz. Geç kalma,” dedi Rosie. Sonra beni optu. Tutkulu bir öpücük değildi; yanaktan öpmüştü ama rahatsız ediciydi. Olumlu veya olumsuz değildi, sadece rahatsız ediciydi.

Columbia'dan David Borenstein'a bir e-posta yolladım, sonra da Claudia'yla Skype'tan konuşup öpücük kısmını hariç tutarak o gün yaptıklarımızı anlattım.

“Rosie büyük çaba sarf etmiş gibi geliyor kulağa,” dedi Claudia.

Bu açıkça doğrudu. Rosie normalde uzak duracağım, ama çok keyif aldığım aktiviteler seçmeyi başarmıştı. “Sen de çarşamba günü ona Doğal Tarih Müzesi'ni gezdireceksin, değil mi?”

“Hayır, deniz kabuklularına bakıp Antarktika florasını ve hayvanlarını inceleyeceğim.”

“Biraz daha çabala...” dedi Claudia.

Metroyla Columbia'ya gittik. David Borenstein e-postama yanıt vermedi ama benimkiyle çakışmayacaksa kendi toplantısına katılabileceğimi söyleyen Rosie'ye bundan bahsetmedim.

“Senin de meslektaş bir araştırmacı olduğunu söylerim,” dedi Rosie. “İçki hazırlamadığım zamanlarda ne yaptığımı görmeni istiyorum.”

Mary Keneally, Tıp Fakültesi'nde Psikiyatri doçenti idi. Rosie'ye doktora konusunu hiç sormamıştım. *Bipolar Bozukluğun İlk Evresinde Çevresel Riskler* ciddi bir bilimsel konuydu. Rosie'nin yaklaşımı kulağa sağlam ve üzerine iyi düşünülmüş gibi geliyordu. O ve Mary elli üç dakika konuştular ve sonra hep birlikte kahve içmeye gittik.

“Özünde bir psikologdan çok psikiyatrısın,” dedi Mary, Rosie'ye. “Tıp Fakültesi'ne geçmeyi düşünmedin mi hiç?”

“Ben doktor bir aileden geliyorum,” dedi Rosie. “Bir bakıma başkaldırdım.”

“Eh, başkaldırman bitince burada harika bir tıp bölümümüz olduğunu hatırla.”

“Tabii,” dedi Rosie. “Ben ve Columbia.”

“Neden olmasın? Aslında, hazır o kadar yolu gelmişken...” Kısa bir telefon görüşmesi yapıp gülümsedi. “Gel de Dekan’la tanış.”

Tekrar Tıp Fakültesi binasına yürürken Rosie bana, “Umarım yeterince etkilenmişsindir,” dedi. Odasına girdiğimizde Dekan bizi karşılamak için kalktı.

“Don,” dedi. “E-postanı şimdi gördüm. Yanıt verme şansım olmadı.” Sonra Rosie’ye döndü. “Ben David Borenstein. Sen de Don’la birliktesin herhalde?”

Hep birlikte fakültenin kulübünde öğle yemeği yedik. David, Rosie’ye benim O-1 vize başvurumu kendisinin onayladığını söyledi. “Yalan da söylemedim,” dedi. “Don ne zaman esas oyuna katılmak isterse burada onun için bir iş var.”

Kömür ocağında pizzanın çevreye zarar verdiği söylenir, ama ben bu tür ifadelere şüpheyile bakarım. Sıklıkla bilimsel araştırmalar yerine duygusal temellere dayanırlar ve yaşam dengüsü de dikkate alınmaz. Elektrik iyidir, kömür kötüdür. Peki elektrik nereden geliyor? Arturo’s’ta yediğimiz pizza enfesti. Dünyanın En İyi Pizzası.

Rosie’nin Columbia’daki beyanatlarından biri ilgimi çekmişti.

“Annene hayran olduğumu sanıyordum. Neden doktor olmak istemedin?”

“Annem yüzünden değildi. Babamın da doktor olduğunu unuttun mu? Buraya gelmemizin sebebi hani.” Kırmızı şarabın geri kalanını kendi bardağına doldurdu. “Bunu düşünmüştüm. Peter Enticott’a söylediğim gibi GAMSAT’a girdim. Ve yetmiş dört aldım. Bu da sana kapak olsun.” Saldırgan ke-

limelerine rağmen ifadesi hâlâ dostaneydi. “Tıp okumamın gerçek babamla ilgili takıntılarım olduğuna işaret edeceğini düşündüm. Sanki Phil yerine onun izinden gidiyormuşum gibi. Ben bile bunda biraz tuhaflık olduğunun farkındaydım.”

Gene sık sık psikologların kendilerini anlamakta zorlandığını dile getirirdi. Rosie bu önermeye iyi bir örnek teşkil ediyordu. Neden keyif aldığı ve gerçekten de başarılı olduğu bir şeyden kaçırıyordu? Üstelik psikoloji üzerine üç yıllık lisans eğitimine ek olarak birkaç yıllık doktora araştırması, davranışlarını, kişiliğini ve duygusal sorunlarını kafayı sıyırmış olmaktan çok daha belirgin bir sınıflandırmaya sokmasını sağlamış olmalıydı. Doğal olarak bu fikirlerimi onunla paylaşmadım.

Müze 10.30’da açıldığında kuyruğun en başındaydık. Evrenin, dünyanın ve yaşamın tarihine odaklı bir ziyaret planlamıştım. Altı saatte on üç milyar yıllık bir tarih. Öğle vakti Rosie biraz daha gezebilmemiz için öğle yemeğini programdan silmeyi teklif etti. Ardından, yaklaşık 3.6 milyon yıl önce hominidlerin bıraktığı ve yeniden oluşturulmuş ünlü Laetoli ayak izlerinin önünde durdu.

“Bu konuyla ilgili bir makale okumuştum. El ele tutuşmuş anne ile çocuk, değil mi?”

Romantik bir yorumdu bu ama imkânsız da değildi.

“Hiç çocuk sahibi olmayı düşündün mü Don?”

“Evet,” dedim, bu kişisel soruyu başka bir yöne çekmeyi unutarak. “Ama hem olasılık dışı hem de mantık dışı görünüyor.”

“Neden?”

“Olasılık dışı çünkü Eş Bulma Projesi’ne güvenimi kaybettim. Mantık dışı çünkü baba olmaya uygun değilim.”

"Neden?"

"Çünkü çocuklarını için utanç kaynağı olurum."

Rosie güldü. Bunun son derece duyarsız bir davranış olduğunu düşündüm ama açıkladı. "Bütün anne ve babalar çocuklarının utanç kaynağıdır."

"Phil de dâhil mi?"

Yine güldü. "Özellikle Phil."

Saat 4.28'de primatları bitirmiştik. "Olamaz, bitti mi?" dedi Rosie. "Görebileceğimiz başka bir şey yok mu?"

"İki şey daha var," dedim. "Ama sana biraz sıkıcı gelebilir."

Onu topların bulunduğu odaya götürdüm. Evrenin ölçeğini gösteren çeşitli büyüklükteki kürelerdi bunlar. Görüntü o kadar etkileyici değildi ama bilgi öyleydi. Bilimle, fizikle uğraşmayanlar sıklıkla ölçekten bihaberdir; evrenin boyutlarına göre ne kadar küçük, bir nötrinoya göreyse ne kadar büyük olduğumuzu bilmezler. Konuyu ilginç hale getirmek için elimden geleni yaptım.

Sonra asansöre binip büyük patlamadan bugüne kadarki zaman tünelini temsil eden yüz on metrelik spiral bir rampa olan Heilbrun kozmik geçidine girdik. Duvarlarda yalnızca resimler, fotoğraflar ve bazen de taş ve fosiller vardı. Benim onlara bakmama bile gerek yoktu çünkü zemine ulaşır, kaydedilmiş olan insan tarihinin tamamını temsil eden dikey çizgiye gelene kadarki turumuzda, bütün gün gördüğümüz her şeyi bir bağlama oturtarak, elimden geldiğince doğru ve çarpıcı bir biçimde aktarmaya çalıştığım hikâyelerini biliyordum. Artık neredeyse kapanış saati gelmişti ve bizden başka kimse kalmamıştı. Normalde insanların sona yaklaşırken verdikleri tepkilere kulak kabartırdım. "Kendini biraz önemsiz hissettiriyor, değil mi?" derlerdi. Bu da bakış açılarından biri,

sanıyorum; evrenin yaşının, hayatlarımızın, tarihsel olayların ya da Joe DiMaggio'nun vuruşunun önemini nasıl kaybettiğine dair...

Ama Rosie'nin yanıtı benim fikrimin sözel bir versiyonuydu. "Vay canına," dedi çok kısık bir sesle, etrafındakilerin büyüklüğüne tekrar bakarak. Sonra, evrenin tarihinde kaybolup gidecek bu ufacık anda elimi tuttu ve metroya kadar bırakmadı.

Ertesi sabah New York'tan ayrılmadan önce yerine getirmemiz gereken önemli bir görevimiz vardı. "Randevu takvimi tamamen dolu" plastik cerrah ve Rosie'nin potansiyel babası Max Freyberg, saat 18.45'te on beş dakikalığına bizimle görüşmeyi kabul etmişti. Rosie, adamın sekreterine, üniversitenin başarılı mezunlarıyla ilgili bir yazı dizisi hazırladığını söylemişti. Ben de Rosie'nin kamerasını taşıyordum ve fotoğrafçı olduğum düşünülecekti.

Randevu almak yeterince zor olmuştu ama sosyal bir ortam veya ev ortamına kıyasla iş yerinde DNA almak çok daha zor olacak gibi görünüyordu. New York'a gelmeden önce beynimi bu problemi çözmeye ayarlamıştım ve arka planda bir çözüm bulacağımı bekliyordum ama anlaşılan zihnim başka şeylerle meşguldü. Aklıma gelen en iyi fikir tokalaşırken elini kanatacak dikenli bir yüzük takmaktı ama Rosie bunu sosyal açıdan uygulanamaz olduğunu söyledi.

Ya kaza süsü vererek ya da fotoğrafı bozacak bir detay olduğunu ileri sürerek bir tel saç kırpmayı önerdi. Bir plas-

tik cerrah görünümüne dikkat ederdi kuşkusuz. Ne yazık ki kırpılmış saç yeterli değildi; saç kökünün bulunması için yolunmuş olması gerekiyordu. Rosie yanına bir cımbız aldı. İlk defa sigara dumanı dolu bir odada on beş dakika geçirmek istiyordum. Sigara izmariti sorunumuzu çözerdi. Fırsatlar için tetikte olmalıydık.

Dr. Freyberg'in muayenehanesi Yukarı Batı Yakası'ndaki eski tip bir binadaydı. Rosie zile basınca güvenlik görevlisi geldi ve bizi duvarların çerçevesi sertifikalar ve hastalarının Dr. Freyberg'in çalışmasına övgüler yağdıran mektuplarıyla dolu olduğu bekleme salonuna aldı.

Dr. Freyberg'in, orantısız ölçüde kalın dudaklı, elli beş yaşındaki oldukça zayıf (tahmini VKİ on altı) sekreteri bizi ofise yönlendirdi. Burası da sertifikalarla doluydu! Freyberg'in ise çok önemli bir eksiği vardı: Kel kafalıydı. Saç telini koparmak mümkün değildi. Sigara içtiğine dair herhangi bir kanıt da yoktu.

Rosie röportajı etkileyici bir şekilde kurgulamıştı. Freyberg klinik gerekliliği minimal düzeyde görünen bazı prosedürlerden ve bunların öz güven açısından öneminden bahsetti. Karşı çıkmak için güçlü bir dürtü hissettiğimden benim sessiz kalmama karar vermemiz iyi olmuştu. Ayrıca odaklanmakta da güçlük çekiyordum. Zihnim hâlâ el tutuşma olayıyla meşguldü.

"Affedersiniz," dedi Rosie. "Ama bir şeyler içebilir miyiz?"

Tabii ya! Kahve fincanını sıyırma çözümü.

"Elbette," dedi Freyberg. "Çay mı, kahve mi?"

"Kahve harika olur," dedi Rosie. "Sade olsun. Siz de içecek misiniz?"

"Ben böyle iyiyim. Evet, devam edelim." Dâhili hat düğmesine bastı. "Rachel. Bir sade kahve."

“Siz de bir fincan içmelisiniz,” dedim ona.

“Hiç içmem,” dedi Freyberg.

“Kafeine karşı genetik bir hassasiyetiniz olmadığı sürece kanıtlanmış bir zararı yok. Aksine...”

“Hangi dergi için geldiğinizi söylemişsiniz?”

Doğrudan yöneltilmiş ve bütünüyle tahmin edilebilir bir soruydu bu. Önceden uydurma bir üniversite yayını ismi belirlemiştik ve Rosie tanışma kısmında da belirtmişti.

Ama beynim hata verdi. Rosie ve ben aynı anda konuştuk. Rosie, “*Değişimin Yüzleri*,” dedi. Bense, “*Değişimin Elleri*,” dedim.

Herhangi mantıklı birinin basit, masum bir hata olarak algılayacağı küçük çaplı bir uyumsuzluktu bu, ki aslında öyleydi de. Ama Freyberg’in yüzünde inanmadığına dair bir ifade belirdi ve hemen not defterine bir not düştü. Rachel kahveyi getirdiğinde notu ona verdi. Paranoya teşhis ettim ve kaçış planları düşünmeye başladım.

“Tuvaleti kullanmam gerekiyor,” dedim. Tuvaletten Freyberg’i arayacaktım ve o telefonda konuşurken Rosie de kaçabilecekti.

Çıkışa doğru yürüdüm ama Freyberg beni engelledi.

“Benim tuvaletimi kullanın,” dedi. “Lütfen.”

Beni ofisinin arka tarafına doğru, Rachel’in masasının önünden geçirip “Özel” yazılı bir kapıya götürdü ve geri döndü. Geldiğimiz yol dışında başka bir çıkış yolu yoktu. Telefonumu çıkarıp 411 numaralı santrali aradım ve beni Rachel’a bağladılar. Telefonun çaldığını duyabiliyordum. Sonunda Rachel yanıt verdi. Kısık sesle konuştum.

“Freyberg’le konuşmak istiyorum,” dedim. “Acil bir durum.” Karımın Dr. Freyberg’in bir hastası olduğunu ve du-

daklarındaki silikonun patladığını söyledim. Telefonu kapatıp Rosie'ye mesaj yazdım. *Hemen çık.*

Tuvaletin Eva'nın elinden geçmesi gerekiyordu. Uzun zamandır kullanılmadığı belli olan pencereyi açmayı başardım. Dördüncü kattaydık ama duvarda tutunabileceğim çok sayıda çıkıntı vardı. Pencereden dışarı çıkıp yavaşça, göreve odaklanarak ve Rosie'nin kaçmayı başardığını umarak aşağıya doğru inmeye başladım. Kaya tırmanıcılığı yaptığım günler çok geride kalmıştı ve iniş görüldüğü kadar kolay değildi. Günün erken saatlerindeki yağmur yüzünden duvar kayganlaşmıştı ve koşu ayakkabılarım da bu işe uygun değildi. Bir an ayağım kaydı ve sadece bir tuğla çıkıntısına tutunabildim. Aşağıdan bağırışma sesleri duydum.

Nihayet yere ayak bastığımda küçük bir kalabalığın toplanmış olduğunu gördüm. Rosie de aralarında idi. Hemen kollarıyla beni sardı. "Aman Tanrım, Don. Ölebilirdin. O kadar da önemli değildi."

"Risk küçüktü. Sadece yükseklik meselesini görmezden gelmek önemliydi."

Metroya yöneldik. Rosie çok tedirgin olmuştu. Freyberg, Rosie'nin, memnuniyetsiz bir hasta için çalışan bir tür özel dedektif olduğunu düşünmüştü. Güvenlik personelinin onu alıkoymasını sağlamaya çalışmıştı. Yasal olarak haklı bir konumda olsun veya olmasın, zor bir duruma düşecektik.

"Üstümü değiştireceğim," dedi Rosie. "Bu gece New York'taki son gecemiz. Ne yapmak istiyorsun?"

Orijinal programım biftek lokantasını gösteriyordu ama şimdi birlikte yeme döngüsü içinde olduğumuzdan ekolojik-deniz ürünleri yiyen bir "vejetaryen"e göre bir yer seçmem gerekiyordu.

“Hallederiz,” dedi Rosie. “Birçok seçeneğimiz var.”

Gömleğimi değiştirmem üç dakikamı aldı. Aşağıda Rosie’yi altı dakika bekledim. Sonunda odasına çıkıp kapıyı çaldım. Uzun bir süre bekledim. Sonra sesini duydum.

“Duş alman kaç dakika sürüyor?”

“Üç dakika yirmi saniye,” dedim. “Saçlarımı yıkamazsam. Yıkayacaksam bir dakika on iki saniye daha gerekiyor.” Bu fazladan sürenin en önemli sebebi saç kreminin altmış saniye bekletilmesi gerekmesiydi.

“Bekle.”

Rosie üzerinde yalnızca havlusuyla kapıyı açtı. Saçları ıslaktı ve çok çekici görünüyordu. Gözlerimi yüzüne odaklamam gerektiğini unuttum.

“Hey,” dedi. “Kolyem yok.” Haklıydı. Bu kez kolye bahanesini kullanamazdım. Ama bana uygunsuz davranışlar hakkında nutuk çekmedi. Onun yerine gülümseyip bana doğru bir adım attı. Bir adım daha atıp atmayacağından ya da benim bunu yapmam gerekip gerekmediğinden emin olamadım. Sonunda ikimiz de adım atmadık. Tuhaf bir andı ama soruna ikimizin de buna katkıda bulunduğumuzu düşündüm.

“Yüzüğü yanına almalıydın,” dedi Rosie.

Bir an için beynim “yüzük” kelimesini “nikâh yüzüğü” olarak algıladı ve tamamen asılsız bir senaryo yaratmaya başladı. Sonra Freyberg’in kanını elde etmenin bir yolu olarak önerdiğim dikenli yüzükten bahsettiğini anladım.

“Bunca yolu gelip elimiz boş dönüyoruz.”

“Neyse ki bir örneğimiz var.”

“Örnek mi aldın? Nasıl?”

“Tuvaletini kullandım ya... Ne pisti ama! Prostatına bak-tırsa iyi olur. Yerler...”

“Yeter,” dedi Rosie. “Detaya girmeye gerek yok. Ama iyi iş çıkarmışsın.”

“Hiyyenden bir hayli yoksun,” dedim ona. “Bir cerrah için şaşırtıcı. Sahtekâr bir cerrah tabii. Estetik, cerrahi beceriyi boşa ziyan etmekten başka bir şey değil. Yalnızca görünümü değiştirmek için sentetik materyaller yerleştirmek...”

“Sen elli beşine, eşin de kırk beşine gelinceye kadar bekle de aynı yorumu yapacak mısın gör.”

“Feminist değil miydin sen?” dedim bundan kuşku duymaya başlasam da.

“Bu çekici olmak istemediğim anlamına gelmez.”

“Eşinin senin hakkındaki değerlendirmeleri dış görünümünden bağımsız olmalı.”

“Hayat *olmalı, olmamalı* diye biten cümlelerle dolu,” dedi Rosie. “Genetikçi olan sensin. Herkes insanların nasıl göründüğüne dikkat eder. Sen bile.”

“Evet. Ama ben bunun o kişilerle ilgili değerlendirmelerimi etkilemesine izin vermiyorum.”

Tehlikeli topraklardaydım: Rosie’nin çekiciliği fakülte balosu gecesinde başımı ciddi belaya sokmuştu. Bu beyanattım insanları yargılamakla ilgili fikirlerimle ve benim nasıl yargılanmak istediğimle örütüyordu. Ancak hiçbir zaman bu fikirleri bir otel odasında, üzerinde havludan başka bir şey olmadan tam karşımda duran birine karşı uygulamam gerekmemişti. O anda gerçeği ona bütünüyle anlatmadığımı fark ettim.

“Testosteron faktörünü görmezden gelirsek,” diye ekledim.

“Bu sözün altında bir yerlerde bir iltifat yatıyor mu acaba?”

Sohbet gittikçe karmaşık bir hal alıyordu. Konumumu açıklığa kavuşturmaya karar verdim. “İnanılmaz derecede

güzel olmaktan seni sorumlu tutarak övgüde bulunmak mantıksız olur.”

Bundan sonra yaptığım şey, önceki birkaç saat içindeki sıra dışı ve travmatik olaylar zinciri yüzünden kafamın karışmasının bir sonucuydu kuşkusuz: el ele tutuşma, plastik cerrahın muayenehanesinden kaçma ve dünyanın en güzel kadınının bir havlunun altında çıplak halde karşımda durmasının yarattığı etki...

Ayrıca kulak memesinin cinsel cazibeyi saptayan bir unsur olduğunu söylediği için Gene de suçu biraz üstlenmeliydi. Daha önce hiçbir kadından cinsel olarak bu denli etkilenmediğim için birden kulaklarını kontrol etme isteğine kapıldım. Şimdi dönüp bakınca, Albert Camus'nun *Yabancı*'sındaki önemli bir olaya benzettiğim bir an, uzanıp saçını kenara ittim. Ama bu olayda, karşı taraftan gelen tepki, lisedeyken işlediğimiz romanda yazılından şaşırtıcı şekilde farklı olmuştu. Rosie kollarını boynuma dolayıp beni öptü.

Beynimin büyük olasılıkla standartların dışında bir düzende programlandığını düşünüyorum ama atalarım temel cinsel sinyalleri anlamadan ve bunlara tepki vermeden üremekte başarılı olamazlardı. Bu kabiliyet beyne kodlanmıştı. Ben de Rosie'yi öptüm. Karşılık verdi.

Sonra bir an için birbirimizden uzaklaştık. Akşam yemeğinin erteleneyeceği ortadaydı. Rosie beni inceledi ve, “Şu gözlüklerini ve saç modelini değiştirirsen Gregory Peck'in *Bülbülü Öldürmek*'teki haline benzeyebilirsin.”

“İyi bir şey mi bu?” Bu şartlar altında bunun iyi bir şey olduğunu varsaymıştım ama yine de onun onayladığını duymak istedim.

“Dünyanın gelmiş geçmiş en seksi erkeğiymi.”

Bir süre daha bakiştık ve onu tekrar öpmeye yeltendim. Rosie beni durdurdu.

“Don, burası New York. Tatil gibi bir şey bu. Bundan fazlası olduğunu düşünmeni istemem.”

“New York’ta olan New York’ta kalır, değil mi?” Bir konferans için Gene’in bana öğrettiği bir laftı bu. Daha önce kullanmaya ihtiyaç duymamıştım hiç. Biraz garip gelmişti ama şartlara uygundu. Duygusal bir süreklilik olmayacağı konusunda ikimizin de hemfikir olması kesinlikle çok önemliydi. Gene gibi evde bekleyen bir eşim olmasa bile seviştikten sonra muhtemelen balkonda sigara içen Rosie’den çok farklı bir eş kavramım vardı. İlginç şekilde bu olasılık geri çekilmeme sebep olmadı.

“Odamdan bir şey almam gerek,” dedim.

“İyi düşündün. Fazla gecikme.”

Odam Rosie’ninkinden yalnızca on bir kat yukarıda olduğu için merdivenleri çıktım. Odama vardığımda duş aldım ve Gene’in bana verdiği kitabın sayfalarını karıştırdım. Sonunda haklı çıkmıştı. İnanılmaz.

Merdivenlerden inip Rosie’nin odasına döndüm. Kırk üç dakika geçmişti. Kapıyı çaldım ve Rosie şimdi bir gecelik giymişti; havludan daha transparandı. Elinde iki kadeh şampanya vardı.

“Üzgünüm ama biraz asidi kaçtı.”

Odaya bakındım. Yatak örtüsü kaldırılmış, perdeler çekilmişti ve yalnızca gece lambası açıktı. Ona Gene’in kitabını verdim.

“Bizim ilk, muhtemelen de tek seferimiz olacağından ve sen kuşkusuz benden daha tecrübeli olduğun için pozisyonu senin seçmeni öneriyorum.”

Rosie kitabı karıştırdı ve sonra durup tekrar karıştırmaya başladı. Gene'in sembolünü çizdiği ilk sayfada durdu.

"Gene mi verdi bunu?"

"Yolculuk için hediye idi."

Rosie'nin yüz ifadesini okumaya çalıştım ve öfkelenildiğini tahmin ettim. Ama o ifade kayboldu ve Rosie kızgın olmayan bir tonda, "Don, çok üzgünüm, ama ben yapamayacağım. Gerçekten üzgünüm," dedi.

"Yanlış bir şey mi söyledim?"

"Hayır, seninle ilgisi yok. Çok üzgünüm."

"Yokluğumda fikrini mi değiştirdin?"

"Evet," dedi Rosie. "Öyle oldu. Üzgünüm."

"Yanlış bir şey yapmadığımdan emin misin?" Rosie benim arkadaşımı ve arkadaşlığımızın tehlikeye girmesi zihnimde öncelik kazanmıştı. Seks konusu uçup gitmişti.

"Hayır, hayır, sorun bende," dedi. "Sen inanılmaz derecede düşünceliydin."

Bu duymaya alışkın olmadığım bir komplimandı. Çok tatmin edici bir kompliman. Gece bütünüyle felakete dönüşmemişti.

Uyuyamadım. Yemek de yememişim ve saat henüz 20.55'ti. Claudia ve Gene, Melbourne'de muhtemelen işterleri ve ikisiyle de konuşmak istemedim. Rosie'yi tekrar aramamın uygun olmayacağını düşünerek geriye kalan tek arkadaşımı aradım. Dave yemek yemişti ama yine de bir pizza restoranına gittik ve ikinci akşam yemeğini yedi. Sonra bara gittik ve beyzbol maçı izleyip kadınlardan konuştuk. İkimizin söylediklerini de pek anımsamıyorum ama çok azının geleceğe dair mantıklı planlar yapmaya faydası olacağını düşünüyorum.

Beynim durmuştu. Standart bir ifadeydi bu ve durumu biraz abartıyordu. Beyin sapım işlevine devam ediyor, kalbim hâlâ atıyordu ve nefes alıp vermeyi unutmuyordum. Çantamı hazırlayabilmiş, odamda kahvaltı edebilmiş, JFK Havaalanı'na gidebilmiş, giriş işlemlerimi yaptırmayı başarmış ve Los Angeles uçağına binebilmiştim. Bu aktiviteler için işbirliği yapmak gerektiğı ölçüde, Rosie'yle iletişime geçmeyi de başarmıştım.

Ancak düşünme yetim askıya alınmıştı. Sebebi de açıktı; *duygusal aşırı yüklenme!* Normalde iyi şekilde kontrol altında tuttuğum duygularım New York'ta (*nitelikli bir psikolog olan Claudia'nın tavsiyesiyle*) serbest kalmıştı ve tehlikeli şekilde fazla uyarılmışlardı. Şimdi zincirlerini koparmış, zihnimin içinde dolaşüyor, düşünme yetimi felce uğratiyorlardı. Fakat sorunu analiz etmek için de bütün düşünce yetime ihtiyacım vardı.

Rosie pencere kenarındaki koltuğına oturdu, bense koridor tarafındaki koltuktaydım. İlk kez asılsız varsayımlarını ve mantıksız önceliklerini sorgulamadan kalkış öncesi güvenlik

prosedürlerini yerine getirdim. Yaklaşan felakette hepimizin yapacağı bir şey vardı. Bense bunun tersi bir pozisyondaydım. Acızdım.

Rosie koluma dokundu. "Nasıl hissediyorsun Don?"

Deneyimimizi bir açıdan analiz etmeye ve uygun duygusal tepkiye odaklanmaya çalıştım. Nereden başlayacağımı biliyordum. Mantıken odama gidip Gene'in kitabını almaya gitmeme gerek yoktu. Rosie'ye bir kitap göstermek, cinsel bir ilişki için Melbourne'de hazırlanırken planladığım senaryonun bir parçası değildi. Sosyal yönden beceriksiz olabilirdim ama öpüşmemiz ve Rosie'nin üzerinde yalnızca havlu olması sayesinde ilerleme kaydetmekte zorlanmayacaktık. Pozisyonları bilmem artık puandı, ama muhtemelen ilk seferde bir önemi yoktu.

Öyleyse neden içgüdülerim beni nihayetinde bu fırsatı sabote eden bir davranışa yönlendirmişti? İlk cevap apaçık ortadaydı. İçgüdülerim bana devam etmememi söylüyordu. Ama neden? Üç olasılık tespit ettim.

1. Cinsel olarak bu işin altından kalkamamaktan korkuyordum.

Bu olasılığı elemem çok uzun sürmedi. Daha deneyimli birine kıyasla pekâlâ daha beceriksiz ve hatta korku sebebiyle iktidarsız da olabilirdim, ki bunun düşük olasılık dâhilinde olduğunu sanıyorum. Ama utanmaya alışkındım; Rosie'nin önünde bile. Cinsel dürtü, imajımı koruma isteğinden çok daha güçlüydü.

2. Kondom olmaması.

Şimdi düşününce, Rosie büyük olasılıkla odasından kondom almak için çıktığını düşünmüştü. Güvenli sekse dair tavsiyelere uygun olarak elbette almalıydım. Aslında otel görevlisinde acil durumlar için yedek diş fırçası ve tıraş bıçağının yanı sıra kondom da vardı muhtemelen. Bunu yapmamış olmam ise bilinçaltımda, başladığımız şeyin devamını getirmeyi beklemiyor olduğuma dair bir diğer kanıt. Gene bana bir defasında kondom satan bir yer bulmak için taksiyle bütün Kahire'yi dolaştığını anlatmıştı. Belli ki benim motivasyonum o kadar güçlü değildi.

3. Duygusal sonuçlarla başa çıkamadım.

Üçüncü olasılık, ancak ilk ikisini eledikten sonra aklıma gelmişti. Asıl sebebin bu olduğunu da anında, içgüdüsel olarak anladım. Beynim duygusal olarak hâlihazırda aşırı yüklenmişti. Cerrahın penceresinden yaptığım ölüme meydan okuyan iniş ya da sırrını korumak için hiçbir şeyden çekinmeyecek olan sakallı psikiyatrin karanlık mahzeninde sorgulanmamın hatırası değildi bunun sebebi. Yaşadıklarımıza katkısı olsa da müzeden metroya kadar Rosie'nin elini tutmam bile değildi. Rosie'yle New York'ta vakit geçirme deneyiminin tamamıydı.

İçgüdülerim bana bu deneyime bir şey daha eklersem (onunla kelimenin tam anlamıyla aklını başımdan alacak bir cinsel deneyim de yaşarsam) duygularımın beynimi ele geçireceğini söylüyordu. Ve beni Rosie'yle bir ilişki yaşamaya iteceklerdi. Bu da iki sebepten tam bir felaket olurdu. İlki, onun

uzun vadede kesinlikle bana uygun olmamasıydı. İkincisi, böyle bir ilişkinin New York'ta geçirdiğimiz zamanın dışına taşmayacağını açıkça belirtmiş olmasıydı. Bu sebepler birbirine tamamen zıttı ve bütünüyle farklı öncüllere dayanıyorlardı. Hangisinin doğru olduğuna dair hiçbir fikrim yoktu.

Los Angeles Havaalanı'na inişimizin son aşamasındaydık. Rosie'ye döndüm. Sorusunu soralı birkaç saat olmuştu ve şimdi bu konuya yeterince kafa yormuştum. Nasıl hissediyordum?

"Kafam karıştı," dedim ona.

Sorusunu unutmuş olmasını bekliyordum ama belki de yanıtlam her hâlükârda bir anlam ifade ediyordu.

"Gerçek dünyaya hoş geldin."

Biyolojik saatimi ayarlayabilmek için Los Angeles'tan Melbourne'e kadarki on beş saatlik yolculuğun ilk altı saatinde uyanık kalmayı başardım ama çok zorlanmıştım.

Rosie birkaç saat uyuduktan sonra bir film izlemişti. Ona baktığımda ağladığını gördüm. Kulaklıklarını çıkarıp gözlerini sildi.

"Ağlıyorsun," dedim. "Bir sorun mu var?"

"Yakalandım," dedi Rosie. "Hüzünlü bir hikâye. *Yasak İlişki*. Senin film izlerken ağlamadığını tahmin ediyorum."

"Doğru." Bunun olumsuz bir tepki olarak algılanabileceğini fark ettim ve savunma olarak, "Görünüşe göre ağırlıklı olarak kadınlara özgü bir davranış," diye ekledim.

"Teşekkürler." Rosie yine susmuştu ama filmin verdiği üzüntüden kurtulmuş gibiydi.

"Söylesene," dedi. "Film izlerken bir şey hissediyor musun? *Kazablanka*'yı izledin mi?"

Bu soruya aşınaydım. Gene ve Claudia da birlikte DVD izledikten sonra aynı soruyu sormuştu. Dolayısıyla yanıtlım onun bir yansıması oldu.

“Birkaç romantik film izledim. Yanıtım hayır. Gene ve Claudia’dan ve anlaşılan insan ırkının büyük çoğunluğundan farklı olarak aşk hikâyelerinden duygusal anlamda etkilenmiyorum. Görünüşe göre böyle bir tepki gösterecek şekilde donatılmamışım.”

Pazar günü akşam yemeği için Gene ve Claudia’yı ziyarete gittim. Saat farkı yüzünden beklenmedik ölçüde sersemlemiş bir haldeydim ve bunun sonucunda da yolculuğu düzgün bir şekilde aktaramadım. Columbia’da David Borenstein’la görüşmem, müzelerde gördüklerim ve Momofuku Ko’daki yemekten bahsetmeye çalıştım ama ikisi de *takıntılı* bir halde Rosie’yle münasebetime dair beni sorguya çekti. Tabii ki bütün detayları anımsamam beklenemezdi. Ve doğal olarak Baba Projesi’yle ilgili de konuşamazdım.

Claudia fuları çok beğendi ama bu da sorgulama için başka bir fırsat tanımıştı ona. “Bunu seçmende Rosie mi yardımcı oldu?”

Rosie, Rosie, Rosie...

“Satış elemanı tavsiye etti. Çok kolay oldu.”

Giderken Claudia, “Don, Rosie’yle tekrar görüşmeyi düşünüyor musun?” diye sordu.

“Haftaya cumartesi,” dedim ama bunun özel bir görüşme olmayacağını söylemeye gerek duymadım. Öğleden sonrasını DNA’ları analiz etmeye ayırmıştık.

Claudia memnun görünüyordu.

Üniversite Kulübü'nde tek başıma öğle yemeği yiyip Baba Projesi dosyasını incelerken Gene elinde yemeği ve bir bardak şarabıyla gelip karşıma oturdu. Dosyayı ortadan kaldırmaya çalışmış, ama sadece ondan bir şey gizlediğime dair doğru bir izlenim yaratmayı başarmıştım. Gene aniden arkamdaki masaya baktı.

"Aman Tanrım!" dedi.

Ben dönünce Gene kahkaha atarak dosyayı kaptı.

"O özel bir dosya," dedim ama Gene açmıştı bile. Mezu-niyet sınıfının fotoğrafı en üstte duruyordu.

Gene gerçekten şaşırmış gibiydi. "Aman Tanrım. Bunu nereden buldun?" Fotoğrafı dikkatle inceliyordu. "Otuz yıllık olmalı. Bu karalamalar ne için?"

"Buluşma partisi düzenlemek için," dedim. "Bir arkadaşşıma yardım etmiştim. Haftalar önce..." O kadar kısa bir sürede uydurmam gerektiği düşünülürse bu iyi bir yanıtı, ama içinde çok önemli bir hata barındırıyordu. Gene de hatayı tespit etti.

"Arkadaş mı? Tabii. Sayısız arkadaşından biri. Beni de davet etmeliydin."

"Neden?"

"Fotoğrafı kim çekti sanıyorsun?"

Tabii ya. Birinin fotoğrafı çekmiş olması gerekiyordu. Konuşamayacak kadar hayrete düşmüştüm.

"Bir tek ben yoktum," dedi Gene. "Genetik asistanı. Büyük geceydi, herkes havasındaydı, eşler yoktu. Şehrin en popüler organizasyonu olmuştu."

Gene fotoğraftaki birini işaret etti. Sürekli erkeklere odak-landığım için Rosie'nin annesine hiç bakmamıştım. Ama şimdi Gene onu işaret edince onu tanımam çok kolay oldu. Saç rengi Rosie'ninki kadar çarpıcı olmasa da kızıl saçları da dâhil

olmak üzere benzerlikleri açıkça görülüyordu. Isaac Esler ve Geoffrey Case'in arasında duruyordu. Isaac Esler'in düğün fotoğrafındaki gibi Case'in yüzünde koca bir tebessüm vardı.

"Bernadette O'Connor." Gene şarabını yudumladı. "İrlandalı."

Gene'in bu ifadesine aşınaydım. Özellikle bu kadını anımsamasının bir sebebi vardı ve bu sebep, Rosie'nin annesi olması değildi. Aslında aradaki bağın farkında bile değil gibiydi ve ani bir karar verdim; ona bundan bahsetmeyecektim.

Parmağı sola doğru kaydı.

"Geoffrey Case. Okul kredisinin hakkını pek veremedi."

"Öldü, değil mi?"

"İntihar etti."

Bu yeni bir bilgiydi. "Emin misin?"

"Elbette eminim," dedi Gene. "Haydi söyle artık. Nedir bu?"

Soruyu duymazdan geldim. "Neden intihar etti?"

"Muhtemelen lityumunu almayı unuttu," dedi Gene. "Bipolar bozukluğu vardı. İyi günlerinde neşe saçardı." Bana döndü. Geoffrey Case ve buluşma partisiyle neden bu kadar ilgilendiğime dair beni sorguya çekeceğini düşünerek deli gibi mantıklı bir açıklama bulmaya çalıştım. Boş bir biber öğütücü sayesinde kurtuldum. Gene öğütücüyü döndürdü ve sonra onu bir başkasıyla değiştirmek üzere uzaklaştı. Bir peçeteyle şarap bardağını sıyırdım ve o dönmeden oradan ayrıldım.

Cumartesi sabahı bisikletimle tanımlanamayan, dolayısıyla da kaygı verici bir duyguyla üniversiteye gittim. Her şey eski düzenine dönüyordu. O günkü testler Baba Projesi'nin sonuna geldiğimizi gösterecekti. En fazla Rosie gözden kaçırdığımız bir başka asistan, servis görevlisi veya partiden erken ayrılan biri daha olduğunu anımsayabilirdi, ama fazladan tek bir test uzun vakit almazdı. Ve Rosie'yi tekrar görmem için bir sebebim kalmayacaktı.

Laboratuvarda buluştuk. Test edeceğimiz üç örnek vardı: Isaac Esler'in çatalındaki kalıntılar, Freyberg'in tuvaletinin zemininden tuvalet kâğıdına sildiğim idrar örneği ve Gene'in peçetesi. Rosie'ye, Margaret Case'in mendilinden hâlâ bahsetmemiştim ama Gene'in örneğinin sonucunu bir an önce almak istiyordum. Gene'in, Rosie'nin babası olma ihtimali epey yüksekti. Bunu düşünmemeye çalıştım ama Gene'in fotografa tepkisi, Rosie'nin annesini tanımlama şekli ve gelişigüzel cinsel ilişki geçmişi bu ihtimalle örtüşüyordu.

"Peçete de nereden çıktı?" diye sordu Rosie.

Bu soruyu bekliyordum.

“Yeniden test ediyorum. Önceki örneklerden biri bozuldu.”

Gelişmekte olan dalavere becerilerim Rosie’yi kandıracak düzeye erişmemiştii henüz. “Palavra. Kimin bu? Case, değil mi? Geoffrey Case testi için örnek buldun.”

Evet demek kolay olabilirdi ancak örneğin Case’e ait olduğunu söylersem testin pozitif çıkması durumunda büyük bir karmaşa yaşanırdı. Yalanlar silsilesi...

“Pozitif çıkarsa sana söyleyeceğim,” dedim.

“Şimdi söyle,” dedi Rosie. “Pozitif çıkacak.”

“Nereden biliyorsun?”

“Biliyorum işte.”

“Hiç kanıtın yok. Isaac Esler’in hikâyesi onu mükemmel bir aday yapıyor. Partiden hemen sonra başka biriyle evlenmiş. Sarhoş olduğunu da itiraf etti. Yemekte kaçamak cevaplar veriyordu. Fotoğrafta da annenin yanında duruyor.”

Daha önce üzerinde konuşmadığımız bir şeydi bu. Dikkat çekecek derecede açık bir şeydi. Gene bir defasında bana konferansta kullanabileceğim bir yöntemden bahsetmişti: “Kimin kimle yattığını öğrenmek istiyorsan kahvaltıda kimin yanında oturduklarına bak.” O gece Rosie’nin annesiyle kim yattıysa muhtemelen fotoğrafta yanında duracaktı. Tabii eğer fotoğrafı çekmesi gerekmediyse.

“Benim içgüdülerim senin akıl yürütmene karşı. İddiaya girelim mi?”

İddiaya girmek adil olmazdı. Ben bodrumdaki konuşmadan edindiğim bilgilerin avantajına sahiptim. Gerçekçi olmak gerekirse Isaac Esler, Gene ve Geoffrey Case’in adaylığını eşit görüyordum. Esler’in bahsettiği “işin içindeki insanlar”ı düşününce belirsiz bir çıkarım yapmıştım. Arkadaşını ko-

ruyor olabilirdi, ama eşit derecede onun arkasına gizleniyor da olabilirdi. Öte yandan Esler baba değilse basitçe kendi örneğini test etmemi de söyleyebilirdi. Belki de amacı kafamı karıştırmaktı ki başarılı da olmuştu, ama yalnızca kısa bir süreliğine. Esler'in yanıltıcı davranış biçimi önceki kararımı gözden geçirmemi sağladı. Esler de dâhil diğer bütün adaylar elendiği takdirde Margaret Case'ten aldığım örneği test edecektim.

"Her neyse, Freyberg olmadığı kesin," dedi Rosie düşüncelerimi bölerek.

"Neden olmasın?" Freyberg en küçük olasılıktı ama imkânsız da değildi.

"Gözleri yeşil. Daha önce düşünmeliydim."

Yüz ifademi doğru yorumlamıştı: Şüphe.

"Haydi ama, genetikçi olan sensin. Yeşil gözlü olduğuna göre babam olamaz. İnternette kontrol ettim."

İnanılmaz. Babasını bulmasına yardım etmesi için bir genetikçiyle, sıra dışı yetenekleri olan bir yabancıyla işbirliği yapıyor, bir hafta boyunca gezerek her günü onunla birlikte geçiriyor, yine de genetikle ilgili bir sorunun yanıtını internette arıyor.

"Onlar basitleştirilmiş örnekler."

"Don, annem mavi gözlüydü. Ben kahverengi gözlüyüm. Öz babamın da kahverengi gözlü olması gerekiyor, değil mi?"

"Yanlış," dedim. "Yüksek olasılık dâhilinde ama kesin değil. Göz renginin genetiği çok karmaşıktır. Yeşil olası. Mavi de öyle."

"Bir tıp öğrencisi ve bir doktor bunu bilir, değil mi?"

Rosie elbette annesini kastediyordu. Ona tıp eğitimindeki yetersizliklere dan detaylı bir bilgi vermenin sırası olmadığını düşündüm.

"*Bilmeme* olasılığı son derece düşük. Genetik dersini tıp öğrencilerine Gene veriyordu; tam ona göre bir basitleştirme bu," demekle yetindim

"Sıktır et Gene'i," dedi Rosie. "Gene'le hiç işim olmaz benim. Şu peçeteyi test et, haydi. Pozitif çıkacak." Ama artık daha az emin gibiydi.

"Öğrendiğinde ne yapacaksın?"

Bu sorunun çok daha önce sorulması gerekirdi. Sorulmuş olması planlamadaki eksikliğin bir başka sonucuydu ama şimdi Gene'i baba olarak düşündüğümde Rosie'nin gelecekteki davranışları benim için konuyla daha ilgili hale gelmişti.

"Bunu sorman ilginç," dedi Rosie. "Bunun, mevzunun kapanmasıyla ilgili olduğunu söylemiştim. Ama sanırım bilinçaltımda öz babamın ortaya çıkıp... Phil'in hakkından gelmesi gibi bir fantezim var."

"Seni Disneyland'e götürme sözünü tutamadığı için mi? Bunca zaman sonra uygun bir ceza bulmak şüphesiz zor olacaktır."

"Fantezi dedim zaten," diye çıkıştı Rosie. "Onu bir tür kahraman olarak düşündüm hep. Ama şimdi bu üç kişiden biri olduğunu biliyorum ve ikisiyle de tanıştım. Isaac Esler: 'Geçmişe dönüp bakmayı hafife almamalıyız.' Max Freyberg: 'Kendimi özgüveni yeniden inşa eden biri olarak görüyorum.' İkisi de beş para etmez. Zorluklardan kaçan zayıf adamlar."

Buradaki mantık hatası hayret verici boyuttaydı. Olsa olsa sadece birisi onu terk etmişti.

Rosie'nin karakter analizinin ona uymayacağına düşünerek, "Geoffrey Case..." diye wize başladım ama Rosie onun durum şeklini bilseydi bunu sorumluluklarından kaçma yöntemi olarak yorumlayabilirdi.

"Biliyorum, biliyorum. Ama eğer başka birisi, yanı ol-
duğundan farklı biriymiş gibi görünmeye çalışan orta yaşlı
adamin teki olduğu ortaya çıkarsa işte o zaman... vaktin
doldu, aşağılık herif."

"Onu ifşa etmeyi mi planlıyorsun?" diye sordum dehşet
içinde. Aniden birinin, muhtemelen de en yakın arkadaşımın
büyük acılar çekmesine alet olabileceğimi fark ettim. Butün
ailesinin! Annesi, Rosie'nin gerçeği öğrenmesini istememişti.
Belki de sebebi buydu. Doğal olarak Rosie'nin annesi insan
davranışları hakkında benden çok şey biliyordu.

"Doğru."

"Ama acı vermiş olacaksın. Üstelik telafi edici bir kazanç
uğruna da değil."

"Kendimi daha iyi *hissedeceğim*."

"Yanlış," dedim. "Araştırmalar intikamın, kurbanın acı-
sını artırdığını..."

"Bu benim tercihim."

Rosie'nin babasının Geoffrey Case olma ihtimali de vardı
ki bu durumda diğer üç örneğin sonucu negatif çıkacak ve
Rosie intikam almak için geç kalmış olacaktı. Bu olasılığa
bel bağlamak istemiyordum.

Makineyi kapattım.

"Dur," dedi Rosie. "Bilmeye hakkını var."

"Acıya sebep olacaksın yok."

“Peki ya ben?” diye sordu. “Beni önemsemiyor musun?” Duygusallaşmıştı. Bense çok sakindim. Mantık yine baskındı. Düşüncelerim sağlıklıydı.

“Seni fazlasıyla önemsiyorum. O yüzden etik olmayan bir şey yapmana katkı sağlayamam.”

“Don, testi yapmazsan seninle bir daha asla konuşmam. Asla.”

Bu bilgiyi değerlendirmeye almak acı vericiydi ama mantıken tümüyle beklenebilir bir şeydi de.

“Bunun kaçınılmaz olduğunu tahmin etmiştim,” dedim. “Proje bitmiş olacak ve sen de cinsel olarak ileriye yönelik hiçbir münasebet olmayacağını belirtmiştin.”

“Bu benim hatam mı yani?” dedi Rosie. “Tabii ki benim hatam. Doktorasını yapmış, sigara ve içki içmeyen, yeşilaycı lanet olası bir aşçı değilim ben. *Düzenli* de değilim.”

“İçki içmeme maddesini kaldırdım.” Eş Bulma Projesi’nden bahsettiğini fark ettim. Ama ne söylüyordu böyle? Kendini Eş Bulma Projesi’ndeki kriterlere göre değerlendirdiğini mi? Ki bunun anlamı da...

“Sen beni eş olarak mı düşünmüştün?”

“Tabii,” dedi Rosie. “İnsan ilişkilerinin nasıl yürüdüğünden bihaber olman, hayatının beyaz bir yazı tahtası tarafından yönetilmesi ve sevgi hissetme yetisinden yoksun olman dışında mükemmelsin.”

Rosie dışarı çıkıp kapıyı arkasından çarptı.

Makineyi açtım. Rosie’nin yokluğunda örnekleri kolayca test edip ne yapacağıma karar verebilirdim. Sonra kapının tekrar açıldığını duydum. Rosie’yi görmeyi bekleyerek arkamı döndüm. Ama karşımda duran Dekan’dı.

“Gizli projen üzerinde mi çalışıyorsun Profesör Tillman?”

Başım ciddi beladaydı. Dekan'la önceki görüşmelerimizde kurallara hep uymuştum ya da ceza almayacak kadar ufak tefek hatalar yapmıştım. DNA makinesini özel amaçlar için kullanmak Genetik Bölümü kurallarını ciddi şekilde ihlal etmek anlamına geliyordu. Ne kadarını biliyordu? Normalde hafta sonları çalışmazdı. Burada bulunması tesadüf değildi.

“Harika bir çalışmamış; Simon Lefebvre’a göre,” dedi Dekan. “Adam ofisime geliyor ve benim fakültemdeki bir projeyi soruyor. Belli ki DNA’sını almamızı gerektiren bir proje bu. Şu an yaptığın gibi. İşin içinde bir tür şaka olduğunu tahmin ettim. Espriden anlamamamı mazur gör, ama projeye ilgili hiçbir şey duymadığım için biraz dezavantajlı durumdaydım. Şüphesiz, etik komitesine gittiğinde proje teklifini görürdüm diye düşündüm.”

Dekan bu noktaya kadar sakın ve mantıklı konuşuyordu. Şimdi sesini yükseltmişti.

“İki yıldır Tıp Fakültesi’nde yapılacak bir araştırma projesine kaynak bulmaya çalışıyorum. Ama sen aşırı şekilde etik dışı davranmakla kalmayıp, bu yaptığını ipleri elinde tutan adama yapmaya karar veriyorsun. Yazılı bir rapor istiyorum. O raporda bir şekilde gözümünden kaçmış olan bir etik komitesi onayı yoksa doçent doktor pozisyonu için ilan vereceğiz.”

Dekan kapıda durdu.

“Kevin Yu’yla ilgili şikâyetini hâlâ bekletiyorum. Bu konuyu tekrar düşünmek istersin belki. Laboratuvar anahtarını da geri alıyorum. Teşekkürler.”

Baba Projesi burada bitmişti. Resmen.

Ertesi gün Gene ofisime geldiğinde Edinburgh Doğum Sonrası Depresyon Ölçeği anketini bitiriyordum.

“İyi misin?” diye sordu. Yerinde bir soruydu bu.

“Sanırım değilim. Yaklaşık on beş dakika sonra söylerim.” Anketi tamamlayıp sonucu hesapladım ve Gene’e uzattım. “On altı,” dedim ona. “Şimdiye kadarki ikinci en yüksek skorum.”

Gene ankete baktı. “*Edinburgh Doğum Sonrası Depresyon Ölçeği*. Yakın zamanda bebeğin olmadığını anımsatmam gerekiyor mu?”

“Bebekle ilgili soruları yanıtlamadım. Ablam öldüğünde Claudia’nın evde bulabildiği depresyonla ilgili tek ölçek buydu. Tutarlı olması için bunu kullanmaya devam ettim.”

“İşte ‘duygularımızla iletişim halinde olmak,’ dediğimiz şey bu, değil mi?” dedi Gene.

Bunun bir soru olmayabileceğini sezerek yanıt vermedim.

“Dinle,” dedi “İstersen senin için bir şeyler yapabilirim.”

“Rosie’den haber mi getirdin?”

“Tanrı aşkına Don,” dedi Gene. “*Dekan*’dan haber getirdim. Ne yaptığını bilmiyorum ama etik onay olmadan DNA testi yapmak kariyerinin sonu’ demek.”

Bunu biliyordum. Golf kulübünün patronu olan Amghad’ı arayıp kokteyl barı ortaklığıyla ilgili yaptığı teklifin geçerli olup olmadığını sormaya karar vermiştim. Farklı bir şey yapmanın vakti gelmiş gibi görünüyordu. Hayal kırıklıklarıyla dolu bir hafta sonu olmuştu. Dekan’la görüşmemin ardından eve döndüğümde temizlikçim Eva’nın Eş Bulma Projesi anketini doldurduğunu gördüm. Ön tarafına, “Don, kimse mükemmel değildir, Eva,” yazmıştı. Fazlasıyla hassas ruh halim yüzünden bu nottan bir hayli etkilendim. Eva, etek seçimiyle muhtemelen eş bulma niyeti taşıyan ve lisansüstü eğitim ve pahalı yiyeceklerden aldığı zevkle ilgili sorulara cevap verirken görece düşük sosyo-ekonomik düzeyinden utanmış olabilecek, iyi bir

insandı. Bir eş bulmayı ümit ederek anketimi dolduran bütün kadınları düşündüm. Benimle ilgili bir şey bilmemelerine ve bilseler muhtemelen hayal kırıklığına uğrayacak olmalarına rağmen o eşin ben olacağımı ümit eden kadınları...

Kendime bir bardak pinot noir doldurup balkona çıktım. Şehir ışıkları bana, anketin öngörülerinin aksine hayatımın en keyifli akşam yemeklerinden biri olan, Rosie'yle ıstakoz yemeğini anımsattı. Claudia da çok seçici olduğumu söylemişti, ama Rosie, New York'ta beni mutlu edeceğine inandığım şeyler konusundaki tahminlerimde ne kadar yanıldığımı ispat etmişti. Şarabımı ağır ağır içtim ve manzaranın değişmesini izledim. Bir pencere karardı, bir trafik lambası kırmızıdan yeşile döndü, bir ambulansın ışıkları binalardan yansıdı. O anda anketi aslında benim kabul edebileceğim bir kadın bulmak için değil, beni kabul edebilecek birini bulmak için hazırladığımı anladım.

Rosie'yle yaşadıklarımın sonrasına ne karar alırsam alayım, bir daha o anketi kullanmayacaktım. Eş Bulma Projesi bitmişti.

Gene'in başka söyleyecekleri de vardı. "İş yok, plan yok, takvim yok. Mahvolursun sen." Depresyon anketine tekrar baktı. "Şimdiden mahvolmaya başlamışsın. Dinle. Bunun Psikoloji Departmanı'yla ilgili bir proje olduğunu söyleyeceğim. Etik komitesi için başvuru uydururuz ve sen de onaylandığını sandığını söylersin."

Gene yardım etmek için elinden geleni yapıyordu. Onun için gülümsedim.

"Bu skoru birkaç puan düşürür mü?" dedi depresyon anketini işaret ederek.

"Düşürmez, sanıyorum."

Sessizlik oldu. Görünüşe göre ikimizin de söyleyecek bir şeyi yoktu. Gene'in gitmesini bekledim. Ama tekrar denedi.

"Bana şunu söyle, Don. Bu işin Rosie'yle ilgisi var, değil mi?"

"Bu çok saçma."

"Daha basit söyleyeyim," dedi Gene. "Mutsuzsun; kariyerini, itibarım, kutsal takvimini hiçe sayacak kadar mutsuzsun."

Bu doğrudu.

"Lanet olsun Don, kuralları çiğnedin. Sen ne zamandan beri kuralları çiner oldun?"

Güzel bir soruydu. Ben kuralları sayarım. Ama son doksan dokuz gündür yasal, etik ve özel olmak üzere birçok kuralı çiğnedim. Bunun tam olarak ne zaman başladığını da biliyordum. Rosie'nin ofisime geldiği ve onunla akşam çıkabilmek için Le Gavroche'un rezervasyon sistemine izinsiz giriş yaptığım gün.

"Hepsi bir kadın yüzünden mi?" diye sordu Gene.

"Öyle görünüyor. Tamamen mantık dışı." Utanmıştım. Sosyal açıdan hatalı bir davranışta bulunmak başka, mantığımı kaybettiğimi itiraf etmek başka bir şeydi.

"Ancak ankete inanıyorsan mantık dışı olur."

"Doğum Sonrası Depresyon Ölçeği son derece..."

"Ben şu 'böbrek yer misin?' sorularının olduğu anketten bahsediyorum. Genetik bir, anket sıfır derim ben."

"Rosie'yle durumumuzu genetik uyumun bir sonucu olarak mı görüyorsun?"

"Kelimelerle aran çok iyi," dedi Gene. "Biraz daha romantik olacak olsan âşık olduğumu söylerdim."

Sıra dışı bir ifadeydi bu. Aynı zamanda çok da mantıklıydı. Romantik bir ilişkinin benim deneyim sınırlarımdan dışında

kalacağını varsaymışım her zaman. Ama şu anki durumumu mükemmel biçimde açıklıyordu. Emin olmak istedim.

“Mesleki görüşün bu yönde mi? İnsanlar arası cazibe üzerine uzmanlaşmış biri olarak yani.”

Gene başını salladı.

“Harika.” Gene’in sezgileri benim ruh halimi değiştirmişti.

“Bunun nasıl yardımcı olduğunu anlamadım,” dedi Gene.

“Rosie üç hata buldu. Birincisi sevgi hissetme yetisinden yoksun olmaktı. Şimdi geriye düzeltmem gereken iki şey kaldı.”

“Onlar nedir?”

“Sosyal davranış kuralları ve takvime bağlılık. Kolay iş halledeceğim.”

Sosyal davranışlar üzerine konuşmak için Claudia'yla her zamanki kafede bir buluşma ayarladım. Başkalarıyla iletişim kurma becerimi geliştirmem için biraz çaba harcamam gerekeceğini ve ne kadar çabalarsam çabalayayım Rosie'yi ikna edemeyebileceğimi fark etmiştim. Ama bu beceriler kendi başlarına faydalı olabilirdi.

Aslında sosyal yönden tuhaf biri olmaktan bir dereceye kadar memnundum. Okulda farkında olmadan sınıfın soytarısı olmuştum; nihayetinde de bilinçli bir soytarıya dönüşmüştüm. Artık büyüme vakti gelmişti.

Garson masamıza yaklaştı. "Siparişi sen ver," dedi Claudia.

"Ne istiyorsun?"

"Yağsız sütlü kafeinsiz *latte*."

Saçma bir kahve seçmiydi bu ama fikrimi dile getirmedi. Claudia şüphesiz önceki seferlerde mesajı almıştı ve tekrar etmek de istemezdi. Bu onu rahatsız ederdi.

"Ben duble espresso alayım," dedim garsona. "Arkadaşım da yağsız sütlü kafeinsiz *latte* istiyor, şeker olmasın lütfen."

"Fh," dedi Claudia. "Bir şeyler değişmiş."

Hayatım boyunca başarılı ve nazik bir şekilde kahve ısmarladığımı söyledim ama Claudia iletişim kurma tarzımın belli biçimlerde değiştiğinde ısrar etti.

"New York'un nezaket öğrenmeye uygun bir yer olduğunu düşünmezdim," dedi. "Ama sonuç ortada."

Ona tam tersine, insanların çok cana yakın olduklarını söyleyip Beyzbol Hayranı Dave'i, bipolar bozukluk araştırmacısı Mary'yi, Columbia Tıp Fakültesi Dekanı David Borenstein'i ve Momofuku Ko'daki tuhaf adam ile şefi anlattım. Rosie'nin ailesinin arkadaşları olduklarını söyleyerek Esler'lerle yediğimiz yemekten bahsettim. Claudia çok basit bir sonuca varmıştı. Alışık olmadığım bütün bu sosyal münasebetler ve buna ek olarak Rosie'yle münasebetim becerilerimi geliştirmişti.

"Gene ve benimleyken çaba sarf etmen gerekmiyor çünkü bizi etkilemeye ya da bizimle arkadaş olmaya çalışmıyorsun."

Claudia uygulamanın önemi konusunda haklı olsa da ben okuyarak ve gözlem yaparak daha iyi öğreniyorum. Bir sonraki görevim bilgisayarıma bazı eğitici materyaller yüklemektir.

Bu işe özellikle Rosie'nin bahsettiği romantik filmlerle başlamaya karar verdim. Dört tane vardı: *Kazablanka*, *Yasak İlişki*, *Harry Sally'yle Tanışınca* ve *Unutamadığım Aşk*. Rosie'nin dünyanın en seksi erkeği olarak bahsettiği Gregory Peck için *Bülbülü Öldürmek* ve *Büyük Ülke* filmlerini de ekledim.

DVD oynatıcısını durdurup notlar aldığım zaman da dâhil olmak üzere altı filmi izlemem bütün bir haftamı aldı. Filmler inanılmaz derecede faydalıydı, ama aynı zamanda zorlulardı da. Duygusal dinamikler karmakarışıktı! Hem mutlu hem mutsuz sonlarla biten, kadın erkek ilişkilerine dair Claudia'nın tavsiye ettiği filmlerden faydalanarak sabırla devam ettim.

Aşk Doktoru, Rüzgâr Gibi Geçti, Bridget Jones'un Günlüğü, Annie Hall, Aşk Engel Tanımaz, Aşk Her Yerde ve Öldüren Cazibe filmlerini izledim.

Claudia ayrıca *Benden Bu Kadar* filmini de eğlence olsun diye izlememi önerdi. Aslında *yapmamam* gerekenlere bir örnek olarak önermiş olmasına karşın, Jack Nicholson'ın karakterinin bir ceket problemini benden çok daha ustaca halletmesinden etkilenmiştim. Ayrıca ciddi boyutlardaki sosyal yetersizlik, o ve Helen Hunt karakteri arasındaki ciddi yaş farkı, çok sayıda muhtemel psikiyatrik bozukluk ve benimkinden çok daha ciddi düzeyde tahammülsüzlüğe rağmen bu karakterin filmin sonunda kadının aşkını kazanmayı başarması cesaret vericiydi. Claudia harika bir seçim yapmıştı.

Yavaş yavaş her şeyi anlamaya başladım. Sadakatsizliğin yasak olması da dâhil, kadın ve erkek ilişkilerinde birtakım tutarlı davranış ilkeleri vardı. Sosyal egzersiz yapmak için Claudia'yla tekrar buluştuğumda bu kural aklımdaydı.

Bazı senaryolar üzerine çalıştık.

"Bu yemekte bir hata var," dedim. Varsayımsal bir durumdu bu. Yalnızca kahve içiyorduk. "Bu fazla agresif olur, değil mi?"

Claudia bana hak verdi. "Ayrıca hata ve yanlış deme. Bilgisayar dili o."

"Ama, 'Üzgünüm, yanlış bir tahmin oldu, benim hatamı,' diyebilirim, değil mi? 'Hata'nın bu kullanımı uygun?"

"Doğru," dedi Claudia ve güldü. "Yani evet. Don, bunları öğrenmen yıllar alabilir."

Yıllarım yoktu. Ama çabuk öğreniyordum ve sünger gibi emmeye programlıydım. Örnek verdim.

“Taraflsız bir beyanatta bulunup açıklama talep edeceğim ve soze basmakalıp bir ifadeyle başlayacağım: ‘Affedersiniz. Ben az pişmiş et sipariş etmiştim. Sizin az pişmiş tanınınız farklı mı?’”

“İyi bir giriş ama soru biraz agresif.”

“Kabul edilebilir değil mi?”

“New York’ta belki. Garsonu suçlama.”

Soruyu düzelttim. “Affedersiniz. Ben az pişmiş et sipariş etmiştim. Siparişimin doğru şekilde işleme alınıp alınmadığını kontrol eder misiniz?”

Claudia başıyla onayladı. Ama yeterince memnun görünmüyordu. Duygularını ifade ediş şekline çok dikkat ediyordum ve onunkini de doğru yorumlamıştım.

“Don. Çok etkilendim, ama... başka birinin beklentilerini karşılamak için değişmeye çalışmak çok iyi bir fikir olmaya bilir. Sonunda buna içereleyebilirsin.”

Buna pek ihtimal vermedim. Bazı yeni kurallar öğreniyordum, o kadar.

“Birini gerçekten seviyorsan...” diye devam etti Claudia, “Onu olduğu gibi kabul etmeye hazır olman gerekir. Ancak günün birinde uyanıp kendine özgü sebeplerle değişmesini umabilirsin belki.”

Bu son ifade, sohbetin başından beri aklımda olan sadakat kuralıyla ilgiliydi. Şimdi bu konuyu açmama gerek yoktu. Sorumun yanıtını almıştım. Claudia, şüphesiz Gene’den bahsediyordu.

Gene’le ertesi sabah için bir koşu programı yaptım. Kaçamayacağı bir yerde onunla özel olarak konuşmalıydım. Koşmaya başlar başlamaz kişisel söylevime başladım. Kilit noktam sa-

dakatsizliğin kesinlikle kabul edilemez olduğuydu. Büyük bir felaket yaşama riski, sağlayacağı her tür faydaya ağır basıyordu. Gene daha önce bir defa boşanmıştı zaten. Eugenie ve Carl...

Gene nefes nefese kalmış halde araya girdi. Mesajımın açıkça ve zorla anlaşılması için çabalarken her zamankinden hızlı koşmuştum. Gene bana göre hatırı sayılır ölçüde daha az formdaydı ve benim yağ yakıcı, düşük şiddetli egzersizlerim onun için büyük bir kardiyo çalışmasıydı.

“Anlıyorum,” dedi Gene. “Ne okuyorsun?”

Ona izlediğim filmlerden ve kabul edilebilir ya da edilemez davranış biçimlerinin idealize edilmiş açıklamalarından bahsettim. Gene ve Claudia’nın bir tavşanı olsaydı huysuz bir âşıktan ciddi zarar görürdü. Gene bana katılmadı; tavşan konusunda değil, davranışlarının evliliğine etkisi konusunda.

“Biz psikologuz,” dedi. “Açık evliliği kaldırabiliriz.”

Kendini yanlış biçimde gerçek bir psikolog kategorisine sokmasını görmezden geldim ve asıl önemli konuya odaklandım: Bütün otoriteler ve etik kurallar sadakati önemli sayıyor. Evrim psikolojisi teorileri bile kişinin aldatıldığını fark ettiğinde eşini reddetmek için haklı sebepleri olduğunu kabul eder.

“Erkeklerden bahsediliyor orada,” dedi Gene. “Çünkü kendi genlerini taşımayan bir çocuğu yetiştirme riskini almazlar. Hem ben, içgüdülerinin üstesinden gelmeye çalıştığımı sanıyordum.”

“Doğru. Erkeğin içgüdüğü de aldatma. Bunun üstesinden gelmelisin.”

“Onları utandırmadığın sürece kadınlar aldatılmayı kabul eder. Fransa’yı düşün.”

Popüler bir kitap ve filmde onun fikrine karşı bir örnek gösterdim.

“*Bridget Jones’un Günlüğü* mü?” dedi Gene. “Ne zamandan beri kadınlara yönelik filmlerdeki karakterler gibi davranmamız bekleniyor?” Durdu ve iki büklüm bir halde nefes almaya çalıştı. Böylece sözümü bölmesine izin vermeden ona kanıt sunma fırsatını yakaladım. Claudia’yı sevdiğini ve bu yüzden de gereken fedakârlıkları yapmaya hazır olması gerektiğine dikkat çekerek konuşmamı bitirdim.

“Senin ömür boyu süren alışkanlıklarını değiştirdiğini gördüğümde ben de bunu bir düşünürüm,” dedi.

Takvimimi bertaraf etmenin nispeten kolay olacağını düşünmüştüm. Programsız sekiz gün geçirmiştim ve birçok sorunla karşılaşsam da bunların zamanın yetersizliği ve yapılandırılmasıyla bir ilişkisi yoktu. Ama hayatımdaki büyük çaplı karmaşıklığın etkisini hesaba katmamıştım. Rosie’yle ilgili belirsizlikler, sosyal davranış projesi ve en yakın arkadaşlarımla domestik çözünmeye doğru ilerlemelerinin yanı sıra işimi de kaybetmek üzereydim. Programlı aktiviteler hayatımdaki yegâne istikrarlı şey gibiydi.

Nihayetinde Rosie için şüphesiz bir şekilde kabul edilebilir olacak bir uzlaşma noktası buldum. Herkes düzenli işleri için bir program yapardı, benim durumumda bunlar dersler, toplantılar ve dövüş sanatları antrenmanlarından oluşuyordu. Kendime bu kadarı için izin verecektim. *Diğer insanların yaptığı gibi* ajandama randevular koyacaktım ama tek tipleştirmeyi azaltacaktım. Haftadan haftaya değişiklikler olabilirdi. Kararımı gözden geçirirken acil olarak yapılması gereken tek şeyin, programımın en çok tepki çeken ögesi olan Standart Öğün Sistemi’nden vazgeçmek olduğunu gördüm.

Bir sonraki pazar alışverişim tahmin edileceği üzere çok tuhaftı. Deniz ürünleri tezgâhına gittiğimde satıcı bir istakozu uzandı.

“Plan değişti,” dedim. “Bugün taze ne var?”

“İstakoz,” dedi aksanlı İngilizcesiyle. “Her salı senin için taze istakoz ayırıyorum.” Güldü ve elini diğer müşterilerine doğru savurdu. Benimle alay ediyordu. Rosie, “Benimle dalışma,” derken böyle bir ifade takınmıştı. Ben de denedim. İşe yaramış gibiydi.

“Şaka,” dedi adam. “Kılıçbalığı güzel. İstiridye. İstiridye yer misin?”

İstiridye yesem de evde hiç pişirmemiştim. İstiridyelerini kabuğu henüz soyulmuş diyerek pazarlayan kaliteli restoranlar gibi kabuklu istiridye aldım.

Belirli bir tarife göre seçilmemiş yiyeceklerle eve döndüm. İstiridyeler beni zorladı. Kaygan oldukları için elimi kesme riskini almadan kabuğunu açmam mümkün değildi. Tekniğini internette öğrenebilirdim ama o da zaman alırdı. Bildiğim malzemeleri içeren bir program yapmamın sebebi buydu. Zihnim bir genetik problemiyle meşgulken istakozun etini gözüm kapalı ayırabilirdim. Standartlaştırmanın nesi kötüydü ki? Bir istiridye daha bıçağımla açılmaya diremişti. Sinirlenmeye başlamıştım ve tam hepsini çöpe atıyordum ki aklıma bir fikir geldi.

Bir istiridyeyi mikrodalga fırına attım ve birkaç saniye ısıttım. Kolayca açıldı. Sıcaktı ama çok lezzetliydi. İkincisini de attım ama bu kez üzerine limon sıkıp biber de ekledim. Hayret vericiydi! Yepyeni bir dünyanın bana açıldığını hissediliyordum. İstiridyenin ekolojik olduğunu ümit ettim çünkü bu yeni yeteneğimi Rosie’yle paylaşmak istiyordum.

Kişisel gelişimime odaklanmam, Dekan'm işten çıkarma tehdidini düşünmek ve buna yanıt vermek için çok az zamanım olduğu anlamına geliyordu. Gene'in bir gerekçe sunma teklifini kabul etmemeye karar vermiştim; şimdi kuralların ihlali, bilinçli zihnimde yer aldığına göre hatayı örtbas etmek kişisel bütünlüğümün ihlali olurdu.

Mesleki geleceğime dair düşünceleri baskılamayı başardım ama Dekan'ın tam çıkarken Kevin Yu ve eser hırsızlığı yaptığına dair şikâyetimle ilgili yorumunun zihnimi kurcalamasına engel olamıyordum. Epey düşündükten sonra Dekan'm bana etik olmayan bir anlaşma önermediğini fark ettim: "Şikâyeti geri çekersen işine devam edebilirsin." Sözleri beni rahatsız etmişti çünkü Baba Projesi'yle ilgilenirken kuralları bizzat çiğnemiştim. Bir defasında davranışlarının ahlaksızlığını eleştirdiğimde Gene bana dinî bir fıkra anlatmıştı.

İsa, bir fahişeyi taşıyan öfkeli kalabalığa sesleniyor: "İçinizden kim günahsızsa ilk taşı o atсын." Bir taş fırlayıp ka-

dına çağırıyor. İsa dönüyor ve, "Bazen beni gerçekten çileden çıkarıyorsun anne," diyor.

Ben artık Bakire Meryem'le bir tutulamazdım. Bozulmuş-tum. Ben de herkes gibiydim. İlk taşı atma güvenilirliğime golge düşmüştü.

Kevin'la görüşmek için onu odama çağırdım. Çinli'ydi ve yaklaşık yirmi sekiz yaşındaydı (tahmini VKİ on dokuz). Yüz iladesini ve tavırlarını "gergin" olarak yorumladım.

Elinde tuttuğum, kısmen ya da bütünüyle özel öğretmeni tarafından yazılmış makalesini ona gösterdim. En temel so-ruyu sordum: Neden kendisi yazmamıştı?

Kevin gözlerini kaçırdı; ki ben bunu hilekârlıktan ziyade kültürel bir saygı işareti olarak yorumladım. Ama soruma yanıt vermek yerine okuldan atılmasının doğuracağı sonuç-ları açıklamaya başladı. Çin'de bir karısı ve çocuğu vardı ve onlara henüz bu sıkıntıdan bahsetmemişti. Günün birinde göç etmeyi, bu olmazsa da en azından genetik üzerine çalışabilmeyi ümit ediyordu. Akılsızca davranışı kendisinin ve neredeyse dört yıldır o olmadan idare etmeyi başarmış olan karısının hayallerini sona erdirecekti. Ağlıyordu.

Geçmişte bu durumu üzücü ama konuyla ilgisiz bulurdum. Bir kural çiğnenmişti. Ama şimdi ben de kuralları çiğneyen biriydim. Kasıtlı olarak çiğnememiştim ya da en azından bi-linçli bir şekilde planlamamıştım. Muhtemelen Kevin'inki de benzer şekilde düşünmeden bulunulmuş bir davranıştı.

Kevin'a, "Genetigi değiştirilmiş ürünlerin kullanımına karşı sunulan en önemli argüman nedir?" diye sordum. Makale genetikte sağlanan gelişmelerle birlikte ortaya çıkan etik ve yasal konular üzerineydi. Kevin fikrini kapsamlı bir şekilde

açıkladı. Sonraki sorularıma da tatmin edici yanıtlar verdi. Konuyla ilgili oldukça bilgi sahibi gibi görünüyordu.

“Neden kendin yazmadın?” diye sordum.

“Ben bilimciyim. Etik ve kültürel sorularla ilgili İngilizce yazacak kadar kendime güvenemedim. Dersten kalmayacağımı garanti etmek istedim. Düşünmedim.”

Kevin’a ne yanıt vereceğimi bilmiyordum. Düşünmeden hareket etmek benim için bir lanetti ve geleceğin bilim insanlarına da bu yönde cesaret vermek istemiyordum. Kendi zayıflığımın Kevin’la ilgili doğru kararı vermemi etkilemesini de istemiyordum. Ben hak ettiğim üzere kendi hatamın bedelini ödeyecektim. Ama işten atılmam, Kevin’ın üniversiteden atılmasıyla aynı sonuçları doğurmayacaktı. Onun alternatif olarak kazanç getirme potansiyeli olan bir kokteyl barında ortaklık teklifi alacağından şüpheliydim.

Uzunca bir süre düşündüm. Kevin karşımda öylece oturdu. Bir tür ceza tecil biçimi düşündüğümün farkında olmalıydı. Ancak alacağım kararların doğuracağı etkiyi ölçüp biçerken bu yargı pozisyonunda kendimi aşırı derecede rahatsız hissettim. Dekan’ın her gün yapmak zorunda olduğu şey bu muydu? İlk defa ona biraz saygı duydum.

Bu sorunu kısa sürede çözebileceğimden emin değildim. Ama Kevin’ı, hayatının mahvolup mahvolmadığını merak eder bir halde bırakmanın da çok zalimce olacağını düşündüm.

“Anlıyorum ki...” diye söze başladım ve bunun, insanlarla konuşurken kullanmaya alışık olmadığım bir ifade olduğunu fark ettim. Durup biraz daha düşündüm. “Sana yeni bir ödev vereceğim; kişisel etik kuralları üzerine bir makale olabilir. Üniversiteden atılmaya alternatif olarak.”

Kevin'in yüz ifadesinden mest olduğu gavet net bir şekilde anlaşıyordu.

Sosyal becerilerin kahve siparişi vermek ve eşine sadık olmaktan fazlası olduğunun farkındaydım. Okul günlerimden beri kıyafetlerimi modayı dikkate almadan seçerdim. Nasıl görüldüğüme önem vermemeye başlamıştım; sonra insanların giydiklerimi komik bulduğunu fark ettim. Toplum kurallarına bağlı olmayan biri olarak görülmek hoşuma gidiyordu. Ama şimdi nasıl giyineceğimi bilmiyordum.

Claudia'dan bana uygun kıyafetler almasını istedim. Kot pantolon ve gömlek konusundaki uzmanlığını kanıtlamıştı ama ona eşlik etmem için ısrar etti.

"Sonsuza dek yanında olamayabilirim," dedi. Biraz düşününce ölümden değil, daha yakın bir gelecekte bahsettiğini anladım: Evliliğinin bitmesi! Bir yolunu bulup Gene'in tehlikeyi görmesini sağlamalıyım.

Alışveriş bütün sabahımızı aldı. Birkaç dükkâna girip ayakkabı, pantolon, ceket, ikinci bir kot pantolon, daha fazla gömlek, kemer ve hatta kırıvat aldık.

Başka alacaklarım da vardı ama bunun için Claudia'nın yardımına ihtiyacım yoktu. Bir fotoğraf, ihtiyaçlarımı anlatmama yeterdi. Göz doktoruna, berbere (her zamankine değil) ve erkek iç çamaşırı dükkânına gittim. Herkes çok yardımseverdi.

Programım ve sosyal becerilerim şimdi alışılmış uygulamalarla bir hizaya girmişti; ayırdığım süre içerisinde, elimden geldiği kadar. Don Projesi tamamlanmıştı. Şimdi Rosie Projesi'ne başlama vaktiydi.

Otısımdeki dolabın ık kısmında daha önce hiç ihtiyaç duymadığım bir ayna vardı. Şimdi nasıl göründüğümü kontrol etmek için kullanıyordum onu. Rosie'nin bana dair olumsuz yargısını değıştirip duygusal bir tepki üretmek için tek bir şansım olacağını düşünüyordum. Bana aşık olmasını istiyordum.

Kurallar, içeride şapka takmamayı buyuruyordu ama doktora öğrencilerinin bulunduğu alanın umumi alan sayılabileceğine karar verdim. Bu durumda şapka kabul edilebilirdi. Tekrar aynaya baktım. Rosie haklıydı. Gri uç parçalı takım elbisemle *Bülbülü Öldürmek*'teki Gregory Peck'e çok benziyordum. Atticus¹² Tillman. Dünyanın en seksi adamı.

Rosie masasında oturuyordu. Her zamanki gibi traşsız olan Stefan da öyle. Konuşmamı hazırlamıştım.

"İyi günler Stefan. Selam Rosie. Rosie, biraz emrivaki olduğunu biliyorum ama bu akşam benimle yemek yer misin diye sormak istemiştım. Seninle paylaşmak istediğim bir şey var."

Kimse konuşmadı. Rosie biraz şaşırmış görünüyordu. Doğruca ona baktım. "Çok güzel bir kolye," dedim. Saat. 19.45'te seni alırım." Oradan çıkarken titriyordum ama elimden geleni yapmıştım. *Aşk Doktoru*'ndaki Dr. Hitch görse benimle gurur duyardı.

Rosie'yle buluşmadan önce iki ziyaretim daha vardı.

Helena'nın önünden geçtim. Gene odasında bilgisayarına bakıyordu. Ekranında geleneksel anlamda pek güzel sayılma yacak Aşyalı bir kadın vardı. O formatı hemen tanıdım. Eş Bulma Projesi'nin adaylarından biriydi kadın. Doğum veride Kuzey Kore'ydi.

Gene tuhaf bir ifadeyle bana baktı. Gregory Peck kostümü, şüphesiz, beklenmedikti ama görevim için uygundu.

12 Filimde Gregory Peck'in canlandırdığı kahramanın ismi Atticus Finch'tir. (A. B.)

“Selam, Gene.”

“*Selam* da ne? ‘Merhabalar’a ne oldu?”

Yadırganan bazı kişisel özellikleri bertaraf ettiğimi açıkladım.

“Evet, Claudia söyledi. Her zamanki akıl hocanın bu işi kotaramayacağını mı düşündün?”

Ne demek istediğini anlamamıştım.

Açıkladı. “Ben. Bana sormadın.”

Bu doğrudu. Rosie’den gelen tepki Gene’in sosyal açıdan yetkinliğini sorgulamama sebep olmuştu ve Claudia’yla son dönemdeki çalışmalarım ve film tavsiyeleri de Gene’in becerilerinin sınırlı bir alanda geçerli olduğu ve bunları kendisi ve ailesi için en iyi olacak şekilde de kullanmadığı yönündeki şüphelerimi doğrulamıştı.

“Evet,” dedim ona. “Sosyal yönden uygun davranışlar üzerine tavsiyeye ihtiyacım vardı.”

“Bu da ne demek oluyor?”

“Açıkçası sen bana benziyorsun. O yüzden en yakın arkadaşımısın. Bu davetin sebebi de bu.” Bugüne hazırlanmak için gerçekten de çok uğraşmıştım. Gene’e bir zarf uzattım. Zarfı açmadan konuşmaya devam etti.

“Sana mı benziyorum? Kırılma ama Don, senin davranış biçimin, yani eski davranış biçimin, nevi şahsına münhasır bir davranış biçimiydi. Bana sorarsan sen insanların komik bulduğunu düşündüğün bir kişiliğin arkasına saklandın. İnsanların seni... soytarıya benzetmesi pek şaşılacak bir şey değil.”

Ben de tam olarak bundan bahsediyordum. Ama Gene bağlantıyı kuramıyordu. Arkadaşı olarak yetişkin bir adam gibi davranıp açıkça konuşmak benim görevimdi.

Kazandığı her zaferi işaretlediği dünya haritasına gittim. Son kez olmasını ümit ederek haritayı inceledim. Sonra da bir tehdit havası yaratmak için haritaya parmağımı sapladım.

“Aynen öyle,” dedim. “Sen, insanların seni bir Kazanova gibi gördüğünü sanıyorsun. Biliyor musun? Diğer insanların senin hakkında ne düşündüğü benim umurumda değil. Ama bilmek istiyorsan söyleyeyim, senin aşağılık herifin teki olduğunu düşünüyorlar. Ve haklılar da Gene. Elli altı yaşında, karısı ve iki çocuğu olan bir adamsın; gerçi bunun ne kadar böyle olacağını bilmiyorum. Artık büyümenin vakti geldi. Bunu sana arkadaşın olarak söylüyorum.”

Gene’in yüz ifadesine baktım. Duyguları okumakta daha iyiye gidiyordum ama bu biraz karmaşık bir ifadeydi. “Yıkılmış” olarak yorumladım.

Rahatlamıştım. Erkek erkeğe sert tavsiye protokolü etkili olmuştu. Sert bir tokada gerek kalmamıştı.

Ofisime gidip Gregory Peck kıyafetlerimi çıkardım ve yeni pantolonum ceketimi giydim. Sonra bir telefon görüşmesi yaptım. Resepsiyon görevlisi özel görüşmeler için randevu veremediğinden Rosie'nin "babası" Phil Jarman'la saat 16.00'ya bir fiziksel zindelik değerlendirmesi randevusu ayarladım.

Çıkmaya hazırlanırken Dekan kapıyı çalıp içeri girdi. Onu takip etmem için bana işaret etti. Planlarımda bu yoktu, ama mesleki hayatımın bu evresini sonlandırmak için uygun bir gündü bugün.

Asansörle aşağı inip kampüsün diğer ucundaki ofisine kadar hiç konuşmadan yürüdük. Sohbetimizin resmî düzeyde olması gerekiyordu anlaşılan. Kendimi rahatsız hissettim, ki suistimal sebebiyle prestijli bir üniversitedeki kadrolu bir pozisyondan neredeyse kesin olarak azledilecek olmaya karşı mantıklı bir tepkiydi bu. Ama ben bunu bekliyordum ve hissettiğim duygu farklı bir kaynaktan geliyordu. Bu senaryo, lisedeki ilk haftamda, sözde uygunsuz bir davranış yüzünden müdürün odasına gönderildiğim anıyı aklıma getirmişti. Sözde

kötü davranışımı, din dersi öğretmenini titizlikle sorgulamayı da içeriyordu. Geri dönüp baktığımda aslında iyi niyetli biri olduğunu anlıyorum ama bulunduğu pozisyonun sağladığı gücü on bir yaşındaki bir çocuk üzerinde kullanmıştı ve beni ciddi bir strese sokmuştu.

Müdür aslında oldukça sempatik biriydi ama “saygı” göstermem gerektiği konusunda beni uyarılmıştı. Fakat geç kalmıştı: Odasına girdiğimde, uyum sağlamaya çalışmamın anlamsız olduğuna karar vermiştim bile. Sonraki altı yıl boyunca sınıfın soytarısı olacaktım.

Bu olay sık sık aklıma gelir. Girdiğim yeni çevreyle ilgili değerlendirmelerime dayanarak o zaman için mantıklı bir tepki gibi gelmişti ama şimdi düşününce beni, fikirlerimi bastıran o güç yapısına duyduğum öfkenin yönlendirmiş olduğunu anlıyorum.

Şimdi Dekan’ın odasına yürürken aklıma bir başka düşünce takıldı. Ya öğretmenim iki bin yıllık Hristiyan düşünce donanımına sahip zeki bir teolog olsaydı? O zaman on bir yaşındaki bir çocuğunkinden çok daha ilginç argümanları olabilirdi. O zaman tatmin olur muydum? Pek sanmıyorum. Bilimsel düşünceye sadık bir bilim insanı olarak Rosie’nin deyimiyle bana palavra sıkıldığına dair yerleşik bir duyguya kapılacaktım. Şifacı da böyle mi hissetmişti?

Dilbalığı örneklemem, *haklı olduğum halde* din eğitimi öğretmenimin yaptığı kadar iğrenç bir zorbalık olayı mıydı?

Son defa girdiğimi düşündüğüm Dekan’ın odasına adım atarken tam isminin yazılı olduğu tabelayı gördüğümde ufak çaplı bir yanlış anlaşılma da çözülmüştü. Profesör Charlotte Lawrence. Ben Dekan’ı hiç “Charlie” olarak düşünmemiştim, ama belli ki Simon Lefebvre düşünmüştü.

Odaya girip oturduk. “İş görüşmesi kıyafetlerimizi giymişiz bakıyorum,” dedi. “Burada olduğun süre boyunca bizi bu kıyafetlerle onurlandırmaya layık görmediğine üzüldüm.”

Yanıt vermedim.

“Pekâlâ. Rapor yok. Açıklama da yok, öyle mi?”

Yine söyleyecek uygun bir şey bulamadım.

Simon Lefebvre kapıdaydı. Belli ki bu planlanmış bir şeydi. Dekan (Charlie) ona el salladı.

“İstersen açıklamanı Simon ile bana aynı anda yaparak zaman kazanabilirsin.”

Lefebvre ona verdiğim belgeleri taşıyordu.

O anda Dekan’ın, ismine “Güzel” kelimesi eklenerek nesneleştirilmemiş asistanı Regina odaya girdi.

“Rahatsız ettiğim için özür dilerim Profesör,” dedi, en azından birkaç dakika daha hepimiz profesör olduğumuz için belirsizlik yaratarak. Ama konu içeriği Dekan’la konuştuğunu ortaya çıkardı. “Le Gavroche’tan randevunuzu alamıyorum. Sizi VIP listesinden çıkarmışlar sanırım.”

Dekan’ın yüzünde kızgın bir ifade belirdi, ama eliyle işaret ederek Regina’yı yolladı.

Simon Lefebvre bana bakıp gülümsedi. “Bunu bana yollaman yeterliydi,” dedi belgeleri göstererek. “Aptal-dâhi rolüne girmeye gerek yoktu, ama gerçekten başarılı olduğuna da kabul etmem gerek. Raporun da öyle. Bunu etik komitesindekilere onaylatmamız gerekecek ama tam aradığımız şey bu. Genetik ve tıp güncel bir konu; ikimizin de reklamı olacak.”

Dekan’ın ifadesini çözmeye çalıştım. Fakat şu anki becerilerimin çok ötesindeydi.

“Tebrikler Charlie,” dedi Simon. “Ortak araştırma projeni buldun. Medikal Araştırma Enstitüsü dört papel koymaya

hazır, ki bu bütçede belirtilen rakamın çok üzerinde; yani işe koyulabilirsiniz.”

Dört milyon dolar demek istediğini tahmin ettim.

Sonra bana döndü. “Bu adamı kaçırma Charlie. O bir sürpriz at. Ayrıca projenin bir parçası olmasını istiyorum.”

Sosyal becerilerimi geliştirmeye yönelik yatırıмымın ilk gerçek karşılığını almıştım. Neler olup bittiğini çözmüştüm. Saçmasapan bir soru sormadım. Dekan’ı kendi aleyhine davranabileceği utanç verici zor bir pozisyona sokmadım. Sadece başımla onaylayıp odama gittim.

Phil Jarman mavi gözlüydü. Bunu zaten biliyordum, ama gözüme ilk çarpan özelliği bu oldu. Ellili yaşlarının ortalarındaydı. Benden on santim kadar uzundu, iri yarıydı ve formdaydı. Jarman Spor Salonu’nun resepsiyon masasının önünde duruyorduk. Duvarda, futbol oynayan genç Phil’in fotoğraflarının olduğu gazete kupürleri vardı. İleri düzey dövüş sanatları yetilerine sahip olmayan bir tıp öğrencisi olsam bu adamın kız arkadaşıyla sevişmeden önce iyi düşünürdüm. Belki de sırf bu yüzden Rosie’nin gerçek babasının kimliği Phil’den gizlenmişti.

“Profesöre gerekli aletleri getir ve feragat belgesini imzalat.”

Masanın arkasındaki kadın şaşırmıştı.

“Sadece değerlendirme yapılacak.”

“Yeni prosedür bugün başlıyor,” dedi Phil.

“Ben değerlendirme istemiyorum,” diye söze başladım ama Phil sabit fikirlere sahipti anlaşılan.

“Değerlendirme için randevu ayarladın,” dedi. “Altmış beş papel. Sana bir boks eldiveni bulalım.”

Bana “profesör” diye hitap ettiğinin farkında olup olmadığı merak ettim. Belki de Rosie haklıydı ve babası dans görüntülerini izlemişti. İsmimi gizlemeye gerek duymadım. En azından kim olduğumu bildiğini biliyordum. Benim kim olduğumu bildiğini bildiğimi o biliyor muydu peki? Sosyal kurnazlıklar konusunda oldukça iyiye gidiyordum.

Yeni yıkanmış gibi kokan kolsuz bir gömlek ile şort giydim ve boks eldivenlerini taktık. Sadece temel boks egzersizlerini yapmışım şimdiye dek. Ama canımın yanmasından korkmuyordum. Gerektiğinde kullanabileceğim iyi defans teknikleri biliyordum. Ben daha çok konuşmaktan yanaydım.

“Bana nasıl vurduğunu görelim bakalım,” dedi Phil.

Phil attığım birkaç hafif yumruğu engelledi.

“Haydi,” dedi. “Canımı yakmaya çalış.”

Kendi istedi.

“Üvey kızın senden memnun olmadığı için gerçek babasını arıyor.”

Phil gardını düşürdü. Hiç yerinde bir hareket olmamıştı. Gerçek bir karşılaşmada olsak rahatlıkla yumruk atabilirdim.

“Üvey kızım mı?” dedi. “Rosie kendini böyle mi tanımıyor? Buraya bunun için mi geldin?”

Sert bir yumruk attı ve darbeyi engellemek için uygun bir pozisyona geçmem gerekti. Hareketi tanıdı ve bu kez kroşe atmaya çalıştı. Onu da engelleyip yumruk savurdum. O da beni güzel bir şekilde engelledi.

“Başarılı olma ihtimali düşük olduğu için seninle olan sorununu halletmemiz gerekiyor.”

Phil kafama sert bir yumruk savurdu. Onu engelledim ve bir adım geriledim.

“Benimle mi?” dedi. “Phil Jarman’la? Kendini yoktan var eden, yüz kırk beş kiloluk ağırlık kaldırabilen, bir sürü kadının hâlâ bir doktor ya da avukata tercih ettiği adamla? Ya da bir entele.”

Art arda birkaç yumruktan sonra ben de ona saldırdım. Aslında onu devirme ihtimalimin yüksek olduğunu düşünüyordum ama bir yandan konuşmayı sürdürmem gerekiyordu.

“Aslında seni ilgilendirmez ama ben okul konseyindeydim, lise futbol takımına antrenörlük...”

“Belli ki bunlar yeterli gelmemiş,” dedim. “Belki de Rosie’nin kişisel başarılarının ötesinde bir şeye ihtiyacı vardır.” Zihnimin bütünüyle açıldığı bir an benimle de böyle bir sorunu olabileceğini fark ettim. Kişisel gelişimime dair çabalarım boşa mıydı? Benim sonum da Rosie’nin sevgisini kazanmaya çalıştıkça aşağılanarak Phil’inki gibi mi olacaktı?

Dövüşmek ve düşünmek birbiriyle uyumlu değildi. Phil’in yumruğu karın boşluğuma isabet etti. Bir adım geriledim ve darbenin etkisini hafifletmeye çalışırken ama yere düştüm. Phil öfkeli bir şekilde tepemde dikildi.

“Belki günün birinde her şeyi öğrenir. Belki bir faydası olur, belki de olmaz.” Sanki yumruğu yiyen kendisiymiş gibi başını sertçe iki yana salladı. “Kendimi bir gün bile onun üvey babası olarak tanımlamış mıyım? Ona bunu sor. Benim başka çocuğum yok, *karım* da yok. Her şeyi yaptım; ona kitap okudum, geceleri uyandım, onu at binmeye götürdüm. Annesi öldükten sonra yaptığım hiçbir şey doğru olmaz oldu.”

Doğrudum ve bağırımaya başladım. Ben de kızgındım. “Onu Disneyland’e götürmedin. Ona yalan söyledin.”

Çelme takıp onu yere düşürdüm. Beceriksizce düştü ve sertçe yere çarptı. Boğuştuk ve suratına yumruğu çaktım. Burnu fena kanıyordu ve gömleğim kan içindeydi.

“Disneyland!” dedi Phil. “On yaşındaydı!”

“Okuldaki herkese gideceğini söylemiş. Hâlâ önemli bir sorun.”

Phil kurtulmaya çalıştı ama boks eldivenlerinin engellemesine karşın onu durdurmayı başardım.

“Ne zaman onu Disneyland’e götüreceğimi söylediğimi bilmek ister misin? Bir defa. Tek bir defa. Ne zaman biliyor musun? Annesinin cenazesinde. Tekerlekli sandalyedeydim. Sekiz ay fizik tedavi gördüm.”

Bu gayet makul bir açıklamaydı. Keşke üvey babasının kafasını burnundan kan fışkırırken yere bastırmamdan önce Rosie bu bilgiyi bana vermiş olsaydı. Phil’e, ablamın cenazesinde, paranın araştırmalarda kullanılması daha uygun olacağı halde bir bakımevine bağışta bulunacağıma dair mantık dışı bir söz verdiğimi anlattım. Beni anlamış gibiydi.

“Ona bir mücevher kutusu aldım. Annesine onu aldirmek için yalvarıp durmuştu. Rehabilitasyon merkezinden çıktığımda Disneyland’i unuttuğunu sandım.”

“Davranışların başkaları üzerindeki etkisini öngörmek çok zor.”

“Aynen öyle,” dedi Phil. “Artık kalkabilir miyiz?”

Burnu hâlâ kanıyordu ve muhtemelen kırılmıştı. dolayısıyla bu makul bir istektir. Ama henüz gitmesine izin veremezdim.

“Bu sorunu çözene kadar olmaz.”

ROSIE PROJESİ

Çok yoğun bir gündü ama en zorlu görevle henüz yüzleşmemiştim. Yeni gözlüklerim çok hafıftı ve yeni saç modelim kıyafetlerimden daha büyük bir değişiklik yaratmıştı.

Önemli zarfı ceketimin cebine, küçük kutuyu da pantolonumun cebine koydum. Taksi çağırırken beyaz yazı tahtama baktım. Şimdi silinebilir kalemle yazılı programım bir kırmızı harf deniziydi; Rosie Projesi için şifreli yazımdı bu. Bu geceki son amacıma ulaşmakta başarısız olsam bile getirdiği değişimlere değdiğini düşündüm.

Taksi geldi ve çiçekçi dükkânının önünde durduk. Daphne'yi ziyaret etmeye son verdiğimden beri bu dükkâna girmemiş, hatta o günden beri hiç çiçek almamıştım. Daphne için defneydi; bu akşama uygun seçenek ise kuşkusuz gül olurdu.¹³ Çiçekçi beni tanıdı, ben de ona Daphne'nin öldüğünü söyledim. Standart romantik davranışla uyumlu olarak bir düzine uzun saplı kırmızı gül aldıktan sonra çiçekçi birkaç defneyi dalından kesip ceketimin düğme deliğinden geçirdi. Çiçeğin kokusu Daphne'yle ilgili anılarımı aklıma getirmişti. İçimden keşke hayatta olsaydı ve Rosie'yle tanışabilseydi diye geçirdim.

Taksi, oturduğu binaya yaklaştığında Rosie'yi aradım ama yanıt vermedi. Oraya vardığımızda dışarıda da değildi ve zillerin birçoğunun yanında isim de yoktu. Davetimi kabul etmemeyi seçmiş olma olasılığı da söz konusuydu.

Hava soğuktu ve titriyordum. Tam on dakika bekleyip tekrar aradım. Hâlâ yanıt yoktu ve tam şoföre gidebileceğimizi söyleyecekken Rosie koşarak geldi. Kendime değişen

13 Rosie ismi, İngilizce *rose*, yani gül sözcüğünden türemiştir. (yay. n.)

kışının Rosie değil ben olduğumu hatırlattım. Geç kalınmamı beklemem gerekirdi. Ceket Olayı'nın yaşandığı gece aklımı başından alan sıyah elbisesini giymişti. Gülleri ona verdim. Hatdesini de şayıklık olarak yorumladım.

Sonra bana baktı.

"Farklı görünüyorsun. Yine gerçekten farklı... Yine," dedi. "Ne oldu?"

"Kendimi baştan yaratmaya karar verdim." Kulagına hoş gelmişti bu söz: "baştan yaratma". Rosie hâlâ gülleri tutarken taksici bindik ve restorana kadar süren kısa mesafeyi sessizlik içinde gittik. Bana karşı tavırlarından bir anlam çıkarmaya çalışıyordum ve önce onun konuşmasına izin vermenin en iyisi olacağını düşündüm. Ama taksinin Le Gavroche'un, Ceket Olayı'nın yaşandığı yerin önünde durduğunu fark edene kadar hiçbir şey söylemedi.

"Don, şaka mı bu?"

Şöföre ödeme yapıp taksiden indim ve Rosie'nin kapısını açtım. Taksiden indi ama içeri girmeye isteksiz bir şekilde çiçekleri sıkıca göğsüne bastırdı. Bir elimi sırtına koyarak onu kapıya yönlendirdim. Önceki gelişimizde karşılaşmıştığımız görevli üniformasıyla kapıda duruyordu. Ceketli Adam.

Onu selamlamasından anlaşıldığı üzere Rosie'yi hemen tanıdı. "Rosie."

Sonra bana baktı. "Bayım?"

"İyi akşamlar." Çiçekleri Rosie'den alıp görevliye verdim. "Tillman adına bir rezervasyonumuz vardı. Rica etsem çiçeklerle ilgilenebilir misiniz?" Standart bir yöntemdi bu ama son derece özgüven artırıcıydı. Şimdi alışılmış bir tavır sergilediğimiz için herkes rahat görünüyordu. Görevli rezervasyon listesini kontrol etti. Geçen seferden kalmış olabilecek herhangi bir

rahatsızlığı bertaraf etmek için önceden hazırladığım küçük bir espri yaptım.

“Geçen seferki yanlış anlamadan otura özür dilemek isterim. Bu gece herhangi bir zorlukla karşılaşmayacaksınız. Beyaz şarabı fazla soğutmadıkları sürece.” Cümlesedim.

Bir erkek garson geldi, görevli ceketine küçük bir altı-fatta bulunarak beni tanıttı ve yemek salonundaki masamıza yönlendirildik. Her şey oldukça basit ilerliyordu.

Bir şişe beyaz şarap siparişi verdim. Kocak hâlâ durumunu sindirmeye çalışıyor gibiydi.

Şarap garsonu, elinde şarapla belirdi. Sanki destek arar gibi salona bakınıyordu. Bir gerginlik tespit ettim.

“On üç derecede soğutuldu ama eğer beyefendi daha az ya da daha çok soğutulmasını isterlerse...”

“Bu iyi, teşekkürler.”

Tatmam için bana bir kadeh uzattı ve standart protokole uyup bardağı çalkalayarak kokladım ve onayladım. Bu arada bizi masaya getiren garson da tekrar gelmişti. Yaklaşık kırk yaşlarındaydı; vücut kitle endeksi tahmini olarak yirmi ikiydi ve oldukça uzun boyluydu.

“Profesör Tillman?” dedi. “Adım Nick; baş garsonum. Bir ihtiyacınız veya herhangi bir probleminiz olursa beni çağırabilirsiniz.”

“Çok teşekkürler Nick.”

Garsonların kendilerini isimleriyle tanıtmaları daha ziyade bir Amerikan geleneğiydi. Ya bu restoran bilinçli olarak bu uygulamayı seçmişti veya bize özel bir muamele görüyorduk. İkincisi olduğuna karar verdim: Muhtemelen tehlikeli kişi olarak damgalanmıştım. Güzel. Bu gece mümkün olduğunca fazla desteğe ihtiyacım vardı.

Nick bize menüleri verdi.

“Seçimi şefe bırakmaktan memnuniyet duyarım,” dedim. “Ama et olmasın ve deniz ürünleri de ancak ekolojikse olabilir.”

Nick gülümsedi. “Şefle konuşur, ne yapabileceğini öğrenirim.”

“Biraz zahmetli olduğunun farkındayım ancak arkadaşımın bazı katı kuralları var,” dedim.

Rosie bana çok tuhaf bir bakış attı. Sözlerimin amacı ufak bir noktaya değinmekti ve işe yaradığını düşünüyorum. Rosie şarabından bir yudum aldı ve ekmeğini yağa batırdı. Sessiz kaldım.

Sonunda konuştu.

“Pekâlâ, Gregory Peck. Önce hangisini yapıyoruz? *Benim Tatlı Meleşim* hikâyesi mi yoksa büyük açıklama mı?”

Bu iyiye işaretti. Rosie doğrudan konuya girmeye hazırdı. Aslında doğrudan konuya girmek Rosie’nin olumlu davranış biçimlerinden biriydi ama bu defa en önemli konu başlığından bihaberdi.

“Sana bırakıyorum,” dedim. Seçim yapmaktan kaçınmak ve yetkiyi karşıdaki kişiye vermenin standart, kibar yoluydu bu.

“Don, yeter. Babamın kim olduğunu biliyorsun, değil mi? Peçete Adam, değil mi?”

“Muhtemelen,” dedim gerçeği söyleyerek. Dekan’la görüşmem olumlu sonuçlansa da laboratuvar anahtarımı geri alamamış olmama rağmen. “Paylaşmak istediğim şey bu değil.”

“Peki öyleyse. Planımızı söylüyorum. Sen paylaşmak istediğin şeyi paylaşıyorsun, babamın kim olduğunu söylüyorsun, kendine ne yaptığını anlatıyorsun ve ikimiz de evlerimize gidiyoruz.”

Ses tonundan ve ifadesinden belli bir anlam çıkartamamıştım ama olumsuz olduğu belliydi. Şarabından bir yudum daha aldı.

“Affedersin.” Biraz özür dileyen bir ifadesi vardı. “Devam et. Şu paylaşma olayı...”

Bir sonraki hareketimin sonuç vereceğine dair ciddi kuşkularım vardı ama yedek bir planım yoktu. Konuşmamı *Harry Sally’yle Tanışınca* filminden almıştım. Bana ve durumumuza en uygunu oydu ve buna ek olarak New York’taki mutlu günlerimizle bağlantısı olma avantajını barındırıyordu. Rosie’nin zihninin, tercihen bilinçaltında, bu bağlantıyı kuracağını umuyordum. Şarabımın geri kalanını içtim. Rosie’nin gözleri bardağımı takip etti ve ardından bana baktı.

“İyi misin Don?”

“Bu gece seni buraya çağırdım çünkü hayatının geri kalanını biriyle geçirmek istediğini fark ettiğinde, hayatının geri kalanının bir an önce başlamasını istiyorsun.”

Rosie’nin ifadesini dikkatle inceledim. “Sersemlemiş” olarak yorumladım.

“Aman Tanrım,” dedi Rosie, yorumumu doğrulayarak. Algıları hâlâ açıkken devam ettim.

“Hayatım boyunca yaptığım her şeyin yolunu buraya, sana çıkarmış olması doğru görünüyor şimdi.”

Rosie’nin, uçakta onu öylesine etkileyen *Yasak İlişki* filmindeki bu repliği hatırlayamadığını fark ettim. Kafası karışmış gibiydi.

“Don, sen ne... sen kendine ne yaptın böyle?”

“Bazı değişiklikler yaptım.”

“Büyük değişiklikler.”

“Benden talep ettiğin davranış değişikliklerinin hepsi, eşim olman için ödeyeceğim küçük bir bedel.”

Rosie eliyle aşağıya doğru bir hareket yaptı ama anlamını çözemedim. Sonra etrafına bakındı ve ben de bakışlarımı takip ettim. Herkes izliyordu. Nick masamıza gelirken yarı mesafede durmuştu. Gerginliğimle sesimin yükseldiğini fark ettim. Umurumda değildi.

“Sen dünyanın en mükemmel kadınısın. Diğer kadınların hiçbir önemi yok. Sonsuza dek. Botoks ve implantasyon gerekmeksizin.”

Birinin alkışladığını duydum. Kendisiyle yaşıt başka bir kadınla birlikte oturan altmış yaşlarında zayıf bir kadındı.

Rosie şarabından bir yudum aldı ve ardından oldukça ölçülü bir şekilde konuşmaya başladı. “Don, nereden başlayacağımı bilemiyorum. Bu teklifi kimin yaptığını bile bilmiyorum. Eski Don mu, yoksa Billy Crystal mı?”

“Eski veya yeni yok,” dedim. “Davranış biçimiyle ilgili yalnızca. Görgü kuralları. Gözlükler ve saçlar.”

“Senden hoşlanıyorum Don,” dedi Rosie. “Tamam mı? Babamı bulmakla ilgili söylediklerimi boş ver. Muhtemelen haklısın. Senden gerçekten ama *gerçekten* hoşlanıyorum. Seninleyken eğleniyorum. Geçirdiğim en güzel zamanlar. Ama her sah ıstakoz yiyemeyeceğimi biliyorsun, değil mi?”

“Standart Öğün Sistemi’ni bıraktım. Uyku hariç olmak üzere haftalık programımın yüzde otuz sekizini sildim. Eski tişörtlerimi attım. Sevmediğin her şeyden vazgeçtim. Daha fazla değişiklik de yapılabilir.”

“Kendini benim için mi değiştirdin?”

“Yalnızca davranışlarımı.”

Rosie belli ki bu yeni bilgiyi değerlendirerek bir süre sessiz kaldı.

“Düşünmek için bir dakikaya ihtiyacım var,” dedi. Otomatik olarak saatimin kronometresini başlattım. Rosie aniden gülmeye başladı. Bu kadar önemli, hayati bir karar aşamasının ortasındaki bu kahkaha patlaması karşısında doğal olarak şaşırmış bir halde ona baktım.

“Saat...” dedi Rosie. “Düşünmek için bir dakikaya ihtiyacım var,” diyorum ve sen saatini ayarlıyorsun. Don ölmemiş.”

Bekledim. Saati me baktım. On beş saniye kaldığında hayır demesinin yüksek ihtimal dâhilinde olduğunu düşünüyordum. Kaybedecek bir şeyim yoktu. Cebimdeki küçük kutuyu çıkartıp aldığım yüzüğü göstermek için açtım. Yüz ifadelerini okumayı öğrenmemiş olmayı diledim çünkü şimdi Rosie’ninkini okuyabiliyordum ve yanıtı da biliyordum.

“Don,” dedi Rosie. “Söylememi istediğin şey bu değil. Ama uçaktayken farklı bir donanıma sahip olduğunu söylediğini anımsıyor musun?”

Başımı salladım. Sorunun ne olduğunu biliyordum. En önemli ve başa çıkılmaz olan, kim olduğumla ilgili sorundu bu. Phil’le kavgamız esnasında yüzeye çıktığı andan beri bunu bastırmaya çalışıyordum. Rosie’nin açıklama yapmasına gerek yoktu. Ama yaptı.

“Bu senin içinde. Numara yapamazsın... Özür dilerim, baştan başlayalım. Mükemmel biçimde davranabilirsin ama o *duygu* içinde değilse... Tanrım, saçmalıyorum gibi geliyor.”

“Yanıt hayır mı?” diye sordum. Beynimin minik bir kısmı, sosyal işaretleri okumadaki yanlış payımın bir kez olsun benim lehime işlemesini umuyordu.

“Don, sen sevgi duyamıyorsun, değil mi?” dedi Rosie. “Beni gerçekten sevemezsin.”

“Gene aşk teşhisi koydu.” Şimdi yanıldığını anlıyordum. On üç tane aşk filmi izlemiş ve hiçbir şey hissetmemiştim. Tam anlamıyla doğru değildi bu. Gerginlik hissetmiş, merak duymuş ve eğlenmişim. Ama bir an olsun kahramanlar arasındaki aşkla bağlantı kurmamıştım. Meg Ryan, Meryl Streep, Deborah Kerr, Vivien Leigh ya da Julia Roberts için gözyaşı dökmemişim.

Böylesine önemli bir konuda yalan söyleyemezdim. “Senin tanımlamana göre hayır.”

Rosie çok mutsuz görünüyordu. Gecemiz tam bir felakete dönmüştü.

“Davranışlarımla seni mutlu edeceğimi sanmıştım ama aksine seni üzdü.”

“Beni sevemediğin için üzülüyorum. Tamam mı?”

Bu daha da kötüydü! Onu sevmemi istiyordu. Ama ben bunu yapamıyordum.

“Don, artık görüşmememizin daha iyi olacağını düşünüyorum,” dedi.

Masadan kalkıp girişe, Rosie ile diğer müşterilerin göremeyeceği bir yere geçtim. Nick orada görevliyle konuşuyordu. Beni görünce yanıma geldi.

“Yardımcı olabileceğim bir konu var mı?”

“Ne yazık ki bir felaket yaşandı.”

Nick endişelenmiş gibiydi, ben de açıkladım. “Kişisel bir felaket. Diğer müşterilere bir zararı yok. Hesabı alabilir miyim lütfen?”

"Size servis yapmadık," dedi Nick. Birkaç dakika beni yakından inceledi. "Borcunuz yok, efendim. Şarap bizden." Elini uzattı ve tokalaştık. "Bence elinizden geleni yaptınız."

Gene ve Claudia'nın geldiğini gördüm. El ele tutuşmuşlardı. Yıllardır onları böyle görmemiştim.

"Geç kaldığımızı söyleme sakın," dedi Gene neşeyle.

Başımı salladım, sonra gözlerimi salona çevirdim. Rosie bize doğru geliyordu.

"Don, ne yapıyorsun?" diye sordu.

"Gidiyorum. Görüşmememizin daha iyi olacağını düşünüyorum, dedin."

"Lanet olsun," dedi, sonra da Gene ile Claudia'ya baktı. "Sizin ne işiniz var burada?"

"Teşekkür ve kutlama' için çağrıldık," dedi Gene. "Doğum günün kutlu olsun Don."

Bana bir hediye paketi verdi ve kolunu boynuma sardı. Bunun, erkek erkeğe tavsiye protokolünün, arkadaşlığımıza zarar vermeksizin tavsiyelerin kabul gördüğünü belirten son aşaması olduğunu tahmin ettim ve kendimi geri çekmemeyi başardım. Ama verileri de daha fazla işleme alamıyordum. Beynim hâlihazırda aşırı yüklenmişti.

"Bugün doğum günün mü?" diye sordu Rosie.

"Doğru."

"Doğum tarihini Helena'dan öğrendim," dedi Gene. "Ama 'kutlama' yeterli bir ipucuydu."

Aslında doğum günlerimi diğer günlerimden farklı geçirmem, ama yeni bir yönde ilerlemek için uygun olacağına karar vermiştim.

Claudia kendini Rosie'ye tanıtip, "Affedersin, kötü bir zamanda geldik sanırım," diye ekledi.

Rosie, Gene'e döndü. "'Teşekkür' mü? *Sana* mı bu teşekkür? Lanet olsun. Çöpçatanlık yapman yetmezmiş gibi onu yönlendirmekten kendini alamadın. Onu senin gibi birine dönüştürmekten...

Claudia kısık bir sesle, "Rosie, bu Gene'in hatası..."

Gene elini Claudia'nın omzuna koyunca Claudia sustu.

"Değildi," dedi Gene. "Ondan değişmesini kim *istedi*? *Farklı* biri olsa kendisi için *mükemmel* bir eş olacağını kim söyledi?"

Rosie şimdi çok üzgün görünüyordu. Arkadaşlarımın hepsi (Beyzbol Hayranı Dave dışında) tartışıyordu. *Korkunç bir şeydi bu*. Hikâyeyi New York'a geri sarmak ve daha doğru kararlar almak istiyordum. Ama mümkün değildi. Hiçbir şey beynimdeki o beni kabul edilmez kılan hataları düzeltemezdi.

Gene durmuyordu. "Senin için ne yaptığına dair en ufak bir fikrin var mı? Bir ara ofisine bir bak." Muhtemelen programımdan ve sayısız Rosie Projesi aktivitesinden bahsediyordu.

Rosie restorandan çıktı.

Gene, Claudia'ya döndü. "Sözünü kestiğim için özür dilerim."

"Birinin söylemesi gerekiyordu," dedi Claudia. Çoktan sokakta ilerlemekte olan Rosie'ye baktı. "Sanırım yanlış kişiyi yönlendirdim."

Gene ve Claudia beni eve bırakmayı teklif etti ama bu konuşmaya devam etmek istemiyordum. Yürümeye başladım. Sonra koşar adım yürüdüm. Yağmur başlamadan eve varmak mantıklı geliyordu. Kendimi egzersize verip restoranda olanları geride bırakmak da mantıklıydı. Yeni ayakkabılar idare ediyordu ama ceket ve kırıvatım soğuk gecede bile rahatsız ediyordu. Beni ait olmadığım bir dünyaya bir süreliğine kabul

ettiren ceketimi çıkartıp çöpe fırlattım. Kıravat da peşinden gitti. Ani bir dürtüyle defneyi ceketten alıp yolculuğun geri kalanında elimde tuttum. Yağmur havası vardı ve dairemin güvenli duvarlarının arasına ulaştığımda yüzüm ıslaktı.

Restoranda şarabı bitirmemiştik. Bunun sonucundaki alkol açlığını kapatmaya karar verdim ve büyük bir bardağa tekila doldurdum. Televizyonu ve bilgisayarı açıp *Kazablanka*'yı son bir deneme için ileri sardım. Humphrey Bogart'ın canlandığı karakterin, Ingrid Bergman'ın canlandığı karakterle ilişkisinin, koca dünyadaki önemsizliğini fasulye tanesi metaforuyla anlattığı ve mantığı ve ahlaki bencil duygusal arzularına tercih ettiği bölümü izledim. İkilem ve sonucundaki karar çok ilginç bir film çıkarmıştı ortaya. Ama insanların ağlamalarına sebep olan bu değildi. *Onlar birbirlerine âşık ve asla kavuşamayacaklardı*. Bunu kendi kendime tekrarlayarak duygusal bir tepki yaratmaya çalıştım. Yapamadım. Umurumda değildi. Benim yeterince sorunum vardı zaten.

Kapı zili çaldı ve aklıma hemen *Rosie* geldi. Ama görüntülü diyafon düğmesine bastığımda Claudia'nın yüzünü gördüm.

"Don, iyi misin?" dedi. "Yukarı gelebilir miyiz?"

"Çok geç oldu."

Claudia'nın sesi endişeliydi. "Ne yapıyorsun? Don?"

“Saat 22.31,” dedim. “Misafir kabul etmek için geç bir saat.”

“İyi misin?” dedi Claudia tekrar.

“İyiyim. Oldukça faydalı bir deneyim oldu. Yeni sosyal beceriler. Ve Eş Problemi’nin nihai çözümü. Kadınlara uygun olmadığının açık kanıtı.”

Ekranda bu kez Gene’in yüzü belirdi. “Don, bir şeyler içmeye gelebilir miyiz?”

“Alkol almak pek iyi bir fikir değil.” Elimde hâlâ yarım bardak tekila vardı. Sosyal münasebetten kaçınmak için nazikçe yalan söylemiştim. Ekranı kapattım.

Ev telefonumun mesaj sinyali yanıp sönüyordu. Annem, babam ve kardeşim doğum günümü kutluyordu. Annemle iki gün önce, her zamanki pazar akşamı telefon görüşmemizde konuşmuştuk zaten. Son üç haftadır ona bazı haberler veriyordum ama Rosie’den bahsetmemiştim. Telefonun hoparlör özelliğinden yararlanarak hep birlikte doğum günü şarkısını söylediler; en azından diğer iki akrabamı şiddetle teşvik eden annem şarkıyı söylüyordu.

Annem, “Saat 22.30’dan önce eve gelersen ara,” diyordu. Saat 22.38’di ama detaycı olmamaya karar verdim.

“Saat 22.39,” dedi annem. “Aramana şaşırdım.” Belli ki detaycı olmamı bekliyordu ki geçmişim düşünüldüğünde bu mantıklıydı, ama sesi hoşnut geliyordu.

“Selam,” dedi kardeşim. “Gary Parkinson’ın kız kardeşi seni Facebook’ta görmüş. Kim o kızıl saçlı?”

“Çıktığım bir kız.”

“Ben de bunu yedim!” dedi kardeşim.

Böyle demesi bana biraz tuhaf geldi ama şaka yapmıyordum.

“Artık onunla görüşmüyorum.”

“Ben de öyle diyeceğini düşünmüştüm.” Güldü.

Annem araya girdi. “Yeter, Trevor. Donald, bize birnyle görüştüğünden bahsetmemiştin. Biliyorsun ki istediğin zaman bize...”

“Anne, kafa buluyor seninle,” dedi kardeşim.

“*Diyorum ki,*” dedi annem. “*Ne zaman* istersen arkadaşlarını bizimle tanıştırmaya getirebilirsin, *kadın veya erkek...*”

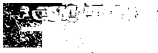
“İkiniz de onu rahat bırakın,” dedi babam.

Bir duraksama oldu ve arka plandan konuşma sesleri geldi. Sonra kardeşim, “Kusura bakma, dostum. Sadece maytap geçiyordum. Benim taşralının teki olduğumu düşündüğünü biliyorum, ama ben seni olduğun gibi kabul ediyorum. Bu yaşa gelip hâlâ bununla bir problemim olduğunu düşünmeni hiç istemem.”

Böylece bu önemli güne katkı olarak ailemin en az on beş yıldır sahip olduğu yanlış bir kanıyı da düzelterek heteroseksüel olduğumu açıklamış oldum.

Gene, Phil ve ailemle konuşmak şaşırtıcı derecede iyi gelmişti. Depresyonda olduğumu ama uçurumun kıyısından döndüğümü anlamam için Edinburgh Doğum Sonrası Depresyon Ölçeği'ne ihtiyacım yoktu. Ruh sağlığımı korumak için yakın gelecekte disiplinli bir düşünce yöntemine başvurmalıyım ama şimdilik beynimin duygusal tarafını bütünüyle kapatmama gerek yoktu. Son yaşananlara dair hislerimi gözlemlemek için kendime biraz süre tanımak istedim.

Hava soğuktu ve yağmur sağanak halinde yağıyordu. Ama balkonum korunaklıydı. Bir sandalye ile kadehimi dışarı çıkarıp tekrar içeri girdim ve annemin çok önceki bir doğum günüm için ördüğü saf yün kazağı giyip tekila şişesini aldım.

Kırk yaşındaydım. Babam eskiden John Sebastian'ın bir şarkısını dinlerdi. Şarkının John Sebastian'a ait olduğunu biliyordum çünkü Noddy Holder'ın¹⁵ şarkıyı söylemeden önce, "Şimdi John Sebastian'dan bir şarkı çalacağız. John Sebastian hayranı var mı aramızda?" diye anons ettiğini duymuştum. Belli ki çok sayıda hayran vardı çünkü Holder şarkıya başlamadan önce gürültülü ve yüksek bir alkış tufanı kopmuştu.

Bu gece ben de John Sebastian hayranı olduğuma karar verdim ve o şarkıyı dinlemek istedim. Hayatımda ilk kez belli bir müzik eserini dinlemek istemiştım. Gerekli teknolojiye sahiptim. En azından bir zamanlar sahiptim. Cep telefonumu almaya gittim, ama çöpe fırlattığım ceketin cebinde olduğunu anımsadım. İçeri geçip dizüstü bilgisayarımı açtım, iTunes'a girdim ve 1972'de çıkan *Slade Alive!* albümünden *Darling Be Home Soon*¹⁶ adlı şarkıyı bilgisayarıma yükledim. *Satisfaction* şarkısını da ekleyerek popüler müzik koleksiyonumu ikiye katladım. Kulaklıklarımı kutusundan çıkarıp balkona döndüm, bir bardak daha tekila koyup kendini bulmasının çeyrek ömrünü aldığını söyleyen, çocukluğumdan kalma o sesi dinledim.

İstatistiksel olarak ömrümün çeyreğine yaklaşmakta olduğum on sekiz yaşında üniversiteye gitmek için evden ayrılmadan önce bu sözleri dinlerdim ve kim olduğuma dair çok az şey kavradığımı hatırlardım. Kendimi epey açık bir şekilde görebilmem bu geceye kadar, ömrümün yaklaşık olarak yarısını almıştı. Bunun için Rosie'ye ve Rosie Projesi'ne teşekkür etmeliydim. Artık bittiğine göre, ne öğrenmişim?

---

14 1944 doğumlu Amerikalı şarkıcı, söz yazarı, gitarist. (ç. n.)

15 Gerçek adı Neville John Holder olan İngiliz müzisyen ve aktör. Slade adlı rock grubunun da vokalisti ve gitaristi. (ç. n.)

16 (İng.) Sevgilim, Eve Çabuk Dön. (yay. n.)

1. Fark edilir biçimde tuhaf olmama gerek yoktu. Başkalarının izlediği volları izleyip goze batmadan aralarında hareket edebiliyordum. Hem diğerlerinin de aynı şeyi yapmadığını nereden bilecektim? Hep farklı olduklarından şüphelenerek, kabul edilmek için bu oyunu oynayıp oynamadıklarını nasıl fark edebiliyordum ki?
2. Başkalarının sahip olmadığı becerilerim vardı. Hafızam ve odaklanma becerim beyzbol istatistiklerinde kokteyl yapımında ve genetikte bana avantaj sağlıyordu. İnsanlar bu becerilerimle dalga geçmiyordu, onlara değer veriyorlardı.
3. Arkadaşlık kurmaktan ve iyi vakit geçirmekten keyif alabiliyordum. Beni bundan geri alıkoyan şey motivasyon eksikliği değil, beceri eksikliğimdi. Şimdi hayatımı daha geniş bir kitleye açmaya yetecek kadar beceri kazanmıştım. Daha çok arkadaşım olabilirdi. Beyzbol hayranı Dave pek çok yeni arkadaşımın ilki olabilirdi.
4. Gene ve Claudia'ya kadınlarla uyumlu olmadığımı söylemiştim. Bu biraz abartılıydı. Rosie ve Daphne'yle yaptığım aktivitelerle de kanıtlandığı üzere onlarla arkadaşlık etmekten keyif alıyordum. Gerçekçi olmak gerekirse bir kadınla ilişki yaşayabilirdim.
5. Eş Bulma Projesi'nin temelindeki fikir hâlâ sağlamdı. Birçok kültürde çöpçatanlar düzenli olarak benim yaptığımı yapıyordu; daha az teknoloji kullanarak, daha az kapsamlı ve daha az zahmetli bir şekilde, ama yine uyumun da evlilik için, aşk kadar geçerli bir temel olduğu varsayımından yola çıkarak.
6. Sevgi duyabilecek donanımına sahip değildim. Ve rol yapmam da kabul edilemezdi. Bana göre değildi.

Rosie'nin beni sevmemesinden korkmuştum. Ama onun yerine ben Rosie'yi sevememiştim.

7. Genetik, bilgisayar, aikido, karate, bilgisayar donanımı, satranç, şarap, kokteyller, dans, cinsel birleşme pozisyonları, sosyal protokoller ve beyzbol tarihinde elli altı oyunluk art arda sayı vuruşu yapma olasılığı hakkında değerli bilgilere sahibim. Bu kadar *boku* bilmeme karşın kendimi düzeltemiyorum.

Müzik çalarım tekrar tekrar aynı iki şarkıyı çalarken düşüncelerimin de daireler çizmeye başladığını ve her ne kadar belli bir düzende ilerlese de akıl yürütmemde bazı hatalar olduğunu fark ettim. Bunun da, üzerime çökmeye başlayan, gecenin sonucuna dair mutsuzluğum ve sonucun farklı olması arzumdan kaynaklandığına karar verdim.

Şehre yağan yağmuru izlerken tekilanın kalanını da doldurdum.

Ertesi sabah uyandığımda hâlâ sandalyede dim. Hava soğuktu, yağmur yağıyordu ve dizüstü bilgisayarımın pili bitmişti. İçki sersemi olup olmadığımı anlamak için kafamı iki yana salladım ama alkol işleme enzimlerim görevlerini gereğince yerine getirmişe benziyordu. Beynim de öyle. Bilinçaltıma çözülmesi gereken bir problem yerleştirmiştim ve beynim de durumun önemini anlayarak çözüme ulaşma amacıyla alkol zehirlenmesi engelinin üstesinden gelmişti.

Hayatımın ikinci yarısına kendime bir kahve yaparak başladım. Sonra da basit mantığı gözden geçirdim.

1. Farklı bir biçimde donatılmışım. Donanım özelliklerimden biri de empati kurmakta zorlanmamdı. Bu sorun başka insanlarda da detaylı olarak belgelenmişti ve aslında otizmin tanımlayıcı semptomlarından biriydi.
2. Empati kurma eksikliği, filmlerdeki kurgusal kahramanların durumlarına duygusal bir tepki veremememi

de açıklayabilirdi. Bu, Dünya Ticaret Merkezi'ndeki terör saldırısının kurbanlarına, başkaları gibi tepki veremiyor olmama benzer bir durumdu. Ama itfaiyeci rehber Frank için üzülmüştüm. Daphne ve ablam; ablam öldüğünde ailem; Gene-Claudia evliliğindeki kriz yüzünden Carl ve Eugenie; kendisine hayran olunmasını isterken tam tersini elde eden Gene; açık evliliği kabul edip sonradan fikrini değiştiren ve Gene bundan faydalanmaya devam ettiği için acı çeken Claudia; karısının sadakatsizliğinin ve ölümünün üstesinden gelmeye ve Rosie'nin sevgisini kazanmaya çalışan Phil; dersi geçmeye yönelik hırsı gözünü kör edip ahlak kurallarını çiğnemesine sebep olan Kevin Yu; tutarsız kurallar altında zor kararlar vermek zorunda kalan ve giyimi ve ilişkilerine dair önyargılarla mücadele etmesi gereken Dekan; dini inancını bilimsel kanıtlarla bağdaştırması gereken Şifacı; oğlu intihar eden ve akli artık işlevini yitiren Margaret Case ve çok önemli bir şekilde, annesinin ölümü ve baba sorunları yüzünden çocukluğu ve sonra yetişkin hayatı mutsuz geçen, şimdi de benim onu sevmemi isteyen Rosie için üzülmüştüm. Bu, oldukça etkileyici bir listeydi ve her ne kadar *Kazablanka*'daki Rick ve Ilsa'yı kapsamasa da empati yeteneğinden tamamen yoksun olmadığının açık bir kanıtıydı.

3. Empati kurma yetisi eksikliği (ya da düşük seviyede bir empati kurma yetisi), sevme yetisine sahip olmakla aynı şey değildi. Aşk, başka birine duyulan ve sıklıkla mantığa meydan okuyan güçlü bir duyguydu.
4. Rosie, sigara içmekle ilgili kritik soru da dâhil olmak üzere Eş Bulma Projesi'ndeki birçok kritere uymuyordu.

Ona karşı hislerim *mantıkla açıklanamazdı*. Meryl Streep umurumda değildi ama Rosie'ye âşıktım.

Hızlı hareket etmeliydim; Rosie'yle durumumun yakın gelecekte değişeceğine inandığım için değil, hâlâ attığım yerde olmasını ümit ettiğim ceketime ihtiyacım olduğu için. Neyse ki dün geceki kıyafetlerim hâlâ üzerimdeydi.

Çöp kutusuna vardığımda hâlâ yağmur yağıyordu ve kutu, çöp kamyonuna boşaltılmıştı. Acil eylem planımı vardı ama biraz zaman alacaktı. Bisikletimi evin yönüne çevirip yolun karşısına geçtim. Bir berduş yağmurdan korunmak için bir dükkânın kapısına sığınmıştı. Derin uykudaydı ve benim ceketimi giymişti. Dikkatlice uzanıp ceketin cebinden zarfı ve cep telefonumu aldım. Tekrar bisikletime binerken yolun karşısındaki bir çiftin beni izlediğini fark ettim. Erkek olanı peşimden koşmaya başladı ama kadın onu geri çağırdı. Cep telefonundan bir yeri arıyordu.

Üniversiteye vardığımda saat henüz 07.48'di. Bir polis arabası karşı yönden gelip yanımdan geçerken yavaşladı ve U dönüşü sinyali verdi. Berduşu soyarak alenen yaptığım hırsızlık üzerine çağrılmış olabileceği geldi aklıma. Motorlu bir aracın takip edemeyeceği bisiklet yoluna girdim ve bir havlu bulmak için Genetik Bölümü'ne yöneldim.

Odamın kilitsiz kapısını açtığımda, bir ziyaretçim olduğu ve onun da Rosie olduğu açıkça ortadaydı. Kırmızı güller masamın üzerine yayılmıştı. Dosya dolabındaki yerinden çıkartılan Baba Projesi de. Baba adaylarının isimlerinin bulunduğu liste ve örnek tanımlamaları da hemen yanındaki masadaydı. Rosie bir not bırakmıştı.

Don, her şey için özür dilerim ama Peçete Adam'ın kim olduğunu biliyorum. Babama söyledim. Söylememeliydim ama çok üzgündüm. Seni aramaya çalıştım. Tekrar özür dilerim. Rosie.

Tekrar özür dilerim ve *Rosie* kelimeleri arasında bir sürü üzeri karalanmış yazı vardı. Ama bu bir felaketti! Gene'i uyarmam gerekiyordu.

Ajandasına göre üniversite kulübünde bir kahvaltı randevusu vardı. Doktora öğrencilerinin bölümünü kontrol ettiğimde Stefan'ı gördüm ama Rosie orada değildi. Stefan telaşımı fark ederek peşime takıldı.

Külübe vardığımızda Gene'i Dekan'la birlikte bir masada bulduk. Başka bir masada da Rosie oturuyordu. Claudia'yla birlikteydi ve çok sıkıntılı görünüyordu. DNA onayı almadan bile Gene'le ilgili bilgileri paylaşıyor olabileceğini fark ettim. Baba Projesi tam bir felakete dönüşüyordu. Ama ben başka bir şey için gelmiştim. Keşfimi paylaşmaya can atıyordum. Diğer sorunu daha sonra halledebilirdik.

Rosie'nin masasına koştum. Kurulanmayı unutmamın bir sonucu olarak hâlâ ıslaktım. Rosie açıkça beni gördüğüne şaşırmişti. Formaliteleri es geçtim.

"Korkunç bir hata yaptım. Bu kadar aptal olabildiğime inanamıyorum. Mantıksız!" Claudia susmam için işaretler yapıyordu, ama görmezden geldim. "Eş Bulma Projesi'nin neredeyse hiçbir kriterine uymuyorsun. Düzensizsin, matematiğin kötü, saçmasapan yemek seçimlerin var. İnanılmaz. Ve ben hayatımı sigara içen biriyle geçirmeyi düşündüm. Hem de sonsuza dek!"

Rosie'nin ifadesi karmaşıktı ama üzüntü, öfke ve şaşkınlık barındırıyor gibiydi. "Fikrini değiştirmen uzun sürmedi," dedi.

Claudia çılgınca hareketlerle susmamı işaret ediyordu, ama kendi planıma göre ilerlemeye kararlıyım.

“Fikrimi değiştirmedim. Önemli olan da bu! Tamamen mantıksız da olsa hayatımı seninle geçirmek istiyorum. Üstelik kulak memen de kısa. Sosyal ve genetik açıdan seni çekici bulmam için hiçbir sebep yok. Bunun mantıklı tek açıklaması sana âşık olmam olabilir.”

Claudia ayağa kalkıp beni kendi sandalyesine oturttu.

“Hiç vazgeçmiyorsun, değil mi?”

“Seni rahatsız mı ediyorum?”

“Hayır,” dedi Rosie. “İnanılmaz derecede cesur davranıyorsun. En çok seninle eğleniyorum. Sen tanıdığım en zeki, en komik insansın; benim için bunca şey yaptın. İsteddiğim her şey bu ve buna tutunmaktan korktum çünkü...”

Durdu ama ben ne düşündüğünü biliyordum. Cümlesini onun yerine ben tamamladım.

“Çünkü ben tuhaf biriyim. Kesinlikle anlaşılabilir bir şey. Bu probleme aşınayım, çünkü diğer herkes de bana tuhaf geliyor.”

Rosie güldü.

Açıklamaya çalıştım.

“Örneğin kurgusal kahramanlar için ağlamak.”

“Film izlerken ağlamama katlanabilir misin?” dedi Rosie.

“Elbette,” dedim. “Alışılacaktı bir davranış.” Ne dediğini anladığımda durdum.

“Benimle birlikte yaşamayı mı teklif ediyorsun?”

Rosie gülümsedi.

“Bunu masada bıraktın,” dedi ve çantasından yüzük kutusunu çıkardı. Rosie’nin dün geceki kararını değiştirdiğini

ve aslında esas planımın farklı bir mekânda gerçekleşebilmesi için her şeyi geri sarmaya çalıştığımı fark ettim. Yüzüğü kutudan çıkardığımda o da parmağını uzattı. Yüzüğü parmağına taktım; tam oldu. Çok rahatlamıştım.

Alkış seslerini duydum. Doğal gelmişti bu. Bir romantik komedi dünyasında yaşıyordum ve bu da son sahneydi. Ama gerçektir. Üniversite kulübünün yemekhanesindeki herkes izliyordu. Hikâyeyi geleneklere uygun biçimde bitirmeye karar verdim ve Rosie'yi öptüm. Öncekinden bile iyiydi.

“Beni hayal kırıklığına uğratmasan iyi edersin,” dedi Rosie. “Sürekli bir çılgınlık bekliyorum senden.”

Phil burnu alçıya alınmış halde, yanında kulübün müdürüyle birlikte içeri girdi. Kulüp müdürünün peşinde de iki polis vardı. Müdür, Phil'e Gene'i işaret etti.

“Hassiktir,” dedi Rosie. Phil o sırada ayağa kalkan Gene'e doğru yürüdü. Aralarında kısa bir konuşma geçti ve sonra Phil, çenesine attığı tek yumrukla Gene'i yere devirdi. Polisler ileri atılıp Phil'i zapt ettiler; Phil karşı koymadı. Claudia yavaş yavaş kalkmaya çalışan Gene'e doğru koştu. Ciddi bir yara almamış gibi görünüyordu. Romantik davranış geleneklerine göre, Phil'in kız arkadaşıyken Rosie'nin annesini baştan çıkardığı varsayımına dayanarak, Phil'in Gene'e saldırmaması doğrudur.

Buna karşın zanlının Gene olduğu kesinleşmiş değildi. Öte yandan, Gene'i yumruklama hakkına sahip olan sayısız adam vardı, kuşkusuz. Bu durumda Phil onların adına da romantik adaleti sağlamış oluyordu. Gene anlamış olmalıydı çünkü görünüşe göre polisi bir sorun olmadığına ikna etmeye çalışıyordu.

Dikkatimi yeniden Rosie'ye çevirdim. Şimdi önceki planımı gerçekleştirdiğime göre dikkatimin dağılmaması önemliydi.

"Takvimimdeki ikinci madde babanın kimliğiydi."

Rosie gülümsedi. "Takvime dönüş. Madde Bir: Haydi evlenelim. Tamam, bunu hallettik. Madde İki. Tanıdığım ve âşık olduğum Don bu işte."

O son kelimeyi duyunca durdum. Söylediklerinin gerçekliğini sindirirken gözlerimi Rosie'den alamıyordum. Sanırım o da aynı durumdaydı ve tekrar konuşmadan önce birkaç saniye geçti.

"O kitaptaki pozisyonların kaçını yapabilirsin?"

"Seks kitabındaki mi? Hepsini."

"Palavra."

"Kokteyl kitabına kıyasla hatırı sayılır derecede daha az karmaşıktı."

"Haydi eve gidelim o zaman," dedi. "Benimkine. Ya da Atticus Finch kıyafetin hâlâ duruyorsa seninkine de gidebiliriz." Güldü.

"Ofisimde."

"Bir dahaki sefere. Sakın atma."

Kalktık ama bir erkek bir de kadın polis bizi engelledi.

"Bayım," dedi kadın (yirmi sekiz yaşlarında, VKİ yirmi üç), "Cebinizde ne olduğunu sormak durumundayım."

Zarfı unutmuştum! Onu çıkardım ve Rosie'ye gösterdim.

"Bilet! Disneyland biletleri. Bütün sorunlar çözüldü!" Biletleri çıkardım, Rosie'nin elini tuttum ve onları göstermek için Phil'in yanına gittik.

Disneyland'e gittik; Rosie, Phil ve ben. Çok eğlenceliydi ve görünüşe göre bütün ilişkileri güçlendirmek açısından etkiliydi. Rosie ve Phil bazı bilgiler paylaşırlarken ben de Rosie'nin hayatına dair birçok şey öğrendim. Zor, ama çok önemli bir görev olan, dünyada bir tek kişiye karşı üst düzeyde bir empati geliştirme görevi açısından gerekli bir altyapıydı.

Rosie ve ben New York'a gitmek üzere yoldaydık; tuhaf insanların hoş karşılandığı o yere. Bu, sebep izahının basitleştirilmiş hali: Gerçekte benim için önemli olan, başkalarının benimle ilgili sadece hak etmekle kalmayıp teşvik de ettiğimin algılarıyla sınırlanmadan, yeni becerilerim, yeni yaklaşımım ve yeni eşimle yepyeni bir başlangıç yapabilecek olmaktı.

New York'ta ben Columbia Üniversitesi'ndeki Genetik Departmanı'nda çalışıyorum ve Rosie de Tıp eğitiminin birinci yılında. Fon sağlanmasının bir koşulu olarak ısrar ettiği için Simon Lefebvre'nin araştırma projesine uzaktan destek veriyorum. Bunu üniversitenin ekipmanlarını Baba Projesi adına kullandığım için bir tür ahlaki borç olarak görüyorum.

Düzenli olarak ziyaret ettiğimiz Esler'lerden çok uzak olmayan Williamsburg'da bir dairemiz var. Kiler Sorgulaması şimdi ikimizin de çeşitli ortamlarda anlattığımız bir hikâye oldu.

Çoğalmayı (ya da sosyal bir ortamda söyleyeceğim şekliyle "çocuk yapmayı") düşünüyoruz. Bu olasılığa hazırlanmak için Rosie sigarayı bıraktı ve alkol tüketim miktarımızı azalttı. Neyse ki bizi bu alışkanlık yapan davranışlardan uzak tutacak başka bir sürü aktivitemiz var. Rosie'yle birlikte haftanın üç günü bir kokteyl barında çalışıyoruz. Bazen çok yorucu gelse de çok eğlenceli ve insanlarla tanışmamıza vesile olurken akademik gelirime de katkı sağlıyor.

Müzik dinliyoruz. Bach'a yaklaşımımı değiştirdim ve artık tek tek notaları takip etmeye çalışmıyorum. Böylesi daha başarılı bir sonuç verdi ama benim müzik zevkim ergenlik dönemime hapsolmuş gibi. O dönemde kendi tercihim yapmakta başarısız olmamın bir sonucu olarak tercihlerim babamın seçtikleriyle sınırlı. 1972'den sonra kaydedilmiş hiçbir şeyi dinlemeye değmeyeceğine dair son derece sağlam gerekçelere dayanan bir argüman sunabilirim. Rosie'yle sık sık bu konuda tartışıyoruz. Yemek yapıyorum, ama Standart Öğün Sistemi'ndeki yemekleri yemek davetlerimize saklıyorum.

Resmen evliyiz. Yüzükle romantik ritüeli yerine getirmiş olmama karşın modern bir feminist olan Rosie'nin gerçekten evlenmek istemesini beklemiyordum. Eş Bulma Projesi'ndeki "eş" teriminin anlamı "kadın hayat arkadaşı" olmuştu hep. Ama sonunda "hayatında, olması gerektiği gibi olan en azından bir tek ilişkisi olması gerektiğine" karar verdi. Bu tek eşliliği ve kalıcılığı da içeriyor. Mükemmel bir sonuç.

Rosie'ye sarılabiliyorum. Benimle birlikte yaşamayı kabul ettikten sonra hissettiğim en büyük korkunun sebebi buydu.

Vücut temasını genellikle tatsız bulurum ama seks bariz şekilde bir istisna. Seks, vücut teması sorununu da ortadan kaldırdı. Şimdi sevişmediğimiz zamanlarda da sarılabiliyoruz ki zaman zaman gerçekten çok rahat hissettiriyor.

Başka biriyle birlikte yaşamının gereklilikleriyle başa çıkabilmek ve bu alandaki becerilerimi geliştirebilmek için haftada bir gecemi terapide geçiriyorum. Bu bir espri: “Terapistim” Dave ve karşılığında ben de ona aynı hizmeti sağlıyorum. Dave de evli ve benim sözde farklı şekilde donatıldığımı göz önüne alırsak, karşılaştığımız zorluklar ilginç şekilde çok benzer. Bazen erkek arkadaşlarını ve buzdolabı teknisyeni olarak çalıştığı iş yerinden arkadaşlarını da getiriyor. Hepimiz Yankees taraftarıyız.

Rosie bir süre Baba Projesi’nden bahsetmedi. Bunu Phil’le güçlenen ilişkilerine ve kafasını başka aktivitelerle dağıtmasına bağladım. Ama arka planda ben bazı yeni bilgiler üzerine çalışmalarımı sürdürüyordum.

Düğünde, test ettiğimiz ilk kişi olan Dr. Eamonn Hughes benimle özel olarak konuşmak istedi.

“Bilmen gereken bir şey var,” dedi. “Rosie’nin babasıyla ilgili.”

Rosie’nin annesinin tıp fakültesindeki en yakın arkadaşının gerçeği bilmesi çok mantıklı olurdu. Belki de tek yapmamız gereken ona sormaktı. Ama Eamonn başka bir şeyden bahsediyordu. Phil’e işaret etti.

“Phil, Rosie’yle ilişkilerinin içine etti biraz.”

Demek Phil’in kötü bir ebeveyn olduğunu düşünen tek kişi Rosie değildi.

“Araba kazasından haberin var mı?”

Başımı salladım ama detaylı bilgim yoktu. Rosie bu konuda konuşmak istemediğini açıkça belirtmişti.

“Phil içki içtiği için arabayı Bernadette kullanıyordu.”

Buradan Phil’in arabada olduğu sonucunu çıkardım.

“Phil kırık leğen kemiğiyle arabadan çıkıp Rosie’yi de çıkarmış.” Eamonn duraksadı. Gerildiği belliydi. “Önce Rosie’yi çıkarmış.”

Bu kesinlikle korkunç bir senaryoydu ama bir genetikçi olarak ilk düşüncem “elbette” oldu. Acı içinde ve müthiş bir baskı altında Phil’in davranışının içgüdüsel olacağı kesindi. Hayvanlar aleminde bu tür ölüm kalım durumlarına sık rastlanır ve Phil’in seçimi de teorik ve deneysel sonuçlarla uyumlu. Muhtemelen zihninde o anı tekrar tekrar yaşamış ve Rosie’ye karşı hisleri bundan büyük ölçüde etkilenmiş olsa da davranışları, genlerini taşıyan varlığı koruma içgüdüleriyle tamamen uyumluydu.

Bariz hatamı ancak sonra fark ettim. Rosie, Phil’in biyolojik babası olmadığına göre böyle bir içgüdü bağı söz konusu değildi. Bir süre Phil’in davranışın açıklayacak makul sebepler üzerine düşündüm. Düşüncelerimi ya da geliştirdiğim hipotezleri paylaşmadım.

Columbia Üniversitesi’nde işe başladığımda, özel bir araştırma için DNA test sistemini kullanma izni istedim. İzin verdiler. Vermeseler de sorun olmazdı. Kalan örneklerimi özel bir laboratuvara yollayıp birkaç yüz dolar ödeyebilirdim. Aslında Baba Projesi’nin en başında Rosie bu seçeneğe başvurabilirdi. Şimdi açıkça görüyorum ki Rosie’yi bu seçenekten haberdar etmemiştim çünkü daha o zamandan bilinçaltımda onunla bir ilişki yaşamak istiyordum. İnanılmaz!

Rosie'ye testten bahsetmedim. Bir gün New York'a getirmiş olduğum örnekleri çantama koyuverdim.

Bana göre en zayıf aday olan plastik cerrah Freyberg'le işe başladım. Yeşil gözlü bir babası olması imkânsız değildi ama onu önceki adaylardan daha güçlü bir aday yapan bir özelliği de yoktu. Kan örneği yollamaktaki isteksizliği genel olarak kuşkucu ve yardım etmeyi sevmeyen biri olmasından kaynaklanıyordu. Tahminim doğrudu.

Esler'in, dünyanın yarısından fazlasını turlayan çatal sıyrığı örneğini test ettim. Adamın karanlık kilerindeyken onun Rosie'nin babası olduğundan emindim. Ama sonrasında bir arkadaşını ya da arkadaşının anısını korumaya çalıştığına karar vermiştim. Esler'in psikiyatr olmaya karar vermesinin, sağdıcı Geoffrey Case'in intiharıyla bir ilgisi olup olmadığını merak ediyordum.

Örneği test ettim. Isaac Esler, Rosie'nin babası değildi.

Gene'in örneğini aldım. *Benim* en yakın arkadaşım. Evliliğini kurtarmak için çok çaba sarf ediyordu. Dekan'a istifa dilekçemi vermeye gittiğimde Gene'in haritası duvarında değildi. Ama Rosie'nin annesinin doğum yeri olan İrlanda'da herhangi bir işaret olduğunu da anımsamıyordum. Peçeteyi test etmeye gerek yoktu. Onu çöp kutusuna attım.

Şimdi Geoffrey Case dışındaki bütün olasılıkları elemiştim. Isaac Esler, Rosie'nin babasının kim olduğunu bildiğini ve söylemeyeceğine yemin ettiğini belirtmişti. Rosie'nin annesi ve Esler, Rosie'nin, ailesinin geçmişinde bir intihar vakası olduğunu bilmesini istemiyorlar mıydı? Ya da akıl hastalığına genetik bir yatkınlık olduğunu. Belki de Geoffrey Case, Rosie'nin babası olduğunu ve Bernadette'in, Phil'le kalmaya karar verdiğini öğrendikten sonra intihar etmişti. Bunların hepsi geçerli sebeplerdi; Rosie'nin annesinin bir gecelik iliş-

kisinin Geoffrey Case'le olduğuna inanmama yetecek kadar geçerli sebepler...

Çantama uzanıp kaderin bana Rosie'nin haberi olmadan sunduğu DNA örneğini çıkardım. Şimdi bunun Rosie'nin baba-sıyla ilgili hipotezimi doğrulayacağından neredeyse emindim.

Kumaşın küçük bir parçasını kestim ve bir solüsyonun içine koyup orada birkaç dakika beklettim. Solüsyonun içindeki kumaşı seyredip zihnimde Baba Projesi'ni değerlendirirken, tahminimden gittikçe daha fazla emin olmaya başladım. Bu konuda haklı çıksam da çıkmasam da sonucu beklerken Rosie'nin bana eşlik etmesi gerektiğine karar verdim. Ona bir mesaj yazdım. Kampüsteydi ve birkaç dakika sonra geldi. Ne yaptığımı hemen anladı.

İşlenmiş örneği makineye koydum ve analiz süresince bekledim. Sonuç belirinceye kadar birlikte ekrana baktık. Bütün o kan örneği toplama, yanak sıyırma, kokteyl hazırlama, duvardan atlama, bardak toplama, uçuş, araba yolculuğu, proje teklifi yazma, yerden idrar örneği alma, fincan çalma, çatal sıyırma, doku alma, diş fırçası çalma, saç fırçası temizleme, gözyaşı silmelerden sonra nihayet bir eşleşme vardı elimizde.

Rosie biyolojik babasının kimliğini bilmek istemişti. Annesi büyük olasılıkla yalnızca bir kere, duygu temelli bir kural çiğneme anında seviştiği adamın kimliğinin gizli kalmasını istemişti. Şimdi ikisinin de isteğini yerine getirebilirdim.

Rosie'ye örnek kumaşın kesildiği, Jarman'ın Spor Salonu'ndan aldığım kanlı atletten geriye kalanı gösterdim. Margaret Case'in gözyaşlarını silen mendili test etmeye gerek yoktu.

Nihayetinde bütün bu baba sorunu Gene yüzünden ortaya çıkmıştı. Tıp öğrencilerine, kalıtımla geçen özellikleri kesinlikle fazlaca genelleyerek anlatmıştı. Rosie'nin annesi,

göz renginin babalık için güvenilir bir gösterge olmadığını bilseydi ve kuşkularını gidermek için bir DNA testi yaptırısaydı ortada bir Baba Projesi, Büyük Kokteyl Gecesi, New York Macerası, Don'u Baştan Yarat Projesi ve Rosie Projesi olmayacaktı. Bu bir dizi planlanmamış olay yaşanmasa Rosie ve ben de birbirimize âşık olmayacaktık. Ve ben her salı ıstakoz yemeye devam edecektim.

İnanılmaz.

Teşekkür

Rosie Projesi çok çabuk yazıldı. Kafamı yalnızca yazar eşim Anne ile kızım Dominique'e danışmak ve RMIT Üniversitesi'nde Michelle Aung Thin'in verdiği roman yazarlığı derslerine katılmak için kaldırıyordum.

Text Publishing tarafından kabul edildikten sonra metin, ne yapmak istediğimi çok iyi anlayan editörüm Alison Arnold'ın gösterdiği özenden ve Michael Heyward ve ekip arkadaşları Jane Novak, Kirsty Wilson, Chong Weng Ho ve Michelle Calligaro'nun tutkulu desteğinden çok büyük fayda gördü. Anne Beilby'nin, romanımı uluslararası yayıncıların dikkatine sunmaktaki çabaları, Don ve Rosie'nin hikâyesinin otuz dilde anlatılmasını garantiledi.

Ancak temelindeki hikâye çok daha uzun bir geçmişe dayanıyor. RMIT'teki senaryo yazma derslerinde bir senaryo olarak başladı. Anne, oğlum Daniel ve ben Yeni Zelanda'daki yürüyüşümüz esnasında temel olay örgüsü üzerine çalıştık. Karakterlerin ilk versiyonu 2007'de, *The Envelope Please*'de *Klara Projesi: Aşama 1* adıyla basıldı ve 2008'de senaryonun

ilk taslağını, bir süre düşünerek bunun bir dramdan ziyade komedi olduğuna karar verdikten sonra Rosie yerine inek öğrenci Macar Klara karakteriyle, farklı bir olaylar dizisiyle tamamladım. Hikâye beş yılda önemli ölçüde, çok daha iyiye giderek değişti ve bu sebeple beni elimdekiyle yetinmemem için eleştirip teşvik eden birçok kişiye teşekkür borçluyum.

RMIT Üniversitesi metin üzerine belli başlı tavsiyelerde bulunmasının yanı sıra bana hikâye anlatımının ilkelerini de öğretti. Özel tavsiyeler Okul Müdürü Clare Renner; komedi efsanesi Tim Ferguson; dost acı söyler tavırlarında cömert davranan deneyimli film yapımcıları David Rapsey ve Ian Pringle ile bana absürt komediyi sevdiren Boris Trbic'ten geldi. Don rolü, Cray Grant'e çok yakıştırdı. En önemli değişikliklerin gerçekleştiği yıl boyunca Jo Moylan benim yazı arkadaşımdı. Rowan Humphrey ve Simon Embury liderliğinde görsel-işitsel bölüm öğrencileriyle kısa filmler çekmek sayesinde neyin işe yarayacağını, neyin yaramayacağını gördüm. Konunun dışına çıkan diyaloglarım montaj odasının dijital versiyonuna girdiğinde kısa ve öz yazmakla ilgili çok şey öğrendim. 16. Cadde Aktör Stüdyosu'ndan Kim Krejus aydınlatıcı bir okuma düzenlemek için yetenekli aktörler getirdi.

Yetenekli ve çalışkan bir yazarlar grubuna dâhil olduğum için çok şanslıyım: Irina Goundortseva, Steve Mitchell, Susanah Petty ve May Yeung. Rosie her zaman gündemdeydi ve Irina'nın kısa öykü konusundaki hevesi de karakteri ilerletmemde çok yararlı oldu. Daha sonra, ailemin dışında, hikâyenin potansiyeli olduğunu söyleyen ilk kişi Heidi Winnen oldu.

Metin, uzman senaryo yazarları Steve Kaplan ve Michael Hauge'un zekice yorumlarından yararlandı. Onların katılımı, 2010'daki romantik komedi yazarlığı ödülüne sponsor olan Avustralyalı Yazarlar Derneği ve Marcus West sayesinde ger-

çekleştii. Yapımcı Peter Lee ve Ros Walker, yönetmen John Paul Fischbach da değerli eleştiriler sundular.

Yayınlanmaya giden yol, *Rosie Projesi* 2012'de yayınlanmamış metin olarak Victoria Premier Edebiyat Ödülü'nü aldığında başladı ve ben, ödüle sponsor olan Wheeler Centre'a ve Victoria Eyaleti Hükümeti'ne teşekkür borçluyum. Cesur tercihleri için Nick Gadd'e, Peter Mews'a, Xoe Dattner'a ve Roderick Poole'a da teşekkür ederim.

Bir fikirden basılı bir romana dönüşene kadarki altı yıllık yolculukta, başta Jon Backhouse, Rebecca Carter, Cameron Clarke, Sara Cullen, Fran Cusworth, Barbara Gliddon, Amanda Golding, Vin Hedger, Kate Hicks, Amy Jasper, Noel Maloney, Brian McKenzie, Steve Melnikoff, Ben Michael, Helen O'Connell, Rebecca Peniston-Bird, April Reeve, John Reeves, Sue ve Chris Waddell, Geri ve Pete Walsh ve RMIT'teki öğrenci arkadaşlarım olmak üzere *Rosie*'yi ve beni destekleyen pek çok başka insan oldu.

Don'un ıstakoz salatası, Teage Ezard'ın *Contemporary Australian Food* kitabından bir tarife dayanıyor. Balkonda romantik bir gece için, bir şişe pembe şampanyayla iyi gider.